

DOSIJE
STUDIO

Dobriilo Aranitović
BIBLIOGRAFIJA ČASOPISA „PRAXIS“
Jugoslavensko izdanje 1/1964–11/1974

Biblioteka
DOSIJE

Izdavač
Institut za filozofiju i društvenu teoriju
Dosije studio

Za izdavača
Prof. dr Petar Bojanić, direktor
Mirko Milićević, direktor

Urednik
Prof. dr Jovica Trkulja

Recenzenti
Prof. dr Radomir Đorđević
Nebojša Kovačević

Lektura i korektura
Autor

Priprema za štampu
Dosije studio

Štampa
???????????????

Tiraž
300

ISBN 978-86-6047-231-3 (DS)

Copyright © Dobriilo Aranitović, 2017

Dobriilo Aranitović

BIBLIOGRAFIJA ČASOPISA
„PRAXIS“

JUGOSLAVENSKO IZDANJE
1/1964–11/1974

Beograd
2017

SADRŽAJ

Predgovor	7
Uvodna napomena	15
I. SADRŽAJ PO SVESKAMA	23
II. REGISTRI	125
2.1 Registar autora	127
2.2 Registar prevodilaca	132
2.3 Predmetni registar imena	133
III. SADRŽAJ PO AUTORIMA	139
IV. PRILOZI	229
4.1. Čemu <i>Praxis</i> ?	231
4.2. Tablica godišta i objavljenih svezaka časopisa <i>Praxis</i>	236
4.3. Registar temetaskih blokova časopisa <i>Praxis</i>	238
4.4. Članovi Redakcijskog savjeta <i>Praxis</i>	240
Pogovor – Nebojša Kovačević Čemu još (ponovo) <i>Praxis</i>	241

PREDGOVOR

Čemu bibliografija časopisa *Praxis*?

1. – Početkom šezdesetih godina XX veka počela su okupljanja jugoslovenskih teoretičara (uglavnom filozofa, sociologa, pravnika i politikologa) i njihove rasprave na stručnim skupovima, mimo oficijelnih institucija. Nakon raskida sa zagovornicima teorije odraza, pripadnici pobjedničke struje filozofa iz Zagreba i Beograda otpočeli su s filozofskim susretima, najpre u Dubrovniku 1963, zatim u Opatiji i Vrnjačkoj Banji 1964. godine, a onda redovno svakog leta na dalmatinskom ostrvu Korčula. Grupa filozofa i sociologa iz Zagreba, na čelu s Gajom Petrovićem i Rudijem Supekom, inicirala je ideju o Korčulanskoj letnjoj školi, na kojoj bi se vodile stručne rasprave iz oblasti filozofije, sociologije i drugih društvenih nauka.

Prvo zasedanje ove škole održano je preko puta Korčule, na Pelješcu (u Orebiću), 1963. godine, na temu „Kultura i progres“. Sledeće godine škola je upriličena u Korčuli, a tema je bila „O smislu socijalizma“. Na Korčulansku letnju školu dolazila su velika imena svetske filozofije: Ernst Bloh (Ernst Bloch), Herbert Markuze (Herbert Marcuse), Erich From (Erich Fromm), Lisjen Goldman (Lucien Goldmann), Jirgen Habermas (Jürgen Habermas), Karel Kosik (Karel Kosik), Lešek Kolakovski (Leszek Kolakowski), Robert Taker (Robert Tucker) i mnogi drugi.

U cilju objavljivanja materijala i referata sa zasedanja na Korčulanskoj letnjoj školi, osnovan je časopis *Praxis*, koji je od 1964. godine izdavalo Hrvatsko filozofsko društvo. U uvodnom, nepotpisanom tekstu „Čemu Praxis?“, glavni urednik Gajo Petrović je jasno naznačio ciljeve i koncepciju časopisa: „Želimo časopis koji neće biti filozofski u onom smislu u kojem je filozofija samo jedno posebno područje, jedna naučna disciplina, strogo odvojena od svih ostalih i od svakodnevnih problema čovjekova života.

Želimo filozofski časopis u onom smislu u kojem je filozofija misao revolucije: nepoštedna kritika svega postojećega, humanistička vizija doista ljudskog svijeta i nadahnjujuća snaga revolucionarnog djelovanja. (...) Pitanja o kojima želimo raspravljati prelaze okvire filozofije kao struke. To su pitanja u kojima se susreću filozofija, nauka, umjetnost i društveno djelovanje, pitanja koja se ne tiču samo ovog ili onog fragmenta čovjeka, ni samo ovog ili onog pojedinca, već čovjeka kao čovjeka. U skladu s orijentacijom na probleme koji se ne mogu zatvoriti ni u jednu posebnu struku, pa ni u stručno shvaćenu filozofiju, nastojat ćemo i okupiti saradnike. Želimo da u časopisu sudjeluju ne samo filozofi, već i umjetnici, književnici, naučenjaci, javni radnici, svi oni koji nisu ravnodušni prema životnim pitanjima našeg vremena. (...) Naša je osnovna želja da prema svojim mogućnostima pridonesemo razvoju filozofske misli i ostvarenju humane ljudske zajednice“ (*Praxis*, I, 1964, br. 1, str. 5–6).

Časopis je postao najznačajnija publikacija Korčulanske letnje škole – tribine na kojoj su se vodili slobodni filozofski razgovori među učesnicima koji su imali različita gledišta, pripadali različitim generacijama i školama. U časopisu, međutim, nisu objavljivani samo referati s Korčule, već i drugi tekstovi učesnika tog seminara. Zahvaljujući tome, *Praxis* je postao: 1) ogledalo složene stvarnosti jednog vremena, 2) javna tribina za različite interpretacije Marksa i mnogih drugih značajnih filozofa i mislilaca, i 3) mesto kritičkog promišljanja problema razvoja jugoslovenskog socijalizma i ostvarivanja humane ljudske zajednice.

Članovi praksis grupe bili su, iz Zagreba: Rudi Supek, Gajo Petrović, Predrag Vranicki, Branko Bošnjak, Milan Kangrga, Danilo Pejović, Danko Grlić, Ivan Kuvačić. Bio im je blizak i Veljko Cvjetičanin, a kasnije se uključio i Žarko Puhovski. Iz Beograda su bili: Veljko Korać, Mihailo Marković, Ljubomir Tadić, Andrija Krešić, Mihailo Đurić, Vojin Milić (povukao se 1973. godine), Svetozar Stojanović, Zagorka Golubović, Dragoljub Mićunović, Miladin Životić, Nebojša Popov, Trivo Indić, a povremeno su saradivali i Nikola Milošević, Đuro Šušnjić, kako član i povremeni saradnik i drugi. Član redakcijskog saveta iz Sarajeva bio je Abdulah Šarčević, a iz Ljubljane Veljko Rus.

Glavni i odgovorni urednici časopisa bili su: Danilo Pejović i Gajo Petrović (1964–1966), Gajo Petrović i Rudi Supek (1967–1973), Ivan Kuvačić i Gajo Petrović (1974). Članovi redakcije časopisa bili su: Branko Bošnjak (1964–1974), Veljko Cvjetičanin (1973–1974), Mladen Čaldarović (1967–1968), Danko Grlić (1964–1974), Milan Kangrga (1964–1974), Ivan Kuvačić (5–6 /1967–1974), Danilo Pejović (1964–1966), Gajo Petrović (1964–1974), Žarko Puhovski (1973–1974), Rudi Supek (1964–1974) i Predrag Vranicki (1964–1974). Sekretari časopisa bili su: Zlatko Posavac (1964), Boris Kalin (1965–1967), Branko Despot (1968–1973) i Gvozden Flego (1974).

Praxis je imao ugledni međunarodni savet, čiji su članovi svojim imenima davali podršku i autoritet tom časopisu: Kostas Axelos (Pariz), Alfred J. Ayer (Oxford), Zygmunt Baumann (Tel-Aviv), Norman Birnbaum (Amherst), Ernst Bloch (Tübingen), Thomas Bottomore (Brighton), Umberto Cerroni (Rim), Robert S. Cohen (Boston), Veljko Cvjetičanin (Zagreb), Mladen Čaldarović (Zagreb), Božidar Debenjak (Ljubljana), Mihailo Đurić (Beograd), Marvin Farber (Buffalo), Muhamed Filipović (Sarajevo), Vladimir Filipović (Zagreb), Eugen Fink (Freiburg), Ivan Focht (Sarajevo), Erich Fromm (Mexico City), Lucien Goldmann (Pariz), Andre Gorz (Pariz), Jürgen Habermas (Frankfurt), Erich Heintel (Beč), Agnes Heller (Budimpešta), Besim Ibrahimpašić (Sarajevo), Mitko Ilievski (Skopje), Leszek Kolakowski (Warszawa), Veljko Korać (Beograd), Karel Kosik (Prag), Andrija Krešić (Beograd), Henri Lefebvre (Pariz), Georg Lukacs (Budimpešta), Serge Mallet (Pariz), Herbert Marcuse (San Diego), Mihailo Marković (Beograd), Vojin Milić (Beograd), Enzo Paci (Milano), Horward L. Parsons (Bridgeport), Zagorka Pešić-Golubović (Beograd), David Riesman (Cambridge, Mass.), Veljko Rus (Ljubljana), Svetozar Stojanović (Beograd), Julius Strinka (Bratislava), Abdulah Šarčević (Sarajevo), Ljubomir Tadić (Beograd), Ivan Varga (Budimpešta), Kurt Wolff (Newton), Aldo Zannardo (Bologna), Milan Životić (Beograd).

U nastupima većine praksisovaca bilo je dosta kritičnosti, narcisoidnosti, oštine i borbenosti kojom su isticali „autentičnost svog tumačenja Marksa i marksizma“, diskreditacije ostalih

marksističkih struja i isticanja vlastitog „stvaralačkog doprinosa“, te sličnih preterivanja. Budući da su živeli i delovali u vreme obeleženo rigidnom ideologijom koja nije tolerisala autonomno kritičko mišljenje, njihov rad i časopis *Praxis* dolazili su u sve otvoreniji i oštriji sukob s oficijelnom vlašću i ideologijom.

2. – Protivrečja jugoslovenskog društva na koja su u svojim tekstovima ukazivali saradnici časopisa *Praxis* kulminirala su u proleće 1968. godine. Maja meseca te godine, Pariz je bio preplavljen masovnim studentskim demonstracijama iza kojih je stajao otpor mladih i levičarskih krugova Vijetnamskom ratu i američkom imperijalizmu. Ubrzo se taj talas studentskog bunta, u drugačijem društveno-političkom kontekstu, pojavio u Beogradu i ostalim univerzitetkim centrima Jugoslavije. U osnovi, taj studentski pokret bio je levičarsko-emancipatorskog karaktera. Osnovna parola pokreta glasila je „Samoupravljanje da – ali od dna do vrha“ i izražavala je radikalne socijalističko-samoupravne i egalitarističke zahteve, kritiku kapitalizma, posebno otuđenja, eksploatacije, tržišta, liberalizma i sličnih pojava.

Praksisovci i grupa profesora Filozofskog fakulteta u Beogradu nisu neposredno izazvali studentski protest, iako su svojim tekstovima i javnim nastupima sredinom šezdesetih godina aktivno doprinosili širenju ideja koje će rezultovati tim pokretom. Početkom juna, kada je protest izbio eruptivnom snagom, oni su mu se bezrezervno priključili i umešno ga intonirali i usmeravali. Značajnu ulogu u tome imali su Mihailo Marković, Ljubomir Tadić, Svetozar Stojanović, Miladin Životić, Dragoljub Mićunović i drugi praksisovci. Pod njihovim uticajem, beogradski studentski protest sledio je vrlo određen i eksplicitno formulisan levičarski program. Nije slučajno što je baš Dragoljub Mićunović tadašnji univerzitet nazvao „Crveni univerzitet Karl Marks“.

Studentski protest je u velikoj meri doveo u pitanje legitimitet političke elite koja je autoritarno vladala i kontrolisala sve oblasti privrednog, političkog i kulturnog života u zemlji. Političko rukovodstvo je bilo ozbiljno ugroženo, ali je Josip Broz, kao iskusni tehnolog vlasti, vešto amortizovao studentski bunt. Demagoški je podržao studente, održao umirujuću i obećavajuću govor. Studenti

su se ubrzo preobrazili od kritičara otuđenja i birokratije u „vredne studente-omladince odane drugu Titu“. Dragiša Ivanović, rektor Univerziteta u Beogradu, saopštio je okupljenoj masi studenata u Studentskom gradu da je Tito podržao studente i njihove zahteve i tada je nastalo opšte oduševljenje i studenti su poslušali rektora da prekinu štrajk.

Nakon Titovog demagoškog manevra, usledila je represija prema inspiratorima i organizatorima studentskih demonstracija. Na udaru te represije našli su se i praksisovci s beogradskog Filozofskog fakulteta. Već jula 1968. godine Gradski komitet SK Beograda i pojedini partijski funkcioneri zahtevali su da se oni izbace iz Saveza komunista Jugoslavije. Budući da to nije htela da obavi partijska organizacija Filozofskog fakulteta, odluku o isključenju su nekoliko godina kasnije doneli viši forumi (Univerzitetski komitet SK i CK SK Srbije). Razlog za takav obračun s grupom profesora Filozofskog fakulteta u vezi je s činjenicom što vlast nije mogla da otpri kritiku monopola Saveza komunista, a naročito Titove neprikosnovene vlasti. Praksis grupa je bila jedna od najoštrijih i najdoslednijih kritičara tog monopola i kulta harizmarha.

Pod pritiskom političkog rukovodstva Hrvatske, 1974. godine okončan je rad Korčulanske letnje škole, a časopis *Praxis* je prestao da izlazi. Tadašnje političko rukovodstvo Hrvatske, na čelu s Vladimirom Bakarićem, pozvalo je članove redakcije *Praxis* iz Zagreba i izričito im naložilo da *Praxis* mora prestati da izlazi i da treba okončati rad Korčulanske letnje škole. U protivnom, svi oni biće izbačeni s Univerziteta. Suočeni s tom dilemom, zagrebački profesori su smatrali da je najvažnije da ostanu na Univerzitetu, da zadrže neposredni kontakt s mladim generacijama i određeni društveni uticaj, te su stoga odlučili da se obustavi dalje izlaženje časopisa *Praxis*. Šest godina kasnije pojavio se časopis *Praxis International* koji je od 1981. do 1990. godine izlazio u Oksfordu.

Nakon zabrane časopisa, osnivači i saradnici časopisa *Praxis* razišli su se u mišljenjima oko nastavka delovanja, a većina praksisovaca napustila je marksističku orijentaciju. Tokom sedamdesetih i osamdesetih godina više nije bilo uslova ni prilika da učestvuju unutar pokreta na kritici i korekciji poretka. Početkom devedesetih godina, sa slomom evropskog i jugoslovenskog komunizma,

raspali su se levičarski pokreti i levo ustrojeni poreci. Većina praksisovaca napustaila je ranija idejno-politička i filozofska uporišta. Trebalo bi imati u vidu da praksisovci nikad nisu bili unisona grupa, nego vrlo heterogena i po teorijskim interesovanjima, ali i po ideološkim opredeljenjima, pri čemu su razlike došle do izražaja naročito zaoštreno upravo devedesetih, kada su se raspršili širom partijskog spektra, od levice do umerene desnice. Sve što se na socio-ekonomskom, idejno-političkom i kulturnom planu događalo i događa u tranziciji u postjugoslovenskim državama nije u skladu s izvornim marksističkim teorijsko-filozofskim nazorima filozofa okupljenjih oko časopisa *Praxis*. Poslednjih godina, međutim, posle poštasti neoliberalizma, koji je postjugoslovenske zemlje gurnuo u čorsokak istorije i pretvorio u periferne evropske kolonije s omčom dužničkog ropstva oko vrata, sve očiglednije jeste to da neka od praksisovskih pitanja ponovo dolaze u žižu teorijsko-filozofskih rasprava. Reč je o problemima koje su praksiovcima smatrali za „životna pitanja našeg vremena“: alijenacija, dominacija, finansijsko i tehnološko ropstvo, represivna međunarodna podela rada, strukturalna zavisnost i stvarna podređenost privreda nerazvijenih zemalja, nadeksploatacija, pauperizacija, razvoj nerazvijenosti, ekološka destruktivnost kapitalističkog načina proizvodnje, preventivna kontrarevolucija, indistrija svesti i slična pitanja.

3. – Politička represija prema časopisu *Praxis* pokazala se u krajnjem rezultatu kao kontraproduktivna, ali je ona u velikoj meri osujetila normalnu kritičku recepciju i akademsku diskusiju o brojnim problemima i insuficijencijama u stavovima samih praksisovaca. Budući da su pripadnici praksis grupe bili osuđeni i proganjani od oficijelne vlasti, potpuno je izostao kritički, akademski dijalog o njihovim stavovima. Svaki kritički sud o njihovim koncepcijama i teorijama diskreditovan je kao služenje režimu.

Za moju i mlađe generacije, koje su intelektualno stasavale sedamdesetih i osamdesetih godina, praksis grupa profesora imala je herojsku auru, kao i svi koje je tadašnja vlast proganjala. Cenili smo ih kao hrabre ljude, moralno podržavali čak i kada se s njima nismo slagali. U raspravu s njima nismo ulazili ni tada, niti kasnije. Nismo uspeli jasnije da artikulišemo vlastito stanovište.

Praksisovci su reafirmisali humanističke sadržaje marksizma, ubedljivo pokazali da je Titov režim harizmatički i staljinistički, da u praksi nema samoupravljanja i slično. U to vreme, međutim, oni su filozofiju toliko redukovali i vezali za ideologiju i revoluciju da su je na kraju žrtvovali u prilog „emancipaciji čovečanstva“. Dodamo li tome i činjenicu da je većina praksisovaca bila ideološki ostrašćena i nesposobna za kritičku samorefleksiju, jasno je, nažalost, da su se ubrzo našli na stranputici i završili u teorijsko-filozofskim, a od 1968. godine uglavnom i u idejno-političkim ćorsokacima.

Na ovome mestu, trebalo bi ukazati na činjenicu da su njihovi tekstovi u časopisu *Praxis* predstavljali značajan doprinos jugoslovenskoj društvenoj teoriji sedamdesetih godina XX veka. Između ostalog, taj doprinos se ogleda u: 1) doprinosu filozofskoj antropologiji i afirmaciji humanističkih sadržaja marksizma, 2) razumevanju i kritici otuđenog položaja čoveka u savremenom svetu, 3) kritici autoritarnog socijalizma, 4) doprinosu ideji participativne demokratije i samouprave, i 5) značajnom doprinosu političkoj filozofiji i teoriji emancipacije.

Više od četiri decenije traju rasprave i kontroverze o misiji Korčulanske letnje škole, časopisu *Praxis* i praksis filozofiji. Uprkos tome, njihovo nasleđe nije dovoljno istraženo. Nije ostvarena kritička autorefleksija, ne samo osnivača i sledbenika praksis grupe, nego ni potonjih aktera koji deluju na akademskoj filozofskoj sceni na prostorima bivše Jugoslavije. Nije uspostavljena misaona kritička veza s filozofijom prakse, niti su kritički preispitani njeni dometi i ograničenja. Značaj časopisa *Praxis* u razvoju ne samo jugoslovenske nego i svetske filozofske misli nije istražen, mada su u tom izuzetno važnom diskursu sudelovali i neki od najistaknutijih ondašnjih mislilaca.

Napor tek predstoji da se nastali vakuum počne popunjavati serioznim istraživanjima i studijama o bogatom i kontroverznom nasleđu časopisa *Praxis*. Bibliografija jugoslovenskog izdanja časopisa *Praxis*, koju je priredio Dobrilo Aranitović, ide u susret tim potrebama i zadacima i ukazuje na izuzetan značaj koji je *Praxis* imao u nekadašnjoj Jugoslaviji i svetu. Do pojave praksis filozofa niko na ovim prostorima nije imao takav međunarodni ugled.

Stoga se s pravom ističe da je filozofija prakse, koju su afirmisali osnivači i saradnici časopisa *Praxis*, za srpsku i hrvatsku filozofiju jednako važna koliko je za nemačku filozofiju važan klasični nemački idealizam. Iz tih razloga pomenuta bibliografija je dragocena, s jedne strane, jer nudi solidnu osnovu za izučavanje razvoja jugoslovenske filozofske misli u drugoj polovini XX veka a, s druge strane, jer otvara prostor za kritičko preispitivanje dometa i ograničenja praksis grupe četiri decenije od njenog političkog, nasilnog gašenja.

Imajući sve to u vidu, redakcija časopisa *Hereticus* odlučila je da u ediciji „Dosije“ objavi Bibliografiju jugoslovenskog izdanja časopisa *Praxis*. Tako se široj naučnoj i kulturnoj javnosti čini dostupnim hronološki i bibliografski precizno sačinjen popis svih priloga objavljenih u jedanaest godišta tog časopisa. Učinjeno je to u najboljoj tradiciji prezentovanja priloga i njihovih autora koju je negovao sâm časopis na kraju svakog svog godišta. Prezentovana građa, prateći registri, neophodne anotacije i prilozi uz Bibliografiju, predstavljaju neophodnu i pravu polaznu tačku za temeljno, argumentovano, svestrano i kritičko vrednovanje doprinosa časopisa *Praxis*, kao najznačajnijeg filozofskog glasila na tlu Jugoslavije u proteklom veku.

Beograd, septembra 2016.

Jovica Trkulja

UVODNA NAPOMENA

1

Prvi broj časopisa *Praxis*, filozofskog dvomjesečnika, glasila Hrvatskog filozofskog društva, pojavio se oktobra meseca 1964. godine¹, a njegov poslednji broj predstavlja trobroj za maj-oktobar 1974. godine. Njegovo dalje izlaženje obustavljeno je odlukom Republičkog savjeta za naučni rad Republike Hrvatske da mu uskrati finansijska sredstva. Ideja o pokretanju časopisa i njegova programska koncepcija izložena je u nepotpisanom uvodni-

-
- 1 U svom predavanju “Šta je uopšte Praxis?”, jedan od njegovih pokretača, i jedan od najaktivnijih saradnika i član Redakcijskog savjeta, akademik Mihailo Marković podseća, pored ostalog, da je najpre osnovana Korčulanska ljetnja škola, „a odmah posle toga, da bismo objavljivali materijale i referate sa zasedanja na Korčulanskoj ljetnjoj školi, osnovan je *Praxis*. Inicijatori su bili kolege iz Zagreba...” Akademik Marković daje i podrobnije objašnjenje, nepoznato tadašnjoj široj javnosti, o razlozima i toku gašenja časopisa. „Nažalost, desilo se to – naglašava akademik Marković – da je 1974. godine rukovodstvo u Hrvatskoj, Bakarić i ostali, pozvalo članove *Praxisa* iz Zagreba i saopštili im da je dosta bilo, da *Praxis* mora da prestane da izlazi i da treba okončati rad Korčulanske škole. Znači, mora se prestati i sa jednim i sa drugim u suprotnom će svi biti izbačeni sa Univerziteta. Oni su doneli odluku za koje postoje dosta dobri razlozi. Naime, oni su shvatili da je važno da ostanu na Univerzitetu i zadrže taj neposredni kontakt sa mladim generacijama koje dolaze. Shvatili su da bi, ako bi bili izbačeni sa Univerziteta, bili izolovani, da bi izgubili svaki mogući uticaj, pogotovu što im, u onim uslovima koji su tada vladali u Jugoslaviji, sigurno ne bi bilo dopušteno izdavanje nikakvih knjiga, nikakvih časopisa. Svi smo mi, pogotovo mi ovde u Beogradu, godinama živeli bez mnogučnosti da bilo šta objavimo. U tim okolnostima su onda drugovi iz Zagreba predložili da se zaustavi dalje izdavanje *Praxisa*...” (Vidi: *Filozofija prakse*. Zbornik. Priredio Nenad Daković, Beograd, Dom omladine, 2011, str. 14, 22–23).

ku (poteklom iz pera Gaje Petrovića) za prvi broj pod naslovom „Čemu *Praxis*?“ koji u prilogu donosimo u celini (v. Prilog br. 1). Glavni i odgovorni urednici časopisa bili su ovim redom: Danilo Pejović i Gajo Petrović (1964–1966), Gajo Petrović i Rudi Supek (1967–1973), Ivan Kuvačić i Gajo Petrović (1974). Članovi redakcije časopisa bili su: Branko Bošnjak (1964–1974), Veljko Cvjetičanin (1973–1974), Mladen Čaldarović (1967–1968), Danko Grlić (1964–1974), Milan Kangrga (1964–1974), Ivan Kuvačić (5–6/1967–1974), Danilo Pejović (1964–1966), Gajo Petrović (1964–1974), Žarko Puhovski (1973–1974), Rudi Supek (1964–1974) i Predrag Vranicki (1964–1974). Sekretari časopisa bili su: Zlatko Posavac (1964), Boris Kalin (1965–1967), Branko Despot (1968–1973) i Gvozden Flego (1974). Tehnički urednici bili su: Zlatko Posavac (1965–1969), Miroslav Jilek (1970–1-2/1974) i Neven Sesardić (3–5/1974). Časopis je imao i svoj Redakcijski savjet (v. Prilog br. 4). Ukupno je objavljeno 38 brojeva časopisa (v. Prilog br. 2) i to: 19 pojedinačnih brojeva, 16 dvobrojeva i 3 trobroja. U jugoslovenskom izdanju, koje je predmet ove bibliografske obrade, na njegovim stranicama saradivalo je 297 autora i 45 prevodilaca, s tim što uz znatan broj priloga stranih autora (42) nije navedeno ime prevodioca. Autor ove bibliografije, sačinjene bezmalo četiri decenije nakon gašenja časopisa, nije imao mogućnosti da stekne uvid u arhivu časopisa (ukoliko je sačuvana) i, pored ostalog, razreši neke inicijale autora i prevodilaca. Objavljeno je ukupno 1.000 priloga (numerisanih 998 + 2 sa indeksom). Osim tematskih blokova, ukupno 41 (v. Prilog br. 3, gde su poredani po hronologiji, i u okviru kojih je objavljeno više od polovine priloga) časopis *Praxis* je negovao ove ustaljene ili povremene rubrike: Misao i zbilja (52 priloga), Portreti i situacije (51 prilog), Diskusija (50 priloga), Odjeci (34 priloga), Istraživanja (1 prilog), Polemika (8 priloga), Suvremena sociološka misao (3 priloga), Nastava filozofije (1 prilog), Iz povijesti hrvatske filozofije (4 priloga), Prikazi i bilješke (164 priloga), Časopisi (3 priloga), Filozofski život (75 priloga), In memoriam (7 priloga), Bibliografija (2 priloga), Kronika (30 priloga), Dokumenti (12 priloga), Obavijesti (3 priloga), Pisma (1 prilog), Sveučilišni život (1 prilog). U dva navrata, u br. 5/1971. i u br. 1–2/1973. časopis je objavio kompletnu dokumentaciju o zabrani pojedinih

brojeva a u brojevima 3. i 4. za 1968. godinu objavljeno je 6 priloga povodom događaja u Poljskoj. U broju 1–2/1970. objavljen je, kao poseban dodatak, obiman prilog Čedomilja Veljačića o indijskoj filozofiji. Kao svoj poseban broj časopis je objavio zbornik dokumenata pod naslovom: *Jun-Lipanj 1968. Dokumenti* koji je pripremila redakcija u sastavu: Alija Hodžić, Aleksandar Ilić, Miroslav Josić Višnjić, Ilija Moljković, Nebojša Popov, Lazar Stojanović, Vitomir Teofilović i Đorđije Vuković. Ovaj broj, kao i broj 3–4/1971, bio je predmet sudske zabrane. Prilozi u broju pod naslovom *Jun-Lipanj 1968. Dokumenti* nisu uvršteni u ovu bibliografiju a zaslužuju da budu predmet posebne bibliografske obrade. Posebnu bibliografsku obradu zaslužuju i izdanja *Praxisa* na stranim jezicima 1966–1974 (francuskom, engleskom i nemačkom), njegova džepna izdanja a takođe i internacionalno izdanje koje je (bez saglasnosti zagrebačkog dela nekadašnje redakcije) pod naslovom *Praxis International* izlazilo u Oksfordu (1981–1990).

Tokom 11 godina izlaženja časopis *Praxis* je, na primer, u rubrici Filozofski život objavio preko 70 priloga posvećenih filozofskim skupovima u našoj zemlji i svetu, a u okviru rubrika Portreti i situacije i In memoriam prikazani su život i delo preko 30 filozofa, sociologa i drugih stvaralaca. Nihova imena navodimo po redu objavljivanja: Žan-Pol Sartre, Moris Merlo-Ponti, Čarls Rajt Mils, Johan Gotlib Fihte, Rudolf Karnap, Fridrih Engels (kao filozof), Džon Džui, Žorž Gurvič, Karl Manhajm, Miguel de Unamuno, Antonio Gramši, Karl Korš, Miloš N. Đurić, Maršal Mekluan, Karl Jaspers, Alber Kami, Ernst Bloh, Đerd Lukač, Teodor Adorno, V. I. Lenjin, Nikolaj Buharin, Bertrand Rasel, Anri Bergson, Marcel Šnajder, Ralf V. Emerson, Lisjen Goldman, Simon de Bovoar, Herber Markuze, Palmiro Toljati, Lav Trocki, Buda, Nagarduna, Vasubandu, Savrepali Radakrišnan. Posebni temati posvećeni su filozofiji Georga Vilhelma Hegela, Ernsta Bloha, Đerđa Lukača, V. I. Lenjina, Martina Hajdegera i Lisjena Goldmana.

2

Ova bibliografija sačinjena je u dva dela, po uzoru na pregled sadržaja koji je časopis *Praxis* donosio za svako godište

posebno. U prvom delu (*Sadržaj po sveskama*) hronološkim redom popisani su svi prilozi štampani u časopisu, uz poštovanje jezika i pisma izvornika. Time je ikonografski rekonstruisan („preslikan“) svaki broj časopisa i tako omogućeno bibliotekama, naučnim institucijama i pojedincima da provere potpunost svojih kompleta. U drugom delu (*Sadržaj po autorima*) dati su hronološkim redom prilozi autora po abecedi njihovih prezimena. Na kraju prvog dela sačinjeni su: registar autora, registar prevodilaca i predmetni registar imena koja se pominju u naslovima, podnaslovima i anotacijama bibliografskih jedinica. Bibliografski opis sadrži sledeće elemente: ime i prezime autora, naslov priloga, ime i prezime prevodioca, naslov rezimea priloga na stranom jeziku u uglastoj zagradi odmah iza naslova [ ], godište, godina, broj časopisa i stranica. Radi kompletnosti informacije u napomenama označenim zvezdicom (*) dodavana su sažeta i najneophodnija objašnjenja, kako bi se pojasnio ili dorekao naslov, kao i pregled sadržaja pojedinih priloga ukoliko su podeljeni na manja ili veća poglavlja. Nadamo se da će ovakvim bibliografskim postupkom korisnik ove bibliografije moći da stekne najkompletniji i najpouzadniji uvid u realizaciju programske koncepcije časopisa *Praxis* kao i uvid u individualni doprinos pojedinih njegovih saradnika. Ovako bibliografski „preslikan“ časopis sam sobom najuspešnije svedoči o sebi kao najglasovitijoj filozofskoj časopisnoj pojavi u bivšoj Jugoslaviji a preduslov svih preduslova za njegovu objektivnu recepciju, odnosno recepciju praksis-filozofije, jeste uvid u celinu tekstova objavljenih na njegovim stranicama².

U veoma obimnoj bibliografiji radova o praksis-filozofiji, bilo da potiču iz pera „aktera“ ili „sledbenika i kritičara“ – a koju takođe treba pripremiti i publikovati – retko se može sresti ocena

---

2 Profesorka Zaga Pešić-Golubović, jedan od najaktivnih saradnika i član Redakcijskog savjeta *Praxisa* naglašava: „Često se u kampanji histeričnog antikomunizma i *Praxis* tretira kao izdanak sistema iako je bio njegov dosledan racionalni kritičar. Tako govore i pišu oni koji uopšte nisu čitali tekstove pisane tokom deset godina u ovom časopisu i koji daju ideološki-emocionalne izjave sa stanovišta danas dominirajuće ideološke matrice neoliberalizma.“ (Vidi: *Filozofija prakse*. Zbornik. Priredio Nenad Daković, Beograd, Dom omladine, 2011, str. 26).

doprinosa časopisa *Praxis* tadašnjoj jugoslovenskoj i svetskoj filozofiji nezavisno od njegove „bespoštedne kritike svega postojećeg“, ocena njegove novine i specifičnog doprinosa u odnosu na dotadašnju časopisnu produkciju. Izuzetak predstavlja sledeći segment iz prethodno pomenutog izlaganja akademika Mihaila Markovića: „Mislim da je *Praxis* dao, pre svega, nesumnjiv doprinos filozofskoj antropologiji, filozofskom shvatanju o tome šta je čovek, šta je to otuđenje, šta je ljudska priroda, šta je ljudska emancipacija, šta je to samoostvarenje... Mislim da je *Praxis* – to je najvećim delom zasluga zagrebačkih kolega – dao vrlo veliki doprinos političkoj filozofiji. *Praxis* je stvorio političku filozofiju koja je mogla da se meri sa bilo kojom u svetu, koja je bila po svom kvalitetu, po svojim doprinosima i po svojim rezultatima apsolutno na svetskom nivou. Najzad, *Praxis* je dao nesumnjiv doprinos ideji participativne demokratije, odnosno samouprave...“³

3

Bibliografija časopisa *Praxis* sačinjena je 2008. godine u okviru zamišljenog projekta ovog autora pod naslovom „Bibliografija srpske filozofske periodike (1898–2008)“ povodom 110-godišnjice od pokretanja prvog srpskog filozofskog časopisa *Arhiv za filozofiju i pedagogiju* i osnivanja Srpskog filozofskog društva (1898). Iako nadležno Ministarstvo kulture Republike Srbije nije finansijski podržalo ovaj projekt, niti dalo bilo kakvo obaveštenje Srpskom filozofskom društvu kao njegovom podnosiocu, autor je samofinansirao njegovu realizaciju i od 15 bibliografski obrađenih časopisa uspeo parcijalno da publikuje bibliografije priloga objavljenih u časopisima: *Arhiv za filozofiju i pedagogiju* (1898), *Philosophia* (1936–1938), *Filozofski pregled* (1953–1958), *Filozofija* (1958–1973), *Theoria* (1974–2008) i *Filozofija i društvo* (1987–2009). Bibliografiju priloga objavljenih u jugoslovenskom izdanju časopisa *Praxis* (1964–1974), koja se nudi na uvid stručnoj i kulturnoj javnosti, njen sastavljač je uvrstio

---

3 *Filozofija prakse*. Zbornik. Priredio Nenad Daković. Beograd, Dom omladine, 2011, str. 24.

u svoj projekat ne s namerom da ovaj časopis „posrbi“ niti pribroji u srpsku filozofsku baštinu, već što je na njegovim stranicama, kako u jugoslovenskom izdanju tako i u izdanju na stranim jezicima, saradivao znatan broj članova Srpskog filozofskog društva od kojih su njih devet bili i članovi njegovog Redakcijskog savjeta. Njihovi prilozi, kao i prilozi drugih autora o knjigama srpskih filozofa, predstavljaju deo ne samo hrvatske već i srpske i ukupne jugoslovenske, pa delom i evropske i svetske filozofske baštine. Uz ostalo, neki od pokretača, urednika i članova redakcije časopisa *Praxis* – što nije od posebne važnosti – bili su po nacionalnosti Srbi (Gajo Petrović, Branko Bošnjak, Danilo Pejović, Veljko Cvjetičanin, Milan Kangrga, Branko Despot) čiji je filozofski opus u prvom redu deo hrvatske filozofske baštine⁴.

---

4 Na ovu okolnost u doba bujanja nacionalizma sedamdesetih-devedesetih godina minulog veka u svom predavanju o praksis-filozofiji osvrće se profesor Svetozar Stojanović, jedan od najaktivnijih saradnika i član Redakcijskog savjeta časopisa, u predavanju pod naslovom „Praksis nije samo filozofija: između marksizma, postmarksizma i neomarksizma“: „(...) Prosto smo bili jugoslovenski orijentisani, uopšte nismo ulazili u analizu tog problema [nacionalizma], tako da smo mi, kako da kažem, pojmovno, kategorijalno saznanjem dočekali tu nesreću koja nas je zadesila bez velikog razumevanja (...) U vrlo teškom, najopasnijem položaju bila je polovina *Praksisa* u Zagrebu za koju su hrvatski nacionalisti znali da su Srbi. Vi znate kakva je tada bila politička situacija u Hrvatskoj. Sećam se, kod Gaje sam išao milion puta i nikada nismo razgovarali o nacionalnom pitanju“. (Vidi: *Filozofija prakse*. Zbornik. Priredio Nenad Daković, Beograd, Dom omladine, 2011, str. 83).

I. SADRŽAJ PO SVESKAMA

Godina I, 1964.

Broj 1.

1. [Redakcija]: Čemu Praxis. – I, 1964, 1, 3–6.

* Autor Gajo Petrović.

O PRAKSI

2. Branko Bošnjak: Ime i pojam „praxis“. – I, 1964, 1, 7–20.

* Sadržaj: Praxis u mitologiji. Termin praxis u filozofiji. Pojam paraxis u Marxovoj filozofiji. Kritika Hegela i filozofije uopće.

3. Gajo Petrović: Praksa i bivstvovanje. – I, 1964, 1, 21–34.

4. Predrag Vranicki: Uz problem prakse. – I, 1964, 1, 35–42.

5. Danko Grlić: Praksa i dogma. – I, 1964, 1, 43–53.

6. Rudi Supek: Dijalektika društvene prakse. – I, 1964, 1, 54–65.

PORTRETI I SITUACIJE

7. Danilo Pejović: Jean-Paul Sartre. – I, 1964, 1, 66–81.

MISAO I ZBILJA

8. Milan Kangrga: Filozofe, šta misliš? – I, 1964, 1, 82–98.

* Sadržaj: Izvor istine – ono što još nije. Kritika – stanovište mogućeg. Smisao moralizatorskog reformizma.

DISKUSIJA

9. Predrag Vranicki: O koegzistenciji. O načinu jedne diskusije. – I, 1964, 1, 99–104.

PRIKAZI I BILJEŠKE

10. M[ilan] Kangrga: Alfred Schmidt: *Der Begriff der Natur in der Lehre von Marx*. Frankfurter Beiträge zur soziologie, Band

11 Europäische Verlagsanstalt, Frankfurt a. M. 1962, 182 str. – I, 1964, 1, 105–110.

11. D[anilo] Pejović: Ernst Bloch: *Tübingener Einleitung in die Philosophie*. 2 Bande, Frankfurt/Main. Edition Suhrkamp No. 11, 58; Bd. I (1963) 203 S; Bd II (1964) 179 S. – I, 1964, 1, 110–112.

12. P[redrag] Vranicki: Henri Lefebvre: *Critique de la vie quotidienne II. Fondaments d'une sociologie de la quotidienneté*. (Kritika svakidašnjeg života II dio Osnove jedne sociologije svakidašnjice). L'Arche Editeur Paris 1961, str. 357. – I, 1964, 1, 112–115.

13. D[anilo] Pejović: Kostas Axelos: *Marx penseur de la technique*. Paris 1961, éditions de minuit, 324 p. – I, 1964, 1, 115–117.

14. G[ajo] Petrović: Robert C. Tucker: *Philosophy and Myth in Karl Marx*. Cambridge University Press, 1961, 263 pp. – I, 1964, 1, 117–112.

15. Z[latko] Posavac: Sveta Lukić: *Estetička čitanka*, Nolit, Beograd, 1964, str. 240. – I, 1964, 1, 122–126.

16. R[udi] Supek: Vera St. Erlich: *Porodica u transformaciji*, Izdanje „Naprijed“, Zagreb, 1964, str. 490. – I, 1964, 1, 126–128.

17. B[ranko] Bošnjak: Ludvik Vrtačić: *Einführung in den jugoslawischen Marxismus-Leninismus*. Organisation/Bibliographie. X + 208 s.D. Redl Publishing Company/Dodrecht-Holland, 1963, Veröffentlichungen des Osteuropa-Instituts Universität Freiburg/Schweiz, Herausgegeben von Prof. Dr. J. M. Bochenski. – I, 1964, 128–129.

18. D[anko] Grlić: Eugen Fink: *Nietzsches Philosophie*. W. Kohlhammer Verlag Stuttgart, 1960. – I, 1964, 1, 130–131.

19. Z[latko] Posavac: *Istorija estetiki I*: Izdatel'stvo Akademii hudožestv. SSSR, Moskva 1962. redakcionnaja kolegija: M. F. Osvjannikov (glavni redaktor), M. F. Greškovič, M. A. Livšic, B. S. Mejalh, B. M. Nikiforov, L. Ja. Rejngard, P. M. Sysoev, V. P. Šestakov. – I, 1964, 1, 131–136.

FILOZOFSKI ŽIVOT

20. Danko Grlić: Internacionalni filozofski kolokvij o Nietzscheu u Royaumontu. – I, 1964, 1, 137–140.

* Održan od 4. do 18. 7. 1964. god.

21. Kratke informacije. – I, 1964, 1, 140–142.

* Sadržaj: Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Simpozij i godišnja skupština Hrvatskog filozofskog društva. Simpozij i izborna skupština Jugoslavenskog udruženja za filozofiju. Korčulanska ljetnja škola. Naučni skup Marx i savremenost. Internacionalni estetički kongres, Internacionalni kongres srednjovjekovne filozofije, Internacionalni Hegelov kongres. Kongres društava francuskog jezika. Internacionalni kongres za logiku, metodologiju i filozofiju znanosti. Alpbach 1964. Filozofska diskusija u Akademiji nauka SSSR. Godišnji skup zapadnog odjela Američkog filozofskog udruženja.

22. [Redakcija]: In memoriam. Palmiro Togliatti. – I, 1964, 1, 143–144.

Broj 2.

SMISAO I PERSPEKTIVE SOCIJALIZMA

23. [Redakcija]: Riječ unaprijed. – I, 1964, 2, 147–150.

* Uz tematski blok „Misao i perspektive socijalizma“.

24. Henri Lefebvre: O nekim kriterijumima društvenog razvoja i socijalizma. (Prevela Sonja Popović-Zadrović). – I, 1964, 2, 151–162.

* Sadržaj: I. Tri interpretacije marksizma: a) Pozitivističko-scijentistička interpretacija, b) Sistematska interpretacija, c) Teorija prevladavanja filozofije. II. Svakodnevni život i socijalizam. III. Elektronske mašine i bazične organizacije.

25. Danko Grlić: Socijalizam i komunizam. – I, 1964, 2, 163–171.

26. Mihailo Marković: Socijalizam i samoupravljanje. – I, 1964, 2, 172–188.

* Sadržaj: 1. Političko otuđenje u socijalizmu. 2. Suština birokratije. 3. Smisao samoupravljanja. 4. Samoupravljanje kao istorijski proces. 5. Protivrečnosti današnjeg sistema samoupravljanja u našoj zemlji.

27. Howard L. Parsons: Socijalizam i demokracija: kako jedno zahtijeva drugo. (Preveo B. P.). – I, 1964, 2, 189–202.

* Sadržaj: I. Uvod. II. Kako socijalizam zahtijeva demokraciju. III. Kako demokracija zahtijeva socijalizam. IV. Zaključak.

28. Svetozar Stojanović: Sloboda i demokratija u socijalizmu. – I, 1964, 2, 203–213.

29. Danilo Pejović: Socijalizam i inteligencija. – I, 1964, 2, 214–227.

30. Predrag Vranicki: Socijalizam i problem alijenacije. – I, 1964, 2, 228–239.

31. Erich Hahn: Socijalizam i ideologija. (Preveo M[ilan] K[angrga]). – I, 1964, 2, 240–248.

32. Branko Bošnjak: Socijalizam i religija. – I, 1964, 2, 249–257.

33. Miladin Životić: Socijalizam i masovna kultura. – I, 1964, 2, 258–268.

* Sadržaj: Pojam masovne kulture. Šta je masovna kultura? Masovna umetnost i avangardna moderna umetnost. Socijalizam i perspektive masovne kulture.

34. Gajo Petrović: Filozofija i politika u socijalizmu. – I, 1964, 2, 268–280.

PORTRETI I SITUACIJE

35. Predrag Vranicki: Jedna diskusija o dijalektici. – I, 1964, 2, 281–287.

* Povodom brošure *Marxisme et existentialisme, controverses sur la dialectique*, Paris, 1962, stenogram diskusije u kojoj su učestvovali J. Orcel, Jean-Paul Sartre, Roger Garaudy, Jean Hipolite i Jean-Pierre Vigier.

MISA O I ZBILJA

36. Rudi Supek: Imamo li sociologiju i gdje je ona. – I, 1964, 2, 289–292.

DISKUSIJA

37. Milan Kangrga: O metodi i domašaju jedne kritike. – I, 1964, 2, 293–306.

* Povodom osporavanja Marksove kritike svega postojećeg od strane pojedinih jugoslovenskih marksista.

PRIKAZI I BILJEŠKE

38. P[redrag] Vranicki: Henri Lefebvre: *Introduction à la Modernité*, Paris, 1962, str. 373. – I, 1964, 2, 307–309.
39. R[udi] Supek: Serge Mallet: *La nouvelle classe ouvrière*, Paris, 1963, ed. Du Seuil, str. 262. – I, 1964, 2, 309–311.
40. Z[latko] Posavac: Milan Ranković: *Svet umetnosti. Elementi opšte estetike*, Naprijed, Zagreb, 1964, str. 306. – I, 1964, 2, 311–315.
41. M[ilan] Dukić: *Čovek danas*. Biblioteka „Sazvežđa“, Nolit, Beograd, 1964. – I, 1964, 2, 315–317.
42. B[ranko] Bošnjak: Dr Jordan Kuničić O. P.: *Smjer u život – Kratki prikaz katoličke moralke*. Izdao Dominikanski provincijalat Dubrovnik, 1963, str. 179. – I, 1964, 2, 317–318.
43. D[anko] Grlić: Oleg Mandić: *Pregled dijalektičkog materijalizma*, „Narodne novine“, Zagreb, 1964, str. 178. – I, 1964, 2, 319–320.
44. B[ranko] Bošnjak: Jan de Vries: *Forschungsgeschichte der Mythologie*. Orbis Academicus, Problemgeschichten der Wissenschaft in Dokumenten, Verlag Karl Alber, Freiburg/München, 1961, str. 382. – I, 1964, 2, 321.
45. B[ranko] Bošnjak: H. Walter Bähr, hrsg.: *Wo stehen wir heute?* C. Bertelsmann Verlag, 4. Auflage 1961, str. 256. – I, 1964, 2, 321.

FILOZOFSKI ŽIVOT

46. I[van] Kuvačić: Konferencija o nauci, tehnici i društvu u Herceg-Novom. – I, 1964, 2, 323–325.
* Održana od 14. do 23. 9. 1964. na temu „Razvoj nauke i tehnologije i njihov uticaj u savremenom društvu“.
47. G[a]o Petrović: Simpozij o dijalektici u Zwetlu. – I, 1964, 2, 325–328.
* Održan od 17. do 19. 9. 1964. god.
48. M[ilan] Damjanović: V. Međunarodni kongres o Hegelu. – I, 1964, 2, 328–329.

49. B[ranko] Bošnjak: Treći internacionalni kongres za srednjovjekovnu filozofiju (od 31. avgusta do 5. septembra 1964). – I, 1964, 2, 330–331.

* Održan u Milanu.

50. Kratke informacije. – I, 1964, 2, 331–334.

* Sadržaj: Predavanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Simpozij i skupština Hrvatskog filozofskog društva. Sastanak Internacionalnog filozofskog instituta u L'Aquili. Zajedničko zasjedanje Asocijacije MIND i Aristotelovog društva. Simpoziji u AIMS. Kolokvij o Galileju. Jubilej bugarskog filozofskog časopisa. Skupština i simpozij Jugoslavenskog udruženja za filozofiju.

Godina II, 1965.

Broj 1.

SAVREMENI PROBLEMI SOCIJALIZMA

51. Zagorka Pešić-Golubović: Socijalizam i humanizam, – II, 1965, 1, 3–14.

52. Vladimir Filipović: Socijalizam i personalizam. – II, 1965, 1, 15–22.

53. Andrija Krešić: Socijalizam kao pitanje istorije. – II, 1965, 1, 23–33.

* Sadržaj: Politički socijalizam. Proizvodne snage i socijalizam.

54. Serge Mallet: Nova radnička klasa i socijalizam. Prevela Sonja Popović-Zadrović. – II, 1965, 1, 34–47.

* Sadržaj: Postoji li tehnološka alijenacija? Automatizacija i njene mogućnosti. Da li je nova radnička klasa revolucionarna?

55. Veljko Korać: Socijalizam u nerazvijenim zemljama. – II, 1965, 1, 48–58.

56. Ivan Kuvačić: Socijalizam i patrijarhalnost. – II, 1965, 1, 59–63.

57. Rudi Supek: Sudbina proizvođačke zajednice. – II, 1965, 1, 64–74.

58. Mladen Čaldarović: Disolucioni procesi u samoupravljanju. – II, 1965, 1, 75–85.

59. Vojin Milić: Prilog teoriji društvenog sukoba. – II, 1965, 1, 86–100.

* Sadržaj: Različita shvatanja o izvorima i ulozi sukoba u društvenom životu. Sukob u socijalizmu prema teoriji i u praksi staljinizma.

PORTRETI I SITUACIJE

60. Danilo Pejović: Maurice Merleau-Ponty. – II, 1965, 1, 101–112.

MISAO I ZBILJA

61. Rudi Supek: Etičke antinomije revolucionarne egzistencije. – II, 1965, 1, 113–125.

* Sadržaj: Prva pritivrječnost. Druga protivvrječnost. Treća protivvrječnost.

DISKUSIJA

62. Vjekoslav Mikecin: Duboki su korijeni dogmatizma. U povodu polemike između sovjetskih i talijanskih marksista. – II, 1965, 1, 126–139.

PRIKAZI I BILJEŠKE

63. R[udi] Supek: Claude Levi-Strauss: *Le pensee sauvage*. (Prvobitna misao), Ed. Plon, Paris, 1962. – II, 1965, 1, 140–143.

64. L[jerka] Šifler: Vladimir Jankélévitch, *L'ironie*. Ed. Flammarion, Paris, 1964, p. 199. – II, 1965, 1, 143–145.

65. D[avor] Rodin: Gottfried Stiehler, *Die Dialektik in Hegels' Phänomenologie des Geistes*. Akademie Verlag Berlin, 1964, str. 306. – II, 1965, 1, 145–147.

66. B[ranka] Brujić: Herbert Marcuse, *One-Dimensional Man*. Beacon Press, 1964, str. 257. – II, 1965, 1, 147–150.

67. V. Mitrović: T. Raskovnik, *Marx u zagradama*. Ekonomska politika, br. 660, 21- XI – 1964). – II, 1965, 1, 150–152.

FILOZOFSKI ŽIVOT

68. V[ladimir] Filipović: Sastanak Internacionalnog filozofskog instituta. – II, 1965, 1, 153–158.

* Održan u Rimu 14. 9. 1965. god.

69. M[ilan] Damnjanović: Peti međunarodni kongres za estetiku. – II, 1965, 1, 158–162.

* Održan u Amsterdamu 24. 8. 1964. god.

70. Kratke informacije. – II, 1965, 1, 162–163.

* Sadržaj: Posjeta slovačkih filozofa. Sovjetski filozofi u Jugoslaviji. Predavanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Knjige za Skopje. Kolokvij u Salzburgu. Diskusija u Institutu Rosmini.

ODJECI

71. Henri Lefebvre: Socijalizam za vrijeme odmora. Prevela Sonja Popović-Zadrović. – II, 1965, 1, 164–165.

* Sadržaj: Ležerni razgovori. Alijenacija. Filozofija i njena uloga. Budućnost suvremenog svijeta. Iz: *France observateur*, 746, 20. 8. 1964.

72. Howard L. Parsons: Pismo iz Jugoslavije. Preveo G[ajo] P[etrović]. – II, 1965, 1, 167.

* Iz: *AIMS Newsletter*, New York, Vol. No 1. June 1964.

Broj 2.

ISTINA I SPOZNAJA

73. Vladimir Filipović: Spoznaja i iskustvo. – II, 1965, 2, 171–177.

74. Mihailo Marković: Osnovi dijalektičko-humanističke teorije istine. – II, 1965, 2, 178–192.

75. Abdulah Šarčević: Istina, moderni racionalitet, povijest. Istina i oslobođenje neraspoloživog. – II, 1965, 2, 193–205.

76. Svetlana Knjazeva: Istina kao korespondencija. – II, 1965, 2, 206–214.

77. Miladin Životić: Istina i njena konkretnost. – II, 1965, 2, 215–223.

78. Branko Bošnjak: Istina i dresirano mišljenje. – II, 1965, 2, 224–233.

79. Rudi Supek: Predrasude i pristrasnosti u spoznaji društva. – II, 1965, 2, 234–242.

FILOZOFIJA NA VIII KONGRESU SKJ

80. Mihailo Marković: O mestu i ulozi društvenih nauka u našem društvu. – II, 1965, 2, 243–248.
81. Gajo Petrović: O našoj filozofiji. – II, 1965, 2, 249–254.
82. Boris Zihlerl: Neki problemi i primjedbe. – II, 1965, 2, 255–256.
83. Makso Baće: Još jednom o filozofiji. – II, 1965, 2, 257–259.

PORTRETI I SITUACIJE

84. Ivan Kuvačić: C. Wright Mills. – II, 1965, 2, 260–268.

MISAO I ZBILJA

85. Milan Kangrga: Praksa i kritika. Razmatranja uz Marxove teze o Feuerbachu. – II, 1965, 2, 269–281.

DISKUSIJA

86. Herbert Marcuse: Neka sporna pitanja. Preveo Milan Kangrga. – II, 1965, 2, 282–284.
87. Serge Mallet: Dvije taktike. Prevela Sonja Popović-Zadrović. – II, 1965, 2, 285–291.
88. Zagorka Pešić-Golubović: Jedno nemarksističko shvatanje „marksizma“. (Odgovor M[iliji] Komatini). – II, 1965, 2, 292–296.
89. Miladin Životić: Može li se ovako polemisati? Povodom članka Branka Prnjata. – II, 1965, 2, 297–299.
- * Povodom članka „Za i protiv masovne kulture“ objavljenog u listu *Komunist* od 24. 12. 1965. god.

PRIKAZI I BILJEŠKE

90. B[ranko] Bošnjak: *Kratkij naučno-ateističeskij slovar*. Akademia nauk SSSR. Institut filosofii. Moskva, 1964, str. 652. Izdateljstvo „Nauka“. – II, 1965, 2, 300–302.
91. M[ilan] Damjanović: *Experiment und Erfahrung in Wissenschaft und Kunst*. Karl Alber Verlag, Freiburg/München, 1963, S. 323. (Hrs. Von W. Strolz). – II, 1965, 2, 302–304.

92. Ljerka Šifler: Roger Garaudy, *Deu es mort. Etude sur Hegel*, (P. U. F., Paris, 1962, p. 436). – II, 1965, 2, 304–307.

93. Ivo Kuvačić: Lynn White jr. *Medieval Technology and Social Change*. Oxford at the Calderon press, 1962, p. 177. – II, 1965, 2, 307–308.

POLEMIKA O PRIKAZIMA

94. Milan Ranković: O „teorijskom nivou“ jednog prikaza. – II, 1965, 2, 309–314.

* Povodom prikaza autorove knjige *Svet umetnosti* u časopisu *Praxis* br. 2/1964.

95. Zlatko Posavac: Odgovor Milanu Rankoviću. – II, 1965, 2, 314–315.

* Na polemički tekst „O ’teorijskom nivou’ jednog prikaza“ u istom broju časopisa, str. 309–314.

FILOZOFSKI ŽIVOT

96. B[oris] Kalin: VII simpozij i godišnja skupština Hrvatskog filozofskog društva. – II, 1965, 2, 316–317.

* Održan u Zagrebu 28. i 29. 12. 1964. god.

97. S[vetlana] Knjazeva: Poljsko-jugoslovenski simpozijum u Varšavi. – II, 1965, 2, 318–320.

98. I[van] Babić: 61. godišnji sastanak američkog filozofskog udruženja. Istočni ogranak, Boston, 27–29. 12. 1964. – II, 1965, 2, 321–323.

99. Č[edomil] Veljačić: Indijski filozofski kongres. – II, 1965, 2, 323–325.

* Održan od 27. do 30. 12. 1964. u Madrasu.

100. B[ranko] Bošnjak: Simpozij u Smolencima. – II, 1965, 2, 325–328.

* Održan od 8. do 11. 12. 1964. god.

101. Kratke informacije. – II, 1965, 2, 329–330.

* Sadržaj: Javni nastup redakcije „Praxis“. VIII kongres njemačkog filozofskog društva. Kolokvij Britanskog filozofskog društva francuskog

jezika. Zajedničko zasjedanje Udruženja za mir i Aristotelovog društva. Simpozij o djelu Teilharda de Chardina. Kongres Društva za uporedno istraživanje kulture.

KRONIKA

102. U povodu tužbe Olega Mandića. – II, 1965, 2, 331–335.

* Zbog napisa u *Praxisu* br. 2/1964. iz pera Danka Grlića i Milana Kangrge o autorovom delu *Pregled dijalektičkog materijalizma*.

103. Oleg Mandić u svjetlu vlastitih tekstova. – II, 1965, 2, 336–340.

* Sadrži odlomak: Pregled dijalektičkog materijalizma. Predgovor. Strujanja u našoj sociološkoj teoriji.

104. Oleg Mandić u svjetlu stručne kritike. – II, 1965, 2, 341–348.

* Sadrži odlomke iz napisa o knjigama Olega Mandića iz pera: Joža Potrča, Gaje Petrovića, Veljka Cvjetičanina, Mihaila Đurića i Dragoljuba Mićunovića.

Broj 3.

JUGOSLAVENSKA KULTURA

105. [Redakcija]: Mjesto uvoda. – II, 1965, 3, 351–355.

* Uz temat „Jugoslavenska kultura“.

106. Bruno Popović: Kultura kao fetiš i ekonomistički pristup kulturi. – II, 1965, 3, 356–363.

107. Grgo Gamulin: Uvjeti i smisao prisutnosti. – II, 1965, 3, 364–374.

108. Rudi Supek: Nacija i nacionalna kultura. – II, 1965, 3, 375–388.

* Sadržaj: Prva predrasuda. Druga predrasuda. Treća predrasuda. „Nesretna svijest“ i nacionalna kultura. Kad nacionalna kultura postaje nacionalno pitanje. Koji su zbiljski uzroci nacionalističkih tendencija?

109. Petar Šegedin: O osjećaju pripadnosti i odgovornosti intelektualca malog naroda. – II, 1965, 3, 389–402.

* Sadržaj: 1. Intelektualci. 2. Vrijednosti: osjećaj pripadnosti i osjećaj odgovornosti. 3. Intelektualac i osjećaj pripadnosti i odgovornosti. 4. Narod, država i stvaraoci mitova. 5. Lijevi intelektualci. 6. Problem socijalističke kulture. 7. Lijevi intelektualci i porast interesa za nacionalne mitove.

8. Intelektualac malog naroda i opasnost za egzistenciju malih naroda.
9. Opsnost za lijeve intelektualce.

110. Vuko Pavićević: O nacionalnoj kulturi i vaspitanju socijalističke ličnosti. – II, 1965, 3, 403–405.

111. Jure Kaštelan: Mala zemlja i njena književnost u svjetskim zbivanjima. (Bilješke za jedan mogući razgovor). – II, 1965, 3, 406–412.

112. Milivoj Solar: Zabavna i dosadna književnost. – II, 1965, 3, 413–424.

113. Zlatko Posavac: Kulturna funkcija školstva. – II, 1965, 3, 425–439.

* Sadržaj: I. „Apstraktna“ razmatranja. II. „Konkretna“ situacija.

114. Žarko Vidović: Intelektualac pred sudom samoupravnih organa. – II, 1965, 3, 440–448.

PORTRETI I SITUACIJE

115. Ante Pažanin: Johann Gottlieb Fichte. – II, 1965, 3, 449–467.

MISAO I ZBILJA

116. Gajo Petrović: Kritika u socijalizmu. – II, 1965, 3, 468–481.

117. Danko Grlić: Dogma ili filozofija. – II, 1965, 3, 482–491.

DISKUSIJA

118. Rudi Supek: „Partija i inteligencija“. – II, 1965, 3, 492–497.

* Povodom članka A. Rumjanceva objavljenog u moskovskoj *Pravdi* a prenetog u zagrebačkom *Vjesniku*.

FILOZOFSKI ŽIVOT

119. M[iroslav] Vaupotić: Simpozij o marksističkoj književnoj kritici u Pragu. – II, 1965, 3, 498–504.

* Održan 10. i 11. februara 1965. god.

120. Kratke informacije. – II, 1965, 3, 505–506.

* Sadržaj: Gostovanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Korčulanska ljetnja škola. Ciklus

predavanja za nastavnike. Tribina „književnog petka“. Tribina „Pet minuta poslije osam“. „Jugoslavenski filozofi o svojim osnovnim uvjerenjima“.

KRONIKA

121. Riječ ima „Borba“. – II, 1965, 3, 507–518.

* Povodom članka Miladina Životića „Socijalizam i masovna kultura“, objavljenog u *Praxis*-u br. 2/1964., *Borba* je objavila pisma čitalaca koji se ne slažu s autorovim stavovima ali ne i pisma koja brane njegove stavove. U prilogu objavljena pisma: Zorana Bajića, Jelene Lukić, inž. Slavka Škatalca, Pavla Majstorovića, pismo grupe beogradskih pisaca i umetnika, Studenata grupe za filozofiju Filozofskog fakulteta u Beogradu i nastavnika i saradnika Filozofskog fakulteta u Beogradu koje je potpisao dekan Fakulteta prof. dr Veljko Korac.

Broj 4–5.

JUGOSLAVENSKA KULTURA

122. Dobrica Ćosić: Zajedno ili drugačije ili o aktuelnostima naše savremene kulture. – II, 1965, 4–5, 519–534.

123. Vlado Gotovac: Tok odnosa. – II, 1965, 4–5, 535–541.

124. Milan Mirić: Kultura i tržište. – II, 1965, 4–5, 542–549.

125. Vjeran Zuppa: O kizi kritike i njenoga značenja u kulturi. – II, 1965, 4–5, 550–558.

126. Ante Marin: O obrazovanju: konkretno. – II, 1965, 4–5, 559–568.

127. Milo Cipra: Muzika danas i sutra. – II, 1965, 4–5, 569–573.

128. Vjekoslav Richter: Asistencija i angažiranost. O nekim važnim fundamentalnim pitanjima naše arhitekture. – II, 1965, 4–5, 574–579.

129. Jozo Laušić: Naša izdavačka djelatnost u svjetlu postojećeg kulturnog standarda. – II, 1965, 4–5, 580–585.

130. Eduard Kale: Umjetnost i angažiranost u tehničkoj civilizaciji. – II, 1965, 4–5, 586–598.

PORTRETI I SITUACIJE

131. Danilo Pejović: Rudolf Carnap. – II, 1965, 4–5, 599–610.
132. Gajo Petrović: Marxova filozofija. – II, 1965, 4–5, 611–618.

MISAO I ZBILJA

133. Veljko Cvjetičanin: Neki probemi daljnjeg razvoja socijalizma. – II, 1965, 4–6, 619–633.
134. Mihailo Marković: Uslovi i mogućnosti usmeravanja društvenog razvoja u socijalizmu. – II, 1965, 4–5, 634–641.
* Sadržaj: I. Porast tendencija usmeravanja u savremenom svetu. II. Uslovi usmeravanja društvenog razvoja u našoj zemlji. III. Novi mogući nosioci usmeravanja.
135. Dragoljub Mićunović: Birokratija i javnost. – II, 1965, 4–5, 642–652.
136. Stanko Bošnjak: O nekim negativnim pojavama u društvenim odnosima. – II, 1965, 4–5, 653–662.
137. Josip Marinković: Revolucionarna svijest i društvena privilegija. – II, 1965, 4–5, 663–667.
138. Ivan Kuvačić: O rutinizaciji života. – II, 1965, 4–5, 668–675.

DISKUSIJA

139. Predrag Vranicki: O nekim problemima odnosa u komunizmu. – II, 1965, 4–5, 676–682.
* Reč u diskusiji na Petom kongresu Saveza komunista Hrvatske.
140. Josip Marinković: Mit o birokraciji. – II, 1965, 4–5, 683–688.
141. Ljubomir Tadić: O suvislosti jedne odbrane birokratije. – II, 1965, 4–5, 689–693.
* Povodom teksta Josipa Marinkovića „Mit o birokraciji“, *Praxis*, 4–5/1965.

PRIKAZI I BILJEŠKE

142. Milan Kangrga: Jürgen Habermas: *Theorie und Praxis. Sozialphilosophische Studien*. Politica – Band 11, Luchterhand Verlag

Neuwied am Rhein und Berlin, 1963, str. 387. – II, 1965, 4–5, 694–699.

143. Lj[erka] Šifler: Lucien Goldmann: *Pour une sociologie du roman*, Ed. Gallimard, 1964, p. 229. – II, 1965, 4–5, 699–702.

144. D[ragutin] Mikšić: C. Wright Mills: *Sociološka imaginacija*. Izdavač: Sociološka biblioteka, Beograd, 1964. – II, 1965, 4–5, 702–705.

145. Branko Bošnjak: Hans Reichenbach: Rađanje naučne filozofije (The Rise Of Scientific Philosophy), Nolit, Beograd, 1964, str. 325. Preveli S. Đorđević i A. Spasić. – II, 1965, 4–5, 705–706.

146. Ivan Focht: Roman Ingarden: *Das literarische Kunstwerk*, Max Niemeyer Verlag Tübingen, 2. izd. 1960, 430 str. – II, 1965, 4–5, 707–710.

147. Milan Damnjanović: Elfriede Tielsch: *Kierkgaards Glaube*. Der Aufbruch des frühen 19. Jahrhunderts in das Zeitalter moderner realistische Religionsauffassung, Verlag Vandenhoeck, Ruprecht, 1964, s. 413. – II, 1965, 4–5, 710–712.

FILOZOFSKI ŽIVOT

148. Danko Grlić: Sastanak predstavnika filozofskih časopisa socijalističkih zemalja u Varni. – II, 1965, 4–5, 713–716.

149. Branko Bošnjak: Kršćanstvo i marksizam danas. Simpozij u Salzburgu. – II, 1965, 4–5, 716–725.

* Sadržaj: 1. Čovjek i religija. 2. Budućnost čovječanstva. 3. Ideološka koegzistencija.

Održan od 29. 4. do 2. 5. 1965. god.

150. Kratke informacije. – II, 1965, 4–5, 725–730.

* Sadržaj: Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Simpozij Hrvatskog filozofskog društva. Korčulanska ljetnja škola. Simpozij Jugoslavenskog udruženja za filozofiju. Aktivnost Udruženja za filozofiju Bosne i Hercegovine. Rad Udruženja za filozofiju SR Srbije. Razgovori s redakcijom časopisa „Praxis“. Filozofska suradnja sa ČSSR. Predavanja u Parizu o radničkom samoupravljanju. Predavanja na „Tribini mladih“ u Novom Sadu. Ciklus predavanja za nastavnike. Naučni skup „Usmeravanje društvenog razvoja u socijalizmu“. Naučni skup „Marx

i savremenost“. Predavanja u Centralnom narodnom sveučilištu. Predavanja u Sociološkom društvu Hrvatske. Godišnji skup Zapadnog odjela Američkog filozofskog udruženja. Kongres o Hegelu. Kongres „Općeg društva za filozofiju u Njemačkoj“. 250-godišnjica smrti G. W. Leibniza. Simpozij o kibernetici. Internacionalni kongres o Hegelovoj filozofiji prava. Internacionalna konferencija o semantici. II međunarodni kongres o Kantu. Predavanja na tribini „5 minuta poslije 8“.

ODJECI

151. Ivan Svitak i Milan Prucha: Marksizam i problem čovjeka. (Povodom međunarodnog filozofskog simpozija Čovjek danas, Dubrovnik 1963). (Preveo M. Moguš). – II, 1965, 4–5, 731–743.
* Sadržaj: Filozofski aspekti svjetske koegzistencije prijelaza epoha ili epoha rizika? Očuvanje mira i politička djelatnost. Borba za suradnju. Problem općeljudskih vrijednosti. Čovjek i njegova sloboda. Sloboda kao spoznata nužnost. Sloboda kao način čovjekova postojanja. Polemika. Čovjek i tehnika. Tehnika – demon ili osloboditelj? Opasnost tehnicizma – prerana starost? Potrošač i svestrano razvijen čovjek. Stvaranje nove stvarnosti. Problem filozofije čovjeka. Shvaćanje čovjeka. Zaključak. Objavljeno u: *Zeszyty Argumentov*, 5/10–6/11, 1963.

KRONIKA

152. [Redakcija]: Za principijelnu diskusiju. U povodu *Vjesnikove* „recenzije“ *Praxisa*. – II, 1965, 4–5, 744–751.

* Povodom teksta „Praxis br. 3/1965“ objavljenog u listu *Vjesnik* od 26. 5. 1965. god.

153. Gajo Petrović: Uz jednu *Vjesnikovu* „ocjenu“. O nepoštednoj kritici svega postojećeg. – II, 1965, 4–5, 752–754.

* Preuzeto iz *Studentskog lista* br. 6/1965, od 2. 3. 1965.

Sa napomenom redakcije.

Broj 6.

ŠTO JE POVIJEST

154. [Redakcija]: Riječ unaprijed. – II, 1965, 6, 759–762.

* Uz temat časopisa „Što je povijest“.

155. Milan Kangrga: Povijesnost i mogućnost. – II, 1965, 6, 763–775.

156. Leszek Kolakowski: Povijesno shvaćanje i razumijevanje povijesti. – II, 1965, 6, 776–797.

157. Erich Heintel: Nekoliko primjedbi uz predmet povijesti. (Preveo Marijan Cipra). – II, 1965, 6, 798–805.

158. Zador Tordai: Otvorenost i određenost budućnosti. (Preveo R[ade] Kalanj). – II, 1965, 6, 806–813.

159. Mihailo Đurić: Tradicija i inovacija u društvenom životu. – II, 1965, 6, 814–835.

* Sadržaj: Tradicija kao ritual i konvencija. Racionalna kritika i revolucionarna praksa. U senci sutrašnjice.

160. Danko Grlić: Smisao ili besmisao povijesti. – II, 1965, 6, 836–839.

161. Miladin Životić: O sadašnjoj aktualizaciji istorije. – II, 1965, 6, 840–845.

PORTRETI I SITUACIJE

162. Jürgen Habermas: Tehnički napredak i svijet društvenog života. – II, 1965, 6, 846–856.

MISAO I ZBILJA

163. Danilo Pejović: Između misli i čina. Pokušaj toponomije suvremene filozofije. – II, 1965, 6, 857–869.

163a. Gajo Petrović: Filozofija i socijalizam. – II, 1965, 6, 870–881.

164. Predrag Vranicki: Nekoliko misli o humanitetu u teoriji i historijskoj praksi. – II, 1965, 6, 882–890.

* Predavanje održano u Gracu na simpozijumu „Steierische Akademie“ 28. 9. 1965. Tema simpozija je bila: „Pojam humaniteta kao predmet ideološke rasprave“.

165. Rudi Supek: Još jednom o alternativni: staljinistički pozitivizam ili stvaralačkaki marksizam. – II, 1965, 6, 891–915.

* Sadržaj: Staljinistički pozitivizam: varijanta ili revizija marksizma? Antihumanizam staljinističkog dogmatizma. Model filozofije za birokraciju. Marksizam pred novim zadacima.

Sa napomenom redakcije na str. 891.

PRIKAZI I BILJEŠKE

166. Branka Brujić: Herbert Marcuse: *Kultur und Gesellschaft I*. Suhrkamp Verlag, 1965, str. 117. – II, 1965, 6, 916–919.

167. Ivan Prpić: *Entfremdung und Humanität*. Dietz-Verlag, 1964, Berlin. – II, 1965, 6, 919–922.

168. Branko Bošnjak: Andreas Heinrich Maltha O. P. *Die Neue Theologie*. Many Verlag, erste Auflage 1960, s. 266. (Flämischer Titel: *De Nieuwe Theologie*, erschienen bei: Desclée de Brouwer Brügge, 1958). – II, 1965, 6, 922–924.

FILOZOFSKI ŽIVOT

169. Zlatko Posavac: „Umjetnost u svijetlu tehnike“. Simpozij u Varaždinu. – II, 1965, 6, 925–926.

* Održan od 6. do 9. decembra 1965. god.

170. Ivan Babić: Godišnji sastanak Zapadnog ogranka Američkog filozofskog udruženja. – II, 1965, 6, 926–927.

* Održan 20–30. 4. i 1. 5. 1965. god. u Čikagu.

171. Predrag Vranicki: Štajerska akademija 1965. – II, 1965, 6, 928.

* Održana krajem septembra 1965. god.

172. Kratke informacije. – II, 1965, 6, 929–931.

* Sadržaj: Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Delegacija rumunjskih filozofa u Jugoslaviji. Internacionalni simpozij u Zwettlu. Predavanje u Pragu. Aktivnost Centra za unapređenje nastave filozofije i sociologije u beogradskim srednjim školama. XIII kongres filozofskih društava francuskog jezika. CERM – tjedan marksističke misli. Sastanak američkog „Društva za fenomenologiju i egzistencijalnu filozofiju“. Američki „Savjet za filozofske studije“. Ljetnja škola za matematičku logiku. Evropski kolokvij protestantske sociologije.

KRONIKA

173. Savrepalli Radhakrishnan: Govor Savrepalli Radhakrishnana prigodom proglašenja za počasnog doktora Zagrebačkog sveučilišta. – II, 1965, 6, 932.

* Održan 1. oktobra 1965. god.

174. Vladimir Filipović: Savrepalli Radhakrishnan „Doctor honoris causa“ Zagrebačkog sveučilišta. – II, 1965, 6, 933–935.

Godina III, 1966.

Broj 1.

ŠTO JE POVIJEST?

175. Vladimir Filipović: Priroda i povijest. – III, 1966, 1, 3–11.
176. Eugen Fink: Likvidacija proizvoda. Simptom jedne povijesne mijene. Preveo M[arijan] Cipra. – III, 1966, 1, 12–23.
177. Kostas Axelos: Pitanje sheme i puta svjetske povijesti. Prevela C. Manolić. – III, 1966, 1, 24–33.
178. Gajo Petrović: Povijest i priroda. – III, 1965, 1, 34–40.
179. Agnes Heller: Vrijednost i povijest. Preveo Marijan Cipra. – III, 1966, 1, 41–50.
180. William D. Nietmann: Povijest, priroda i istina. Preveo Ivo Vidan. – III, 1966, 1, 51–55.
181. Umberto Cerroni: Pravo i historija. Preveo M. Žunec. – III, 1966, 1, 56–69.
182. Svetozar Stojanović: Moralnost revolucionarne avangarde kao historijska pretpostavka socijalizma. – III, 1966, 1, 70–76.
183. Mladen Čaldarović: Demokratske institucije i revolucionarni kontinuitet. – III, 1966, 1, 77–81.
184. Iring Fetscher: Historijske pretpostavke socijalizma. Prevela G. Postl-Božić. – III, 1966, 1, 82–89.
- * Sadržaj: Što je socijalizam? Historijske pretpostavke socijalizma (prema Marxu i Engelsu). Historijske pretpostavke socijalizma prema Lenjinu i lenjinizmu). Mogući i ostvareni socijalizam. Izgledi.
185. Gustav Wetter: Da li ukidanje privatnog vlasništva prevladava klasnu podjelu? Preveo Marijan Cipra. – III, 1966, 1, 90–96.

186. Erich Hahn: Kauzalitet i posredovanje. Prevela G. Postl-Božić. – III, 1966, 1, 97–100.

187. Ivan Kuvačić: O pristupu povijesnim zbivanjima. – III, 1966, 1, 101–105.

PORTRETI I SITUACIJE

188. Predrag Vranicki: Engels i filozofija. Uz sedamdesetu godišnjicu smrti. – III, 1966, 1, 106–114.

MISAO I ZBILJA

189. Ante Pažanin: Marx i dijalektički materijalizam. – III, 1966, 1, 115–130.

DISKUSIJA

190. John Lachs: Još jednom o otuđenju. Preveo I[vo] V[idan] – III, 1966, 1, 131–138.

* Proširena verzija izlaganja na Korčulanskoj ljetnjoj školi avgusta 1965. god.

PRIKAZI I BILJEŠKE

191. Rudi Supek: André Gorz: *Stratégie ouvrière et néocapitalisme* (Radnička strategija i neokapitalizam), Ed. Du Seuil, Paris, 1964, str. 175. – III, 1966, 1, 139–141.

192. Ivan Kuvačić: David Riesman: *Usamljena gomila*. Studija o promeni američkog karaktera, Nolit, Beograd, 1965. – III, 1966, 1, 142–145.

193. Vladimir Premec: Francois Chatelet: *La naissance de l'histoire*. Les éditions de Minuit, Paris, 1962, p. 472. – III, 1966, 1, 145.

194. Vladimir Premec: Georg Janoska, *Die sprachlichen Grundlagen der Philosophie*. Akademische Druck-u, Verlagsanstalt, Graz, 1962, S. 145. – III, 1966, 1, 145–146.

195. Vladimir Premec: Vicente Munoz Delgado, *La logica nominalista en la Universidad de Salamanca 1501–1530*. Revista Estudios, Madrid 1964. P. 448. – III, 1966, 1, 146.

FILOZOFSKI ŽIVOT

196. Danko Grlić: Simpozij o povijesnosti u Zwettlu. – III, 1966, 1, 147–150.

* Održan od 13. do 17. 9. 1965. god.

197. Kratke informacije. – III, 1966, 1, 151–152.

* Sadržaj: Delegacija sovjetskih filozofa u Jugoslaviji. Jugoslavensko-čehoslovački simpozij „Marksizam i dijalektika“. Predavanje i diskusija u Grazu. Gostovanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Simpozij i godišnja skupština Hrvatskog filozofskog društva.

Broj 2.

UMJETNOST U SVIJETU TEHNIKE

198. Danko Grlić: Čemu umjetnost. – III, 1966, 2, 155–166.

199. Ivan Focht: Umjetnička tehnika i tehnikacija umjetnosti. – III, 1966, 2, 167–180.

200. Jovan Hristić: Svet tehnike i problem moderne umetnosti. – III, 1966, 2, 181–190.

201. Vladan Švacov: Slika svijeta i moderna drama. – III, 1966, 2, 191–201.

* Sadržaj: Prethodno ispitivanje pojmova: a) Slika svijeta. b) Moderna drama. Kako se moderna drama ugrađuje u sliku svijeta: 1. Svijet je loše uređen. 2. Svijet je nužno loše uređen. 3. Svijet je igra. 4. Svijet je pričin. 5. Svijeta nema, ili svijet kao sistem ne postoji.

202. Abdulah Šarčević: Umjetnost i konstruktivistički nihilizam. – III, 1966, 2, 202–218.

203. Rudi Supek: Izraz i tehnika. O nekim prividnim dilemama. – III, 1966, 2, 219–230.

204. Zlatko Posavac: Identifikacija tehnike i umjetnosti. – III, 1966, 2, 231–243.

PORTRETI I SITUACIJE

205. Danilo Pejović: John Dewey. – III, 1966, 2, 244–253.

MISAO I ZBILJA

206. Rudi Supek: „Misterij“ jedne šutnje. – III, 1966, 2, 254–263.

DISKUSIJA

207. Narcis Popov: Marksizam i Nietzsche. Prevela s francuskog Mira Žunec. – III, 1966, 2, 264–267.

208. Zagorka Pešić-Golubović: U čemu je smisao otuđenja. – III, 1966, 2, 268–274.

PRIKAZI I BILJEŠKE

209. Predrag Vranicki: Adam Schaff, *Marxismus und des menschliche Individuum* (Marksizam i ljudski individuum), Europa Verlag, Wien, 1965, str. 349. – III, 1966, 2, 275–280.

210. Danko Grlić: Ivan Babić, *Odnos filozofije i znanosti u radovima jugoslavenskih marksista 1931–1941*. „Putovi revolucije“, br. V, 1965. – III, 1966, 2, 280–282.

211. Blaženka Lovrić: Helmut Klages, *Tehnischer Humanismus. Soziologie und Philosophie der Arbeit bei Karl Marx*, Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart, 1964. – III, 1966, 2, 282–283.

212. Rudi Supek: Ernest Mandel, *Traite d'économie marxiste* (Udžbenik marksističke ekonomije), I, II (473 i 555), Paris, 1962, Ed. Julliard. – III, 1966, 2, 284–286.

FILOZOFSKI ŽIVOT

213. Boris Kalin: Simpozij „Socijalizam i etika“. – III, 1966, 2, 287–288.

* Održan u Zagrebu 17. i 18. 12. 1965. god.

214. Milan Kangrga: Jugoslavensko-čehoslovački simpozij „Marksizam i dijalektika“. – III, 1966, 2, 288–291.

* Održan u Zadru od 3. do 6. 11. 1965. god.

215. Branko Bošnjak: Svjetske religije i komunizam. – III, 1966, 2, 291–292.

* Simpozijum održan u Hajdelbergu od 21. do 24. 10. 1965. god. u organizaciji Evangelističke studijske grupe za probleme marksizma.

216. Boris Kalin: Godišnja skupština Hrvatskog filozofskog društva. – III, 1966, 2, 292–295.

* Održana 17. 12. 1965. god. u Zagrebu.

217. Kratke informacije. – III, 1966, 2, 295–296.

* Sadržaj: Prvi jugoslavenski filozofski kongres. Korčulanska ljetnja škola. Mađarska filozofska delegacija u Jugoslaviji. Kongres „Općeg filozofskog društva u Njemačkoj“. Odgođen poljsko-jugoslavenski filozofski simpozij.

KRONIKA

218. Redakcija: U povodu jednog intervjua. – III, 1966, 2, 297–299.

* Povodom intervjua Milentija Popovića u listu NIN br. 785. od 23. 1. 1966. u kome se intervjuisani dotiče i časopisa *Praxis*.

219. Redakcija: Suze sina razmetnoga. – III, 1966, 2, 300–303.

* Povodom priloga Nedjeljka Kujundžića na Radio-Zagrebu 9. 2. 1966. god.

220. Nedjeljko Kujundžić: Dva časopisa – dva stila i dva pogleda na svijet. – III, 1966, 2, 304–307.

* Emitovano na I programu Radio-Zagreba 9. 2. 1966. god.

ODJECI

221. L. S.: „Praxis“. – III, 1966, 2, 308–309.

* Iz: *Literarini Noviny*, Praha, 8. 1. 1966.

IN MEMORIAM

222. Veljko Cvjetičanin: Georges Gurvitch. – III, 1966, 2, 310–312.

Broj 3.

MISAO LUKACSA I BLOCHA

223. Danilo Pejović: Kasna žetva. – III, 1966, 3, 315–320.

224. Ljubomir Tadić: Prirodno pravo i socijalna utopija. Marginalije o filozofsko-pravnim pogledima Ernsta Blocha. – III, 1966, 3, 321–332.

225. Peter Ludz: Filozofske osnove Lukacseve teorije partizana. Preveo Marijan Cipra. – III, 1966, 3, 333–342.

226. Davor Rodin: Varijacije na Blochovu temu. – III, 1966, 3, 343–353.
227. Rasim Muminović: Filozofija zavičaja. – III, 1966, 3, 354–366.
228. Agnes Heller: O estetici Georga Lukacsa. Preveo Marijan Cipra. – III, 1966, 3, 367–376.
229. Dušan Stošić: Čitajući Blocha. – III, 1966, 3, 377–380.
230. Rudi Supek: Lukacseva teorija partije. – III, 1966, 3, 381–392.
231. Gajo Peleš: Lukacs i suvremena književnost. – III, 1966, 3, 393–402.
232. Vjekoslav Mikecin: Posljednji Lukacs. Osvrt na neke Lukacseve stavove od 1956. do danas. – III, 1966, 3, 403–418.

PORTRETI I SITUACIJE

233. Ivan Kuvačić: Veblenova kritika kapitalizma. – III, 1966, 3, 419–435.
* Sadržaj: 1. Ukratko o Veblenu. 2. Polazna pozicija. 3. Novčano takmičenje. 4. Dokona klasa. 5. Novčani kanoni ukusa. 6. Teorija poslovnog poduzeća. 7. Visoko obrazovanje u Americi. 9. Zaključne primjedbe.
234. Kurt Lenk: Vrijednosni sudovi Maxa Webera. Preveo Marijan Cipra. – III, 1966, 3, 436–444.

DISKUSIJA

235. Zlatko Posavac: „Veliko hrvatsko čudo“. – III, 1966, 3, 445–453.
* Povodom napisa Ervina Peratonera „Pretpostavke za korespondiranje nacionalnih kultura u jugoslavenskoj zajednici“, *Telegram*, 28. 3. 1966.

PRIKAZI I BILJEŠKE

236. Davor Rodin: *Ernst Bloch zu ehren*, herausgegeben von Siegfried Unseld, Suhrkamp Verlag, 1965, p. 413. – III, 1966, 3, 454–455.
237. Davor Rodin: Georg Lukacs, *Der junge Marx. Seine philosophische Entwicklung von 1840–1844*, Verlag 9, Neske, Pfulingen, 1965, S. 71. – III, 1966, 3, 455–456.

238. Ljerka Šifler-Premec: Kostas Axelos: *Heraclite et la philosophie*. Collection „Arguments“, Les éditions de Minuit, 1962, p. 275; *Vers la pensée planétaire*. Collection „Arguments“, Les éditions de Minuit, 1964, p. 333. – III, 1966, 3, 456–461.

239. Ljerka Šifler-Premec: Karl Korsch: *Marxisme et philosophie*. Collection „Arguments“, „Les éditions de Minuit“, 1964, p. 187. – III, 1966, 3, 461- 462.

240. Milan Kangrga: Delegacija jugoslavenskih filozofa u Mađarskoj. – III, 1966, 3, 463–465.

* Poseta obavljena od 22. do 30. marta 1966. god.

241. Danilo Pejović: Posjet jugoslavenskih filozofa Rumunjskoj. – III, 1966, 3, 465–466.

* Obavljen od 21. do 27. marta 1966. god.

242. Branko Bošnjak: Dijalog o otuđenju u Erlangenu. – III, 1966, 3, 466–467.

* Održan početkom februara 1966. god.

243. Kratke informacije. – III, 1966, 3, 467–471.

* Sadržaj: Obavijest Organizacionog odbora za Prvi jugoslavenski filozofski kongres. Predavanja naših filozofa u inozemstvu. Predavanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Predavanja u zagrebačkom ogranaku Odjeljenja za filozofiju IDN. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. III savjetovanje studenata filozofije Jugoslavije. Međunarodni simpozij „Marx i zapadni svijet“. Godišnji skup Društva za fenomenologiju i egzistencijalnu filozofiju. Internacionalni kongres srednjovjekovne filozofije. Obavijest za „VI internacionalni kongres o Hegelu“. XIV internacionalni filozofski kongres. XIII kongres filozofskih društava francuskog jezika. Internacionalni kongres posvećen Seneki. Zajedničko zasjedanje Asocijacije MIND i Aristotelovog društva. Skup Američkog katoličkog filozofskog udruženja. Predavanja u engleskom „Kraljevskom filozofskom institutu“.

Broj 4–6.

SOCIJALIZAM I ETIKA

244. Milan Kangrga: Socijalizam i etika. – III, 1966, 4–6, 477–491.

245. Rudi Supek: Nekonformizam etičnosti. – III, 1966, 4–6, 492–508.

* Sadržaj: Moral i nagoni: gospodski moral i robovski moral. Nietzsche i Marx o odgovornosti i slobodnom čovjeku.

246. Andrija Krešić: Ekonomska vrijednost i etička vrijednost. – III, 1966, 4–6, 509–517.

247. Ljubomir Tadić: Uz problem društvene jednakosti. – III, 1966, 4–6, 518–529.

248. Vojan Rus: Dijalektičko i nedijalektičko shvatanje socijalističkog morala i naša praksa. – III, 1966, 4–6, 530–543.

249. Miladin Životić: Nekoliko teza o destruktivnoj, konformističkoj i stvaralačkoj ličnosti. – III, 1966, 4–6, 544–550.

250. Branko Bošnjak: Fragemti o etici, iluziji etike i etici iluzije. – III, 1966, 4–6, 551–563.

* Sadržaj: 1. Tko može slobodno govoriti? 2. Platonov problem: tko i koliko smije lagati? 3. Tko je u našem društvu sljedbenik Maxa Stirnera? 4. Etika ponavljanja i ideja principa. 5. Smisao i aktualnost mita o Kasandri.

251. Vuko Pavićević: Prilog problemu zasnivanja humanizma. – III, 1966, 4–6, 564–569.

252. Svetozar Stojanović: Etika i interpretacija Marxa. – III, 1966, 4–6, 570–578.

OBRAZOVANJE I ZNANOST

253. Ante Vukasović: Položaj školstva i prosvjete u našem društvu. – III, 1966, 4–6, 579–596.

254. Boris Kalin: Kriza prijedloga za reformu obrazovanja. – III, 1966, 4–6, 597–609.

255. Grgo Gamulin: Reforma školskog sistema na drugom stupnju. – III, 1966, 4–6, 610–620.

256. [Pedagoško-naučni savjet Filozofskog fakulteta u Ljubljani]: Otvoreno pismo Filozofskog fakulteta u Ljubljani slovenskoj javnosti. – III, 1966, 4–6, 621–624.

* Datirano: Ljubljana, 5. 4. 1966.

Preuzeto iz studentskog lista *Tribune*, Ljubljana.

257. [Vijeće Filozofskog fakulteta u Zagrebu]: Mišljenje Vijeća Filozofskog fakulteta u Zagrebu o Prijedlogu za unapređenje sistema obrazovanja na II stupnju. – III, 1966, 4–6, 625–629.

* Datirano 14. 6. 1966. god.

258. [Konferencija zajednica gimnazijâ SFRJ]: Zaključci VI savetovanja Konferencije zajednica gimnazijâ u SFRJ. – III, 1966, 4–6, 630–638.

* Održane 17. 5. 1966. god.

U potpisu: Predsednik Konferencije Ranko Radovanović.

259. Vera Horvat Pintarić: Suvremena vizuelna kultura i problemi vizuelnih komunikacija. – III, 1966, 4–6, 639–643.

260. Rudi Supek: Zašto je potrebno uvesti likovni odgoj u škole drugog stupnja. – III, 1966, 4–6, 644–649.

* Sadržaj: Razvoj kreativnih sposobnosti. Suvremeni značaj likovnog odgoja. Tehnički odgoj i likovno oblikovanje u suvremenoj proizvodnji.

261. Branko Ružić: Primjedbe uz likovni odgoj. – III, 1966, 4–6, 650–652.

262. Marija Kaljević: Univerzitet i obrazovanje sociologa. – III, 1966, 4–6, 652–659.

263. Zdravko Malić: Prilog diskusiji o politici financiranja visokog školstva. – III, 1966, 4–6, 660–662.

* Autorizovana reč u diskusiji na 17. konferenciji SK Zagrebačkog sveučilišta, aprila 1966.

264. Vladimir Bonačić – Željko Pavlović: Nauka „u duhu citiranog zaključka“. – III, 1966, 4–6, 663–673.

PORETRETI I SITUACIJE

265. Ante Marušić: Karl Mannheim. – III, 1966, 4–6, 674–689.

266. S. Morris Eames: Determinizam i svjesna akcija u Karla Marxa i Johna Deweya. – III, 1966, 4–6, 690–696.

267. Donald Clark Hodges: Rekonstrukcija sirovog komunizma. – III, 1966, 4–6, 697–706.

268. Ante Pažanin: O Aristotelu i aristotelizmu. – III, 1966, 4–6, 707–720.

* Sadržaj: 1. Novi pristup Aristotelu. 2. Aristotelova prva filozofija i metafizika. 3. Temeljna shvaćanja Aristotela.

MISAO I ZBILJA

269. Vojin Milić: Kriza samosvesti u savremenom društvu. – III, 1966, 4–6, 721–742.

* Sadržaj: Polimorfno i polifunkcionalno shvatanje misli. U čemu se sastoji kriza samosvesti. Elementi društvene situacije koji pogoduju produbljavanju savremene krize samosvesti.

270. Veljko Cvjetičanin: Odumiranje države kao procesa razvoja samoupravljanja u Jugoslaviji. – III, 1966, 4–6, 743–756.

271. Ivan Prpić: Politika, političke znanosti i socijalizam. – III, 1966, 4–6, 757–773.

272. Gajo Petrović: Filozofska i sociološka relevantnost Marxova pojma otuđenja. – III, 1966, 4–6, 774–790.

* Sadržaj: 1. Prethodne primjedbe. 2. Marxov pojam otuđenja. 3. Filozofska „relevantnost“ Marxova pojma otuđenja. 4. Sociološka relevantnost Marxova pojma otuđenja. Ljudska „relevantnost“ Marxova pojma otuđenja.

DISKUSIJA

273. Rudi Supek: Francuska komunistička partija i intelektualci. – III, 1966, 4–6, 791–800.

274. [Centralni komitet Komunističke partije Francuske]: Rezolucija CK KP Francuske. – III, 1966, 4–6, 801–809.

* Sadržaj: I. Komunistička partija, intelektualci i kultura. II. Marksizam i problemi našeg vremena. III. Partija i intelektualci komunisti.

Datirano: 13. 3. 1966.

PRIKAZI I BILJEŠKE

275. Rudi Supek: Edgar Morin: *Introduction à une politique de l'homme*. Uvod u jednu politiku čovjeka. Ed. Du Seuil, Paris, 1965, str. 324. – III, 1966, 4–6, 810–812.

276. Blaženka Lovrić-Mimica: *Etičko-humanistički problemi socijalizma*. „Rad“, Beograd, 1964. – III, 1966, 4–6, 812–815.

277. Rudi Supek: Serge Mallet: *Le Gaullisme et la Gauche* (De-golizam i ljevica). Ed. Du Seuil, Paris, 1965, str. 266. – III, 1966, 4–6, 815–1817.

FILOZOFSKI ŽIVOT

278. Gajo Petrović: Jugoslavenski filozofi u SSSR-u. – III, 1966, 4–6, 818–825.

* Poseta od 18. 5. do 1. 6. 1966.

279. Antun Vujić: Treće savjetovanje studenata filozofije. – III, 1966, 4–6, 825–827.

* Održano u Beogradu od 7. do 10. 4. 1966. god.

280. Gajo Petrović: Marx i zapadni svijet. – III, 1966, 4–6, 827–833.

* Simpozijum održan na Univerzitetu Notr Dam u Indijani, od 24. do 28. 4. 1966.

281. Kratke informacije. – III, 1966, 4–6, 834–837.

* Sadržaj: Pripreme za Prvi jugoslavenski filozofski kongres. Simpozij „Doprinos Dubrovčana nauci i umjetnosti“. Nagrađene filozofske knjige. Rad Centra za usavršavanje nastave filozofije i sociologije. Odobren protokol o suradnji sa sovjetskim filozofima. Predavanja jugoslavenskog filozofa u Italiji. Predavanja jugoslavenskog filozofa u SAD. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. XIV internacionalni kongres za filozofiju. XVIII međunarodni kongres za psihologiju. VI internaciopnalni Hegelov kongres. Evropski forum Alpbach. Njemačko-talijanski institut za kulturu. Interamerički filozofski kongres.

DOKUMENTI

282. Protokol predstavnika Jugoslavenskog udruženja za filozofiju i Instituta filozofije AN SSSR o susretima i saradnji u oblasti filozofije. – III, 1966, 4–6, 838–839.

* Potpisan u Moskvi 27. 5. 1966.

ODJECI

283. S. F. Odujev i dr.: Zabilješke o filozofskom životu u Jugoslaviji. – III, 1966, 4–6, 840–844.

* Preuzeto iz časopisa *Voprosy filosofii*, No 5/1966, str. 157–161.

284. Howard L. Parsons: Humanistička filozofija u suvremenoj Poljskoj i Jugoslaviji. – III, 1966, 4–6, 845–856.

* Sadržaj: 1. Filozofija u Poljskoj. 2. Filozofija u Jugoslaviji. 3. Rezime i zaključak.

Iz: *The American Institute for Marxist Studies*, Occasional Papers, No 4, New York, 1966.

Godina IV, 1967.

Broj 1–2.

285. [Redakcija]: Na početku novog godišta. – IV, 1967, 1–2, 3–6.

BIROKRACIJA, TEHNOKRACIJA I SLOBODA

286. Rudi Supek: Tehnokratski scijentizam i socijalistički humanizam. Nekoliko ideja o jednoj neiscrpoj i aktuelnoj temi. – IV, 1967, 1–2, 7–29.

* Sadržaj: Da bismo izbjegli pogrešno postavljanje ontološke dileme. Tehnokratski scijentizam proizlazi iz veoma solidnih osnova. Što znači teza o „koncu ideologije“? Hoće li tehnokratski scijentizam dovesti do vladavine tehno-birokracije?

287. Svetozar Stojanović: Etatistički mit socijalizma. – IV, 1967, 1–2, 30–38.

288. Davor Rodin: Privatno vlasništvo i proletarijat. Stara marksistička tema. – IV, 1967, 1–2, 39–52.

290. Rasim Muminović: Sloboda etičkog formalizma u socijalizmu. – IV, 1967, 1–2, 53–65.

291. Žarko Vidović: Pojam slobode. – IV, 1967, 1–2, 66–90.

292. Arif Tanović: Individualne i društvene vrijednosti. – IV, 1967, 1–2, 91–99.

293. Veljko Cvjetičanin: Neki teorijsko-praktični aspekti birokracije. – IV, 1967, 1–2, 100–111.

* Uvodna reč iz razgovora u redakciji *Praxis*-a, 2. 12. 1966.

294. Grgo Gamulin: Osnovno proturječje naše situacije. – IV, 1967, 1–2, 112–115.

295. Branka Brujić: Telos samoupravljanja. – IV, 1967, 1–2, 116–117.
296. Zvonko Posavec: Uspostava čovjeka ili nivelacija u svijetu rada. – IV, 1967, 1–2, 118–119.
297. Danko Grlić: O romantičnoj fazi razvoja birokracije i o riječima. – IV, 1967, 1–2, 120–125.
298. Ante Marušić: Birokracija i „birokracija“. – IV, 1967, 126–128.
299. Ante Vukasović: Mogućnosti i granice samoupravljanja u kulturi i prosvjeti. – IV, 1967, 1–2, 129–131.

PORTRETI I SITUACIJE

300. Erich Fromm: Današnja kriza psihoanalize. – IV, 1967, 1–2, 132–143.
* Odlomak iz rada „Humanistička psihoanaliza“.
301. Vojan Rus: O dosadašnjem i budućem razvitku slovenačke filozofije. – IV, 1967, 1–2, 144–154.
* Sadržaj: I. Dosadašnji razvitak. Razdoblje do oslobođenja. Posle oslobođenja. II. Mesto filozofije u socijalističkom društvu, naročito danas. III. Neki posebni problemi razvoja filozofije u Sloveniji.
Referat na osnivačkoj skupštini Slovenskog filozofskog društva.
302. Čedomil Veljačić: Đhana, apstraktna umjetnost buddhističke kontemplacije. – IV, 1967, 1–2, 155–167.
* Pismo s budističkog otoka, Ceylon, 1966.
303. Luis Portillo: Unamunovo posljednje predavanje. (Preveo B. P.). – IV, 1967, 1–2, 168–173.
* Povodom tridesetogodišnjice smrti Migela de Unamuna.

DISKUSIJA

304. Antony Flew: Lenjinov „Materijalizam i empiriokriticizam“ u očima jednog lingvističkog filozofa. – IV, 1967, 1–2, 174–187.
* Sadržaj: 1. Granice Lenjinova pristupa. 2. Granice pozivanja na praksu. 3. Početak s Descartesom. 4. „Lingvistički“ pristup problemu pobijanja idealizma. 4 (I) Jedan poseban argument. 4 (II) Jedan općenit argument. 5. Lenjinov obrazac zamjećivanja. 6. Širi i užji smisao „materijalizma“ i „idealizma“.

305. Peter Heintel: O problemu slobodnog vremena, slobode i rada. – IV, 1967, 1–2, 188–200.

PRIKAZI I BILJEŠKE

306. Milan Kangrga: Marek Frichand: *Etička misao mladog Marksa*. Nolit, Beograd, 1966 (285 str.). Preveo: Svetozar Nikolić. – IV, 1967, 1–2, 201–206.

307. Vladimir Filipović: K. H. Volkmann-Schluck: *Einführung in das philosophische Denken*. Izdanje V. Klostermann, Frankfurt am Main, 1965, str. 144. – IV, 1967, 1–2, 207–209.

308. Branko Bošnjak: Zenon Kosidovski: *Biblijske legende*, naslov originala: Z. Kosidowski, *Opowieści Biblijne*. Prevod s poljskog: Dušanka Perović. Srpska književna zadruga, Beograd 1965, str. 503. – IV, 1967, 1–2, 209–212.

309. Branko Bošnjak: Walter Strolz: *Menschein als Gottesfrage. Wege zur Erfahrung der Inkarnation*. Neske, Pfulligen 1965, S. 240. – IV, 1967, 1–2, 212–214.

310. Ljerka Šifler-Premec: Nicola M. de Feo: *Analitica e dialectica in Nietzsche*. Adriatica Editrice, Bari, 1965, p. 144. – IV, 1967, 1–2, 214–216.

311. Branko Bošnjak: Hayo Gerdes: *Sören Kierkegaard Leben und Werk*. Sammlung Götschen Band 1221, S. 139. Walter de Gruyter and Co, Berlin 1966. – IV, 1967, 1–2, 216–217.

312. Blaženka Lovrić: Helmut Schelsky: *Der Mensch in der Wissenschaftlichen Zivilisation*. Westdeutscher Verlag – Köln und Opladen 1962. – IV, 1967, 1–2, 217–220.

FILOZOFSKI ŽIVOT

313. Gajo Petrović: Godišnja skupština Hrvatskog filozofskog društva. – IV, 1967, 1–2, 221–227.

* Održana 22. i 23. 12. 1966. god. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

314. Predrag Vranicki: Skupština Jugoslavenskog udruženja za filozofiju. – IV, 1967, 1–2, 227–231.

* Održana u Zagrebu 27. i 28. 12. 1966. god.

315. Veljko Cvjetičanin: Naučno savjetovanje o Savezu komunističara Jugoslavije u uvjetima društvenog samoupravljanja. – IV, 1967, 1–2, 232–237.

* Održano od 19. do 21. 1. 1967. god.

316. Davor Rodin: Delegacija Jugoslavenskog udruženja za filozofiju u Čehoslovačkoj. – IV, 1967, 1–2, 238–239.

* Od 10. do 20. novembra 1966. god.

317. Vladimir Filipović: Internacionalni skup u Kopenhagenu. – IV, 1967, 1–2, 239.

* Održan u Kopenhagenu od 8. do 15. oktobra 1966. god.

318. Rudi Supek: Jugoslaveni na „Evropskom seminaru“. – IV, 1967, 1–2, 240–241.

* Održanom od 25. do 28. 1. 1967. u Grenoblu na temu „Prisutnost Evrope u svetu“.

319. Vladimir Filipović: Evropski razgovori u Beču. – IV, 1967, 1–2, 241–242.

* Deveti evropski razgovori održani od 14. do 18. juna 1967. god.

320. Milan Damnjanović: Jezik kao filozofski problem. – IV, 1967, 1–2, 242–244.

* O VIII-om nemačkom kongresu za filozofiju održanom u Hajdelbergu od 23. do 27. 10. 1966. god.

321. Kratke informacije. – IV, 1967, 1–2, 244–246.

* Sadržaj: Korčulanska ljetnja škola. Predavanje našeg filozofa u inozemstvu. Kongres logike, metodologije i filozofije znanosti. Godišnja skupština Udruženja za simboličku logiku. 63. godišnji skup Istočnog odjela Američkog filozofskog udruženja.

DOKUMENTI

322. [Hrvatsko filozofsko društvo]: Obavijest Hrvatskog filozofskog društva. – IV, 1967, 1–2, 247–248.

* U potpisu: Danilo Pejović, predsjednik, Ante Marin, potpredsjednik. Datirano: Zagreb, 7. X 1966.

Preuzeto iz *Vjesnika* od 9. listopada 1966.

Sa beleškom redakcije *Praxis*-a na str. 247.

323. [Redakcija]: Ispravak redakcije „Praxis“. – IV, 1967, 1–2, 249–251.

* U potpisu: Glavni i odgovorni urednici Gajo Petrović i Rudi Supek.

Datirano: U Zagrebu, 9. listopada 1966.

Preuzeto iz *Vjesnika* od 16. listopada 1966.

ODJECI

324. Erich Fromm: Otudjenje i samoupravljanje. – IV, 1967, 1–2, 152–153.

* Preuzeto iz lista *NIN*, Beograd, od 23. 10. 1966.

Razgovor vodio Miloš Mišović.

325. Lucien Goldmann: Dimenzije i smjerovi aktuelne filozofske misli. – IV, 1967, 1–2, 254–255.

* Odlomak iz intervjua objavljenog u reviji *Odjek*, Sarajevo, 1. 11. 1966.

Razgovor vodio Ilija Bojović.

326. Andrija Krešić: Pojave monopolizma u vrednovanju naučnog rada. – IV, 1967, 1–2, 256–259.

* Preuzeto iz časopisa *Socijalizam*, X/1966, str. 1325–1329.

KRONIKA

327. Gajo Petrović: Dvije i po godine „Praxisa“. – IV, 1967, 1–2, 260–274.

* Redigovan tekst izveštaja podnetog godišnjoj skupštini Hrvatskog filozofskog društva 22. 12. 1966. god.

Broj 3.

AKTUALNOST MARXOVE MISLI

328. Predrag Vranicki: Aktualnost Marxove misli. – IV, 1967, 3, 283–288.

* Uvodni tekst za temat časopisa pod gornjim naslovom.

329. Milan Kangrga: Smisao Marxove filozofije. – IV, 1967, 3, 289–304.

330. Zaga Pešić-Golubović: Mesto antropologije u Marxovoj koncepciji istorijskog materijalizma. – IV, 1967, 3, 305–313.

331. Veljko Korać: Savremenost Marxove društvene teorije. – IV, 1967, 3, 314–327.

332. Davor Rodin: Privatno vlasništvo i klase. – IV, 1967, 3, 328–336.

333. Howard L. Parsons: Utjecaj Marxove misli u Sjedinjenim Državama. Preveo I[vo] Vidan. – IV, 1967, 3, 337–349.

PORTRETI I SITUACIJE

334. Kurt H. Wolff: Predaja i pobuna. Jedna interpretacija Camusova „Pobunjena čovjeka“. – IV, 1967, 3, 350–372.

* Sadržaj: I. Uvodne primjedbe. II. Camus o našem vremenu. III. Pobuna kao karakteristika čovjeka; umjerenost; veličina. IV. Totalitet i jedinstvo. V. Apsolut, poštovanje, govor, sloboda. VI. Pobuna i predaja.

MISAO I ZBILJA

335. Rudi Supek: Intelektualci i problem integracije Evrope. – IV, 1967, 3, 373–384.

* Sadržaj: Evropa – kontinent koji je izgubio vodeći položaj. Evropa – federacija ili „zajednica domovinâ“? Odnosi između socijalističkih i nesocijalističkih zemalja. Evropa i treći svijet. Jedan realni model evropske integracije.

IZ POVIJESTI HRVATSKE FILOZOFIJE

336. Zlatko Posavac: Filozofija u Hrvatskoj 19. stoljeća. Historiografski pregled. – IV, 1967, 3, 385–405.

DISKUSIJA

337. Azra Šarac: Diskusije sovjetskih filozofa povodom „Ekonomske-filozofskih rukopisa“. – IV, 1967, 3, 406–420.

* Sadržaj: Otuđenje i ukidanje otuđenja. Slobodna djelatnost i „slobodni rad“. Komunistički rad. Ukidanje privatnog vlasništva i komunizam.

PRIKAZI I BILJEŠKE

338. Rudi Supek: Henri Lefebvre: *Sociologie de Marx* (Sociologija Marxa), str. 171, PUF, Paris, 1966. – IV, 1967, 3, 421–423.

339. Branko Bošnjak: Wolfgang Eichkron I: *Wie ist Ethik als Wissenschaft möglich?* (Kako je etika moguća kao nauka?). VEB Deutscher Verlag der Wissenschaften, Berlin, 1965, S. 176. – IV, 1967, 3, 423–427.

340. Zvonko Posavec: Erich Weil: *Hegel et l'Etat*. Librairie philosophique J. Vrin, Paris 1966. – IV, 3, 427–428.

FILOZOFSKI ŽIVOT

341. Gajo Petrović: Filozofski simpozij i savjetovanje u Budimpešti. – IV, 1967, 3, 429–431.

* Četvrta konferencija predstavnika redakcijâ filozofskih i socioloških časopisa socijalističkih zemalja od 4. do 7. 10. 1966. god.

342. Kratke informacije. – IV, 1967, 3, 431–432.

* Sadržaj: Smpozij Hrvatskog filozofskog društva „Hrvatska filozofija u prošlosti i sadašnjosti“. Predavanja i diskusije u Hrvatskom filozofskom društvu. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Razgovori u redakciji „Praxis“. Predavanje na Tribini „5 minuta poslije 8“.

ODJECI

343. Umberto Cerroni: Program „Praxisa“. – IV, 1967, 3, 433–435.

* Iz: *Rinascita*, Venerdì, 31. marzo 1967.

Broj 4.

AKTUALNOST MARXOVE MISLI

344. Mlan Prucha: Marksizam i smjerovi u filozofiji. Preveo Marijan Cipra. – IV, 1967, 4, 439–445.

345. Predrag Vranicki: Antropološki elemenat materijalističkog shvaćanja historije. – IV, 1967, 4, 446–452.

* Predavanje održano u Budimpešti početkom oktobra 1966. na savetovanju urednika marksističkih filozofskih i socioloških časopisa socijalističkih zemalja.

346. Agnes Heller: Mjesto etike u marksizmu. Preveo Marijan Cipra. – IV, 1967, 4, 453–460.

347. Rasim Muminović: Humanitet prakse kod Marxa. – IV, 1967, 4, 461–468.

PORTRETI I SITUACIJE

348. Predrag Vranicki: Antonio Gramsci i smisao socijalizma. – IV, 1967, 4, 469–473.

349. Karel Kosik: Gramsci i filozofija praxisa. Prevela M[ira] Ž[unec]. – IV, 1967, 4, 474–478.

MISAO I ZBILJA

350. Danko Grlić: Smisao angažiranosti u filozofiji. – IV, 1967, 4, 479–490.

NASTAVA FILOZOFIJE

351. Josip Marinković: Filozofija kao nastava. – IV, 1967, 4, 491–496.

DISKUSIJA

352. Vjekoslav Mikecin: Garaudyjeva razmatranja o marksizmu našeg vremena. – IV, 1967, 4, 497–515.

* Sadržaj: Marksistički materijalizam. O spoznaji, istini i dijalektici. O alijenaciji i socijalno-moralnim pitanjima. Marksističko poimanje umjetnosti.

353. Rudi Supek: Sovjetski filozofi i teorija otuđenja. – IV, 1967, 4, 516–521.

PRIKAZI I BIJEŠKE

354. Ivan Babić: Miladin Životić, *Pragmatizam i savremena filozofija*. Izd. Nolit, Beograd 1966. – IV, 1967, 4, 522–525.

355. Marin Marić: Erich Fromm, *The Heart of Man. Its Genius for Good and Evil*. Harper and Row, Publishers, New York, Evanston and London, 1964. – IV, 1967, 4, 525–526.

356. Predrag Vranicki: Georg Lukacs: *Ästhetik I (Die Eingenant des Ästhetischen)*. Estetika I, Svojevrsnost estetskog. Luchterhand

Verlag 1963, I, 851 str. i II 1872 str. 1 i 2 svezak. – IV, 1967, 4, 526–530.

357. Zlatko Posavac: Konrad Fiedler: *O prosuđivanju djela likovne umjetnosti*. Prevod i predgovor Milan Damjanović. Mala filozofska biblioteka „Kultura“, Beograd, 1965, pp. XXIX + 48. – IV, 1967, 4, 530–533.

FILOZOFSKI ŽIVOT

358. Predrag Vranicki: Međunarodni skup o Gramsciju. – IV, 1967, 4, 534–535.

* Održan u Kaljariju, Italija, od 23. do 27. aprila 1967. god.

359. Predrag Vranicki: Marx i savremenost. (Naučni skup povodom 100-godišnjice „Kapitala“). – IV, 1967, 4, 535–539.

* Održan u Beogradu od 22. do 25. maja 1967. god.

360. Kratke informacije. – IV, 1967, 4, 539–540.

* Sadržaj: Nagrađena knjiga Branka Bošnjaka. Akcija Hrvatskog filozofskog društva na istraživanju razvoja filozofije u Hrvatskoj. Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Predavanje u redakciji „Praxis“. „Savjetovanje o sistemu obrazovanja i vaspitanja u Jugoslaviji“.

DOKUMENTI

361. [Redakcija]: Nacionalno u kulturi. – IV, 1967, 4, 541–543.

* Deo uvodnika „Mjesto uvoda“ iz broja 3/1965. časopisa *Praxis*.

ODJECI

362. Ljubo Tadić: Ka afirmaciji stvarnih misaonih nastojanja. – IV, 1967, 4, 544–548.

* Reč u diskusiji o reviji *Odjek* na proširenoj sednici Kulturno-prosvjetne zajednice BiH u Sarajevu 20. 5, 1967, objavljena u *Odjeku* br. 11, jun 1967, str. 6–7.

KRONIKA

363. Redakcija: Rat ili mir. – IV, 1967, 4, 549–550.

* Rat na Bliskom Istoku između Arapa i Jevreja.

Broj 5–6.

STVARALAŠTVO I POSTVARENJE

364. Rudi Supek: Uvodna riječ. – IV, 1967, 5–6, 557–564.
* Na IV zasjedanju Korčulanske ljetnje škole održanog od 16. do 26. avgusta 1967. godine pod naslovom „Stvaralaštvo i postvarenje“.
365. Danko Grlić: Kreacija i akcija. – IV, 1967, 5–6, 565–577.
366. Diskusija o predavnju Danka Grlića [„Kreacija i akcija“]. – IV, 1967, 5–6, 578–585.
* Učesnici: Vanja Sutlić, Vojin Milić, Rudi Supek, Ljubomir Tadić, Dušan Pirjevec, Danko Grlić.
367. Milan Kangrga: Šta je postvarenje? – IV, 1967, 5–6, 586–595.
368. Vanja Sutlić: „Stvaralaštvo i postvarenje“. O urgentnosti radikalno revolucionarnog mišljenja. – IV, 1967, 5–6, 596–607.
369. Diskusija o predavnjima Vanje Sutlića [„Stvaralaštvo i postvarenje“] i Milana Kanrge [„Šta je postvarenje?“]. – IV, 1967, 5–6, 608–621.
* Učesnici: Vojin Milić, Mihailo Marković, Milan Kangrga, Vanja Sutlić.
370. Gajo Petrović: Smisao i mogućnost stvaralaštva. – IV, 1967, 5–6, 622–632.
371. Diskusija o predavanju Gaje Petrovića [„Smisao i mogućnost stvaralaštva“]. – IV, 1967, 5–6, 633–642.
* Učesnici: Vojin Milić, Danko Grlić, Dušan Pirjevec, Vanja Sutlić, Gajo Petrović.
372. Predarg Vranicki: Država i partija u socijalizmu. – IV, 1967, 5–6, 643–650.
373. Diskusija o predavanju Predraga Vranickog [„Država i partija u socijalizmu“]. – IV, 1967, 5–6, 651–658.
* Učesnici: Svetozar Stojanović, Danko Grlić, Mladen Čaldarović, Đuro Šušnjić, Predrag Vranicki.
374. Rudolph Berlinger: Opunomoćenje za djelo. Preveo Branko Despot. – IV, 1967, 5–6, 659–667.
375. Ljubomir Tadić: Birokratija – postvorena organizacija. – IV, 1967, 5–6, 668–679.

376. Svetozar Stojanović: Društveno samoupravljanje i socijalistička zajednica. – IV, 1967, 5–6, 680–692.

377. Ernst Mandel: Sloboda i planiranje u kapitalizmu i socijalizmu. Preveo Franjo Zenko. – IV, 1967, 5–6, 693–707.

378. Veljko Korać: Mogućnosti i perspektive slobode u savremenom svetu. – IV, 1967, 5–6, 708–715.

FENOMENOLOGIJA I MARKSIZAM

379. Vladimir Filipović: Uloga filozofije u našem vremenu po Marxu i Husserlu. – IV, 1967, 5–6, 716–721.

380. Ludwig Landgrebe: Fenomenološka analiza vremena i pitanje o subjektu istorije. – IV, 1967, 5–6, 722–730.

381. Kostas Axelos: Od logosa do logistike. S ovu i onu stranu fenomenologije i marksizma. – IV, 1967, 5–6, 731–740.

382. Kasim Prohić: Edmund Husserl – mislilac krize. – IV, 1967, 5–6, 741–748.

383. Ivan Focht: Granice Hartmannove estetike. – IV, 1967, 5–6, 749–754.

384. Boro Gojković: Modeli znanja i priroda govora. – IV, 1967, 5–6, 755–762.

* Sadržaj: A. Pozitivno znanje i govor. B. Deskripcija govora. C. Govor i filozofija.

PORTRETI I SITUACIJE

385. Georg Lukacs: Veliki Oktobar 1917. i današnja literatura. Preveo Marijan Cipra. – IV, 1967, 5–6, 763–777.

386. Davor Rodin: Karl Korsch i kraj jedne epohe razvoja marksizma. – IV, 1967, 5–6, 778–801.

MISAO I ZBILJA

387. Miladin Životić: Između dvaju tipova savremene kulture. – IV, 1967, 5–6, 802–811.

388. Antun Žvan: Samoupravljanje i avangarda. – IV, 1967, 5–6, 812–823.

DISKUSIJA

389. Mihaly Vajda: Otuđenje i socijalizam. Diskusija mađarskih marksista. Preveo Branko Despot. – IV, 1967, 5–6, 824–830.

390. Ljerka Šifler-Premec: Mit i praksa. – IV, 1967, 5–6, 831–837.

PRIKAZI I BILJEŠKE

391. Rudi Supek: A. Gorz: *Teški socijalizam (Le socialisme difficile)*. Ed. du Seuil, Paris, 1967, str. 248. – IV, 1967, 5–6, 838–840.

392. Branko Bošnjak: Jose Ortega y Gaset: *Was ist Philosophie?* Deutsch von Karl August Horst, München, 1967, str. 255. – IV, 1967, 840–843.

393. Boris Kalin: Nicola Abbagnano: *Scritti sceli*. Izdanje Taylor, Totino, 1967, (258–16 str.). – IV, 1967, 5–6, 843–845.

394. Blaženka Despot: Kostas Axelos: *Einführung in ein künftiges Denken*. Max Niemeyer Verlag, Tübingen 1966. – IV, 1967, 5–6, 845–848.

395. Ivan Kuvačić: John Kenneth Galbraith: *The New Industrial State*. Houghton Mifflin Company, Boston, 1967, p. 427. – IV, 1967, 5–6, 848–851.

396. Maja Minček: Pierre Bourdieu et Alin Darbel: *L'amour de l'art. Les musée et leur public*. Le sens commun. Les editions de minuit, Paris 1966. – IV, 1967, 5–6, 851–853.

397. Rudi Supek: *Le conflict israélo-arabe*, Les Tmps Modernes, Paris, 1967, str. 992. – IV, 1967, 5–6, 853–855.

FILOZOFSKI ŽIVOT

398. Gajo Petrović: Djalektika oslobođenja. – IV, 1967, 5–6, 856–863.

* Međunarodni kongres u Londonu jula 1967. god.

399. Kratke informacije. – IV, 1967, 5–6, 864.

* Sadržaj: Simpozij Hrvatskog filozofskog društva. Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Predavanja na Tribini "5 minuta poslije 8". Razgovor u redakciji „Praxis“.

ODJECI

400. Lucio Lombardo-Radice: Kritički osvrt marksizma jednog hrvatskog časopisa. Preveo Vjekoslav Mikecin.– IV, 1967, 5–6, 865–867.

* O časopisu *Praxis*.

Objavljeno u: *L'Unita*, 11. 7. 1967.

401. V. M. Ivanova: Problemi humanizma u suvremenoj jugoslavenskoj filozofskoj literaturi. Preveo G[a]jo P[etrović]. – IV, 1967, 5–6, 868–879.

* Iz časopisa *Filosofske nauki*, Moskva, 2/1967, str. 163–169.

KRONIKA

402. [Redakcija]: Neobjavljen intervju. – IV, 1967, 5–6, 880–883.

* U prilogu objavljen intervju Gaja Petrovića listu *Slobodna Dalmacija* koji ovaj list, iako naručen, nije hteo da objavi.

Godina V, 1968.

Broj 1–2.

STVARALAŠTVO I POSTVARENJE

403. Arnold Künzli: Samoupravljanje u Getu. Preveo Branko Despot. – V, 1968, 1–2, 3–15.

404. S. Moris Eames: Društveno planiranje i individualna sloboda. – V, 1968, 1–2, 16–29.

* Pročitano na Korčulanskoj ljetnjoj školi 18. 8. 1967. g.

405. Niculae Bellu: Ideja strukture u analizi moraliteta. Prevela Ljerka Šifler-Premec. – V, 1–2, 1968, 30–35.

406. Giuseppe Semerari: Birokracija i opća individualna sloboda kao tehnička odgovornost. Preveo Boris Kalin. – V, 1968, 1–2, 36–41.

407. Zador Tordai: Aspekti borbe protiv birokracije u socijalizmu. Preveo Branko Despot. – V, 1968, 1–2, 42–46.

SIMPOZIJI

SIMPOZIJI O TEMI „STVARALAŠTVO I POSTVARENJE“. Sloboda i planiranje.

408. Mihailo Marković: Uvodna riječ za Simpozij „Sloboda i planiranje“. – V, 1968, 1–2, 47–49.

409. Andrija Krešić: Društvena samouprava i društveno planiranje. – V, 1968, 1–2, 50–51.

SIMPOZIJI O TEMI „STVARALAŠTVO I POSTVARENJE“. Birokracija, tehnokracija i individualne slobode.

410. Vanja Sutlić: Uvodna riječ za Simpozijum „Birokracija, tehnokracija i lične slobode“. – V, 1968, 1–2, 52–57.

411. Ivan Varga: Dva tipa birokracije. – V, 1968, 1–2, 57–59.

412. Robert Tucker: Demografska ekspanzija i demokracija. – V, 1968, 1–2, 59–62.

413. Vanja Sutlić: Završna riječ na Simpoziju. – V, 1968, 1–2, 62–66.

SIMPOZIJI O TEMI „STVARALAŠTVO I POSTVARENJE“. Radnički pokret i samoupravljanje.

414. Rudi Supek: Uvodna riječ. – V, 1968, 1–2, 67–69.

* Za simpozijum „Radnički pokret i samoupravljanje“.

415. Ivan Babić: Radnički pokret u jugoslovenskom samoupravnom društvu. – V, 1968, 1–2, 69–73.

416. Ivo Urbančić: Problematičnost radničkog pokreta i revolucionarnog mijenjanja svijeta danas. Preveo Franc Dols. – V, 1968, 1–2, 73–77.

SIMPOZIJI O TEMI „STVARALAŠTVO I POSTVARENJE“. Kulturno stvaranje i društvena organizacija.

417. Mladen Čaldarović: Uvodna riječ za Simpozij. – V, 1968, 1–2, 78–81.

* Na temu „Kulturno stvaranje i društvena organizacija“.

418. Dušan Pirjevec: Revolucionarna misao i identitet. – V, 1968, 1–2, 81–83.

419. Albert William Levi: Otuđenje u modernoj umjetnosti. – V, 1968, 1–2, 83–85.

420. Vladimir Filipović: Lagodnije se živi u pasivitetu postvarenja nego u aktivitetu stvaralaštva. – V, 1968, 1–2, 85–87.

SIMPOZIJUM O TEMI „STVARALAŠTVO

I POSTVARENJE“. Generalna debata. – V, 1968, 1–2, 88–95.

* Učesnici: Serge Mallet, Nicuale Bellu, Vojin Milić, Tihomir Zovko, Veljko Korać, Dušan Pirjevec.

421. Rudi Supek: Završna riječ. – V, 1968, 1–2, 95–97.

* Na Simpozijumu „Stvaralaštvo i postvarenje“.

MISAO I ZBILJA

422. Abraham Edel: Razmišljanja o pojmu ideologije. Prevela Karla Cicelj. – V, 1968, 1–2, 98–113.

* Sadržaj: I. Uvodna razmatranja. II. Dva pojma ideologije. III. Što govori u prilog ideologije? IV. Prema nauci o ideologiji.

423. Rasim Muminović: Čovjek u svjetlu filozofskog mišljenja. – V, 1968, 1–2, 114–129.

PORTRETI I SITUACIJE

424. Hans-Dieter Bahr: Ontologija i utopija. Preveo Branko Despot. – V, 1968, 1–2, 130–141.

425. Kostas Axelos i Jason Molfessis: Odlomak jednog dijaloga. Prevela Ljerka Šifler-Premec. – V, 1968, 1–2, 142–144.

SUVREMENA SOCIOLOŠKA MISAO

426. Kurt Wolf: O pretpostavkama sociologije znanja. Preveo Marijan Cipra. – V, 1968, 1–2, 145–153.

DISKUSIJA

427. Šime Đodan: Socijalizam i robno-novčani odnosi. – V, 1968, 1–2, 154–161.

428. Davor Rodin: Ekonomija i politika. – V, 1968, 1–2, 162–164.
429. Josip Županov: Neke dileme u vezi sa robno-novčanim odnosima. – V, 1968, 1–2, 165–169.
430. Rudi Supek: Robno-novčani odnosi i socijalistička ideologija. – V, 1968, 1–2, 170–179.
431. Rudolf Bičanić: Proces podruštvljenja i socijalizam. – V, 1968, 1–2, 180–185.

PRIKAZI I BILJEŠKE

432. Zvonko Posavec: Vanja Sutlić: *Bit i suvremenost*. (S Marxom na putu k povijesnom mišljenju, „Veselin Masleša“, Logos, Sarajevo, 1967, str. 421). – V, 1968, 1–2, 186–189.
433. Predrag Vranicki: Dvije knjige iz perioda mladog Marxa. Horst Stuke: *Philosophie der Tat*, Stuttgart, 1963; Günther Hillmann: *Marx und Hegel*, Frankfurt a Main, 1966. – V, 1968, 1–2, 190–193.
434. Branko Bošnjak: H. i H. Frankfort, Dž. A. Vilson, T. Jakobsen: *Od mita do filozofije*. Preveo Ljuba Popović, Minerva, Subotica – Beograd, 1967, str. 285. – V, 1968, 1–2, 193–195.
435. Ivan Kuvačić: Barrington Moore, Jr.: *Social Origins of Dictatorship and Democracy*. Lord and Peasant in the Making of the Modern World, Beacon Press, Boston, 1967. – V, 1968, 1–2, 195–198.
436. Zvonko Posavec: Eugène Fleischmann: *La philosophie politique de Hegel*. Sous forme d'un commentaire des Fondaments de la philosophie du droit. Paris, Librairie Plon, 1964. – V, 1968, 1–2, 198–199.

FILOZOFSKI ŽIVOT

437. Branko Bošnjak i Ivan Kuvačić: Sastanak predstavnika filozofskih i socioloških časopisa u Opatiji. – V, 1968, 1–2, 200–201.
* Održan od 14. do 16. 12. 1967. god.

438. Đuro Šušnjić: Međunarodna naučna konferencija „Dinamika društvene strukture socijalističkog društva i problemi humanizma“. – V, 1968, 1–2, 201–207.

* Održana u Herceg-Novom od 25. do 28. 9. 1967. god.

Sadržaj: a) Opšti problemi društvenih promena u socijalizmu. b) Socijalizam i humanizam. c) Problemi posebnih društvenih slojeva. d) Istraživanja društvene strukture socijalističkih zemalja.

439. Branko Despot: Filozofsko zasjedanje u Zwettlu 1967. – V, 1968, 1–2, 207–208.

* Održano od 13. do 15. 9. 1967. god.

440. Predrag Vranicki: Kolokvij o kritici političke ekonomije. – V, 1968, 1–2, 209–212.

* Održan u Frankfurtu na Majni od 14. do 16. 9. 1967. god.

441. Kratke informacije. – V, 1968, 1–2, 213–215.

* Sadržaj: Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Gostovanje našeg filozofa u SR Njemačkoj i Švicarskoj. Razgovor u redakciji *Praxis*. Diskusija o „robno-novčanim odnosima u socijalizmu“. Razgovor s redakcijom časopisa *Praxis*. Predavanja na tribini Narodnog univerziteta u Sarajevu.

ODJECI

442. Mario Spinella: „Rinascita“ o „Praxisu“. – V, 1968, 1–2, 216.

* Objavljeno 21. 6. 1968. god.

KRONIKA

443. Povodom izjave o „Praxisu“ (izjava članova redakcijskog savjeta). – V, 1968, 1–2, 217–218.

* Povodom članka „Beogradski pisci – komunisti u Književnim novinama“ u listu *Politika* od 23. 1. 1968. god.

U potpisu: Mihailo Đurić, Vojin Milić, Zagorka Pešić-Golubović, Miladin Životić, Andrija Krešić.

444. Miodrag Protić: Povodom izjave o „Praxisu“. – V, 1968, 1–2, 219–220.

* Preuzeto iz *Politike* od 1. 2. 1968. god.

445. Vojin Milić: Odgovor Miodragu Protiću. – V, 1968, 1–2, 221–224.

IN MEMORIAM

446. Branko Bošnjak: Miloš N. Đurić. – V, 1968, 1–2, 225–227.

ERRATA

447. Vanja Sutlić: Errata corrige. – V, 1968, 1–2, 226–227.

* U autorovom izlaganju „Stvaralaštvo i postvarenje“.

Broj 3.

448. [Redakcija]: Uz najnovije „financijske teškoće“ *Praxisa*. – V, 1968, 3, 231–232.

U POVODU DOGAĐANJA U POLJSKOJ

449. [Redakcija]: Izjava redakcije časopisa „Praxis“. – V, 1968, 3, 233–234.

* U potpisu: Gajo Petrović, Rudi Supek.

Datirano: U Zagrebu, 28. 3. 1968.

450. [Redakcija]: Svim članovima redakcijskog savjeta *Praxis*. – V, 1968, 1–2, 235.

* Povodom otpuštanja s univerziteta šestorice profesora Varšavskog univerziteta.

Datirano: U Zagrebu, 28. 3. 1968.

451. Odgovori članova redakcijskog savjeta *Praxis*. – V, 1968, 3, 236–252.

* Na izjavu Redakcije *Praxisa* povodom odstranjivanja s univerziteta šetorice profesora Varšavskog univerziteta. Objavljene izjave 29 članova Redakcijskog savjeta *Praxis*.

ODJECI

452. Protest beogradskih intelektualaca povodom događaja u Poljskoj. – V, 1968, 3, 253–254.

* Iz: *Knjževne novine*, br. 325, 13. 4. 1968. god.

453. Studentima Filozofskog fakulteta u Varšavi. – V, 1968, 3, 254–255.

* Iz: *Knjževne novine*, br. 325, 13. 4. 1968. god.

454. Protest francuskih intelektualaca. – V, 1968, 3, 255.

* Povodom događaja u Poljskoj.

Iz: *Le Monde*, 5. 4. 1968.

OBAVIJESTI

455. Koručulanska ljetnja škola 1968. – V, 1968, 3, 256.

Broj 4.

NACIONALNO, INTERNACIONALNO, UNIVERZALNO

456. Predrag Vranicki: Socijalizam i nacionalno pitanje. – V, 1968, 4, 259–270.

457. Milan Kangrga: Povijest i tradicija. – V, 1968, 4, 271–278.

* Proširena verzija referata na Simpozijumu uz godišnju skupštinu Hrvatskog filozofskog društva, decembra 1967.

458. Rudi Supek: Između buržoaske i proleterske svijesti. – V, 1968, 4, 279–294.

* Sadržaj: Dijalektika pojedničanoga i općenitoga. Anti-racionalizam i anti-individualizam tipičnih reakcionarnih društvenih teorija. Avanture „nacionalnog osjećaja“. Jedan konkretan primjer dijalektike općenitoga, posebnoga i pojedinačnoga.

459. Veljko Cvjetičanin: Prilog razmatranju o naciji i nacionalnom pitanju. – V, 1968, 4, 295–304.

460. Umberto Cerroni: Nacionalno, internacionalno, univerzalno. Prevela Ljerka Šifler-Premec. – V, 1968, 4, 305–310.

461. Howard Parsons: Nekoliko teza o nacionalnom, internacionalnom, univerzalnom. Preveo Ivo Vidan. – V, 1968, 4, 311–317.

* Sadržaj: A. Nacionalno. B. Internacionalno. C. Univerzalno.

462. Arnold Künzli: Opijum nacionalizam. Preveo Branko Despot. – V, 1968, 4, 318–331.

463. Danko Grlić: Domovina filozofa je domovina slobode. – V, 1968, 4, 332–336.

* Uvodna reč za Simpozijum Hrvatskog filozofskog društva u Zagrebu 4. 3. 1968. god.

U POVODU DOGAĐAJA U POLJSKOJ

464. Odgovori članova redakcijskog savjeta *Praxis*. – V, 1968, 4, 337–342.

* Sadrži odgovore 12 članova Redakcijskog savjeta na izjavu Redakcije časopisa *Praxis* o događajima u Poljskoj.

465. [Tadeusz Kotarbinski]: Pismo Tadeusza Kotarbinskog. – V, 1968, 4, 342.

* U vezi sa stavom redakcije *Praxis* o događajima u Poljskoj.

Datirano: Warszawa, 24. 4. 1968. god.

PORTRETI I SITUACIJE

466. Gajo Petrović: Razvoj i bit Marxove misli. – V, 1968, 4, 343–359.

467. Ivan Kuvačić: Marshall McLuhan. – V, 1968, 4, 360–371.

MISAO I ZBILJA

468. Branko Bošnjak: Religija kao privatna stvar i problem dijaloga. – V, 1968, 4, 372–387.

IZ POVIJESTI HRVATSKE FILOZOFIJE

469. Marija Brida: Benedikt Benković. – V, 1968, 4, 388–398.

470. Blaženka Despot: Rasprava o materijalizmu između B[ogoslava] Šuleka i A[ntuna] Bauera. – V, 1968, 4, 399–405.

DISKUSIJA

471. Gerald Cohen A.: Radnici i Riječ ili Zašto je Marx imao prava smatrati da ima pravo. – V, 1968, 4, 406–421.

PRIKAZI I BILJEŠKE

472. Franc Cengle: Istorija marksizma u koncepciji Iringa Fetschera. – V, 1968, 4, 422–429.

* Prikazano: Iring Fetscher: *Der Marxismus*, Seine Geschichte in Dokumenten. Band I-III, München, 1962, 1964, 1965.

473. Norman Birnbaum: Konzervativna sociologija. Robert Nisbet, *The Sociological Tradition*, Basic Books, 1966, New York. Preveo Ivo Vidan. – V, 1968, 4, 429–436.

474. Zaga Pešić-Golubović: Vera St. Erlich, *U društvu s čovjekom*, Naprijed, Zagreb, 1968.– V, 1968, 4, 436–440.

FILOZOFSKI ŽIVOT

475. Branko Despot: Simpozij Hrvatskog filozofskog društva. – V, 1968, 4, 441–442.

* Na temu „Hrvatska filozofija u prošlosti i sadašnjosti“.

476. Kratke informacije. – V, 1968, 4, 443–444.

* Sadržaj: Razgovor u redakciji „Praxis“. Nastup redakcije časopisa „Praxis“. Predavanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Predavanje na tribini „5 minuta poslije 8“. Predavanje našega filozofa u Njemačkoj i SAD. Predavanje našeg filozofa u SAD.

OBAVIJESTI

477. Korčulanska ljetnja škola. – V, 1968, 4, 445–447.

KRONIKA

478. [Redakcija]: U povodu nekih najnovijih kritika *Praxisa*. – V, 1968, 4, 449–458.

479. [Upravni odbor Korčulanske ljetnje škole]: Dopuna programa V zasjedanja Korčulanske ljetnje škole. – V, 1968, 4, 459.

* Datirano: U Zagrebu, 23. 7. 1968. god.

Godina VI, 1969.

Broj 1–2.

MARX I REVOLUCIJA

480. Ernst Bloch: Riječ na otvaranju Korčulanske ljetnje škole. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 3–5.

481. Rudi Supek: Marx i revolucija. Uvodna riječ. – VI, 1969, 1–2, 6–15.

REVOLUCIJA I MARX

482. Ernst Bloch: Marx kao mislilac revolucije. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 16–18.

483. Herbert Marcuse: Carstvo slobode i carstvo nužnosti. Jedno preispitivanje. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 19–24.
484. Milan Kangrga: Marxovo shvaćanje revolucije. – VI, 1969, 1–2, 25–34.
485. Ernst Fischer: Uz pojam revolucije. Preveo Milan Kangrga. – VI, 1969, 1–2, 35–38.
486. Mihailo Marković: Pojam revolucije. – VI, 1969, 1–2, 39–53.
487. Erich Fromm: Marxov doprinos poznavanju čovjeka. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 54–64.
488. Agnes Heller: Marxova teorija revolucije i revolucija svaki-danšnjeg života. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 65–76.
489. Veljko Korać: Nekoliko savremenih zapažanja o savremenosti Karla Marxa. – VI, 1969, 1–2, 77–80.
490. Ossip K. Flechtheim: Marx viđen futurološki. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 81–82.
491. Kurt H. Wolff: Zagrade za Marxa. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 83–84.
492. Kostas Axelos: Shema igre čovjeka i igre svijeta. Prema formiranju planetarnog čovjeka. (11 osnovnih teza). Prevela B[iserka] C[vjetičanin]. – VI, 1969, 1–2, 85–88.
- * Referat na Korčulanskoj ljetnjoj školi 20. 8. 1968. god.

493. Gajo Petrović: Filozofija i revolucija. – VI, 1969, 1–2, 89–95.

POVIJEST I REVOLUCIJA

494. Branko Bošnjak: Povijest i revolucija. Odnos ideja i stvarnosti. – VI, 1969, 1–2, 96–102.
495. Eugen Fink: Revolucija i svijest. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 103–107.
496. Danko Grlić: Osam teza o djelovanju danas. – VI, 1969, 1–2, 108–113.
497. Rudolph Berlinger: Subverzija i revolucija. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 114–120.

498. Mihailo Đurić: Oblici istorijske svesti. – VI, 1969, 1–2, 121–130.
499. Mihael Landmann: Pledoaje za otuđenje. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 131–148.
- * Sadržaj: I. Horror alieni. II. Amor alieni. III. Dvostruko kretanje nadvladavanja i otkrivanja tuđosti. IV. Filozofija i tuđost.
- 499a. Franc Cengle: Političko otuđenje i revolucija. – VI, 1969, 1–2, 149–154.
500. Günther Nening: Kršćanstvo i revolucija. (7 teza). Preveo M[arijan] C[ipra]. – VI, 1969, 1–2, 155–157.
501. Branko Despot: Revolucija rada. – VI, 1969, 1–2, 158–159.
502. Howard L. Parsons: Tehnologija i humanizam. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 160–178.
503. Ivan Kuvačić: Naučno-tehnički progres i humanizam. – VI, 1969, 1–2, 179–182.
504. Staniša Novaković: Dve koncepcije nauke i humanizma. – VI, 1969, 1–2, 183–186.
505. Božidar Debenjak: Neka pitanja o revolucionarnoj antropologiji. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 187–189.

REVOLUCIJA DANAS

506. Svetozar Stojanović: Mogućnosti socijalističke revolucije danas. – VI, 1969, 1–2, 190–204.
507. Jürgen Habermas: Uvjeti za revolucioniranje kasnokapitalističkih društvenih sistema. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 205–216.
508. Veljko Cvjetičanin: Suvremeni svijet i socijalistička revolucija. – VI, 1969, 1–2, 217–226.
509. Norman Birnbaum: O pojmu političke avangarde u suvremenoj politici: intelektualci i tehnička inteligencija. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 227–243.
510. Ljubomir Tadić: Socijalistička revolucija i politička vlast. – VI, 1969, 1–2, 244–253.

511. Julijus Strinka: Misli o demokratskom socijalizmu. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 254–259.
512. Arnold Künzli: Protiv Parsifal-socijalizma. Preveo Marijan Cipra. – VI, 1969, 1–2, 260–269.
513. Heinz Lubasz: Marxova koncepcija revolucionarnog proletarijata. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 270–273.
514. Iring Fetscher: O proizvođenju revolucionarnog subjekta samomijenjanjem. Preveo Marijan Cipra. – VI, 1969, 1–2, 274–277.
515. Vilmos Sos: Totalna revolucija. Preveo B. P. – VI, 1969, 1–2, 278–280.
516. Mladen Čaldarović: Permanentna revolucija i revolucionarni kontinuitet. – VI, 1969, 1–2, 281–286.
517. Zador Tordai: Revolucija i internacionalizam. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 287–293.
518. Alfred Sohn Rethel: Imperijalizam, era dvojne ekonomike. Sugestije za marksističku kritiku „naučnog upravljanja“. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 294–306.

DOKUMENTI

519. Učesnici Korčulanske ljetnje škole svjetskoj javnosti. – VI, 1969, 1–2, 307–309.
* Povodom oružane intervencije snaga Varšavskog pakta u Čehoslovačkoj. Datirano: U Korčuli, 21. 8. 1968. g.
520. Telegram učesnika Korčulanske ljetnje škole drugu Titu. – VI, 1969, 1–2, 310.
* Povodom oružane intervencije snaga Varšavskog pakta u Čehoslovačkoj. Datirano: Korčula, 21. 8. 1968. god.
521. [Bertrand Russell]: Russellova najava međunarodne konferencije o Čehoslovačkoj. – VI, 1969, 1–2, 311–312.
* Povodom oružane intervencije snaga Varšavskog pakta.
522. Izjava Russellove konferencije o Čehoslovačkoj. Stockholm, 1. i 2. februara. – VI, 1969, 1–2, 313–315.

523. Danko Grlić: Marginalije uz Čehoslovačku i nove tendencije u socijalizmu. – VI, 1969, 1–2, 316–324.

* Odlomak iz predavanja održanog na Radio-Bernu, 27. 10. 1968. god.

ODJECI

524. D. I. Česnokov: Zaoštavanje idejno-političke borbe i suvremeni revizionizam. Prevela Lenjina Švob. – VI, 1969, 1–2, 325–337.

* Iz: *Voprosy filosofii*, 12/1968, 3–14.

525. Lubomir Sochor: Marksizam u današnjoj jugoslavenskoj filozofiji. – VI, 1969, 1–2, 338–344.

* Predgovor češkom prevodu knjige Gaje Petrovića: *Filosofie a marxismus*, Praha, 1968.

526. Gajo Petrović: Još dvije godine *Praxisa*. – VI, 1969, 1–2, 345–355.

* Izveštaj podnet godišnjoj skupštini Hrvatskog filozofskog društva, 16. 12. 1968. god.

Broj 3–4.

PORTRETI I SITUACIJE

527. Branko Bošnjak: Smisao filozofske egzistencije. (Filozofija i autoritet). – VI, 1969, 3–4, 363–373.

528. Abdulah Šarčević: Karl Jaspers tragičan mislilac suvremenosti. – VI, 1969, 3–4, 374–389.

529. Ina Ovadija-Musafija: Martin Buber ili Dijalog i iskon. – VI, 1969, 3–4, 390–407.

* Sadržaj: Antropološka fundiranost dualiteta svijeta. Čovjek – biće koje temporalizira svijet. Biće dijaloga i separirano biće – dva pola ljudskog. Fatalizam progressa. Čovjek i bog. Čovjek u govoru. Zaključak.

530. Stefan Morawski: Estetski pogledi Marxa i Engelsa. Prevela Lidija Lisicky. – VI, 1969, 3–4, 408–423.

531. Kenneth A. Megill: Georg Lukacs kao ontolog. Prevela Nada Švob-Đokić. – VI, 1969, 3–4, 424–440.

* Sadržaj: Svakodnevnica. Nauka i estetika – dvije forme reprodukcije realnosti. Neke kritičke napomene.

532. Kurt G. Wolff: Georg Simmel. Preveo B. P. – VI, 1969, 3–4, 441–449.

533. Gerd-Klaus Kaltenbrunner: Ludwig Klages. Preveo M[arijan] C[ipra]. – VI, 1969, 3–4, 453–458.

534. Kostas Axelos: Od „Revolucionarnih intelektualaca“ do „Arguments“-a. Prevela Ljerka Šifler Premec. – VI, 1969, 3–4, 459–473.
* Sadržaj: I. Što misliti? Što činiti? II. Apel u korist internacionalnog kružoka revolucionarnih intelektualaca. III. Elementi preispitivanja. IV. Dvanaest nedostatnih teza o problemu revolucije prakse. V. Revija i kolekcija „Arguments“.

535. Gerd Wolandt: Suвременa antropologija. Preveo Marijan Cipra. – VI, 1969, 3–4, 474–482.

* Sadržaj: 1. Nelagoda i propast. 2. Kulturna filozofija i antropologija. 3. Čovjek i nečovjek. 4. Predmet antropologije.

536. Ossip K. Flechtheim: Futurologija: mogućnosti i granice. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 3–4, 483–506.

537. Rudi Supek: Policija, birokracija i struktura staljinizma. Uz knjigu Artura Londona „Priznanje“. – VI, 1969, 3–4, 507–527.

* Sadržaj: Tjelesna mučenja i poniženja da bi se uništila predodžba o vlastitoj vrijednosti. Čovjek mora naučiti da je „stvar koja govori“. Od poluistina i neistina do kolektivne laži. Osjećaj krivnje i deifikacija partije.

MISAO I ZBILJA

538. K.- H. Volkmann-Schluck: Refleksija i mišljenje. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 3–4, 528–534.

539. Branko Despot: Filozofija, mogućnost i zbiljnost. – VI, 1969, 3–4, 535–539.

540. Ivan Kuvacić: O nasilju i agresiji. – VI, 1969, 3–4, 540–552.

541. Joseph H. Berke: Anti-univerzitet. Osnivanje slobodnog sveučilišta New York. Prevela K. C. – VI, 1969, 3–4, 553–559.

* Datirano: novembar 1967.

542. Rudi Supek: Uloga inteligencije i neke pretpostavke reforme univerziteta. – VI, 1969, 3–4, 560–580.

* Sadržaj: Politika za znanost ili politika pomoću znanosti. Humanistička inteligencija i tehnička inteligencija.

543. Ivan Kuvačić: Studentski pokret i nova ljevica. – VI, 1969, 3–4, 581–593.

DISKUSIJA

544. Ernst Bloch: Diskusija s Herbertom Marcuseom. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 3–4, 594–596.

545. Herbert Marcuse: Revolucionarni subjekt i samoupravljanje. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 3–4, 597–600.

546. Günther Nenning: Odgovor Arnoldu Künzliju. Preveo M[arijan] C[ipra]. – VI, 1969, 3–4, 601–603.

547. Vanja Sutlić: Za razumijevanje Marxovog pojma revolucije. – VI, 1969, 3–4, 604–605.

PRIKAZI I BILJEŠKE

548. Ivan Kuvačić: Zaokret ka samosvijesti. – VI, 1969, 3–4, 606–610.

* Marginalije uz knjigu Franza Fanona: *Les damnés de la terre*, Paris, 1961.

549. Nikola Skledar: Andrija Krešić, *Političko društvo i politička mitologija*, Vuk Karadžić, Beograd, 1968. – VI, 1969, 3–4, 610–612.

550. Ljupče Đokić: Vjekoslav Mikecin, *Marxisti i Marx*, Radio-televizija Zagreb, 1968. – VI, 1969, 3–4, 612–616.

551. Lidija Lisicky: Sidney Finkelstein, *Existentialism and Alienation in American Literature*. International Publishers, New York. – VI, 1969, 3–4, 616–619.

ČASOPISI

552. Ljerka Šifler-Premec: Teorija informacija i nova estetika (BIT). – VI, 1969, 3–4, 620–622.

* Povodom prvog broja časopisa BIT.

553. Branko Despot: *Philosophische Rundschau*. Eine Vierteljahresschrift für philosophische Kritik. Herausgegeben von Hans-Georg

Gadamer und Helmut Kuhn, 1968, 15. Jahrgang, Heft 1–4, J. C. B. Mohr (Paul Siebeck), Tübingen. – VI, 1969, 3–4, 623–627.

FILOZOFSKI ŽIVOT

554. Milan Damjanović: VII Hegelov kongres: Filozofija i istorija. – VI, 1969, 3–4, 628–630.

* Održan u Parizu od 8. do 12. 4. 1969. god.

555. Branko N. Špoljar: Savjetovanje studenata filozofije Jugoslavije. – VI, 1969, 3–4, 630–631.

* Održan u Zadru 24. i 25. 4. 1969. god.

556. Kratke informacije. – VI, 1969, 3–4, 632–634.

* Sadržaj: Jugoslovensko-čehoslovački filozofski simpozij. Simpozij i skupština Hrvatskog filozofskog društva. Simpozij i skupština Jugoslovenskog udruženja za filozofiju. Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Nagrada Vjekoslava Mikecina. Korčulanska ljetnja škola 1969.

ODJECI

557. L. S.: *Praxis* o Čehoslovačkoj. – VI, 1969, 3–4, 635–637.

* Iz: *Plamen*, Prag, april 1969, str. 18–19.

558. Jean-Clarence Lambert: Korčula. – VI, 1969, 3–4, 637–638.

* Iz: *Opus International*, Paris, No 8, 1968, V.

559. Helmut Fleischer: Karl Marx u Jugoslaviji. Internacionalna Korčulanska ljetnja škola. – VI, 1969, 3–4, 638–640.

* Iz: *Die Zeit*, Nr 37, 13. 9. 1968. g.

560. Lucien Goldmann: Filozofi na Korčuli. – VI, 1969, 3–4, 639–642.

* Iz: *La Quinzaine Littéraire*, No 57, 16–10. 9. 1968.

KRONIKA

561. Rudi Supek: M. B. Mitin na starom poslu. – VI, 1969, 3–4, 643–649.

* Povodom pisanja o „jugoslovenskim revizionistima“ u časopisu *Inostrannaja literatura*, mart, 1969.

562. [Redakcija]: Obavijesti Redakcije *Praxis*. – VI, 1969, 3–4, 650–651.

Broj 5–6.

PORTRETI I SITUACIJE

563. Predrag Vranicki: Ernst Bloch i Georg Lukacs. Dva velika marksistička mislioca. – VI, 1969, 5–6, 671–701.

564. Mihailo Đurić: Nepoznati i nepriznati Adorno. – VI, 1969, 5–6, 702–710.

565. Vjekoslav Mikecin: Kako čitati Buharina? – VI, 1969, 5–6, 711–718.

566. Dimitrije Sergejev: Sigmund Freud i teorija alijenacije. – VI, 1969, 5–6, 719–729.

* Sadržaj: Potiskivanje, otpor i sublimacija. Nagon života i nagon smrti. Mogućnost nerepresivne civilizacije.

567. Giuseppe Semerari: Talijansko filozofsko neoprosvjetiteljstvo. – VI, 1969, 5–6, 730–742.

568. Branko Despot: Filozofija umjetnosti Đure Arnolda. – VI, 1969, 5–6, 743–751.

569. Čedomil Veljačić: Apstraktna umjetnost buddhističke kontemplacije. – VI, 1969, 5–6, 752–772.

* Sadržaj: Praksa. „Konop pažnje“. 1. Asanam. 2. Nimittam, fiksiranje pogleda. 3. Ćapa, repetitivno mišljenje, prijelaz od meditacije na kontemplaciju, problem uklanjanja mentalnih smetnji. „Stup pažnje“ – usredotočenost na disanje. Fiziologija kundalini-pažnje.

570. Branko Bošnjak: Interpretacija marksizma u Holandskom katekizmu. – VI, 1969, 5–6, 773–780.

571. Gajo Petrović: Izreka Heideggera. – VI, 1969, 5–6, 781–798.

MISAO I ZBILJA

572. Milan Kangrga: O utopijskom karakteru povijesnoga ili kako stoji s utopijom? – VI, 1969, 5–6, 799–810.

573. Veljko Rus: Samoupravni egalitarizam i društvena diferencijacija. – VI, 1969, 5–6, 811–827.

* Sadržaj: Normativne i aktualne strukture moći. Konflikti i participacija. Samoupravljanje i diferencijacija društva.

574. Blaženka Despot: Tehnika i socijalizam. – VI, 1969, 5–6, 828–844.

* Sadržaj: Filozofske pretpostavke. Antropološke pretpostavke. Ekonomske i političke pretpostavke. Filozofsko-antropološke pretpostavke. Pojam čovjeka i pojam rada. Pojam tehnike. Ekonomsko-političke pretpostavke. Radnička klasa i klasne borbe. Pojam socijalizma.

575. Joseph Berke: Revolucija na zapadu. Stvaranje protukulture. – VI, 1969. 5–6, 845–862.

PRIKAZI I BILJEŠKE

576. Predrag Vranicki: Georg Lukacs: *Geschichte und Klassenbewusstsein*, Luchterhand Verlag, 1968. – VI, 1969, 5–6, 863–865.

577. Vjekoslav Mikecin: Galvano Della Volpe: *Critica dell'ideologia contempopranea*, Editori Riuniti, Roma, 1967, pp. 155. – VI, 1969, 5–6, 865–868.

578. Vjekoslav Mikecin: Karel Kosik: *La nostra crisi attuale*, Editori Riuniti, Roma, 1969, pp. 106. – VI, 1969, 5–6, 868–869.

579. Vjekoslav Mikecin: Umberto Cerroni: *Metodologia e scienza sociale*, Edizioni Milella, Lecce, 1968, st. 236. – VI, 1969, 5–6, 870–871.

580. Ljerka Šifler-Premec: Gilbert-Kun: *Istorija estetike* (Kultura, Beograd, 1969, p. 504). – VI, 1969, 5–6, 871–874.

581. Vjekoslav Mikecin: Jean Lacroix: *Panorama de la philosophie francaise contemporaine*, P. V. F. Paris, 1968, str. 265. – VI, 1969, 5–6, 874–875.

582. Ivan Kuvačić: Paul Blumberg: *Industrial Democracy. The Sociology of Participation*, Constable, London 1968, p. 278. – VI, 1969, 5–6, 875–878.

583. Blaženka Despot: Heinrich Taut: *Zur Dialektik von Arbeit und Bedürfnissen im Sozialismus und Kommunismus*, Berlin 1968. – VI, 1969, 5–6, 879–881.

FILOZOFSKI ŽIVOT

584. Milan Kangrga: Susret u Pragu. – VI, 1969, 5–6, 882.

* Susret čehoslovačkih i jugoslovenskih filozofa u Pragu početkom oktobra 1969. g. na temu „Odnos marksističke filozofije i društvene i političke teorije socijalizma“.

585. Vladimir Filipović: IV. Internacionalni fenomenološki kongres. – VI, 1969, 5–6, 882–883.

* Održan u Schwabisch-Hallu od 7–11. oktobra 1969. god.

586. Milan Damnjanović: Otuđenje filozofije od posebnih nauka. Povodom IX. Njemačkog kongresa za filozofiju u Düsseldorfu, 12–16. oktobra 1969. – VI, 1969, 5–6, 883–886.

587. Vladimir Filipović: Sastanak Internacionalnog instituta za filozofiju. – VI, 1969, 5–6, 886.

* Održan u Hajdelbergu od 12. do 16. oktobra 1969. god.

ODJECI

588. Juraj Suchy: Godišnji skup jugoslavenskih filozofa. – VI, 1969, 5–6, 887–888.

* O godišnjoj skupštini Jugoslovenskog udruženja za filozofiju u Opatiji održanoj od 31. januara do 2. februara 1969. god.

Iz časopisa *Filozofia*, Bratislava, 34/1969, 3, 317–318.

589. Arnold Künzli: Sa ljetnje škole jugoslavenskih marksista na Korčuli. – VI, 1969, 5–6, 888–894.

* Sadržaj: Slobodna diskusija. O etosu demokratije. Sa zatvorenim ušima. Ideje grupe „Praxis“. Dvije različite „nove ljevice“. Konflikt: intelektualci-politika-moć. Humanistički marksizam i nasilje. Samoupravljanje. Iz: *Nazional Zeitung*, Basel, Nr 443, 28. septembar 1969.

590. [Redakcija]: Obavijest pretplatnicima jugoslavenskog izdanja. – VI, 1969, 5–6, 895.

Godina VII, 1970.

Broj 1–2.

MOĆ I HUMANOST

591. Rudi Supek: Uvodna riječ. – VII, 1970, 1–2, 3–7.

* Uz temat broja „Moć i humanost“.

592. Veljko Korać: Paradoksi moći i humanosti. – VII, 1970, 1–2, 8–14.
593. Vanja Sutlić: Moć i čovječnost. – VII, 1970, 1–2, 15–23.
594. Lucien Goldmann: Moć i humanizam. Prevela A. Šimunović. – VII, 1970, 1–2, 24–44.
595. Gajo Petrović: Moć, nasilje i humanost. – VII, 1970, 1–2, 45–52.
596. Andrija Krešić: Nenasilje kao ljudski način opstanka. – VII, 1970, 1–2, 53–63.
597. Ljubomir Tadić: Moć, elite i demokratija. – VII, 1970, 1–2, 64–77.
598. K. H. Volkmann-Schluck: Etos demokratije. Tukidid, nadgrobni govor Periklov. Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 1–2, 78–83.
599. Mihailo Đurić: Kriza čovekovog samorazumevanja. – VII, 1970, 1–2, 84–93.
600. Enzo Paci: Intersubjektivitet moći. Prevela Genoveva Slade. – VII, 1970, 1–2, 94–99.
601. Branko Bošnjak: Ideja humanizma između ideologiziranog marksizma i politiziranog kršćanstva. – VII, 1970, 1–2, 100–108.
602. John Lewis: Jedinostvenost čovjeka i dijalektika historije. Preveo B. P. – VII, 1970, 1–2, 109–116.
603. Anold Künzli: Problem moći u anarhističkoj kritici marksizma. – VII, 1970, 1–2, 117–125.
604. Paul T. Brockelman: Čovjekova priroda, moć i participativna demokracija. Preveo B. P. – VII, 1970, 1–2, 126–133.
605. Dušan Pirjevec: Nacija i moć. – VII, 1970, 1–2, 134–144.
606. Ivan Kuvačić: Suvremeni oblici duhovnog nasilja. – VII, 1970, 1–2, 145–151.
607. Werner Hofmann: Intelektualac i politička moć. Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 1–2, 152–153.

608. Milan Mirić: Potvrđivanje svijeta postojećega kulturom. – VII, 1970, 1–2, 154–161.
609. Rasim Muminović: Otpor i humanum. – VII, 1970, 1–2, 162–171.
610. Jadran Zalokar: Bivstvovanje i moć. – VII, 1970, 1–2, 172–175.
611. Franz Marek: Moć i neposredna demokratija. Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 1–2, 176–183.
612. Dušan Stošić: Neposredna i posredovana društvena moć individua. – VII, 1970, 1–2, 184–187.
613. Helmut Fleischer: Autentične i problematične forme socijalističkog humanizma. Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 1–2, 188–190.
614. Đuro Šušnjić: Ideje manipulacije i manipulacija idejama. – VII, 1970, 1–2, 191–196.
615. Pierre Broué: Evropsko i svjetsko jedinstvo revolucionarnih borbi danas. Prevela Ljerka Šifler-Premec. – VII, 1970, 1–2, 197–204.

ERNST BLOCH

616. Ernst Bloch: Riječ zahvale za dodjelu počasnog doktorata u Zagrebu 18. 12. 1969. – VII, 1970, 1–2, 205–206.
* Sa napomenom redakcije na str. 205.

IN MEMORIAM

617. Gajo Petrović: Bertrand Russell. – VII, 1970, 1–2, 207–225.

DISKUSIJA O PRAXISU

618. Sastanak redakcijskog savjeta *Praxis*, Korčula 1969. – VII, 1970, 1–2, 226–249.
* Sadržaj: Uvodna riječ: Mihailo Đurić (226–229); Neka objašnjenja: Rudi Supek (229–232), Diskusija: Predrag Vranicki (232), Danko Grlić (232–233), Andrija Krešić (233–235); Ljubomir Tadić (235–236), Branko Bošnjak (236–237), Miladin Životić (237–238), Vojin Milić (238–240),

Danko Grlić (240–241), Veljko Korać (241–242), Stanko Bošnjak (242), Predrag Vranicki (243–244), Svetozar Stojanović (244), Vojin Milić (245), Dragoljub Mićunović (245), Frano Plančić (245–246), Besim Ibrahimpašić (246), Zaga Pešić-Golubović (247), Predrag Vranicki (247), Ivan Kuvačić (247–248), Ljubo Tadić (248), Predrag Vranicki (249).

POSEBAN DODATAK

619. Ćedomil Veljačić: Fenomenologija mitskog doživljaja s buddhističkog stanovišta. (11. pismo s pustinjskog otoka Cejlon, april 1967 – septembar 1967). – VII, 1970, 1–2, 251–325.

* Sadržaj: Uvod. I. Samoća i šutnja. II. „Kroćenje goveda“. Nimitam (paslika). O smetnjama zadubljenja. „Pritezanje konopa“. III. Kundalini-yoga. Psiho-fiziološke pretpostavke unutar buddhističkih granica. Pretpostavke i razjašnjenja izvan buddhističkih granica. Fiziologija kundalini-yoge. Dodatak 1. Dodatak 2. Schopenhauerova hipoteza o fiziološkoj podlozi parapsihičkih doživljaja.

Datirano: Bandarawela, 5. 9. 1967.

Broj 3.

MISAO I ZBILJA

620. Herbert Marcuse: Humanizam – ima li ga još? Prevela B. Potočnjak. – VII, 1970, 3, 331–340.

621. Blaženka Despot: Humanost i problem marksističke antropologije. – VII, 1970, 3, 341–351.

* Sadržaj: Rad. Privatno vlasništvo. Kapitalizam. Klase.

622. Danko Grlić: Neki temeljni problemi suvremene estetike. – VII, 1970, 3, 352–361.

623. Marijan Cipra: Kontemplacija i čin. – VII, 1970, 3, 362–371.

624. Ivan Kuvačić: Kultura i politika. – VII, 1970, 3, 372–382.

625. Rudi Supek: Jugoslavensko samoupravljanje pred evropskim forumom. – VII, 1970, 3, 383–396.

* Sadržaj: Povodom simpozija održanog u Amsterdamu. Pitanja u vezi s političkim sistemom. Ekonomska pitanja i dileme. Participacija ili samoupravljanje. Što nam nedostaje za diskusije na Evropskom forumu.

PORTRETI I SITUACIJE

626. Marija Brida: Filozofska misao Henrija Bergsona. – VII, 1970, 3, 397–405.

627. Dieter Jähring: Nietzscheova kritika historijskih znanosti. Preveo Marijan Cipra. – VII, 1970, 3, 406–417.

* Sadržaj: I. Znanstveni motiv Nietzscheove kritike znanosti. II. Subjektivizam metodičkog ideala objektivnosti. III. Historijsko mišljenje Nietzschea.

628. Branko Brusar: Filozfija Ralpa Walda Emersona. – VII, 1970, 3, 418–425.

629. Zoran Kravar: Aktualnost Platonove kritike jezika. – VII, 1970, 3, 426–437.

MARCEL ŠNAJDER

630. Marcel Šnajder: O značenju i izgledima filozofije. – VII, 1970, 3, 438–450.

* Sadržaj: I. Društvo – zadaća filozofije. Jedan zahtjev suvremene orijentacije. II. Njegoševa filozofija. III Večna jeres filozofije

631. Franc Cengle: Beleška o Marcelu Šnajderu. – VII, 1970, 3, 451–457.

DISKUSIJA

632. Paul Restuccia: Marx o otuđenju i privatnom vlasništvu. Preveo B. P. – VII, 1970, 3, 458–465.

PRIKAZI I BLJEŠKE

633. Dušan Stošić: Svetozar Stojanović: *Između ideala i stvarnosti*, Prosveta, Beograd, 1969. – VII, 1970, 3, 466–469.

634. Ljerka Šifler-Premec: Kostas Axelos: *Le jeu du monde*. Les éditions de Minuit, Paris, 1969, p. 444. – VII, 1970, 3, 469–471.

635. Slobodan Šnajder: Herbert Marcuse: *An Essay on Liberation*. Beacon Press, Boston, 1969. – VII, 1970, 3, 472–474.

636. Ivan Kuvačić: Norman Birnbaum: *The Crisis of Industrial Society*. Oxford University Press, New York, 1969, p. 185. – VII, 1970, 3, 474–477.

637. Blaženka Despot: T. Rendtorff, A. E. Tödt: *Tehnologie der Revolution*. Frankfurt am Main, Suhrkamp, 1968. – VII, 1970, 3, 477–478.

638. Nikola Skeldar: Gustav Mensching: *Soziologie der Religion*. Ludwig Röhrscheid Verlag, Bonn 1968. – VII, 1970, 3, 479–481.

639. Lidija Lisicky: K. Damodaran: *Indian Thought. A Critical Survey*. Asian Publishing House, Bombay – Calcuta – New Delhi – Madras – Lucknow – Baugalore – London – New York, 1968, p. 520. – VII, 1970, 3, 481–484.

640. Ivan Kuvačić: Josip Marinković: *Prilozi metodici nastave filozofije*. Zavod za izdavanje udžbenika. Sarajevo, 1968.– VII, 1970, 3, 484–486.

KRONIKA

641. Danko Grlić: Za bogove. Odgovor M. I. Čagalju. – VII, 1970, 3, 487–490.

* Povodom članka u *Glasi koncila* od 3. 5. 1970. god.

OBAVIJESTI

642. Korčulanska ljetnja škola 1970. – VII, 1970, 3, 491–496.

Broj 4.

In memoriam

643. [Redakcija]: Lucien Goldmann (1913–1970). – VII, 1970, 4, 507–508.

MARX, MARKSIZAM, MARKSOLOGIJA

644. Predrag Vranicki: Marksizam u Čehoslovačkoj. – VII, 1970, 4, 509–530.

* Pogavlje iz autorovog dela *Historija marksizma*.

645. Enzo Paci: Fenomenologija i marksistička dijalektika. Preveo V[jekoslav] Mikecin. – VII, 1970, 4, 531–539.

646. Lubomir Sochor: Prvi pokušaj sinteze Marxa i Freuda. (Uz teorijsko djelo Wilhelma Reicha). Preveo B. P. – VII, 1970, 4, 541–558.

647. Ernesto Grassi: Marx i talijanski humanizam. Preveo Marijan Cipra. – VII, 1970, 4, 559–580.

* Sadržaj: 1. Zadatak. 2. Idealističko shvaćanje znanosti. II. 1. Marxov prodor prema konkretnome. III. 1. Bitne crte talijanske humanističke tradicije. 2. Humanističko otklanjanje logicizma: Petrarca, Salutati. 3. Iskon ljudskog društva: fantazija i pravo. 4. Tri osnovne teze Vicove i marksizam. 5. Prednost fantazije ili rada? Permanentna revolucija i institucionalizacija.

648. Branko Despot: Marxova metafizika. – VII, 1970, 4, 581–590.

* Sadržaj: Dosadašnji materijalizam. Istina. Revolucija. Neistina. Mišljenje. Bit čovjeka. Zbiljnost. Bit Bića. Zor. Stajalište. Filozofija.

MISAO I ZBILJA

649. Ljerka Šifler-Premec: Mit i jezik. – VII, 1970, 4, 591–598.

650. Jasminka Gojković: Političko pozorište na sceni čikaškog pravosuđa. – VII, 1970, 4, 599–610.

ISTRAŽIVANJA

651. Rudi Supek: Naši likovni stvaraoci i kulturna situacija. Osvrt na jednu anketu. – VII, 1970, 4, 611–633.

* Sadržaj: 1. Je li Akademija likovnih umjetnosti suvremena ili zastarjela ustanova? 2. Sloboda likovnog stvaranja i ideologija. 3. Nezadovoljstvo sa kulturnim medijem i likovnim posrednicima.

DISKUSIJA

652. Gajo Petrović: Humanizam i revolucija. – VII, 1970, 4, 635–644.

653. Mladen Stanković: Čovjek i religija. I. Sveta ili cjelovita dopuna čovjekove parcijalnosti i nesavršenosti. – VII, 1970, 4, 645–655.

* Sadržaj: a) Religija kao dopuna čovjekove duhovne parcijalnosti. b) Analiza shvaćanja religije i nekih filozofa. c) Analiza nekih Marxovih shvaćanja religije. d) Crkva. Zaključak.

POLEMIKA

654. Marijan Ivan Čagalj: Za mir i red. – VII, 1970, 4, 657–660.

* Povodom članka Danka Grlića u časopisu *Praxis* br. 3/1970.

655. Danko Grlić: Skokoviti put u život vječni. – VII, 1970, 4, 661–665.

* Odgovor na članak Marijana Ivana Čagalja „Za mir i red“ u istom broju časopisa.

PRIKAZI I BILJEŠKE

656. Veljko Cvjetičanin: Društvena moć radničke klase. – VII, 1970, 4, 667–670.

657. Jasminka Gojković: Noam Chomsky: *American Power and the New Amndarines*, A Vintage Book, 1969. – VII, 1970, 4, 670–671.

658. Blaženka Despot: Klaus Horn: „*Die Dressur oder Erziehung*“. (Schlagrituale und ihre gesellschaftliche Funktion), Frankfurt a/M., Suhrkamp 1967. – VII, 1970, 4, 672–673.

659. Trivo Indić: Yorik Blumenfeld: *SEESAW. Cultural Life in Eastern Europe*. Harcourt, Brace and World, New York, 1968, Str. 276. – VII, 1970, 4, 673–676.

660. Goran Švob: *New Studies in Berkeley's Philosophy*. Edited by Warren E. Steinkraus, Holt, Rinehart and Wnston, Inc. New York, 1966. – VII, 1970, 4, 676–681.

ČASOPISI

661. Blaženka Despot: „Anthropos“ I-II/1969. – VII, 1970, 4, 682–683.

FILOZOFSKI ŽIVOT

662. Milan Damnjanović: Naučni kongres kao politički čin. – VII, 1970, 4, 684–686.

* Kongres Hegelovog društva u Istočnom Berlinu od 23. do 29. avgusta 1970. god.

663. Branko Bošnjak: Diskusije o odnosu ideja i prakse u današnjem svijetu. – VII, 1970, 4, 687–688.

* O diskusijama na zapadnonemačkoj televiziji na temu: Svetski problemi ideologije: konfrontacija.

664. M[ilan] Damjanović: Filozofski razgovori u Zwettlu. – VII, 1970, 4, 689–690.

ODJECI

665. Pier Aldo Rovatti: „Praxis“ i novi marksizam čovjeka. Preveo V[jekoslav] Mikecin. – VII, 1970, 4, 691–693.

* Iz časopisa: *Aut Aut*, Milano, br. 116, 1970.

666. [Odeljenje za filozofiju i sociologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu]: Pismo Odeljenja za filozofiju i sociologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu. – VII, 1970, 4, 695–696.

* Pismo dekanu Filozofskog fakulteta od 10. 9. 1970. god. u vezi sa sudskim gonjenjem grupe studenata filozofije i represijom prema pojedinim nastavnicima. U potpisu: Prof. dr Ljubomir Tadić.

Broj 5–6.

HEGEL I NAŠE VRIJEME

REFERATI

667. Rudi Supek: Aktuelnost Hegelove i Lenjinove misli. – VII, 1970, 5–6, 699–707.

668. Ernst Bloch: Povijesno posredovanje i novum u Hegela. Prevela Zora Križanić. – VII, 1970, 5–6, 709–720.

669. Milan Kangrga: Hegel – metafizika ili revolucija? – VII, 1970, 5–6, 721–731.

670. Eugen Fink: Hegelova problemska formula „iskušavanje realnosti spoznavanja“ (u „Fenomenologiji duha“). Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 5–6, 733–740.

671. Danko Grlić: Revolucija i teror. (Uz poglavlje „Apsolutna sloboda i strah“ iz Hegelove *Fenomenologije duha*). – VII, 1970, 5–6, 741–751.

672. Dieter Jähring: Odstranjenje povijesti pomoću „obrazovanja“ i „prisjećanja“. Preveo M[arijan] C[ipra]. – VII, 1979, 5–6, 753–761.
673. Vojin Simeunović: Aktualnost Hegelove „Fenomenologije duha“. – VII, 1970, 5–6, 763–772.
674. Karl Heinz Volkman-Schluck: Hegelov pojam apsolutne negacije i njeno značenje za nas. Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 5–6, 773–778.
675. Enzo Paci: Fenomenologija i povijest u Hegelovu mišljenju. Prevela Genoveva Slade. – VII, 1970, 5–6, 779–786.
676. Mihailo Đurić: Praksa, rad i delanje. – VII, 1970, 5–6, 787–793.
677. Ernesto Grassi: Hegelovo nerazumevanje latinske i humanističke tradicije. Preveo Marijan Cipra. – VII, 1970, 5–6, 795–811.

SAOPĆENJA

678. Kurt H. Wolff: O lukavstvu uma u naše vrijeme. – VII, 1970, 5–6, 813–821.
679. Branko Despot: Hegel u ozbiljenju filozofije. – VII, 1970, 5–6, 823–832.
- * Sadržaj: 1. Susreća. 2. Način odnošenja i svrha. 3. Ono izvanjsko. 4. Stvar sama. 5. Završetak. 6. Krug. 7. „Daljnji“ tok. 8. „Novi“ sadržaj. 9. Ono čisto. 10. Promjena I. 11. Promjena II. 12. Aktualizacija.
680. Milan Damjanović: Rad i jezik u Hegelovom sistemu i kod Marxa. – VII, 1970, 5–6, 833–837.
681. Johann P. Arnason: Opća povijest i emancipacija. Prevela Tanja Kuvačić. – VII, 1970, 5–6, 839–846.
682. Fuad Muhić: Hegel i staljinizam. – VII, 1970, 5–6, 847–852.
683. Joachim Schumacher: Prmjedbe uz pretpovijest pojma Ništa u Hegela i njegovo ukidanje u Marxa i Ernsta Blocha. Preveo B[ranko] D[espot]. – VII, 1970, 5–6, 853–862.
684. Nenad Mišćević: Povijest i svrha. – VII, 1970, 5–6, 863–866.

685. Ernesto Baroni: Vrijeme, ne-vrijeme i ništa. Prevela Genoveva Slade. – VII, 1970, 5–6, 867–869.

686. Tine Hribar: Povijest i prisjećanje. (Hegel i problem kraja povijesti). Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 5–6, 871–874.

687. Pavel Apostol: 96 stavova o smrti i slobodi u Hegelovoj filozofiji i u našem vremenu. – VII, 1970, 5–6, 875–884.

* Sadržaj: I. Uvod i očitovanje. II. Hegel, Marx i smisao pojma „sloboda“. Hegel: sloboda kao apsolutni duh „pri sebi“. III. Struktura slobode u suočavanju čovjeka sa smrću. Smrt kao fundamentalna dimenzija ontološkog statusa čovjeka: Konfrontacija sa smrću i smisao slobode. Sloboda kao konkretna mogućnost. Sloboda kao otvorena akcija.

688. Zoran Vidojević: Savremeni odnos radničke klase i komunističke organizacije u svjetlu Hegelove ideje identiteta. – VII, 1970, 5–6, 885–896.

689. G[ligorije] Zaječaranović: Dijalektika rada i otuđenje u Hegela. – VII, 1970, 5–6, 897–908.

LENJNIZAM – NOVA LJEVICA

REFERATI

690. Ernst Mandel: Aktualnost lenjinističke teorije organizacije u svijetlu historijskog iskustva. – VII, 1970, 5–6, 909–926.

691. Mihailo Marković: Nova levica i kulturna revolucija. – VII, 1970, 5–6, 927–944.

692. Maximilien Rubel: Historijska funkcija nove buržoazije. Prevela Biserka Cvjetičanin. – VII, 1970, 5–6, 945–956.

SAOPĆENJA

693. Raya Dunayevskaya: Lenjin i Hegel. – VII, 1970, 5–6, 957–971.

694. Veljko Cvjetičanin: Nekoliko teza o lenjinizmu u suvremenim uvjetima socijalizma. – VII, 1970, 5–6, 973–981.

695. T. R. Nunez Tenorio: Postoji li lenjinistička filozofija. – VII, 1970, 5–6, 983–990.

* Sadržaj: 1. Uvod. 2. Postoji li lenjinistička filozofija. 3. Koji su temelji lenjinizma.

696. Božidar Jakšić: Građansko društvo i građanska nauka. – VII, 1970, 5–6, 991–997.

697. Dušan Stošić: Hegel i otuđena ljudska zajednica. – VII, 1970, 5–6, 999–1004.

698. Hairedin Hoxha: Lenjin o nacionalnom pitanju. – VII, 1970, 5–6, 1005–1013.

* Sadržaj: Puna nacionalna ravnopravnost. Štetnost nacionalizma i nacionalnog nihilizma za rješavanje nacionalnog pitanja. Princip samoopredjeljenja nacija, suština nacionalne ravnopravnosti. Proleterska revolucija i socijalistička izgradnja najefikasniji uslov ostvarenja nacionalne ravnopravnosti. Lenjin o nacionalnom pitanju na Balkanu.

699. Živojin D. Denić: Lenjino definisanje pojma društvene klase. – VII, 1970, 5–6, 1015–1021.

700. Jasminka Gojković: Raskršća američkog SDS-a. – VII, 1970, 5–6, 1023–1035.

701. Željko Falout: Lenjin i pitanje književnosti. – VII, 1970, 5–6, 1037–1042.

* Sadržaj: I. Pitanje književnosti. II. Lenjin i pitanje književnosti.

Godina VIII, 1971.

Broj 1.

MARTIN HEIDEGGER

702. Ivan Urbančić: Bit nihilizma kao bit metafizike. Preveo Hottimir Burger. – VIII, 1971, 1, 3–16.

703. Zvonko Posavec: O kraju filozofije u djelu Martina Heideggera. – VIII, 1971, 1, 17–24.

* Sadržaj: 1. Zgoda filozofije kao određujući momenat zapadno-evropske povijesti. 2. Filozofija kao metafizika. 3. Metafizika kao znanost.

704. Branko Despot: Što jest pitanje? – VIII, 1971, 1, 25–30.

KORČULANSKA LJETNJA ŠKOLA

705. Hans-Dieter Bahr: Historijski materijalizam u Hegelovoj filozofiji povijesti. – VIII, 1971, 1, 31–50.

* Sadržaj: 1. Država i društvo. 2. Djelatna stvar po sebi u povijesti.

706. Dario Rei: F. Balbo i hegelovska dijalektika. Prevela Genova Slade. – VIII, 1971, 1, 51–54.

707. Donald M. Borchert: Utjecaj Hegela u savremenoj Bog-je-mrtav teologiji. Prevela L[idija] Lisicky. – VIII, 1971, 1, 55–66.

* Sadržaj: I. Današnji napad na svjetsko kršćanstvo. 1. Sekularizacija. 2. Lingvistička filozofija. 3. Istorijski relativizam. 4. Crkvena moralna hipokrizija. 5. Problem Sotone. II. Smrt boga kao povijesni događaj. III. Ocjena.

708. Zeev Levy: Franz Rosenzweig i Hegelova filozofija. – VIII, 1971, 1, 67–71.

709. David H. De Grood: Lenjin i Nova ljevica. Prevela L[idija] Lisicky. – VIII, 1971, 1, 73–94.

710. P. Wuardello: Nova ljevica i neposredna demokratija. – VIII, 1971, 1, 95–113.

* Sadržaj: I. Premisa. II. Kriza nove ljevice na zapadu. III. Neka razmatranja o Lenjinu, Luxemburgovoj, Gramsciju i Balbu. IV. Nova ljevica, avangarda, koja odbija moć: uvjeti za početak neposredne demokracije. V. Uvjeti za stvarno izvršavanje skupštinske moći u neposrednoj demokraciji i uvjeti za njezin razvoj. VI. Dugi put kroz institucije. Borba i stalni otpor. VII. Potreba za direktnom demokracijom. VIII. Ne apstraktni model društva, već proces kolektivne izgradnje dijalektičkog sugrađanstva (zajedničkog građanskog života).

DISKUSIJA

711. Alwin Diemer: Pozitivizam, marksizam, fenomenologija. Preveo Franjo Zenko. – VIII, 1971, 1, 115–126.

PRIKAZI I BILJEŠKE

712. Thomas Meyer: Günter Rohrmoser: *Das Elend der kritischen Theorie*. Theodor W. Adorno, Herbert Marcuse, Jürgen Habermas, 107 str. Verlag Rombach in Freiburg. – VIII, 1971, 1, 127–130.

713. Blaženka Despot: Andre Gorz: *Radnička strategija i neokapitalizam*. Beograd, Komunist, 1970. – VIII, 1971, 1, 130–135.

714. Vojin Simeunović: Gerd-Klaus Kaltenbrunner: *Hegel und die Folgen*. Verlag Rombach, Freiburg 1970. – VIII, 1971, 1, 135–142.

715. Rudi Supek: Georges Friedmann: *Moć i mudrost. (La Puissance et la Sagesse)*, Gallimard, Paris, 1970, str. 503. – VIII, 1971, 1, 143–146.

716. P[redrag] V[ranicki]: Max Horkheimer und Theodor W. Adorno: *Dialektik der Aufklärung*. (Dijalektika prosvjetiteljstva), S. Fischer Verlag, str. 275. – VIII, 1971, 1, 146.

717. P[redrag] V[ranicki]: Ernst Fischer: *Erinnerungen und Reflexion*. (Sjećanja i refleksije), Rowohlt Verlag 1969, str. 477. – VIII, 1971, 1, 146–148.

ODJECI

718. Sewen Žurawicki: Stvaralački marksizam ili ljevičarski „radikalizam“. Na marginama zagrebačkog časopisa „Praxis“. – VIII, 1, 149–165.

* Sadržaj: Kriza suvremene misli? Što želi jugoslavenski „Praxis“. Tematski krug „Praxisa“. „Historija marksizma i mjesto marksizma sredinom XX stoljeća“. Kako „Praxis“ razumijeva humanizam? Kako „Praxis“ shvaća revoluciju. Idejni lik „Praxisa“. Prevedeno s poljskog iz varšavskog časopisa *Studia Filozoficzne*, broj 6/1970, str. 103–117.

OBAVIJESTI

719. [Redakcija]: Obavjesti redakcije „Praxis“. – VIII, 1971, 1, 166–167.

* Objavljen tekst pisma upućenog Muhamedu Filipoviću, članu Redakcijskog savjeta časopisa „Praxis“, povodom članka „Konceptije naše filozofije o njenoj ulozi u društvu“ u časopisu *Filozofija*, Beograd, 3–4/1969.

Broj 2.

LUCIEN GOLDMANN

720. Rudi Supek: Lucien Goldmann – čovjek, mislilac i borac. – VIII, 1971, 2, 171–182.

721. Predrag Vranicki: O ličnosti Luciena Goldmanna. – VIII, 1971, 2, 183–187.

722. Eleonora Prohić: Istorizacija estetičkih kategorija kao princip promišljanja umetnosti u delu Luciena Goldmanna. – VIII, 1971, 2, 189–196.

723. Lucien Goldmann: Dijalektika danas. Preveo J. Tarle. – VIII, 1971, 2, 197–209.

* Poslednji javni nastup i tekst referata na Korčuanskoj ljetnjoj školi 1970. godine, uoči smrti.

724. Lucien Goldman – bibliografija. – VIII, 1971, 2, 211–213.

* Sadržaj: I. Djela. II. Izdanja. III. Članci: 1) Književni članci. 2) Teorijski članci.

PORTRETI I SITUACIJE

725. Kenneth A. Megill: Georg Lukacs – ortodokсни marksist. Preveo Franjo Zenko. – VIII, 1971, 2, 215–226.

* Sadržaj: Tema vodilja: lojalnost prema pokretu. Pitanje staljinizma. Lukacs kao ontolog. Marksizam i filozofija.

726. Erna Pajnić: Simone de Beauvoir. – VIII, 1971, 2, 227–247.

727. Enzo Paci: Fenomenologija i utemeljenje političke ekonomije. Prevela Genoveva Slade. – VIII, 1971, 2, 249–263.

DISKUSIJA

728. Erich Heintal: Dijalektika metajezika. Preveo Marijan Cipra. – VIII, 1971, 2, 265–271.

729. Thomas Meyer: Između filozofije i stroge znanosti: Jürgen Habermas. Preveo B[ranko] D[espot]. – VIII, 1971, 2, 273–288.

PRIKAZI I BILJEŠKE

730. M[ilan] Damjanović: Ernst Tugendhat: *Der Wahrheitsbegriff bei Husserl und Heidegger*. 1967, 2. unver. Auflage, W. De Gruyter Verl., 1969, s. 415. – VIII, 1971, 2, 289–292.

731. Nenad Mišćević: Eugen Fink: *Metaphysik und Tod*. Kohlhammer, Stuttgart, 1969. – VIII, 1971, 2, 292–295.

732. Vesna Potkovac: Lucien Goldmann: *Marxisme et les sciences humaines*. Editions Gallimard, Paris 1970. – VIII, 1971, 2, 295–298.

OBAVIJESTI

733. Informacija o ciljevima i radu Korčulanske ljetnje škole. – VIII, 1971, 2, 299–303.

* Sadržaj: Koji su ciljevi Korčulanske ljetnje škole? U čemu je međunarodni značaj Korčulanske ljetnje škole?

Broj 3–4.

734. [Redakcija]: Georg Lukacs. 1885–1971. – VIII, 1971, 3–4, 305–307.

* In memoriam.

TRENTAK JUGOSLAVENSKOG SOCIJALIZMA

735. [Redakcija]: Trenutak jugoslavenskog socijalizma. – VIII, 1971, 3–4, 309–311.

736. Predrag Vranicki: Socijalizam i kriza. – VIII, 1971, 3–4, 313–328.

737. Nebojša Popov: Oblici i karakter društvenih sukoba. – VIII, 1971, 3–4, 329–346.

738. Rudi Supek: Protivrječnosti i neodređenosti jugoslavenskog samoupravnog socijalizma. – VIII, 1971, 3–4, 347–371.

* Sadržaj: Radničko samoupravljanje u svijetu i kod nas. Što je pogrešno u koncepciji radničkog samoupravljanja? Kad radničko samoupravljanje ide protiv radničke klase. Politička decentralizacija i budućnost malih naroda. Biti komunista – nije ni klasno ni nacionalno, nego egzistencijalno opredjeljenje.

739. Zagorka Pešić Golubović: Ideje socijalizma i socijalistička stvarnost. – VIII, 1971, 3–4, 373–395.

740. Ivan Kuvačić: Još jednom o odnosu sinhronije i dijahronije. – VIII, 1971, 3–4, 397–411.

741. Božidar Jakšić: Jugoslovensko društvo između revolucije i stabilizacije. – VIII, 1971, 3–4, 413–424.

742. Milan Kangrga: Fenomenologija ideološko-političkog nastupanja jugoslavenske srednje klase. – VIII, 1971, 3–4, 425–446.

743. Ljubomir Tadić: Radnička klasa i država. – VIII, 1971, 3–4, 447–454.

744. Antun Žvan: Ekstaza i mamurluk revolucije. – VIII, 1971, 3–4, 455–465.

745. Istvan Balint: I sutra svet biće internacionalan. Nacionalni momenti u borbi za socijalizam. – VIII, 1971, 3–4, 467–482.

746. Gajo Petrović: „Birokratski socijalizam“. – VIII, 1971, 3–4, 483–499.

747. Radivoje Marinković: Integralnost samoupravljanja i jedinstvo društva. – VIII, 1971, 3–4, 501–511.

* Sadržaj: 1. Uvodne napomene. 2. Determinisanost samoupravljanja kao oblika političke organizacije društva unutrašnjom povezanošću rada. 3. Da li i kada samoupravljanje atomizira društveni prostor. 4. Integralno samoupravljanje kao faktor jedinstva društva.

748. Branko Bošnjak: Za jasnost pojmova. – VIII, 1971, 3–4, 513–521.

749. Zoran Vidojević: Emancipacija radničke klase kao kriterijum samoupravljanja i djelovanja komunističke organizacije. – VIII, 1971, 3–4, 523–534.

* Sadržaj: Pitanje temelja. Ka razvijenoj strategiji emancipacije klase.

750. Milan Damnjanović: Primaran je interes za neistinu. – VIII, 1971, 3–4, 535–545.

751. Danko Grlić: Marginalije o problemu nacije. – VIII, 1971, 3–4, 547–561.

752. Ivan Cifrić: Naše seljaštvo i njegov položaj u socijalizmu danas. – VIII, 1971, 3–4, 563–582.

753. Milan Nikolić: Klasno i nacionalno u Jugoslaviji. – VIII, 1971, 3–4, 583–593.

754. Veljko Cvjetičanin: Obilježja i dileme samoupravnog jugoslavenskog socijalizma. – VIII, 1971, 3–4, 595–602.

755. Žarko Puhovski: Filozofija politike „novog stanja“. – VIII, 1971, 3–4, 603–614.

PRIKAZI I BILJEŠKE

756. Veljko Cvjetičanin: Varijacije R. Garaudyja na temu mutacije. R. Garaudy: *Velika prekretnica socijalizma*, „Komunist“, Beograd, 1970. g. – VIII, 1971, 3–4, 615–620.

757. Blaženka Despot: Serge Mallet: „Nova radnička klasa“, „Komunist“, Beograd, 1970. – VIII, 1971, 3–4, 620–622.

758. Nenad Mišćević: Bernhard Lakebrink: *Studien zur Metaphysik Hegel's*, Rombach, Freiburg i. B. 1969. – VIII, 1971, 3–4, 622–626.

759. Melita Richter: *Giovani – nuova frontiera*. Mondodoggi – SEI – Torino – 1969. – VIII, 1971, 3–4, 626–629.

760. Branko Bošnjak: Ludwig Klein (izdavač): *Der moderne Atheismus. (Anstoss zum Christsein)*, München 1970, S. 149. – VIII, 1971, 3–4, 629–631.

Broj 5.

LAV TROCKI

761. Predrag Vranicki: Lev Davidovič Bronstein Trocki. Životni put i pogledi jednog revolucionara i marksista. – VIII, 1971, 5, 635–675.

* Sadržaj: Prva politička iskustva. Predsjednik prvog sovjeta i teorija permanentne revolucije. Trocki i Oktobarska revolucija. Kritika birokratizma i opozicija u partiji. Trocki u egzilu i kritika staljinizma.

TRENUTAK JUGOSLAVENSKOG SOCIJALIZMA (II)

762. Stipe Šušar: Tri riječi o trenutku jugoslavenskog socijalizma. – VIII, 1971, 5, 677–696.

* Sadržaj: Uvodno objašnjenje. Riječ na II sjednici Konferencije CKH 7. srpnja 1970. Riječ na III sjednici Konferencije SKH 6. listopada 1970. Riječ na IV sjednici Konferencije SKH 12. srpnja 1971.

763. Veljko Rus: Participativna i reprezentativna demokratija. – VIII, 1971, 5, 697–717.

* Sadržaj: Apologija participativne demokratije. Mogućnosti participativne demokratije. Tehnološki indeterminizam. Holistički determinizam. Participativna demokratija i dezalijenacija. Odnos između participativne i reprezentativne demokratije. Uloga katalizatora. Utopija.

MISAO I ZBILJA

764. Marija Brida: Sloboda i neki aspekti povijesnog događanja. – VIII, 1971, 5, 719–724.

765. Karl Heinz Volkmann-Schluck: Put mišljenja u modernom svijetu. Preveo Branko Despot. – VIII, 1971, 5, 725–732.

DISKUSIJA

766. Darko Suvin: Brechtov „Kavkaski krug kredom“ kao marksistički figuralizam. – VIII, 1971, 5, 733–743.

PRIKAZI I BLJEŠKE

767. Neven Sesardić: Dvije knjige o Wittgensteinu. Ludwig Wittgenstein: *The man and his Philosophy*, Editet by K. T. Fann, New York 1967; Wittgenstein, *The philosophical Investigations*, Edited by George Pitcher, London 1968. – VIII, 1971, 5, 745–749.

768. Ljerka Šifler-Premec: Pregled hermetičko-magijske tradicije. Frances A. Yates: *Giordano Bruno e la tradizione ermetica*, Ed. Laterza, Bari 1969. – VIII, 1971, 5, 749–752.

* Prikaz prevda s engleskog: *Giordano Bruno and the Hermetic Tradition*, 1964.

769. Nenad Mišćević: Spomenica za B. Lakebrinka. *Gegenwart und Tradition Strukturen des Denkens* (Eine Festschrift für B. Lakebrink). Cornelio Fabro (hrsg.), Rombach, Freiburg 1969). – VIII, 1971, 5, 752–756.

770. DOKUMENTI O ZABRANI „PRAXISA“. – VIII, 1971, 5, 757–802.

* Sadržaj: **A. Sudski dokumenti:** Uvodna bilješka (759). Rješenje Okružnog javnog tužioca Sisak (758–768), Rješenje Okružnog suda u Sisku

(769–775), Žalba Redakcije časopisa „Praxis“ (776–786), Rješenje Vrhovnog suda Hrvatske (787–789). **B. Dokumenti iz štampe:** Uvodna bilješka (790–791), „Vjesnikov“ komentar sudskih zabrana (792–794), „Vjesnikova“ informacija o rješenju Vrhovnog suda Hrvatske (795), Faksimil dijela 4. str. I izd. „Vjesnika“ od 8. IX 1971 (796), Objavljeni ispravak suca Okružnog suda u Sisku (797–798), Neobjavljeni ispravak redakcije „Praxis“ (799), Mišljenje jednog saradnika „Praxisa“ (800), Mišljenje jednog od urednika „Praxisa“ (801–802).

Broj 6.

TRENUTAK JUGOSLAVENSKOG SOCIJALIZMA (III)

771. Mihailo Marković: Struktura moći u jugoslovenskom društvu i dilema revolucionarne inteligencije. – VIII, 1971, 6, 811–826.

772. Andrija Krešić: Proizvodni princip samouprave. – VIII, 1971, 6, 827–833.

773. Dušan Žubričić: Od organizacije ka samoupravi. – VIII, 1971, 6, 835–842.

774. Boro Gojković: Valorizacija naše situacije. – VIII, 1971, 6, 843–849.

775. Milan Mirić: Feljton o „sadašnjem trenutku socijalizma“. – VIII, 1971, 6, 851–865.

* Sadržaj: Uvodna feljtonska razmatranja. Prvi feljtonski primjer. Drugi feljtonski primjer. Antifeljtonski zaključak.

PORTRETI I SITUACIJE

776. Jean-Michel Palmier: Živi Goldmann. Prevela Biserka Cvjetičanin. – VIII, 1971, 6, 867–916.

* Sadržaj: I. Konstrukcija marksističke sociologije umjetnosti: Estetika mladog Lukacsa: od tragičnog kantizma do marksizma. Totalitet, značajna struktura i vizija svijeta: arhitektura sakrivenog boga. Skriveni bog. Tragična vizija: bog, svijet, čovjek. Jansenizam i sudsko plemstvo. Tragična vizija u Racineovom teatru. II. Sociologija romana: Malraux, Sartre, Genet i Robbe-Grillet: Malrauxovi romani: od krize vrijednosti do komunističke perspektive. Sartreovo kazalište: dvojnost svake političke akcije. Novi roman: kriva avangarda ali pravo ogledalo postvarenog

društva: Kazalište Jeana Geneta: od Alžirskog rata do maja 68. Od globalnih modela do mikrostrukture. Shagallova vizija svijeta: kako putem sna rekonstruisati slomljeni svijet. Teorijski problemi genetičke i dijalektičke metode u sociologiji književnosti. Geneza i struktura: genetički strukturalizam. Kulturno stvaranje i društveni subjekt. III. Socijalizam ili barbarstvo: Zadaci i mogućnosti „realističkog socijalizma“. Kratka bibliografija djela Luciena Goldmanna i popis korišćenih kratica.

MISAO I ZBILJA

777. Predag Vranicki: Moral i historija. – VIII, 1971, 6, 917–925.

778. Gajo Petrović: Kultura između elite i masa. – VIII, 1971, 6, 927–938.

779. Antun Žvan: Etastički paternalizam ili samoupravljanje. – VIII, 1971, 6, 939–947.

* Datirano: U Zagrebu, 14. studenog 1971.

PRIKAZI I BILJEŠKE

780. Nenad Mišćević: Filozofsko promišljanje politike. Eugen Fink. *Über die Gewalt des Menschen Phlisiophische Perspektiven*, Bd. 1 und 2. Klostermann 1969. – 70. – VIII, 1971, 6, 949–952.

781. Blaženka Despot: Sociolozi između teorije i empirije. *Soziologie Zwischen Theorie und Empirie. Soziologische Grundprobleme*. Nymphenburger Verlagshandlung, 1970. – VIII, 1971, 6, 952–954.

782. Nenad Mišćević: Filozofija na raskrižju. Werner Max: *Vernunft und Welt*, M. Nijhoff, Hag, 1970. – VIII, 1971, 6, 954–958.

783. Vesna Potkovac: Prilog filozofiji čovjeka. Mikel Dufrenne: *Pour l'Homme*. Edition du Seuil, Paris, 1968. – VIII, 1971, 6, 958–960.

FILOZOFSKI ŽIVOT

784. Boris Kalin: Savjetovanje o nastavi filozofije. – VIII, 1971, 6, 961–966.

* Održano u Sarajevu 14. i 15. juna 1971. god.

785. Štefica Bahtijarević: Međunarodni kongres sociologije religije (Opatija, 20. do 24. rujna 1971). – VIII, 1971, 6, 966–967.

786. Nikola Skledar: Filozofski simpozij u Zwettlu. – VIII, 1971, 6, 967–968.

* Održan od 14. do 18. oktobra na temu „Mrksova kritika religije“.

787. Željka Šporer: Internacionalni sastanak sociologa porodice. – VIII, 1971, 6, 968–969.

* Održana u Varšavi od 19. do 22. novembra 1971. god.

ODJECI

788. Jean-Michel Palmier: Na skupu u Korčuli: Utopija i marksistička misao. Preveo Karlo Budor. – VIII, 1971, 6, 971–972.

* Iz: *Le Monde*, 24. 9. 1971, str. 23.

BIBLIOGRAFIJA

789. Knjige jugoslavenskih filozofa objavljene na stranim jezicima izvan Jugoslavije (1962–1970). – VIII, 1971, 6, 973–975.

Godina IX, 1972.

Broj 1–2.

UTOPIJA I REALNOST

790. Rudi Supek: Uvodna riječ. – IX, 1972, 1–2, 3–8.

* Uz temat broja „Utopija i realnost“

OD UTOPIJE DO IDEOLOGIJE

791. Milan Kangrga: Zbilja i utopija. – IX, 1972, 1–2, 9–24.

792. Mihailo Đurić: Dvosmislenost utopije. – IX, 1972, 1–2, 25–35.

793. K. H. Volkmann-Schluck: Kako je ideja postala utopija. Preveo Branko Despot. – IX, 1972, 37–43.

794. Rudolph Berlinger: Humanost i utopija. Ontologijska skica. Preveo Branko Despot. – IX, 1972, 1–2, 45–51.

795. Rasim Muminović: Utopicum kao indikacija krize humanizma. – IX, 1972, 1–2, 53–66.

796. Dieter Jähring: Umjetnost i zbilja. Preveli Nadežda Čačinović i Žarko Puhovski. – IX, 1972, 1–2, 67–79.

797. Paul Piccone: Utopija i stvarno prevladavanje otuđenja. – IX, 1972, 1–2, 81–90.

798. Dragan Stoianovici: Humane vrijednosti u Marxovoj koncepciji i nadilaženju utopije. Prevela Ž. Boić. – IX, 1972, 1–2, 91–97.

799. Hotimir Burger: Ideologija kao stvarnost. – IX, 1972, 1–2, 99–107.

ANARHIJA, BUDUĆNOST, REVOLUCIJA

800. Trivo Indić: Anarhokomunizam – pokret i pouke. – IX, 1972, 1–2, 109–118.

801. Daniel Guérin: Spontanost, organizacija i anarhizam. Prevela Jelena Zuppa. – IX, 1972, 1–2, 119–128.

802. Enzo Paci: Spontanost kao temelj i modalitet praxisa. Prevela Jelena Zuppa. – IX, 1972, 1–2, 129–135.

803. Ivan Kuvačić: Spontanost i organizacija. – IX, 1972, 1–2, 137–141.

804. Robert Jungk: Radionice budućnosti. Za demokratizaciju utopijskog mišljenja. Preveo B[ranko] D[espot]. – IX, 1972, 1–2, 143–147.

* Sadržaj: Od autoritarnog k demokratskom formuliranju utopije. Tko je kvalificiran za utopijsko mišljenje? Izazov ekspertokracije. Iskustva s radionicama budućnosti.

805. Hans-Dieter Bahr: Budućnost napretka. Preveo B[ranko] D[espot]. – IX, 1972, 1–2, 149–162.

806. V. L. Allen: Suvremeni kapitalizam i revolucionarna promjena. Prevela Lidija Lisicky. – IX, 1972, 1–2, 163–174.

807. Ivan Maksimović: Teleološke i genetičke osnove ekonomskih problema savremenog socijalizma. – IX, 1972, 1–2, 163–190.

808. Helmut Fleischer: Normativističko i materijalističko shvatanje socijalističke transformacije. Preveo Ž[arko] Puhovski. – IX, 1972, 1–2, 191–198.

809. Živojin D. Denić: Sociologija nastanka, egzistencije i funkcija robnog privređivanja. – IX, 1972, 1–2, 199–221.

* Sadržaj: Društvena suština robe. Robni oblik i njegov razvoj. Uslovi i uzroci nastanka i egzistencije robne privrede. Socijalna funkcija robnog privređivanja i način na koji se ono vrši. Savremeno socijalističko društvo i robna privreda. Nekoliko kritičkih napomena u vezi s „modelom“ robne proizvodnje, koji nam se nudi kao socijalistički.

810. Robert Kragalott: Gandhijev pojam skrničkog socijalizma: jedna hinduistička utopija. – IX, 1972, 1–2, 223–235.

811. Shingo Shibata: Vijetnamska revolucija i marksistička filozofija. Preveo Branko Despot. – IX, 1972, 1–2, 237–146.

KULTURA, ETIKA, DEMOKRACIJA

812. Zagorka Pešić-Golubović: Kultura kao most između utopije i realnosti. – IX, 1972, 1–2, 247–260.

813. Boro Gojković: Dvosmislenost kulturne ekspresije. – IX, 1972, 1–2, 261–264.

814. Octavian Chetan: Kultura i demokracija. Prevela Ž. Boić. – IX, 1972, 1–2, 265–271.

815. Žarko Puhovski: Kultura politike i socijalizam. („Socijalizam i kultura“). – IX, 1972, 1–2, 273–279.

816. Željko Falout: Paradoks utopije. – IX, 1972, 1–2, 281–286.

817. Miroslav Jilek: Kriza avanture. Prolegomena za istraživanje fenomenologije i metafizike smrti. – IX, 1972, 1–2, 287–292.

818. Niculae Bellu: Teze o etičkom značenju svjetske umjetnosti u konstituiranju kulture. Prevela Ž. Boić. – IX, 1972, 1–2, 293–296.

819. Vlado Mađarević: Književnost i revolucionarni mit kao kategorija utopije. – IX, 1972, 1–2, 297–302.

KRONIKA

820. [Redakcija]: Izjava redakcije časopisa „Praxisa“. – IX, 1972, 1–2, 303.

* Povodom hapšenja Karela Kosika, češkog filozofa i člana Redakcijskog svjeta časopisa „Praxis“. Datirano: U Zagrebu, februara 1972.

Broj 3–4.

MARKSIZAM I DRUŠTVENA SVIJEST

821. [Redakcija]: Uvod. – IX, 1972, 3–4, 307–311.

* Uz temat broja „Marksizam i društvena svijest“.

822. Predrag Vranicki: Glavni pravci marksističke filozofije u XX stoljeću. – IX, 1972, 3–4, 313–325.

823. Rudi Supek: Čemu, uostalom, sada još i ovaj marksizam. – IX, 1972, 3–4, 327–338.

* Sadržaj: Tko zna što je to „naš marksizam“? Kakav marksizam za samoupravni socijalizam? Kome smeta naš internacionalizam?

824. Zagorka Pešić-Golubović: Zašto je danas funkcionalizam u nas poželjniji od marksizma? – IX, 1972, 3–4, 339–350.

825. Ivan Kuvačić: Ideologija i srednje klase. – IX, 1972, 3–4, 351–373.

826. Svetozar Stojanović: Od postrevolucionarne diktature do socijalističke demokratije Jugoslavenski socijalizam na raskršću. – IX, 1972, 3–4, 375–398.

* Proširena verzija teksta predavanja održanog na Korčulanskoj ljetnoj školi 1971.

827. Branko Despot: Proletarijat ili samosvijet nihilizma. (Filozofija u Marxa). – IX, 1972, 3–4, 399–409.

828. Nebojša Popov: Sociologija i ideologija. – IX, 1972, 3–4, 411–455.

* Sadržaj: I. Stanovište sistema. 1. Stručna obrada štrajkova. 2. Kontrola sukoba. 3. Modeli. 4. Klasifikacije. II. U susret istoriji. 1. Goričarev „tro-ugao“. 2. Istorija države i čovekova istorija. 3. Otudjenje: igrači i publika.

4. Nacionalizam. III. Istorija i sociologija. 1. Revolucionarni pokret i društveni sistem. 2. Stanovište sistema.

UTOPIJA I REALNOST (II)

829. Ivo Urbančić: Bitnopovijesni odnos između utopije i realnosti. Preveo (s njemačkog) Branko Despot. – IX, 1972, 3–4, 457–468.

830. Pierre Naville: Socijalizam i ekonomija. Prevela Ž. Boić. – IX, 1972, 3–4, 469–474.

831. Serge Mallet: Socijalna i politička borba u Francuskoj poslije majskih događaja 1968. Prevela Ž. Boić. – IX, 1972, 3–4, 475–482.

PORTRETI I SITUACIJE

832. Ernst Bloch: Zašto i s kojim ciljem veliki filozofi većinom nisu, još nisu, bili materijalisti. Preveli Nadežda i Žarko Puhovski. – IX, 1972, 3–4, 483–486.

* Prevedeno iz međunarodnog izdanja „Praxisa“ 3–4/1971, str. 563–566.

833. Miladin Životić: Patriotizam i socijalizam (Svetozar Marković i Dimitrije Tucović o nacionalnom pitanju). – IX, 1972, 3–4, 487–518.

834. Milan Kangrga: Čovjek i svijet. Povijesni svijet i njegova mogućnost. – IX, 1972, 3–4, 519–532.

MISAO I ZBILJA

835. Ivan Kuvačić: Sukobi kao izraz promjena u socijalnoj strukturi. – IX, 1972, 3–4, 533–541.

836. Vojin Simeunović: Rad kao transcendencija – bit: nesvjesna i svrsishodna djelatnost. Filozofske pretpostavke za jednu teoriju kulture. – IX, 1972, 3–4, 543–554.

DISKUSIJA

837. Goran Švob: O nekim pretpostavkama polivalentne logike. – IX, 1972, 3–4, 555–561.

POLEMIKA

838. Ivan Kuvačić: Potrebno je tvrditi da su tanjuri šljemovi, pa neka plane rat kao onda u krčmi. – IX, 1972, 3–4, 563–568.

PRIKAZI I BILJEŠKE

839. Branko Bošnjak: Max Müller, *Erfahrung und Geschichte. (Iskustvo i povijest)*. Verlag Karl Alber, Freiburg/München, 1971, S. 616. – IX, 1972, 3–4, 569–572.

840. Nenad Miščević: *Martin Heidegger, 26. September 1969*. Ausprachen zum 80. Geburtstag. Messkirch (1969), 389. – IX, 1972, 3–4, 572–573.

841. Jordan Jelić: Erich Fromm, Michael Maccoby: *Social Charakter in a Mexican Village*. Prentice-Hall, Engelwood Cliffs, New Jersey, 1970. – IX, 1972, 3–4, 573–575.

842. Blaženka Despot: Leo Koffler: *Technologische Rationalität im Spätkapitalismus*. Marxismus Bibliothek, Makol Verlag, Frankfurt/M., 1971. – IX, 1972, 3–4, 575–577.

843. Goran Gretić: Werner Max: *Hegels Phänomenologie des Geistes*. Die Bestimmung ihrer Idee in „Vorrede“ und „Einleitung“, Vittorio Klostermann, 1971. – IX, 1972, 3–4, 577–580.

844. Nenad Miščević: H. G. Gadamer: *Hegels Dialektik*. J. C. B. Mohr, Tübingen 1971. – IX, 1972, 3–4, 580–583.

845. Neven Sesardić: A. J. Ayer: *The Origins of Pragmatism*. Macmillan 1968. Russel and Moore. The Analytical Heritage, Harvard University Press, 1971. – IX, 1972, 3–4, 583–587.

846. Blaženka Despot: H. G. Geyer u. A. Schmidt: *Theologie und Soziologie*, Stuttgart 1970. – IX, 1972, 3–4, 588–589.

847. Ljerka Šifler-Premec: Antonio Antoniaci: *Marcantonio Zimara*, vol I. Ed. Salentina, Galantina, 1971, p. 510. – IX, 1972, 3–4, 589–592.

FILOZOFSKI ŽIVOT

848. Ilija Tomičić: Šesto savjetovanje studenata filozofije Jugoslavije. – IX, 1972, 3–4, 592–594.

BIBLIOGRAFIJA

849. Ivan Cifrić: Anotirana bibliografija filozofskih i socioloških knjiga (1968–1971). – IX, 1972, 3–4, 595–610.

KRONIKA

850. [Redakcija]: Za slobodu akademske diskusije. – IX, 1972, 3–4, 611–613.

* Povodom optužnice protiv profesora Mihaila Đurića, profesora Pravnog fakulteta u Beogradu.

Broj 5–6.

851. [Redakcija]: Zašto dvobroj na 16 strana? – IX, 1972, 5–6, 619–621.

852. [Upravni odbor Korčulanske ljetnje škole]: Deseto zasjedanje Korčulanske ljetnje škole. – IX, 1972, 5–6, 623–624.

* Iz Sekretarijata Korčulanske ljetnje škole.

Godina X, 1973.

Broj 1–2.

JEDNAKOST I SLOBODA

853. Mihailo Marković: Jednakost i sloboda. – X, 1973, 1–2, 3–18.

854. Zagorka Golubović: Samorealizacija, jednakost i sloboda. – X, 1973, 1–2, 19–26.

855. Žarko Puhovski: Demokracija i demagogija. – X, 1973, 1–2, 27–35.

856. Svetozar Stojanović: Pauperistički komunizam i postrevolucionarni razvoj. – X, 1973, 1–2, 37–46.

* Sadržaj: 1. Pauperistički komunizam kao arhetip. 2. Pauperistički komunizam i staljinizam. 3. Pauperistički komunizam i maoistička Kulturna revolucija. 4. Pauperistički komunizam i osnovne tendencije u postrevolucionarnom razvoju Jugoslavije.

857. Danko Grlić: Jednakost i nejednakost. – X, 1973, 1–2, 47–49.
858. Ljubomir Tadić: Diferenciranje pojma demokratije. – X, 1973, 1–2, 51–55.
859. Jean-Michel Palmier: Kritika svakidašnjeg života i novi oblici borbe. Prijevod Biserka Cvjetičanin. – X, 1972, 1–2, 57–63.
* Sadržaj: I. Marksizam kao kritika svakidašnjeg života. II. Svakidašnji život kao izraz novih protivurječnosti kapitalizma. III. Dijalektika potreba.
860. Ivan Kuvačić: „Postindustrijsko društvo“ i sloboda. – X, 1973, 1–2, 65–68.
861. Horst V. Gizycki: Prethodna razmišljanja uz teoriju fraterniteta. Prijevod Nžp. [Nadežda Puhovski]. – X, 1973, 1–2, 69–72.
862. Džemal Skolović: Vlasništvo i nesloboda. – X, 1973, 1–2, 73–91.
* Sadržaj: Rad i svojina. Porijeklo svojine. Privatna svojina. Osnovne pretpostavke liberalizma. Liberalizam kao „sloboda od“. Proletarijat i svojina.

PORTRETI I SITUACIJE

863. Richard J. Bernstein: Herbert Marcuse. Prevela L[idija] Lisicky. – X, 1973, 1–2, 93–108.
864. H. C. F. Mansilla: O lijevoj kritici Herberta Marcusea. – X, 1973, 1–2, 109–121.
865. George Allan: Sartreovo sužavanje dijalektike. S engleskog preveo Franjo Zenko. – X, 1973, 1–2, 123–134.

MISAO I ZBILJA

866. Kostas Axelos: Igra skupa skupova. Prevela S. S. – X, 1973, 1–2, 135–140.
867. Blaženka Despot: Pustolovina spoznaje. – X, 1973, 1–2, 141–153.
868. Gajo Petrović: Filozofski pojam revolucije. – X, 1973, 1–2, 155–167.
* Tekst predavanju održanog u Gracu 12. 3. 1973.

IZ POVIJESTI HRVATSKE FILOZOFIJE

869. Marija Brida: Frederik Grisogono o problemu ljudskog savršenstva i sreće. – X, 1973, 1–2, 169–176.

DISKUSIJA

870. Nadežda Čačinović-Puhovski: Dijalektika prosvjetiteljstva ili prosvjetiteljstvo dijalektike. – X, 1973, 1–2, 177–193.

871. Stephen P. Halbrook: Društvene primjene lingvističke filozofije. Preveo Goran Švob. – X, 1973, 1–2, 195–203.

872. Ricardo Quarello: Za jednu alternativu industrijalizmu. Prevela Jelena Zuppa. – X, 1973, 1–2, 205–212.

* Sadržaj: 1. Savremeni paradoks. 2. Nova ljevica. 3. Socijalistička politika i socijalizacija politike. 4. Za jednu alternativu neraskidivo političku i socijalnu. 5. Usmjerenja industrijalizma. 6. Za jednu metodologiju prakse promjene.

PRIKAZI I BILJEŠKE

873. Džemal Sokolović: Herbert Marcuse, *Kraj utopije – Esej o oslobođenju*, Stvarnost, Zagreb 1972, str. 224. – X, 1973, 213–216.

874. Ozren Žunec: *Književna kritika i marksizam*. Zbornik radova uredili: Sveta Lukić, Mihailo Marković, Branislava Milijić, Predrag Palavestra. Institut za književnost i umetnost u Beogradu, 1971, str. 516. – X, 1973, 1–2, 216–221.

875. Ivan Kuvačić: Skinnerova filozofija manipulacije. Povodom knjige B. F. Skinner: *Beyond Freedom and Dignity*, A. Knopf, New York, 1972, p. 215. – X, 1973, 1–2, 221–225.

876. Milan Damjanović: Wolfgang Müller-Lauter: *Nietzsche. Seine Philosophie der Gegensätze und die Gegensätze seiner Philosophie*, W. De Gruyter Verl., Berlin – New York, 1971, S. 195. – X, 1973, 1–2, 225–226.

877. Blaženka Despot: Heinrich Beck, *Philosophie der Technik*, Spee Verlag, Trier 1969. – X, 1973, 1–2, 226–229.

878. Ivan Kuvačić: Jacques Monod: *Le hasard et la nécessité*, aux Edition du Seuil, Paris, 1970, p. 197. – X, 1973, 1–2, 229–232.

879. Gvozden Flego: Madelaine Biardeau: *Philosophies de l'Inde*. „Historire de la philosophie“ I, str. 82–247. Encyclopédie de la Pléiade, Paris 1969. – X, 1973, 1–2, 232–235.

880. Neven Sesardić: A. N. Prior: *Objects of Thught* (edited by P. T. Geach and A. J. Kenny, Oxford 1971). – X, 1973, 1–2, 235–237.

881. Blaženka Despot: Günther Rohrmoser, *Humanität der Industriegesellschaft*, Vandenhoeck and Ruprecht, Göttingen, 1970. – X, 1973, 237–239.

DOKUMENTI

882. Dokumenti o zbrani „Praxisa“ broj 3–4/1972. – X, 1973, 1–2, 241–253.

* Sadržaj: Uvodna bilješka. Rješenje okružnog javnog tužioca Sisak. Rješenje Okružnog suda u Sisku. Žalba Redakcije „Praxis“. Rješenje Vrhovnog suda Hrvatske.

883. Dokumenti o istrazi i suđenju protiv Božidara Jakšića. – X, 1973, 1–2, 255–272.

* Sadržaj: Uvodna bilješka. Rješenje Okružnog suda u Sarajevu o sprovođenju istrage i pritvoru. Žalba Božidara Jakšića protiv otvaranja istrage i određenje pritvora. Rješenje Okružnog suda u Sarajevu o odbijanju žalbe Božidara Jakšića. Optužnica okružnog javnog tužilaštva Sarajevo protiv Božidara Jakšića. Završna riječ branioca Božidara Jakšića. Novinska vijest o presudi Okružnog suda u Sarajevu.

KRONIKA

884. Rudi Supek: Anarholiberalizam i marksizam. – X, 1973, 1–2, 273–282.

OBAVIJEST

885. X zasjedanje Korčulanske ljetnje škole. – X, 1973, 1–2, 283.

BEZ KOMENTARA

886. Dva proljeća Živka Vnuka. – X, 1973, 1–2, 285–286.

UMJESTO UVODNIKA

887. [Redakcija]: Izjava Redakcije „Praxis“. – X, 1973, 1–2, 287–288.
* Povodom nagoveštaja o stavovima političkih i partijskih vlasti u Beogradu da osmero profesora Filozofskog fakulteta treba udaljiti sa nastavničkih mesta.

Broj 3–4.

MISAO GYÖRGYA LUKACSA

888. [Redakcija]: Uvodna bilješka. – X, 1973 3–4, 291.
889. Veljko Korać: Marksistički filozof u savremenom svetu. (Primer Đ. Lukača). – X, 1973, 3–4, 293–302.
890. Agnes Heller: O siromaštvu duhom. Jedan dijalog mladog Lukača. – X, 1973, 3–4, 303–311.
891. Milan Prucha: Bitak i dijalektika. Prevela Eva Postružnik. – X, 1973, 3–4, 313–326.
892. Nicholas James Xenos: Lukacs i Korsch. Problem totaliteta u marksističkoj dijalektici. Prevela Dunja Melčić. – X, 1973, 3–4, 327–337.
893. Lucien Goldmann: Heidegger i Lukacs. Preveo R[udi] S[upek]. – X, 1973, 3–4, 339–340.

IZ NOVIJE LITERATURE O LUKACSU

894. Vjekoslav Mikecin: Prisutnost Györga Lukacsa. Opaske uz noviju literaturu o Lukacsu. – X, 1973, 3–4, 341–356.
895. Ljupče Đokić: György Lukacs na stranicama naših časopisa. – X, 1973, 3–4, 357–364.
896. Žarko Puhovski: Jedan drugčiji Lukacs u mađarskom časopisu. – X, 1973, 3–4, 365–368.
897. Goran Švob: „Telos“ o Lukacsu. – X, 1973, 3–4, 369–372.
898. Gvozden Flego: „The Philosophical Forum“ o Lukacsu. – X, 1973, 3–4, 375–382.

TRI TEKSTA G. LUKACSA

899. György Lukacs: O biti i formi eseja. Pismo Leu Popperu. Preveli Nadežda i Žarko Puhovski. – X, 1973, 3–4, 383–397.

* Prevedeno iz: *Die Seele und die Formen*, Luchterhand, Neuwid und Berlin, 1971, SS. 7–31.

900. György Lukacs: Organizacijska pitanja Treće internacionale. Preveli Nadežda i Žarko Puhovski. – X, 1973, 3–4, 399–407.

* Objavljeno u: *Kommunismus*, 1/1920, 8, 238–250.

901. Georg Lukacs: Marxovi osnovni ontološki principi. 1. Metodološka pretpitanja. Preveo G[ajo] P[etrović]. – X, 1973, 3–4, 409–425.

IZ INDIJSKE FILOZOFIJE

902. Gvozden Flego: Temeljne misli glavnih Upanišada. – X, 1973, 3–4, 427–446.

903. Ram Chandra Pandeya: Metafizički temelji buddhističke teorije spoznaje. Preveo Gvozden Flego. – X, 1973, 3–4, 447–463.

* Sadržaj: I. Uvod. II. Stajalište o teoriji spoznaje. III. Spoznaja i stvarnost.

904. Rada Iveković: Pitanje apsoluta u buddhizmu. – X, 1973, 3–4, 465–476.

905. Čedomil Veljačić: Poruka Bhagavad-Gite kroz stoljeća. – X, 1973, 3–4, 477–487.

DISKUSIJA

906. Danko Grlić: Društvena organizacija i teatar. – X, 1973, 3–4, 489–499.

907. Judith Adler: Umjetnost i psihoanaliza. Prevela Dunja Melčić. – X, 1973, 3–4, 501–513.

PRIKAZI I BILJŠKE

908. Veljko Cvjetičanin: Ljubomir Tadić: *Tradicija i revolucija*, Srpska književna zadruha, Beograd, 1972. – X, 1973, 3–4, 515–520.

909. Zdravka Matišić: Tvrtko Kulenović: *Indija i umjetnost*, Matica srpska, Biblioteka „Danas“, Novi Sad, 1972, 219 strana. – X, 1973, 3–4, 521–523.

910. Alija Hodžić: Dragoljub Mićunović: *Logika i sociologija*, Induktivno zaključivanje u sociologiji, Filozofske studije, Beograd 1972, str. 217. – X, 1973, 3–4, 523–526.

911. Blaženka Despot: Wolfgang Harich: „Zur kritik der revolutionären Ungeduld“, Edition etcetera, Basel 1971. – X, 1973, 3–4, 526–528.

912. Goran Gretić: Werner Becker: *Idealistička i materijalistička dijalektika – odnos „Gospodarstvo i ropstvo“ kod Hegela i Marxa*, Kohlhamer Verlag, Stuttgart 1970. – X, 1973, 3–4, 528–530.

913. Rada Ivaković: R. C. Pandeya: *Problem značenja u indijskoj filozofiji*, Delhi, 1963. – X, 1973, 3–4, 530–532.

914. Jordan Jelić: Corrado Barberis: „Gli operai-contadini“, Bologna, Societa Il Milano, 1971. – X, 1973, 3–4, 532–534.

915. Blaženka Despot: Gert Reithel: „Opfer der Gesellschaft“, Kiepenheuer and Witsch, Köln – Berlin, 1971. – X, 1973, 3–4, 534–536.

KRONIKA

916. Branko Bošnjak: Tko suprotstavlja radnike i filozofe? – X, 1973, 3–4, 537–546.

* Povodom članka Žike Minovića „Vlast radnika a ne filozofa“ u *Politici* od 21. 4. 1973.

PISMA

917. Zagorka Golubović: Redakciji lista „Komunist“. – X, 1973, 3–4, 547–551.

* Tekst pisma koje list *Komunist* nije hteo da objavi iako su u njemu objavljena dva gruba napada na autorku. Datirano: Beograd, 5. 6. 1973.

OBAVIJESTI

918. Deseto zasjedanje Korčulanske ljetnje škole. – X, 1973, 3–4, 553–558.

FILOZOFSKI ŽIVOT

919. Simpozij i skupština Hrvatskog filozofskog društva. – X, 1973, 3–4, 559.

* Održani 16. 4. 1973. god.

Broj 5–6.

GRAĐANSKI SVIJET I SOCIJALIZAM

920. Rudi Supek: Deset godina Korčulanske ljetnje škole (1963–1973). (Uvodna riječ). – X, 1973, 5–6, 563–574.

921. Ernst Bloch: Građanski svijet i socijalizam. Uvodna riječ. Preveli N[adežda] i Ž[arko] Puhovski. – X, 1973, 5–6, 575–577.

922. Predrag Vranicki: Građanski svijet i socijalizam. – X, 1973, 5–6, 579–594.

923. Veljko Korać: Aporije građanskog društva i postulat ljudske emancipacije. – X, 1973, 5–6, 595–600.

924. Jürgen Habermas: Uloga filozofije u marksizmu. Preveli N[adežda] i Ž[arko] Puhovski. – X, 1973, 5–6, 601–607.

925. Gajo Petrović: Filozofija i socijalizam – još jednom. – X, 1973, 5–6, 609–622.

926. Ivan Kuvačić: Marxova analiza građanskog društva i teorija konvergencije. – X, 1973, 5–6, 623–632.

927. Mihailo Marković: Samoupravljanje i efikasnost. – X, 1973, 5–6, 633–644.

928. Srđan Vrcan: Društvena jednakost i nejednakost u građanskom svijetu: izazovi i alternative. – X, 1973, 5–6, 645–663.

929. Abraham Edel: Tehnika i moral. – X, 1973, 5–6, 665–678.

930. Svetozar Stojanović: Staljinistička partijnost i komunističko dostojanstvo. – X, 1973, 5–6, 679–696.

* Sadržaj: 1. Samoponiženje pod maskom revolucionarne nesebičnosti. 2. Zamka „objektivnog“ značenja i „objektivne“ krivice. 3. Fetišizam i harizma partije. 4. „Nesrećna svest“ u procesu između metafizičkog i pozitivističkog odnosa prema partiji. 5. Sveprisutni neprijatelj. 6. Lančana

reakcija. 7. Rezervna mera: subjektivna krivica. 8. Asimetrija principa i merila. 9. Lično dostojanstvo kao nepovrediva granica revolucionarnog sampožrtvovanja.

Predavanje na Korčulanskoj ljetnjoj školi avgusta 1973.

931. Stefan Morawski: Cenzura i umjetnost. Tipološka razmatranja. Prevela Mira Vlatković. – X, 1973, 5–6, 697–710.

932. Danko Grlić: Postoji li građanska i socijalistička umjetnost? – X, 1973, 5–6, 711–722.

DISKUSIJA

933. Zvonko Posavec: Filozofija i socijalizam. (Prilog diskusiji na temu: Filozofija i socijalizam). – X, 1973, 5–6, 723–732.

934. Svetozar Stojanović: Sadržina, smisao i smer jednog napada. – X, 1973, 5–6, 733–744.

* Povodom teksta Radivoja Davidovića: „Sadržina, smisao, smer jedne političke filozofije“ objavljenog u dva nastavka u listu *Student* od 23. i 30. oktobra 1973.

KRONIKA

935. Gajo Petrović: O međunarodnom izdanju „Praxis“ (1970–1973). – X, 1973, 5–6, 745–758.

* Sadržaj: Pretvaranje međunarodnog izdanja „Praxis“ u zajedničko izdanje HFD i JUF. Tri i po godine rada nove redakcije. 3. Kritika koncepcije novog međunarodnog časopisa koji bi zamijenio „Praxis“. 4. Naš principijelni stav. 5. Prijedlog.

Izveštaj redakcije „Praxis“ podnesen na godišnjoj skupštini Saveza filozofskih društava Jugoslavije 29. 6. 1973. g. u Ljubljani.

DOKUMENTI

936. Mala enciklopedija „dijalektičko-materijalističkog“ nacionalizma. (Za civilna i vojna učilišta). – X, 1973, 5–6, 759–763.

* Odlomci iz knjiga i članaka Andrije B. Stojkovića.

OBAVIJESTI

937. [Redakcija]: Izmjene u redakciji „Praxis“. – X, 1973, 5–6, 763.

938. Objavljivanje radova X zasjedanja Korčulanske ljetnje škole. – X, 1973, 5–6, 765.

Godina XI, 1974.

Broj 1–2.

BIT I GRANICE GRAĐANSKOG SVIJETA

939. Žarko Puhovski: Bit i granice građanskog svijeta. – XI, 1974, 1–2, 3–11.

940. Ivan Varga: Mogućnost i granice kapitalističkog i socijalističkog svijeta. Preveo Gvozden Flego. – XI, 1974, 1–2, 13–21.

941. Božidar Debenjak: O građanskom kozmosu. Fragmenti o oslobođenju. Preveo B. D. – XI, 1974, 1–2, 23–27.

942. Aleksa Buha: Da li je građansko društvo naša sudbina. – XI, 1974, 1–2, 29–40.

943. Džemal Sokolović: Teze za jednu novu kritiku građanskog društva. – XI, 1974, 1–2, 41–49.

944. Ivan Prpić: Shvaćanje građanskog društva u Marxovim radovima do 1844. godine. – XI, 1974, 1–2, 51–72.

FILOZOFIJA I SOCIJALIZAM

945. Lucio Lombardo-Radice: Filozofija i politika u talijanskoj marksističkoj misli. Prevela Biserka Cvjetičanin. – XI, 1974, 1–2, 73–82.

* Sadržaj: 1. „Talijanski“ put u marksizam. 2. Otvoreni, kritički, metodološki i historijski marksizam. 3. Politička disciplina i filozofska sloboda. 4. Fenomen kršćana-marksista. 5. Dvije nužnosti revolucionarnog pokreta: primjena marksističke metode na socijalističku stvarnost i slobodna konfrontacija hipoteza.

946. Boro Gojković: Svjetovni položaj filozofije. – XI, 1974, 1–2, 83–90.

947. Jean-Michel Palmier: Sovjetski marksizam i zapadni marksizam. Napomene o povijesti odnosa između filozofije i marksizma. Prevela Biserka Cvjetičanin. – XI, 1974, 1–2, 91–103.

TEHNIKA, SLOBODA I SLOBODNO VRIJEME

948. Dimitar Dimitrov: Teorijska iskušenja na fonu naučno-tehničkog razvoja. – XI, 1974, 1–2, 105–111.
949. Ivan Urbančić: Radikalna sloboda čovjeka znanstveno-tehničke epohe. – XI, 1974, 1–2, 113–120.
950. William McBride: Intelektualna produktivnost u kapitalističkim i postkapitalističkim društvima. Prevela Nadežda Čaćinović Puhovski. – XI, 1974, 1–2, 121–130.
951. Hotimir Burger: Slobodni rad i znanstvena svijest. – XI, 1974, 1–2, 131–136.
952. Rasim Muminović: Vrijeme i sloboda. – XI, 1974, 1–2, 137–146.
953. Milan Damnjanović: Kolo svakodnevlja i istorijski uspon. – XI, 1974, 1–2, 147–157.
954. Heinz Brandt: Ka čovjekovoj društvenoj samoorganizaciji. Ka prirodi, samoostvarenju i čovjekovoj društvenoj samoorganizaciji. Prevela Nadežda Čaćinović Puhovski. – XI, 1974, 1–2, 159–169.

ODJECI

955. Lucio Lombardo-Radice: Zelena vrata Korčule. Jedan seminar otvoren marksistima svih zemalja. Prevela A. P. – XI, 1974, 1–2, 171–174.
* Iz: *Rinascita*, br. 37. od 21. 9. 1973. god.
956. Gert Kalow: Svjetski duh ide da se kupi. Bilješke s „ljetnje škole“ na Korčuli. Korčula, septembra. – XI, 1974, 1–2, 175–178.
* Iz: *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 10. 9. 1973, str. 22.

PRIKAZI I BILJEŠKE

957. Nikolaj Timčenko: Mihailo Marković: *Preispitivanja*, Srpska književna zadruga, Beograd 1972. – XI, 1974, 1–2, 179–181.
958. Blaženka Despot: Dušan Kecmanović: *Između normalnog i pataloškog*, Mala edicija Ideja, Beograd, 1973. – XI, 1974, 1–2, 181–184.

959. Slobodan Divjak: Đorđije Uskoković: *Sociologija i društvena nejednakost*, Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta, Beograd, 1973. – XI, 1974, 1–2, 184–186.

960. Dušan Stošić: Miladin Životić: *Egzistencija, realnost i sloboda*. Posebno izdanje časopisa „Ideje“, Uređuje redakcija, za izdavača Milutin Stanisavac. – XI, 1974, 1–2, 186–188.

961. Gvozden Flego: Robert Misrahi: *Marx et la question juive (Marx i jevrejsko pitanje)*, Paris, 1972, Edition Gallimard (Collection Idées). – XI, 1974, 1–2, 188–193.

962. Ozren Žunec: Stephen Barker: *Filozofija matematike*, Preveo i pogovor napisao Aleksandar Kron, „Nolit“, (biblioteka „Sazvežđa“ br. 37), Beograd, 1973, str. 212. – XI, 1974, 1–2, 193–197.

963. Hrvoje Turković: Isaak Illich Rubin: *Essays on Marx's Theory of Value*, Black and Red, Detroit, 1972. U prijevodu Miloša Samardžije i Fredy Perlmana s trećeg izdanja, Moskva, Lenjingrad: Gosudarstvennoe Izdatelstvo, 1928. – XI, 1974, 1–2, 197–201.

964. Blaženka Despot: Balint Balla: „Kadreverwaltung“. (Versuch zur Idealtypisierung der „Bürokratie“ sowjetischvolksdemokratischen Typs), Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart 1972. – XI, 1974, 1–2, 201–204.

POLEMIKE

965. Gajo Petrović: Otvoreno pismo drugu Zihlerlu. – XI, 1974, 1–2, 205–211.

* Povodom članka Borisa Zihlerla „Nekoliko riječi o Lenjinovim kritičarima danas i kod nas“, *Borba*, 27. 1. 1974. god.

Datirano: U Zagrebu, 31. 1. 1974.

966. Nebojša Popov: Naučna istina i istina jedne politike. – XI, 1974, 1–2, 213–229.

STAV REDAKCIJE

967. [Redakcija]: U povodu nekih najnovjih kritika „Praxisa“. – XI, 1974, 1–2, 231–241.

* U prilogu preštampan tekst iz *Praxisa* br. 4/1968, str. 449–458.

KRONIKA

968. Božidar Debenjak i dr.: Neistine u izvještaju dr G. Petrovića. – XI, 1974, 1–2, 243–248.

* Datirano: U Ljubljani, 19. 2. 1974.

969. Gajo Petrović: Prijateljsko pismo Vojanu Rusu. – XI, 1974, 1–2, 249–253.

* Povodom pisma objavljenog u istom broju časopisa na str. 243–248.

970. [Redakcija]: Obavijest redakcije „Praxis“. – XI, 1974, 1–2, 154.

* Povodom pisma Božidara Debenjaka i dr. objavljenog u istom broju časopisa na str. 243–248.

971. [Upravni odbor Hrvatskog filozofskog društva]: Izjava Upravnog odbora Hrvatskog filozofskog društva. – XI, 1974, 1–2, 255.

* Datirano: Zagreb, 8. 3. 1974. g.

972. Branko Bošnjak: Jedno otkriće „Glasa Koncila“ ili božja intervencija u jugoslavenskom nogometu. – XI, 1974, 1–2, 257–259.

Broj 3–5.

OTVORENA PITANJA MARKSIZMA

973. Gajo Petrović: Povijest i klasna svijest. – XI, 1974, 3–5, 253–275.

974. Džemal Sokolović: Otudjenje i ospoljenje. – XI, 1974, 3–5, 277–286.

975. Ozren Žunec: Metafizika i povijest kod Karla Marxa. – XI, 1974, 3–5, 287–302.

* Sadržaj: Dva smisla historijskog materijalizma. A. Obrat u zbiljsku povijest i generatio aequivoca čovjeka. B. Metafizika građanskog svijeta.

976. Lino Veljak: Marksov pojam revolucije. – XI, 1974, 3–5, 303–316.

* Sadržaj: Uvod. A) Negativitet. 1. Nihilističko Ništa. 2. Revolucionarno Ne. 3. Dijalektika negativiteta. B) Revolucija: 1. Patrijarhat. 2. Subjekt

i objekt revolucije. 3. Revolucionarnost. 4. Utopijski temelji revolucije. 5. Bit revolucije. 6. Smisao revolucije. 7. Mogućnost revolucije.

977. Ferid Muhić: Dijalog kao nosilac i garant intelektualne odgovornosti. – XI, 1974, 3–5, 317–329.

JEZIK I SPOZNAJA

978. Zoran Kravar: Initia metaphisika Leibnizove filozofije jezika. – XI, 1974, 3–5, 331–356.

979. Goran Švob: O tvrdnji i znaku asercije. – XI, 1974, 3–5, 357–375.

980. Neven Sesardić: O izvjesnosti. – XI, 1974, 3–5, 377–386.

981. Miodrag Cekić: Konstitutivna uloga prakse u saznanju. – XI, 1974, 3–5, 387–401.

SOCIOLOŠKE TEME

982. Ivan Kuvačić: Postoji li kriza u sociologiji? – XI, 1974, 3–5, 403–410.

983. Slobodan Drakulić: Industrijski sistem i narkomanija. – XI, 1974, 3–5, 411–425.

* Sadržaj: Uvod. Industrijski sistem. Droge. Narkomanija. Narkomanije posebnih grupa. Narkomanije mladih. Narkomanije i industrijski sistem.

PORTRETI I SITUACIJE

984. Čedomil Veljačić: Problem ništavila u buddhističkoj filozofiji. – XI, 1974, 3–5, 427–464.

* Sadržaj: I. Buddho. II. Nagarduna. III. Vasubandhu.

MISAO I ZBILJA

985. Ivan Vlahović: Vrijednost, novac i cijene. – XI, 1974, 3–5, 465–508.

SVEUČILIŠNI ŽIVOT

986. Predrag Vranicki: Stota obljetnica modernog sveučilišta u Zagrebu. – XI, 1974, 3–5, 509–514.

DISKUSIJA

987. Dobrica Ćosić: Kultura i revolucija. – XI, 1974, 3–5, 515–522.
* Reč na simpozijumu Srpskog filozofskog društva u Divčibarama, 9. 2. 1974. god.

POLEMIKA

988. Dušan Dragosavac: Politikantska istina. – XI, 1974, 3–5, 523–530.

* Povodom teksta Nebojše Popova „Naučna istina i istina jedne politike“ u *Praxisu* br. 1–2/1974.

JEDNA OSTAVKA

989. [Besim Ibrahimpašić]: Pismo Besima Ibrahimpašića. – XI, 1974, 3–5, 533–535.

* Upućeno redakciji *Praxis* o istupanju iz Redakcijskog savjeta.
Datirano: Sarajevo, 20. jula 1974. godine.

990. [Redakcija]: Bilješka Redakcije. – XI, 1974, 3–5, 534–535.

* U vezi sa pismo Besima Ibrahimpašića o istupanju iz Redakcijskog savjeta časopisa.

PRIKAZI I BILJEŠKE

991. Nikola Poplašen: Jovan Arandelović: *Filozofija i epohalna svest*, Filozofsko društvo Srbije, Beograd, 1973, str. 226. – XI, 1974, 3–5, 537–540.

992. Branko Bošnjak: Tomo Vereš: *Filozofsko-teološki dijalog s Marxom*. Biblioteka Obnovljenog Života 6, s. 218, Zagreb 1973. Izdao: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, Zagreb. – XI, 1974, 3–5, 540–545.

993. Slobodan Žunjić: Alfred Schmidt: *Geschichte und Struktur*. Reihe Hanser (84) 1971, München. – XI, 1974, 3–5, 545–548.

994. Hrvoje Turković: Douglas Greenlee, *Pierce's Concept of Sing*, Mouton, The Hague, 1973. – XI, 1974, 3–5, 548–558.

995. Žarko Puhovski: Stanley Rosen, *G. W. F. Hegel. An Introduction to the Science of Wisdom*, Yale University Press, New Haven and London 1974, p. 302. – XI, 1974, 3–5, 558–560.

IN MEMORIAM

996. Danko Grlić: Maksim Krstulović. – XI, 1974, 3–5, 561–562.

* Reč na sahrani u ime Upravnog odbora Korčulanske ljetnje škole.

997. Nenad Peternac: Miguel Enriques je poginuo – borba se nastavlja. – XI, 1974, 3–5, 562–564.

OBAVIJEST

998. Dopis Republičkog savjeta za naučni rad. – XI, 1974, 3–5, 565–566.

* Faksimil odluke o ukidanju sredstava časopisu *Praxis*.

II. REGISTRI

2.1. REGISTAR AUTORA

- Adler, Judith* 907
Allan, George 865
Allen, V. L. 806
Apostol, Pavel 687
Arnason, Johan P. 681
Axelos, Kostas 177, 381, 492, 534, 866
- Babić, Ivan* 98, 170, 354, 415
Baće, Makso 83
Bahr, Hans-Dieter 424, 705, 805
Bahtijarević, Štefica 785
Balint, Ištvan 745
Baroni, Ernesto 685
Bellu, Niculae 405, 818
Berke, Joseph H. 541, 575
Berlinger, Rudolph 374, 497, 794
Bernstein, Richard J. 863
Bićanić, Rudolf 431
Birnbaum, Norman 473, 509
Bloch, Ernst 480, 482, 544, 616, 668, 832, 921
Bonačić, Vladimir 264
Borchert, Donald M. 707
Bošnjak, Branko 2, 17, 32, 42, 44, 45, 49, 78, 90, 100, 145, 149, 168, 215, 242, 250, 308, 309, 311, 339, 392, 434, 437, 446, 468, 494, 527, 570, 601, 663, 748, 760, 839, 916, 972, 992
Bošnjak, Stanko 136
- Brandt, Heinz 954
Brida, Marija 469, 626, 764, 869
Brockelman, Paul T. 604
Broué, Pierre 615
Brujić, Branka 66, 166, 295
Brusar, Branko 628
Buha, Aleksa 942
Burger, Hotimir 799, 951
- Cekić, Miodrag* 981
Cengle, Franc 499a, 631
Cerroni, Umberto 181, 343, 460
Chetan, Octavian 814
Cifrić, Ivan 752, 849
Cipra, Marijan 127, 623
Cohen, Gerald A. 471
Cvjetičanin, Veljko 133, 222, 270, 293, 315, 459, 508, 656, 694, 754, 756, 908
- Ćosić, Dobrica* 122, 987
- Čačinivić-Puhovski, Nadežda* 870
Čagalj, Ivan Marijan 654
Čaldarović, Mladen 58, 183, 417, 516
Česnokov, D. I. 524
- Damnjanović, Milan* 48, 69, 91, 147, 320, 554, 586, 662, 664, 680, 730, 750, 876, 953
Debenjak, Božidar 505, 941, 968
Denć, Živojin D. 699, 809

- Despot, Blaženka 394, 470, 574, 583, 621, 637, 658, 661, 712, 757, 781, 842, 846, 867, 877, 881, 911, 915, 958, 964
- Despot, Branko 439, 475, 501, 539, 553, 568, 648, 679, 704, 827
- Diemer, Alwin 711
- Dimitrov, Dimitar 948
- Divjak, Slobodan 959
- Dragosavac, Dušan 988
- Drakulić, Slobodan 983
- Dukić, Milan 41
- Dunayevskaya, Raya 693
- Dodan, Šime* 427
- Đokić, Ljupče 550, 895
- Đurić, Mihailo 159, 498, 564, 599, 676, 792
- Eames, Moris S.* 266, 404
- Edel, Abraham 422, 929
- Falout, Željko* 701, 816
- Fetscher, Iring 184, 514
- Filipović, Vladimir 52, 68, 73, 174, 175, 307, 317, 319, 379, 585, 587
- Fink, Eugen 176, 495, 670
- Fischer, Ernst 485
- Flechtheim, Ossip K. 490, 536
- Flego, Gvozden 879, 898, 902, 961
- Fleischer, Helmuth 559, 613, 808
- Flew, Antony 304
- Focht, Ivan 146, 199, 383
- Fromm, Erich 300, 324, 487
- Gamulin, Grgo* 107, 255, 294
- Gizycki, Horst V. 861
- Gojković, Boro 384, 774, 813, 946
- Gojković, Jasminka 650, 657, 700
- Goldman, Lucien 325, 560, 594, 723, 893
- Golubović, Zagorka v. Pešić-Golubović, Zagorka
- Gotovac, Vlado 123
- Grassi, Ernesto 647, 677
- Gretić, Goran 843, 912
- Grlić, Danko 5, 18, 20, 25, 43, 117, 148, 160, 196, 198, 210, 297, 350, 365, 463, 496, 523, 622, 641, 671, 751, 857, 906, 932, 996
- Grood, David H. de 709
- Guérin, Daniel 801
- Habermas, Jürgen* 162, 507, 924
- Hahn, Erich 31, 186
- Halbrook, Stephen P. 871
- Heintel, Erich 157, 728
- Heintel, Peter 305
- Heller, Agnes 179, 228, 346, 488, 890
- Hodges, Donald Clark 267
- Hodžić, Alija 910
- Hofmann, Werner 607
- Horvat Pintarić, Vera 259
- Hoxha, Hairedin 698
- Hribar, Tine 686
- Hristić, Jovan 200
- Ibrahimpašić, Besim* 989
- Indić, Trivo 659, 800
- Ivanova, V. M. 401
- Iveković, Rada 904, 913
- Jähring, Dieter* 627, 672, 796
- Jakšić, Božidar 696, 741

- Jelić, Jordan 841, 914
 Jilek, Miroslav 817
 Jungk, Robert 804
- Kale, Eduard* 130
 Kalin, Boris 96, 213, 216, 254, 393, 784
 Kalow, Gert 956
 Kaltenbrunner, Gerd-Klaus 533
 Kaljević, Marija 262
 Kangrga, Milan 8, 37, 85, 142, 155, 214, 240, 244, 306, 329, 367, 457, 484, 572, 584, 669, 742, 791, 834
 Kaštelan, Jure 111
 Knjazeva, Svetlana 76, 97
 Kolakowski, Lezsek 156
 Korać, Veljko 55, 331, 378, 489, 592, 889, 923
 Kosik, Karel 349
 Kotarbinski, Tadeusz 465
 Kragalott, Robert 810
 Kravar, Zoran 629, 978
 Krešić, Andrija 53, 246, 326, 409, 596, 772
 Kujundžić, Nedjeljko 220
 Künzli, Arnold 403, 462, 512, 589, 603
 Kuvačić, Ivan 46, 56, 84, 93, 138, 187, 192, 233, 395, 435, 437, 467, 503, 540, 543, 548, 582, 606, 624, 636, 640, 740, 803, 825, 835, 838, 860, 875, 878, 926, 982
- L. S.* 221, 557
 Lachs, John 190
 Lambert, Jean-Clarence 558
- Landgrebe, Ludwig 380
 Landmann, Mihael 499
 Laušić, Jozo 129
 Lefebvre, Henri 24, 71
 Lenk, Kurt 234
 Leci, Albert William 419
 Levy, Zeev 708
 Lewis, John 602
 Lisicky, Lidija 551, 639
 Lombardo-Radice, Lucio 400, 945, 955
 Lovrić-Mimica, Blaženka 211, 276, 312
 Lubasz, Heinz 513
 Ludz, Peter 225
 Lukacs, Georg 385, 899, 900, 901
- Mađarević, Vlado* 819
 Maksimović, Ivan 807
 Mallet, Serge 54, 87, 831
 Malić, Zdravko 263
 Mandel, Ernst 377, 690
 Manssila, H. C. F. 864
 Marcuse, Herbert 86, 483, 545, 620
 Marek, Franz 611
 Marić, Marin 355
 Marin, Ante 126
 Marinković, Josip 137, 140, 351
 Marinković, Radivoje 747
 Marković, Mihailo 26, 74, 80, 134, 408, 486, 691, 771, 853, 927
 Marušić, Ante 265, 298
 Matišić, Zdravka 909
 McBride, William 950
 Megill, Kenneth A. 531, 725
 Meyer, Thomas 713, 729
 Mićunović, Dragoljub 135

- Mikecin, Vjekoslav 62, 232, 352, 565, 577–579, 581, 894
- Mikšić, Dragutin 144
- Milić, Vojin 59, 269, 445
- Minček, Maja 396
- Mirić, Milan 124, 608, 775
- Mitrović, V. 67
- Miščević, Nenad 732, 758, 769, 780, 782, 840, 844
- Molfessis, Jason 425
- Morawski, Stefan 530, 931
- Muhić, Ferid 977
- Muhić, Fuad 682
- Muminović, Rasim 227, 290, 347, 423, 609, 795, 952
- Naville, Pierre* 830
- Nening, Günther 500, 546
- Nietmann, William D. 180
- Nikolić, Milan 753
- Novaković, Staniša 504
- Odujev, S. F.* 283
- OVADIJA-MUSAFIJA, Ina 529
- Paci, Enzo* 600, 645, 675, 727, 802
- Pajnić, Erna 726
- Palmier, Jean-Michel 776, 788, 859, 947
- Pandeya, Ram Chandra 903
- Parsons, Howard L. 27, 72, 284, 333, 461, 502
- Pavićević, Vuko 110, 251
- Pavlović, Željko 264
- Pažanin, Ante 115, 189, 268
- Pejović, Danilo 7, 11, 13, 29, 60, 131, 163, 205, 223, 241
- Peleš, Gajo 231
- Pešić-Golubović, Zagorka 51, 88, 330, 474, 739, 812, 824, 854, 917
- Peternac, Nenad 997
- Petrović, Gajo 1, 3, 14, 34, 47, 81, 116, 132, 153, 163a, 178, 272, 278, 280, 313, 327, 341, 370, 398, 466, 493, 526, 571, 595, 617, 652, 746, 778, 868, 925, 935, 965, 969, 973
- Piccone, Paul 797
- Pirjevec, Dušan 418, 605
- Poplašen, Nikola 991
- Popov, Narcis 207
- Popov, Nebojša 737, 828, 966
- Popović, Bruno 106
- Portillo, Luis 303
- Posavac, Zlatko 15, 19, 40, 95, 113, 169, 204, 235, 357
- Posavec, Zvonko 296, 340, 432, 436, 703, 933
- Potkovac, Vesna 731, 783
- Premec, Vladimir 193–195
- Prohić, Eleonora 722
- Prohić, Kasim 382
- Protić, Miodrag 444
- Prpić, Ivan 167, 271, 944
- Prucha, Milan 151, 344, 891
- Puhovski, Žarko 755, 815, 855, 896, 939, 995
- Quarello, Richardo* 872
- Radhakrishnan, Savrepalli* 173
- Ranković, Milan 94
- Redakcija „Praxis“-a 1, 22, 23, 102–105, 152, 154, 218, 219, 285, 323, 361, 363, 402, 448–450,

- 478, 562, 590, 643, 719, 734,
735, 820, 821, 850, 851, 887,
888, 937, 967, 970, 990
- Rei, Dario 706
- Restuccia, Paul 632
- Richter, Melita 759
- Richter, Vjekoslav 128
- Rodin, Davor 65, 226, 236, 237,
288, 316, 332, 386, 428
- Rovatti, Pier Aldo 665
- Rubel, Maximilien 692
- Rus, Veljko 573, 763
- Rus, Vojan 248, 301
- Russel, Bertrand 521
- Ružić, Branko 261
- Schumacher, Joachim* 683
- Semerari, Giuseppe 406, 567
- Sergejev, Dimitrije 566
- Sesardić, Neven 767, 845, 880, 980
- Shibata, Shingo 811
- Simeunović, Vojin 673, 714, 836
- Skledar, Nikola 549, 638, 786
- Solar, Milivoj 112
- Sochor, Lubomir 525, 646
- Sohn-Rethel, Alfred 518
- Sokolović, Džemal 862, 873, 943,
974
- Sos, Vilmos 515
- Spinella, Mario 442
- Stanković, Mladen 653
- Stoianovici, Dragan 798
- Stojanović, Svetozar 28, 182, 252,
287, 376, 506, 826, 856, 930,
934
- Stošić, Dušan 229, 612, 633, 697,
960
- Strinka, Julijus 511
- Suchy, Juraj 588
- Supek, Rudi 6, 16, 36, 39, 57, 61,
63, 79, 108, 118, 165, 191, 203,
206, 212, 230, 245, 260, 273,
275, 277, 286, 318, 335, 338,
353, 364, 391, 397, 414, 421,
430, 458, 481, 537, 542, 561,
591, 625, 651, 667, 715, 720,
738, 790, 823, 884, 920
- Sutlić, Vanja 368, 410, 413, 447,
547, 593
- Suvin, Darko 766
- Svitak, Ivan 151
- Šarac, Azra* 337
- Šarčević, Abdulah 75, 202, 528
- Šegedin, Petar 109
- Šifler, Ljerka v. Šifler-Premec,
Ljerka
- Šifler-Premec, Ljerka 64, 92, 143,
238, 239, 310, 390, 552, 580,
634, 649, 768, 847
- Šnajder, Marcel 630
- Šnajder, Slobodan 635
- Špoljar, Branko N. 555
- Šporer, Željka 787
- Šušnjić, Đuro 438, 614
- Šuvar, Stipe 762
- Švacov, Vladan 201
- Švob, Goran 660, 837, 897, 979
- Tadić, Ljubomir* 141, 224, 247, 362,
375, 510, 597, 743, 858
- Tanović, Arif 292
- Tenorio, Nunez T. R. 695
- Timčenko, Nikolaj 957
- Tomičić, Ilija 848

- Tordai, Zador 158, 407, 517
 Tucker, Robert 412
 Turković, Hrvoje 963, 994
Urbančić, Ivan 416, 702, 829, 949
Vajda, Mihaly 389
 Varga, Ivan 411, 940
 Vaupotić, Miroslav 119
 Veljačić, Čedomil 99, 302, 569, 619, 905, 984
 Veljak, Lino 976
 Vidojević, Zoran 688, 749
 Vidović, Žarko 114, 291
 Vlahović, Ivan 985
 Volkman-Schluck, Karl Heinz 538, 598, 674, 765, 793
 Vranicki, Predrag 4, 12, 30, 35, 38, 139, 164, 171, 188, 209, 314, 328, 345, 348, 356, 358, 359, 372, 433, 440, 456, 563, 576, 644, 716, 717, 721, 736, 761, 777, 822, 922, 986
 Vrcan, Srđan 928
 Vujić, Antun 279
 Vukasović, Ante 253, 299
Wetter, Gustav 185
 Wolff, Kurt H. 334, 426, 491, 532, 678
 Wolandt, Gerd 535
 Wurdello, P. 710
Xenos, Nicholas James 892
Zaječaranović, Gligorije 689
 Zalokar, Jadran 610
 Zihlerl, Boris 82
 Zuppa, Vjerman 125
Životić, Miladin 33, 77, 89, 161, 249, 387, 833
 Žubrinić, Dušan 773
 Žunec, Ozren 874, 962, 975
 Žunjić, Slobodan 993
 Županov, Josip 429
 Žurawicki, Sewen 718
 Žvan, Antun 388, 744, 779

2.2. REGISTAR PREVODILACA

- A. P. 955
 B. P. [verovatno Branko Petrović, otac Gaje Petrovića] 27, 515, 532, 602, 604, 632, 646
 Boić, Ž. 798, 814, 818, 830, 831
 Budor, Karlo 788
 Burger, Hotimir 702
 Cicelj, Karla 422
 Cipra, Marijan 157, 176, 179, 185, 225, 228, 234, 344, 346, 385,
 426, 500, 512, 514, 533, 535, 546, 627, 647, 672, 677, 728
 Cvjetičanin, Biserka 492, 692, 776, 859, 945, 947
 Čačinović-Puhovski, Nadežda 796, 832, 861, 899, 921, 935, 950, 954
 Despot, Branko 374, 389, 403, 407, 424, 462, 480, 482, 483, 487, 488, 490, 491, 495, 497, 499,

- 502, 505, 507, 509, 511, 513,
517, 518, 536, 538, 544, 545,
598, 607, 611, 613, 670, 674,
683, 686, 729, 765, 793, 794,
804, 811, 829, 941
- Dols, Franc 416
- Flego, Gvozden 903, 940
- K. C. 541
- Kalanj, Rade 158
- Kalin, Boris 406
- Kangrga, Milan 31, 86, 485
- Križanić, Zora 668
- Kuvačić, Tanja 681
- Lisicky, Lidija 530, 707, 709, 806,
863
- Manolić, C. 177
- Melčić, Dunja 892, 907
- Mikecin, Vjekoslav 400, 645, 665
- Moguš, M. 181
- Petrović, Gajo 72, 401, 901
- Popović-Zadrović, Sonja 24, 54,
71, 87
- Postl-Božić, G. 184, 186
- Postružnik, Eva 891
- Potočnjak, B. 620
- Puhovski, Žarko 796, 808, 832,
899, 921, 924, 950
- S. S. 866
- Slade, Genoveva 600, 675, 685,
706, 727
- Supek, Rudi 893
- Šifler, Ljerka v. Šifler-Premec,
Ljerka
- Šifler-Premec, Ljerka 405, 425,
460, 534, 615
- Šimunović, A. 594
- Švob, Goran 871
- Švob, Lenjina 524
- Švob-Đokić, Nada 531
- Tarle, J. 723
- Vidan, Ivo 180, 190, 333, 461, 473
- Vlatković, Mira 931
- Zenko, Franjo 377, 711, 725, 865
- Zuppa, Jelena 801, 802, 872
- Žunec, Mira 181, 207, 349

2.3. PREDMETNI REGISTAR IMENA (Imena koja se pominju u naslovima, podnaslovima i antotacijama bibliografskih jedinica)

- Abbagnano, Nicola* 393
- Adorno, Theodor 564, 716
- Antoniaci, Antonio 847
- Arandelović, Jovan 991
- Aristotel 101, 268
- Arnold, Đuro 568
- Ayer, Alfred J. 845
- Axelos, Kostas 13, 238, 394, 634
- Babić, Ivan* 210
- Bähr, Walter H. 45
- Bajić, Zoran 121

- Balbo, F. 706
 Balla, Balint 964
 Barberis, Corrado 914
 Barker, Stephen 962
 Bauer, Ante 470
 Beauvoir, Simone de 726
 Beck, Heinrich 877
 Becker, Werner 912
 Benković, Benedikt 469
 Berkeley, George 660
 Bergson, Henri 626
 Biardeau, Madelaine 879
 Birnbaum, Norman 636
 Bloch, Ernst 11, 224, 226, 229,
 236, 563, 683
 Blumberg, Paul 582
 Bochenski, J. M. 17
 Bojović, Ilija 325
 Bošnjak, Branko 360, 618
 Bošnjak, Stanko 618
 Bourdieu, Pierre 396
 Brecht, Bertold 766
 Broz, Josip Tito 520
 Bruno, Giordano 768
 Buber, Martin 529
 Buharin, Nikolaj 565
Camus, Albert 334
 Carnap, Rudolf 131
 Cerroni, Umberto 579
 Chatelet, Francois 143
 Chomsky, Noam 657
 Chardin, Teilhard de 101
 Cvjetičanin, Veljko 104
Čagalj, Marijan Ivan 641, 655
Damnjanović, Milan 357
 Damodaran, K. 639
 Darbel, Alin 396
 Davidović, Radivoje 934
 De Feo, Nicola M. 310
 Debenjak, Božidar 970
 Derlgado, Vicente Munoz 195
 Descartes, René 304
 Dewey, John 205, 266
 Dufrenne, Mikel 783
Durić, Mihailo 104, 443, 618, 850
 Đurić, Miloš N. 446
Einckhorn, Wolfgang 339
 Emerson, Ralph Waldo 628
 Engels, Friedrich 184, 188, 530
 Enriques, Miguel 997
 Erlich, Vera St. 16, 474
Fann, K. T. 767
 Fanon, Franz 548
 Fetscher, Iring 472
 Feuerbach, Ludwig 85
 Fiedler, Konrad 357
 Fichte, Johann Gottlieb 115
 Fink, Eugen 18, 732, 780
 Finkelstein, Sidney 551
 Filipović, Muhamed 719
 Fischer, Ernst 717
 Fleischmann, Eugène 436
 Frankfort, H. 434
 Freud, Sigmund 566, 646
 Frichand, Marek 306
 Friedmann, Georges 715
 Fromm, Erich 355, 841

- Gadamer, Hans-Georg* 553, 844
 Galbraith, John Kenneth 395
 Galilei, Galileo 50
 Gandhi, Mahatma 810
 Garaudy, Roger 35, 92, 352, 756
 Genet, Jean 776
 Gerdes, Hayo 311
 Geyer, H. G. 846
 Goldmann, Lucien 143, 643, 720–724, 731, 776
 Goričar, Jože 828
 Gorz, André 191, 391, 712
 Gramsci, Antonio 348, 349, 358, 710
 Greenlee, Douglas 994
 Greškovič, M. F. 19
 Grisogono, Frederik 869
 Grlić, Danko 102, 366, 618, 654
 Gurvitch, Georges 222
Habermas, Jürgen 142, 729

 Harich, Wolfgang 911
 Hartmann, Nicolai 383
 Hegel, Georg Wilhelm Friedrich 2, 21, 48, 65, 150, 281, 340, 436, 554, 662, 682, 683–689, 693, 697, 705, 707, 708, 714, 843, 844, 912, 995
 Heidegger, Martin 571, 703, 730, 840, 893
 Heraklit 238
 Hillmann, Günter 433
 Hipolite, Jean 35
 Horkheimer, Max 716
 Horn, Klaus 658
 Husserl, Edmund 379, 382, 730

Ibrahimpašić, Besim 618, 990
 Illich, Rubin Isaak 963
 Ingarden, Roman 146

Jakobsen, T. 434
 Jakšić, Božidar 883
 Jankélévitch, Vladimir 64
 Janoska, Georg 194
 Jaspers, Karl 528

Kaltenbrunner, Gerd-Klaus 714
 Kangrga, Milan 102, 369
 Kant, Immanuel 150
 Kecmanović, Dušan 958
 Kierkegaard, Sören 147, 311
 Klages, Helmuth 211
 Klages, Ludwig 533
 Klein, Ludwig 760
 Kofler, Leo 842
 Komatina, Milija 88
 Korać, Veljko 121, 618
 Korsch, Karl 239, 386, 892
 Kosidovski, Zenon 308
 Kosik, Karel 578, 820
 Krešić, Andrija 443, 549, 618
 Kron, Aleksandar 962
 Krstulović, Maksim 996
 Kuhn, Helmut 553
 Kujundžić, Nedjeljko 219
 Kulenović, Tvrtko 908
 Kuničić, Jordan 42
 Künzli, Arnold 546
 Kuvačić, Ivan 618

Lacroix, Jean 581
 Lakebrink, Bernhard 758, 769
 Lefebvre, Henri 12, 38, 338

- Leibniz, Gottfried W. 150, 978
 Lenjin, Vladimir Iljič 304, 693,
 698, 701, 709, 710, 965
 Levi-Strauss, Claude 63
 Livšić, M. A. 19
 London, Artur 537
 Lukács, Georg (György) 225, 228,
 230–232, 237, 356, 531, 563,
 576, 725, 734, 776, 888–901
 Lukić, Jelena 121
 Lukić, Sveta 15, 874
 Luxemburg, Rosa 710
- Maccoby, Michael* 841
 Majstorović, Pavle 121
 Mallet, Serge 39, 277, 757
 Malraux, Andre 776
 Maltha, Andreas Heinrich 168
 Mandel, Ernest 212
 Mandić, Oleg 43, 102–104
 Mannheim, Karl 265
 Marcuse, Herbert 66, 166, 544,
 635, 863, 864, 873
 Marin, Ante 322
 Marinković, Josip 141, 640
 Marković, Mihailo 874, 957
 Marković, Svetozar 833
 Marx, Karl 2, 10, 13, 14, 21, 37,
 67, 85, 132, 150, 184, 189, 211,
 237, 243, 245, 252, 266, 272,
 280, 306, 328–333, 338, 347,
 359, 379, 432, 433, 471, 481,
 484, 487–493, 530, 547, 550,
 632, 646, 647, 648, 653, 667–
 677, 680, 683, 786, 798, 827,
 901, 912, 926, 944, 961, 963,
 975, 976, 992
- Max, Werner 782, 843
 McLuhan, Marshall 467
 Majalh, B. S. 19
 Mensching, Gustav 638
 Merelau-Ponty, Maurice 60
 Mićunović, Dragoljub 104, 618,
 910
 Mikecin, Vjekoslav 550, 556
 Mlijić, Branislava 874
 Milić, Vojin 443, 618
 Mills, Wright C. 84, 144
 Minović, Žika 916
 Misrahi, Robert 961
 Mišović, Miloš 324
 Mitin, M. B. 561
 Monod, Jacques 878
 Moore, Berrington 435
 Morin, Edgar 275
 Müller, Max 839
 Müller-Lauter, Wolfgang 876
- Nietzsche, Friedrich* 18, 20, 207,
 245, 310, 627, 876
 Nikiforov, B. M. 19
 Nikolić, Svetozar
 Nisbet, Robert 473
- Orcel, J.* 35
 Ortega y Gaset, Jose 392
 Osvjanikov, M. F. 19
- Palavestra, Predrag* 874
 Pandeya, R. C. 913
 Peirce, Charles S. 994
 Pejović, Danilo 322
 Peratoner, Ervin 235
 Perikle 598

- Pešić-Golubović, Zagorka 443, 618
Petrović, Gajo 104, 323, 371, 402, 449, 525, 618, 968
Pitcher, George 767
Plančić, Franjo 618
Platon 250, 629
Popov, Nebojša 988
Popović, Ljuba 434
Popović, Melentije 218
Popper, Leo 899
Potrč, Joža 104
Prior, A. N. 880
Prnjat, Branko 89
Protić, Miodrag 445
Racine, Jean 776
Radhakrishnan, Savrepalli 174
Radovanović, Ranko 258
Ranković, Milan 40, 95
Raskovnik, T. 67
Reich, Wilhelm 646
Reichenbach, Hans 145
Reingard, L. J. 19
Reithel, Gert 915
Rendforff, T. 637
Riesman, David 192
Robbe-Grillet, A. 776
Rohnorser, Günther 713, 881
Rosen, Stanley 995
Rosenzweig, Franz 708
Rumjancev, A. 118
Rus, Vojan 969
Russell, Bertrand 522, 617
Sartre, Jean-Paul 7, 35, 776, 865
Schaff, Adam 209
Schelsky, Helmut 312
Schmidt, Alfred 10, 846, 993
Schopenhauer, Arthur 619
Shagall, Mark 776
Simmel, Georg 532
Skinner, B. F. 875
Stanisavac, Milutin 960
Stiehler, Gottfried 65
Stirmer, Max 250
Stojanović, Svetozar 618, 633
Stojković, Andrija 936
Strolz, Walter 309
Stuke, Horst 433
Supek, Rudi 323, 449, 618
Sutlić, Vanja 369, 432
Sysoev, R. M. 19
Šestakov, V. P. 19
Škatalec, Slavko 121
Šnajder, Marcel 631
Šulek, Bogoslav 470
Tadić, Ljubomir 618, 666, 908
Taut, Heinrich 583
Tielsch, Elfriede 147
Togliatti, Palmiro 22
Tödt, A. E. 637
Trocki, Lav Davidovič Bronstein 761
Tucker, Robert C. 14
Tucović, Dimitrije 833
Tugendhat, Ernst 730
Tukidid 598
Unamuno, Migel de 303
Unsel, Siegfried 236
Uskoković, Đorđe 959

Veblen, T. 233
Vereš, Tomo 992
Vico, Giambattista 647
Viger, Jean-Pierre 35
Volkman-Schluck, Karl-Heinz 307
Volpe, Galvano 577
Vranicki, Predrag 373, 618
Vries, Jean de 44
Vrtačić, Ludvik 17

Weber, Max 234
Weil, Erich 340
White, Lynn 13
Wilson, J. A. 434
Wittgenstein, Ludwig 767
Yates, Frances A. 768
Ziherl, Boris 965
Zimara, Marcantonio 847
Životić, Miladin 121, 354, 443, 618,
960

III. SADRŽAJ PO AUTORIMA

ANONIM

Kratke informacije. – I, 1964, 1, 140–142.

* Sadržaj: Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Simpozij i godišnja skupština Hrvatskog filozofskog društva. Simpozij i izborna skupština Jugoslavenskog udruženja za filozofiju. Korčulanska ljetnja škola. Naučni skup Marx i savremenost. Internacionalni estetički kongres, Internacionalni kongres srednjovjekovne filozofije, Internacionalni Hegelov kongres. Kongres društava francuskog jezika. Internacionalni kongres za logiku, metodologiju i filozofiju znanosti. Alpbach 1964. Filozofska diskusija u Akademiji nauka SSSR. Godišnji skup zapadnog odjela Američkog filozofskog udruženja.

Kratke informacije. – I, 1964, 2, 331–334.

* Sadržaj: Predavanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Simpozij i skupština Hrvatskog filozofskog društva. Sastanak Internacionalnog filozofskog instituta u L'Aquili. Zajedničko zasjedanje Asocijacije MIND i Aristotelovog društva. Simpoziji u AIMS. Kolokvij o Galileju. Jubilej bugarskog filozofskog časopisa. Skupština i simpozij Jugoslavenskog udruženja za filozofiju.

Kratke informacije. – II, 1965, 1, 162–163.

* Sadržaj: Posjeta slovačkih filozofa. Sovjetski filozofi u Jugoslaviji. Predavanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Knjige za Skopje. Kolokvij u Salzburgu. Diskusija u Institutu Rosmini.

Kratke informacije. – II, 1965, 2, 329–330.

* Sadržaj: Javni nastup redakcije „Praxis“. VIII kongres njemačkog filozofskog društva. Kolikvij Britanskog filozofskog društva francuskog jezika. Zajedničko zasjedanje Udruženja za mir i Aristotelovog društva. Simpozij o djelu Teilharda de Chardina. Kongres Društva za uporedno istraživanje kulture.

Kratke informacije. – II, 1965, 3, 505–506.

* Sadržaj: Gostovanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Korčulanska ljetnja škola. Ciklus predavanja za nastavnike. Tribina „književnog petka“. Tribina „Pet minuta poslije osam“. „Jugoslavenski filozofi o svojim osnovnim uvjerenjima“.

Riječ ima „Borba“. – II, 1965, 3, 507.

* Povodom članka Miladina Životića „Socijalizam i masovna kultura“, objavljenog u *Praxis*-u br. 2/1964., *Borba* je objavila pisma čitalaca koji se ne slažu s autorovim stavovima ali ne i pisma koja brane njegove stavove. U prilogu objavljena pisma: Zorana Bajića, Jelene Lukić, inž. Slavka Škatalca, Pavla Majstorovića, pismo grupe beogradskih pisaca i umetnika, Studenata grupe za filozofiju Filozofskog fakulteta u Beogradu i nastavnika i saradnika Filozofskog fakulteta u Beogradu koje je potpisao dekan Fakulteta prof. dr Veljko Korać.

Kratke informacije. – II, 1965, 4–5, 725–730.

* Sadržaj: Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Simpozij Hrvatskog filozofskog društva. Korčulanska ljetnja škola. Simpozij Jugoslavenskog udruženja za filozofiju. Aktivnost Udruženja za filozofiju Bosne i Hercegovine. Rad Udruženja za filozofiju SR Srbije. Razgovori s redakcijom časopisa „Praxis“. Filozofska suradnja sa ČSSR. Predavanja u Parizu o radničkom samoupravljanju. Predavanja na „Tribini mladih“ u Novom Sadu. Ciklus predavanja za nastavnike. Naučni skup „Usmeravanje društvenog razvoja u socijalizmu“. Naučni skup „Marx i savremenost“. Predavanja u Centralnom narodnom sveučilištu. Predavanja u Sociološkom društvu Hrvatske. Godišnji skup Zapadnog odjela Američkog filozofskog udruženja. Kongres o Hegelu. Kongres „Općeg društva za filozofiju u Njemačkoj“. 250-godišnjica smrti G. W. Leibniza. Simpozij o kibernetici. Internacionalni kongres o Hegelovoj filozofiji prava. Internacionalna konferencija o semantici. II međunarodni kongres o Kantu. Predavanja na tribini „5 minuta poslije 8“.

Kratke informacije. – II, 1965, 6, 929–931.

* Sadržaj: Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Delegacija rumunjskih filozofa u Jugoslaviji. Internacionalni simpozij u Zwettlu. Predavanje u Pragu. Aktivnost Centra za unapređenje nastave filozofije i sociologije u beogradskim srednjim školama. XIII kongres filozofskih društava francuskog jezika. CERM – tjedan marksističke misli. Sastanak američkog „Društva za fenomenologiju i egzistencijalnu filozofiju“. Američki „Savjet za filozofske studije“. Ljetnja škola za matematičku logiku. Evropski kolokvij protestantske sociologije.

Kratke informacije. – III, 1966, 1, 151–152.

* Sadržaj: Delegacija sovjetskih filozofa u Jugoslaviji. Jugoslavensko-čehoslovački simpozij „Marksizam i dijalektika“. Predavanje i diskusija u Grazu. Gostovanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Simpozij i godišnja skupština Hrvatskog filozofskog društva.

Kratke informacije. – III, 1966, 2, 295–296.

* Sadržaj: Prvi jugoslavenski filozofski kongres. Korčulanska ljetnja škola. Mađarska filozofska delegacija u Jugoslaviji. Kongres „Općeg filozofskog društva u Njemačkoj“. Odgođen poljsko-jugoslavenski filozofski simpozij.

Kratke informacije. – III, 1966, 3, 467–471.

* Sadržaj: Obavijest Organizacionog odbora za Prvi jugoslavenski filozofski kongres. Predavanja naših filozofa u inozemstvu. Predavanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Predavanja u zagrebačkom ogranku Odjeljenja za filozofiju IDN. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. III savjetovanje studenata filozofije Jugoslavije. Međunarodni simpozij „Marx i zapadni svijet“. Godišnji skup Društva za fenomenologiju i egzistencijalnu filozofiju. Internacionalni kongres srednjovjekovne filozofije. Obavijest za „VI internacionalni kongres o Hegelu“. XIV internacionalni filozofski kongres. XIII kongres filozofskih društava francuskog jezika. Internacionalni kongres posvećen Seneki. Zajedničko zasjedanje Asocijacije MIND i Aristotelovog društva. Skup Američkog katoličkog filozofskog udruženja. Predavanja u engleskom „Kraljevskom filozofskom institutu“.

Kratke informacije. – III, 1966, 4–6, 834–837.

* Sadržaj: Pripreme za Prvi jugoslavenski filozofski kongres. Simpozij „Doprinos Dubrovčana nauci i umjetnosti“. Nagrađene filozofske knjige. Rad Centra za usavršavanje nastave filozofije i sociologije. Odobren protokol o suradnji sa sovjetskim filozofima. Predavanja jugoslavenskog filozofa u Italiji. Predavanja jugoslavenskog filozofa u SAD. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. XIV internacionalni kongres za filozofiju. XVIII međunarodni kongres za psihologiju. VI internacionalni Hegelov kongres. Evropski forum Albach. Njemačko-talijanski institut za kulturu. Interamerički filozofski kongres.

Kratke informacije. – IV, 1967, 1–2, 244–246.

* Sadržaj: Korčulanska ljetnja škola. Predavanje našeg filozofa u inozemstvu. Kongres logike, metodologije i filozofije znanosti. Godišnja skupština Udruženja za simboličku logiku. 63. godišnji skup Istočnog odjela Američkog filozofskog udruženja.

Kratke informacije. – IV, 1967, 3, 431–432.

* Sadržaj: Simpozij Hrvatskog filozofskog društva „Hrvatska filozofija u prošlosti i sadašnjosti“. Predavanja i diskusije u Hrvatskom filozofskom društvu. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Razgovori u redakciji „Praxis“. Predavanje na Tribini „5 minuta poslije 8“.

Kratke informacije. – IV, 1967, 4, 539–540.

* Sadržaj: Nagrađena knjiga Branka Bošnjaka. Akcija Hrvatskog filozofskog društva na istraživanju razvoja filozofije u Hrvatskoj. Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Predavanje u redakciji „Praxis“. „Savjetovanje o sistemu obrazovanja i vaspitanja u Jugoslaviji“.

Kratke informacije. – IV, 1967, 5–6, 864.

* Sadržaj: Simpozij Hrvatskog filozofskog društva. Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Predavanja na Tribini “5 minuta poslije 8”. Razgovor u redakciji „Praxis“.

Kratke informacije. – V, 1968, 1–2, 213–215.

* Sadržaj: Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Gostovanje našeg filozofa u SR Njemačkoj i Švicarskoj. Razgovor u redakciji *Praxis*. Diskusija o „robnovčanin odnosima u socijalizmu“. Razgovor s redakcijom časopisa *Praxis*. Predavanja na tribini Narodnog univerziteta u Sarajevu.

Koručulanska ljetnja škola 1968. – V, 1968, 3, 256.

Kratke informacije. – V, 1968, 4, 443–444.

* Sadržaj: Razgovor u redakciji „Praxis“. Nastup redakcije časopisa „Praxis“. Predavanje u Hrvatskom filozofskom društvu. Gostovanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Predavanje na tribini „5 minuta poslije 8“. Predavanje našega filozofa u Njemačkoj i SAD. Predavanje našeg filozofa u SAD.

Koručulanska ljetnja škola. – V, 1968, 4, 445–447.

Kratke informacije. – VI, 1969, 3–4, 632–634.

* Sadržaj: Jugoslavensko-čehoslovački filozofski simpozij. Simpozij i skupština Hrvatskog filozofskog društva. Simpozij i skupština Jugoslavenskog udruženja za filozofiju. Predavanja u Hrvatskom filozofskom društvu. Nagrada Vjekoslava Mikecina. Korčuľanska ljetnja škola 1969.

Koručulanska ljetnja škola 1970. – VII, 1970, 3, 491–496.

Informacija o ciljevima i radu Korčuľanske ljetnje škole. – VIII, 1971, 2, 299–303.

* Sadržaj: Koji su ciljevi Korčuľanske ljetnje škole? U čemu je međunarodni značaj Korčuľanske ljetnje škole?

Knjige jugoslavenskih filozofa objavljene na stranim jezicima izvan Jugoslavije (1962–1970). – VIII, 1971, 6, 973–975.

Deseto zasjedanje Korčulanske ljetnje škole. – X, 1973, 3–4, 553–558.

Simpozij i skupština Hrvatskog filozofskog društva. – X, 1973, 3–4, 559.

* Održani 16. 4. 1973. god.

Mala enciklopedija „dijalektičko-materijalističkog“ nacionalizma. (Za civilna i vojna učilišta). – X, 1973, 5–6, 759–763.

* Odlomci iz knjiga i članaka Andrije B. Stojkovića.

ADLER, Judith

Judith Adler: Umjetnost i psihoanaliza. Prevela Dunja Melčić. – X, 1973, 3–4, 501–513.

ALLAN, George

George Allan: Sartreovo sužavanje dijalektike. S engleskog preveo Franjo Zenko. – X, 1973, 1–2, 123–134.

ALLEN, V. L.

V. L. Allen: Suvremeni kapitalizam i revolucionarna promjena. Prevela Lidija Lisicky. – IX, 1972, 1–2, 163–174.

APOSTOL, Pavel

Pavel Apostol: 96 stavova o smrti i slobodi u Hegelovoj filozofiji i u našem vremenu. – VII, 1970, 5–6, 875–884.

* Sadržaj: I. Uvod i očitovanje. II. Hegel, Marx i smisao pojma „sloboda“. Hegel: sloboda kao apsolutni duh „pri sebi“. III. Struktura slobode u suočavanju čovjeka sa smrću. Smrt kao fundamentalna dimenzija ontološkog statusa čovjeka: Konfrontacija sa smrću i smisao slobode. Sloboda kao konkretna mogućnost. Sloboda kao otvorena akcija.

ARNASON, Johann P.

Johann P. Arnason: Opća povijest i emancipacija. Prevela Tanja Kuvačić. – VII, 1970, 5–6, 839–846.

AXELOS, Kostas

Kostas Axelos: Pitanje sheme i puta svjetske povijesti. Prevela C. Manolić. – III, 1966, 1, 24–33.

Kostas Axelos: Od logosa do ligistike. S ovu i onu stranu fenomenologije i marksizma. – IV, 1967, 5–6, 731–740.

Kostas Axelos: Shema igre čovjeka i igre svijeta. Prema formiranju planetarnog čovjeka. (11 osnovnih teza). Prevela B[iserka] C[vjetičanin]. – VI, 1969, 1–2, 85–88.

* Referat na Korčulanskoj ljetnjoj školi 20. 8. 1968. god.

Kostas Axelos: Od „Revolucionarnih intelektualaca“ do „Arguments“-a. Prevela Ljerka Šifler Premec. – VI, 1969, 3–4, 459–473.

* Sadržaj: I. Što misliti? Što činiti? II. Elementi preispitivanja. III. Apel u korist internacionalnog kružoka revolucionarnih intelektualaca. IV. Dvanaest nedostatnih teza o problemu revolucije prakse. V. Revija i kolekcija „Arguments“.

Kostas Axelos: Igra skupa skupova. Prevela S. S. – X, 1973, 1–2, 135–140.

BABIĆ, Ivan

I[van] Babić: 61. godišnji sastanak Američkog filozofskog udruženja. Istočni ogranak, Boston, 27–29. 12. 1964. – II, 1965, 2, 321–323.

Ivan Babić: Godišnji sastanak Zapadnog ogranka Američkog filozofskog udruženja. – II, 1965, 6, 926–927.

* Održan 20–30. 4. i 1. 5. 1965. god. u Čikagu.

Ivan Babić: Miladin Životić, *Pragmatizam i savremena filozofija*. Izd. Nolit, Beograd 1966. – IV, 1967, 4, 522–525.

Ivan Babić: Radnički pokret u jugoslovenskom samoupravnom društvu. – V, 1968, 1–2, 69–73.

BAĆE, Makso

Makso Baće: Još jednom o filozofiji. – II, 1965, 2, 257–259.

BAHR, Hans-Dieter

Hans-Dieter Bahr: Ontologija i utopija. Preveo Branko Despot. – V, 1968, 1–2, 130–141.

Hans-Dieter Bahr: Historijski materijalizam u Hegelovoj filozofiji povijesti. – VIII, 1971, 1, 31–50.

* Sadržaj: 1. Država i društvo. 2. Djelatna stvar po sebi u povijesti.

Hans-Dieter Bahr: Budućnost napretka. Preveo B[ranko] D[espot]. – IX, 1972, 1–2, 149–162.

BAHTIJAREVIĆ, Štefica

Štefica Bahtijarević: Međunarodni kongres sociologije religije (Opatija, 20. do 24. rujna 1971). – VIII, 1971, 6, 966–1967.

BALINT, Ištvan

Ištvan Balint: I sutra svet biće internacionalan. Nacionalni momenti u borbi za socijalizam. – VIII, 1971, 3–4, 467–482.

BARONI, Ernesto

Ernesto Baroni: Vrijeme, ne-vrijeme i ništa. Prevela Genoveva Slade. – VII, 1970, 5–6, 867–869.

BELLU, Nicolae

Nicolae Bellu: Ideja strukture u analizi moraliteta. Prevela Ljerka Šifler-Premec. – V, 1–2, 1968, 30–35.

Nicolae Bellu: Teze o etičkom značenju umjetnosti u konstituiranju kulture. Prevela Ž. Boić. – IX, 1972, 1–2, 293–296.

BERKE, Joseph H.

Joseph H. Berke: Anti-univerzitet. Osnivanje slobodnog sveučilišta New York. Prevela K. C. – VI, 1969, 3–4, 553–559.

* Datirano: novembar 1967.

Joseph Berke: Revolucija na zapadu. Stvaranje protukulture. – VI, 1969, 5–6, 845–862.

BERLINGER, Rudolph

Rudolph Berlinger: Opunomoćenje za djelo. Preveo Branko Despot. – IV, 1967, 5–6, 659–667.

Rudolph Berlinger: Subverzija i revolucija. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 114–120.

Rudolph Berlinger: Humanost i utopija. Ontologijska skica. Preveo Branko Despot. – IX, 1972, 1–2, 45–51.

BERNSTEIN, Richard J.

Richard J. Bernstein: Herbert Marcuse. Prevela L[idija] Lisicky. – X, 1973, 1–2, 93–108.

BIĆANIĆ, Rudolf

Rudolf Bićanić: Proces podružtvljenja i socijalizam. – V, 1968, 1–2, 180–185.

BLOCH, Ernst

Ernst Bloch: Riječ na otvaranju Korčulanske ljetnje škole. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 3–5.

Ernst Bloch: Marx kao mislilac revolucije. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 16–18.

Ernst Bloch: Diskusija s Herbertom Marcuseom. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 3–4, 594–596.

Ernst Bloch: Riječ zahvale za dodjelu počasnog doktorata u Zagrebu 18. 12. 1969. – VII, 1970, 1–2, 205–206.

* Sa napomenom redakcije na str. 205.

Ernst Bloch: Povijesno posredovanje i novum u Hegela. Prevela Zora Križanić. – VII, 1970, 5–6, 709–720.

Ernst Bloch: Zašto i s kojim ciljem veliki filozofi većinom nisu, još nisu, bili materijalisti. Preveli Nadežda i Žarko Puhovski. – IX, 1972, 3–4, 483–486.

* Prevedeno iz međunarodnog izdanja „Praxisa“ 3–4/1971, str. 563–566.

Ernst Bloch: Građanski svijet i socijalizam. Uvodna riječ. Preveli N[adežda] i Ž[arko] Puhovski. – X, 1973, 5–6, 575–577.

BIRNBAUM, Norman

Norman Birnbaum: Konzervativna sociologija. Robert Nisbet, *The Sociological Tradition*, Basic Books, 1966, New York. Preveo Ivo Vidan. – V, 1968, 4, 429–436.

Norman Birnbaum: O pojmu političke avangarde u suvremenoj politici: intelektualci i tehnička inteligencija. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 227–243.

BONAČIĆ, Vladimir

Vladimir Bonačić – Željko Pavlović: Nauka „u duhu citiranog zaključka“. – III, 1966, 4–6, 663–673.

BORCHERT, Donald M.

Donald M. Borchert: Utjecaj Hegela u savremenoj Bog-je-mrtav teologiji. Prevela L[idija] Lisicky. – VIII, 1971, 1, 55–66.

* Sadržaj: I. Današnji napad na kršćanstvo. 1. Sekularizacija. 2. Lingvistička filozofija. 3. Istorijski relativizam. 4. Problem Sotone. 5. Crkvena moralna hipokrizija. II. Smrt boga kao povijesni događaj. III. Ocjena.

BOŽNJAK, Branko

Branko Bošnjak: Ime i pojam „praxis“. – I, 1964, 1, 7–20.

* Sadržaj: Praxis u mitologiji. Termin praxis u filozofiji. Pojam praxis u Marxovoj filozofiji. Kritika Hegela i filozofije uopće.

B[ranko] Bošnjak: Ludvik Vrtačić: *Einführung in den jugoslawischen Marxismus-Leninismus. Organisation/Bibliographie*. X + 208 s. d. Redl Publishing Company/Dodrecht-Holland, 1963, Veröffentlichungen des Osteuropa-Instituts Universität Freiburg/Schweiz, Herausgegeben von Prof. Dr. J. M. Bochenski. – I, 1964, 128–129.

Branko Bošnjak: Socijalizam i religija. – I, 1964, 2, 249–257.

B[ranko] Bošnjak: Dr Jordan Kuničić O. P.: *Smjer u život – Kratki prikaz katoličke moralke*. Izdao Dominikanski provincijalat Dubrovnik, 1963, str. 179. – I, 1964, 2, 317–318.

B[ranko] Bošnjak: Jan de Vries: *Forschungsgeschichte der Mythologie*. Orbis Academicus, Problemgeschten der Wissenschaft in Dokumenten, Verlag Karl Alber, Freiburg/München, 1961, str. 382. – I, 1964, 2, 321.

B[ranko] Bošnjak: H. Walter Bähr, hrsg.: *Wo stehen wir heute?* C. Bertelsmann Verlag, 4. Auflage 1961, str. 256. – I, 1964, 2, 321.

B[ranko] Bošnjak: Treći internacionalni kongres za srednjovjekovnu filozofiju (od 31. avgusta do 5. septembra 1964). – I, 1964, 2, 330–331.

* Održan u Milanu.

Branko Bošnjak: Istina i dresirano mišljenje. – II, 1965, 2, 224–233.

B[ranko] Bošnjak: *Kratkij naučno-ateističeskij slovar*. Akademia nauk SSSR. Institut filosofii. Moskva, 1964, str. 652. Izdateljstvo „Nauka“. – II, 1965, 2, 300–302.

B[ranko] Bošnjak: Simpozij u Smolencima. – II, 1965, 2, 325–328.

* Od 8. do 11. 12. 1964. god.

Branko Bošnjak: Hans Reichenbach: *Rađanje naučne filozofije (The Rise Of Scientific Philosophy)*, Nolit, Beograd, 1964, str. 325. Preveli S. Đorđević i A. Spasić. – II, 1965, 4–5, 705–706.

Branko Bošnjak: Kršćanstvo i marksizam danas. Simpozij u Salzburgu. – II, 1965, 4–5, 716–725.

* Sadržaj: 1. Čovjek i religija. 2. Budućnost čovječanstva. 3. Ideološka koezistencija.

Održan od 29. 4. do 2. 5. 1965. god.

Branko Bošnjak: Andreas Heinrich Maltha O. P. *Die Neue Theologie*. Many Verlag, erste Auflage 1960, s. 266. (Flämischer Titel: De Nieuwe Theologie, erschienen bei: Desclée de Brouwer Brügge, 1958). – II, 1965, 6, 922–924.

Branko Bošnjak: Svjetske religije i komunizam. – III, 1966, 2, 291–292.

* Simpozijum održan u Hajdelbergu od 21. do 24. 10. 1965. god. u organizaciji Evangelističke studijske grupe za probleme marksizma.

Branko Bošnjak: Dijalog o otuđenju u Erlangenu. – III, 1966, 3, 466–467.

* Održan početkom februara 1966. god.

Branko Bošnjak: Fragemnti o etici, iluziji etike i etici iluzije. – III, 1966, 4–6, 551–563.

* Sadržaj: 1. Tko može slobodno govoriti? 2. Platonov problem: tko i koliko smije lagati? 3. Tko je u našem društvu sljedbenik Maxa Stirnera? 4. Etika ponavljanja i ideja principa. 5. Smisao i aktualnost mita o Kasandri.

Branko Bošnjak; Zenon Kosidovski: *Biblijske legende*, naslov originala: Z. Kosidowski, *Opowieści Biblijne*. Prevod s poljskog: Dušanka Perović. Srpska književna zadruga, Beograd 1965, str. 503. – IV, 1967, 1–2, 209–212.

Branko Bošnjak: Walter Strolz: *Menschein als Gottesfrage. Wege zur Erfahrung der Inkarnation*. Neske, Pfulligen 1965, S. 240. – IV, 1967, 1–2, 212–214.

Branko Bošnjak: Hayo Gerdes: *Sören Kierkegaard Leben und Werk*. Sammlung Göschen Band 1221, S. 139. Walter de Gruyter and Co, Berlin 1966. – IV, 1967, 1–2, 216–217.

Branko Bošnjak: Wolfgang Eichkron I: *Wie ist Ethik als Wissenschaft möglich? (Kako je etika moguća kao nauka?)*. VEB Deutscher Verlag der Wissenschaften, Berlin, 1965, S. 176. – IV, 1967, 3, 423–427.

Branko Bošnjak: Jose Ortega y Gaset: *Was ist Philosophie?* Deutsch von Karl August Horst, München, 1967, str. 255. – IV, 1967, 840–843.

Branko Bošnjak: H. i H. Frankfort, Dž. A. Vilson, T. Jakobsen: *Od mita do filozofije*. Preveo Ljuba Popović, Minarva, Subotica – Beograd, 1967, str. 285. – V, 1968, 1–2, 193–195.

Branko Bošnjak i Ivan Kuvačić: Sastanak predstavnika filozofskih i socioloških časopisa u Opatiji. – V, 1968, 1–2, 200–201.

* Održan od 14. do 16. 12. 1967. god.

Branko Bošnjak: Miloš N. Đurić. – V, 1968, 1–2, 225–227.

Branko Bošnjak: Religija kao privatna stvar i problem dijaloga. – V, 1968, 4, 372–387.

Branko Bošnjak: Povijest i revolucija. Odnos ideja i stvarnosti. – VI, 1969, 1–2, 96–102.

Branko Bošnjak: Smisao filozofske egzistencije. (Filozofija i autoritet). – VI, 1969, 3–4, 363–373.

Branko Bošnjak: Interpretacija marksizma u Holandskom katekizmu. – VI, 1969, 5–6, 773–780.

Branko Bošnjak: Ideja humanizma između ideologiziranog marksizma i politiziranog kršćanstva. – VII, 1970, 1–2, 100–108.

Branko Bošnjak: Diskusije o odnosu ideja i prakse u današnjem svijetu. – VII, 1970, 4, 687–688.

* O diskusijama na zapadnonemačkoj televiziji na temu: Svetski problemi – ideologije: konfrontacija.

Branko Bošnjak: Za jasnost pojmova. – VIII, 1971, 3–4, 513–521.

Branko Bošnjak: Ludwig Klein (izdavač): *Der moderne Atheismus. (Anstoss zum Christsein)*, München 1970, S. 149. – VIII, 1971, 3–4, 629–631.

Branko Bošnjak: Max Müller, *Erfahrung und Geschichte. (Iskustvo i povijest)*. Verlag Karl Alber, Freiburg/München, 1971, S. 616. – IX, 1972, 3–4, 569–572.

Branko Bošnjak: Tko suprotstavlja radnike i filozofe? – X, 1973, 3–4, 537–546.

* Povodom članka Žike Minovića „Vlast radnika a ne filozofa“ u *Politici* od 21. 4. 1973.

Branko Bošnjak: Jedno otkriće „Glasa Koncila“ ili božja intervencija u jugoslavenskom nogometu. – XI, 1974, 1–2, 257–259.

Branko Bošnjak: Tomo Vereš: *Filozofsko-teološki dijalog s Marxom*. Biblioteka Obnovljenog Života 6, s. 218, Zagreb 1973. Izdao: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, Zagreb. – XI, 1974, 3–5, 540–545.

BOŠNJAK, Stanko

Stanko Bošnjak: O nekim negativnim pojavama u društvenim odnosima. – II, 1965, 4–5, 653–662.

BRANDT, Heinz

Heinz Brandt: Ka čovjekovoj društvenoj samoorganizaciji. Ka prirodi, samoostvarenju i čovjekovoj društvenoj samoorganizaciji. Prevela Nadežda Čačinović Puhovski. – XI, 1974, 1–2, 159–169.

BRIDA, Marija

Marija Brida: Benedikt Benković. – V, 1968, 4, 388–398.

Marija Brida: Filozofska misao Henrija Bergsona. – VII, 1970, 3, 397–405.

Marija Brida: Sloboda i neki aspekti povijesnog događanja. – VIII, 1971, 5, 719–724.

Marija Brida: Frederik Grisogono o problemu ljudskog savršenstva i sreće. – X, 1973, 1–2, 169–176.

BROCKELMAN, Paul T.

Paul T. Brockelman: Čovekova priroda, moć i participativna demokracija. Preveo B. P. – VII, 1970, 1–2, 126–133.

BROUE, Pierre

Pierre Broué: Evropsko i svjetsko jedinstvo revolucionarnih borbi danas. Prevela Ljerka Šifler-Premec. – VII, 1970, 1–2, 197–204.

BRUJIĆ, Branka

B[ranka] Brujić: Herbert Marcuse, *One-Dimensional Man*. Beacon Press, 1964, str. 257. – II, 1965, 1, 147–150.

Branka Brujić: Herbert Marcuse: Kultur und Gesellschaft I. Suhrkamp Verlag, 1965, str. 117. – II, 1965, 6, 916–919.

Branka Brujić: Telos samoupravljanja. – IV, 1967, 1–2, 116–117.

BRUSAR, Branko

Branko Brusar: Filozofija Ralpa Walda Emersona. – VII, 1970, 3, 418–425.

BUHA, Aleksa

Aleksa Buha: Da li je građansko društvo naša sudbina. – XI, 1974, 1–2, 29–40.

BURGER, Hotimir

Hotimir Burger: Ideologija kao stvarnost. – IX, 1972, 1–2, 99–107.

Hotimir Burger: Slobodni rad i znanstvena svijest. – XI, 1974, 1–2, 131–136.

CEKIĆ, Miodrag

Miodrag Cekić: Konstitutivna uloga prakse u saznanju. – XI, 1974, 3–5, 387–401.

CENGLE, Franc

Franc Cengle: Političko otuđenje i revolucija. – VI, 1969, 1–2, 149–154.

Franc Cengle: Beleška o Marcelu Šnajderu. – VII, 1970, 3, 451–457.

CENTRALNI komitet KP Francuske

[Centralni komitet Komunističke partije Francuske]: Rezolucija CK KP Francuske. – III, 1966, 4–6, 801–809.

* Sadržaj: I. Komunistička partija, intelektualci i kultura. II. Marksizam i problemi našeg vremena. III. Partija i intelektualci komunisti.

Datirano: 13. 3. 1966.

CERRONI, Umberto

Umberto Cerroni: Pravo i historija. Preveo M. Žunec. – III, 1966, 1, 56–69.

Umberto Cerroni: Program „Praxisa“. – IV, 1967, 3, 433–435.

* Iz: *Rinascita*, Venerdì, 31. marzo 1967.

Umberto Cerroni: Nacionalno, internacionalno, univerzalno. Prevela Ljerka Šifler-Premec. – V, 1968, 4, 305–310.

CHETAN, Octavian

Octavian Chetan: Kultura i demokracija. Prevela Ž. Boić. – IX, 1972, 1–2, 265–271.

CIFRIĆ, Ivan

Ivan Cifrić: Naše seljaštvo i njegov položaj u socijalizmu danas. – VIII, 1971, 3–4, 563–582.

Ivan Cifrić: Anotirana bibliografija filozofskih i socioloških knjiga (1968–1971). – IX, 1972, 3–4, 595–610.

CIPRA, Milo

Milo Cipra: Muzika danas i sutra. – II, 1965, 4–5, 569–573.

CIPRA, Marijan

Marijan Cipra: Kontemplacija i čin. – VII, 1970, 3, 362–371.

COHEN, Gerald A.

Gerald Cohen A.: Radnici i Riječ ili Zašto je Marx imao prava smatrati da ima pravo. – V, 1968, 4, 406–421.

CVJETIČANIN, Veljko

Veljko Cvjetičanin: Neki probemi daljnjeg razvoja socijalizma. – II, 1965, 4–6, 619–633.

Veljko Cvjetičanin: Georges Gurvitch. – III, 1966, 2, 310–312.

Veljko Cvjetičanin: Odumiranje države kao procesa razvoja samoupravljanja u Jugoslaviji. – III, 1966, 4–6, 743–756.

Veljko Cvjetičanin: Neki teorijsko-praktični aspekti birokracije. – IV, 1967, 1–2, 100–111.

* Uvodna reč iz razgovora u redakciji *Praxis*-a, 2. 12. 1966.

Veljko Cvjetičanin: Naučno savjetovanje o Savezu komunista Jugoslavije u uvjetima društvenog samoupravljanja. – IV, 1967, 1–2, 232–237.

* Održano od 19. do 21. 1. 1967. god.

Veljko Cvjetičanin: Prilog razmatranju o naciji i nacionalnom pitanju. – V, 1968, 4, 295–304.

Veljko Cvjetičanin: Suvremeni svijet i socijalistička revolucija. – VI, 1969, 1–2, 217–226.

Veljko Cvjetičanin: Društvena moć radničke klase. – VII, 1970, 4, 667–670.

Veljko Cvjetičanin: Nekoliko teza o lenjinizmu u suvremenim uvjetima socijalizma. – VII, 1970, 5–6, 973–981.

Veljko Cvjetičanin: Obilježja i dileme samoupravnog jugoslaven-
skog socijalizma. – VIII, 1971, 3–4, 595–602.

Veljko Cvjetičanin: Varijacije R. Garaudyja na temu mutacije.
R. Garaudy: *Velika prekretnica socijalizma*, „Komunist“, Beograd,
1970. g. – VIII, 1971, 3–4, 615–620.

Veljko Cvjetičanin: Ljubomir Tadić: *Tradicija i revolucija*, Srpska
književna zadruga, Beograd, 1972. – X, 1973, 3–4, 515–520.

ĆOSIĆ, Dobrica

Dobrica Ćosić: Zajedno ili drugačije ili o aktuelnostima naše sa-
vremene kulture. – II, 1965, 4–5, 519–534.

Dobrica Ćosić: Kultura i revolucija. – XI, 1974, 3–5, 515–522.

* Reč na simpozijumu Srpskog filozofskog društva u Divčibarama,
9. 2. 1974. god.

ČAČINOVIĆ-PUHOVSKI, Nadežda

Nadežda Čačinović-Puhovski: Dijalektika prosvjetiteljstva ili pro-
svjetiteljstvo dijalektike. – X, 1973, 1–2, 177–193.

ČAGALJ, Marijan Ivan

Marijan Ivan Čagalj: Za mir i red. – VII, 1970, 4, 657–660.

* Povodom članka Danka Grlića u časopisu *Praxis* br. 3/1970.

ČALDAROVIĆ, Mladen

Mladen Čaldarović: Disolucioni procesi u samoupravljanju. – II,
1965, 1, 75–85.

Mladen Čaldarović: Demokratske institucije i revolucionarni kon-
tinuitet. – III, 1966, 1, 77–81.

Mladen Čaldarović: Uvodna riječ za Simpozij. – V, 1968, 1–2,
78–81.

* Na temu „Kulturno stvaranje i društvena organizacija“.

Mladen Čaldarović: Permanentna revolucija i revolucionarni kon-
tinuitet. – VI, 1969, 1–2, 281–286.

ČESNOKOV, D. I.

D. I. Česnokov: Zaoštavanje idejno-političke borbe i suvremeni
revizionizam. Prevela Lenjina Švob. – VI, 1969, 1–2, 325–337.

* Iz: *Voprosy filosofii*, 12/1968, 3–14.

DAMNJANOVIĆ, Milan

M[ilan] Damnjanović: V. Međunarodni kongres o Hegelu. – I, 1964, 2, 328–329.

M[ilan] Damnjanović: Peti međunarodni kongres za estetiku. – II, 1965, 1, 158–162.

* Održan u Amsterdamu 24. 8. 1964. god.

M[ilan] Damnjanović: *Experiment und Erfahrung in Wissenschaft und Kunst*. Karl Alber Verlag, Freiburg / München, 1963, S. 323. (Hrs. Von W. Strolz). – II, 1965, 2, 302–304.

Milan Damnjanović: Elfriede Tielsch: *Kierkegaards Glaube*. Der Aufbruch des frühen 19. Jahrhunderts in das Zeitalter moderner realistische Religionsauffassung, Verlag Vandenhoeck, Ruprecht, 1964, s. 413. – II, 1965, 4–5, 710–712.

Milan Damnjanović: Jezik kao filozofski problem. – IV, 1967, 1–2, 242–244.

* O VIII nemačkom kongresu za filozofiju održanom u Hajdelbergu od 23. do 27. 10. 1966. god.

Milan Damnjanović: VII Hegelov kogres: Filozofija i istorija. – VI, 1969, 3–4, 628–630.

* Održan u Parizu od 8. do 12. 4. 1969. god.

Milan Damnjanović: Otuđenje filozofije od posebnih nauka. Povođom IX. Njemačkog kongresa za filozofiju u Düsseldorfu, 12–16. oktobra 1969. – VI, 1969, 5–6, 883–886.

Milan Damnjanović: Naučni kongres kao politički čin. – VII, 1970, 4, 684–686.

* Kongres Hegelovog društva u Istočnom Berlinu od 23. do 29. avgusta 1970. god.

M[ilan] Damnjanović: Filozofski razgovori u Zwettlu. – VII, 1970, 4, 689–690.

Milan Damnjanović: Rad i jezik u Hegelovom sistemu i kod Marxa. – VII, 1970, 5–6, 833–837.

M[ilan] Damnjanović: Ernst Tugendhat: *Der Wahrheitsbegriff bei Husserl und Heidegger*. 1967, 2. unver. Auflage, W. De Gruyter Verl., 1969, s. 415. – VIII, 1971, 2, 289–292.

Milan Damnjanović: Primaran je interes za neistinu. – VIII, 1971, 3–4, 535–545.

Milan Damnjanović: Wolfgang Müller-Lauter: *Nietzsche. Seine Philosophie der Gegensätze und die Gegensätze seiner Philosophie*, W. De Gruyter Verl., Berlin – New York, 1971, S. 195. – X, 1973, 1–2, 225–226.

Milan Damnjanović: Kolo svakodnevlja i istorijski uspon. – XI, 1974, 1–2, 147–157.

DEBENJAK, Božidar

Božidar Debenjak: Neka pitanja o revolucionarnoj antropologiji. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 187–189.

Božidar Debenjak: O građanskom kozmosu. Fragmenti o oslobođenju. Preveo B. D. – XI, 1974, 1–2, 23–27.

Božidar Debenjak i dr.: Neistine u izvještaju dr G. Petrovića. – XI, 1974, 1–2, 243–248.

* Datirano: U Ljubljani, 19. 2. 1974.

DENIĆ, Živojin D.

Živojin D. Denić: Lenjnovno definisanje pojma društvene klase. – VII, 1970, 5–6, 1015–1021.

Živojin D. Denić: Sociologija nastanka, egzistencije i funkcija robnog privređivanja. – IX, 1972, 1–2, 199–221.

* Sadržaj: Društvena suština robe. Robni oblik i njegov razvoj. Uslovi i uzroci nastanka i egzistencije robne privrede. Socijalna funkcija robnog privređivanja i način na koji se ono vrši. Savremene socijalističko društvo i robna privreda. Nekoliko kritičkih napomena u vezi s „modelom“ robne proizvodnje, koji nam se nudi kao socijalistički.

DESPOT, Blaženka

Blaženka Despot: Kostas Axelos: *Einführung in ein künftiges Denken*. Max Niemeyer Verlag, Tübingen 1966. – IV, 1967, 5–6, 845–848.

Blaženka Despot: Rasprava o materijalizmu između B[ogoslava] Šuleka i A[ntuna] Bauera. – V, 1968, 4, 399–405.

Blaženka Despot: Tehnika i socijalizam. – VI, 1969, 5–6, 828–844.

* Sadržaj: Filozofske pretpostavke. Antropološke pretpostavke. Ekonomske i političke pretpostavke. Filozofsko-antropološke pretpostavke. Pojam čovjeka i pojam rada. Pojam tehnike. Ekonomsko-političke pretpostavke. Radnička klasa i klasne borbe. Pojam socijalizma.

Blaženka Despot: Heinrich Taut: *Zur Dialektik von Arbeit und Bedürfnissen im Sozialismus und Kommunismus*, Berlin 1968. – VI, 1969, 5–6, 879–881.

Blaženka Despot: Humanost i problem marksističke antropologije. – VII, 1970, 3, 341–351.

* Sadržaj: Rad. Privatno vlasništvo. Kapitalizam. Klase.

Blaženka Despot: T. Rendtorff, A. E. Tödt: *Tehnologie der Revolution*. Frankfurt am Main, Suhrkamp, 1968. – VII, 1970, 3, 477–478.

Blaženka Despot: Klaus Horn: „Die Dressur oder Erziehung“. (Schlagrituale und ihre gesellschaftliche Funktion), Frankfurt a/M., Suhrkamp 1967. – VII, 1970, 4, 672–673.

Blaženka Despot: „Anthropos“ I-II/1969. – VII, 1970, 4, 682–683.

Blaženka Despot: Andre Gorz: *Radnička strategija i neokapitalizam*. Beograd, Komunist, 1970. – VIII, 1971, 1, 127–130.

Blaženka Despot: Serge Mallet: „Nova radnička klasa“, „Komunist“, Beograd, 1970. – VIII, 1971, 3–4, 620–622.

Blaženka Despot: Sociolozi između teorije i empirije. *Soziologie Zwischen Theorie und Empirie. Soziologische Grundprobleme*. Nymphenburger Verlagshandlung, 1970. – VIII, 1971, 6, 952–954.

Blaženka Despot: Leo Koffler: *Technologische Rationalität im Spätkapitalismus*. Marxismus Bibliothek, Makol Verlag, Frankfurt/M., 1971. – IX, 1972, 3–4, 575–577.

Blaženka Despot: H. G. Geyer u. A. Schmidt: *Theologie und Soziologie*, Stuttgart 1970. – IX, 1972, 3–4, 588–589.

Blaženka Despot: Pustolovina spoznaje. – X, 1973, 1–2, 141–153.

Blaženka Despot: Heinrich Beck, *Philosophie der Technik*, Speer Verlag, Trier 1969. – X, 1973, 1–2, 226–229.

Blaženka Despot: Günther Rohrmoser, *Humanität der Industriegesellschaft*, Vandenhoeck and Ruprecht, Göttingen, 1970. – X, 1973, 237–239.

Blaženka Despot: Wolfgang Harich: „Zur kritik der revolutionären Ungeduld“, Edition etcetera, Basel 1971. – X, 1973, 3–4, 526–528.

Blaženka Despot: Gert Raeithel: „Opfer der Gesellschaft“, Kiepenheuer and Witsch, Köln – Berlin, 1971. – X, 1973, 3–4, 534–536.

Blaženka Despot: Dušan Kecmanović: *Između normalnog i pataloškog*, Mala edicija Ideja, Beograd, 1973. – XI, 1974, 1–2, 181–184.

Blaženka Despot: Balint Balla: „Kadreverwaltung“. (Versuch zur Idealtypisierung der „Bürokratie“ sowjetischvolksdemokratischen Typs), Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart 1972. – XI, 1974, 1–2, 201–204.

DESPOT, Branko

Branko Despot: Filozofsko zasjedanje u Zwettlu 1967. – V, 1968, 1–2, 207–208.

* Održano od 13. do 15. 9. 1967. god.

Branko Despot: Simpozij Hrvatskog filozofskog društva. – V, 1968, 4, 441–442.

* Na temu „Hrvatska filozofija u prošlosti i sadašnjosti“.

Branko Despot: Revolucija rada. – VI, 1969, 1–2, 158–159.

Branko Despot: Filozofija, mogućnost i zbiljnost. – VI, 1969, 3–4, 535–539.

Branko Despot: *Philosophische Rundschau*. Eine Vierteljahresschrift für philosophische Kritik. Herausgegeben von Hans-Georg Gadamer und Helmut Kuhn, 1968, 15. Jahrgang, Heft 1–4, J. C. B. Mohr (Paul Siebeck), Tübingen. – VI, 1969, 3–4, 623–627.

Branko Despot: Filozofija umjetnosti Đure Arnolda. – VI, 1969, 5–6, 743–751.

Branko Despot: Marxova metafizika. – VII, 1970, 4, 581–590.

* Sadržaj: Dosadašnji materijalizam. Istina. Revolucija. Neistina. Mišljenje. Bit čovjeka. Zbiljnost. Bit Bića. Zor. Stajalište. Filozofija.

Branko Despot: Hegel u ozbiljenju filozofije. – VII, 1970, 5–6, 823–832.

* Sadržaj: 1. Susreća. 2. Način odnošenja i svrha. 3. Ono izvanjsko. 4. Stvar sama. 5. Završetak. 6. Krug. 7. „Daljnji“ tok. 8. „Novi“ sadržaj. 9. Ono čisto. 10. Promjena I. 11. Promjena II. 12. Aktualizacija.

Branko Despot: Što jest pitanje? – VIII, 1971, 1, 25–30.

Branko Despot: Proletarijat ili samosvijet nihilizma. (Filozofija u Marxa). – IX, 1972, 3–4, 399–409.

DIEMER, Alwin

Alwin Diemer: Pozitivizam, marksizam, fenomenologija. Preveo Franjo Zenko. – VIII, 1971, 1, 115–126.

DIMITROV, D Mitar

Dimitar Dimitrov: Teorijska iskušenja na fonu naučno-tehničkog razvoja. – XI, 1974, 1–2, 105–111.

DISKUSIJA...

Diskusija o predavanju Gaje Petrovića [„Smisao i mogućnost stvaralaštva“]. – IV, 1967, 5–6, 633–642.

* Učesnici: Vojin Milić, Danko Grlić, Dušan Pirjevec, Vanja Sutlić, Gajo Petrović.

Diskusija o predavanju Predraga Vranickog [„Država i partija u socijalizmu“]. – IV, 1967, 5–6, 651–658.

* Učesnici: Svetozar Stojanović, Danko Grlić, Mladen Čaldarović, Đuro Šušnjić, Predrag Vranicki.

DIVJAK, Slobodan

Slobodan Divjak: Đorđije Uskoković: *Sociologija i društvena nejednakost*, Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta, Beograd, 1973. – XI, 1974, 1–2, 184–186.

DOKUMENTI O ZABRANI „PRAXISA“. – VIII, 1971, 5, 757–802.

* Sadržaj: **A. Sudski dokumenti:** Uvodna bilješka (759). Rješenje Okružnog javnog tužioca Sisak (758–768), Rješenje Okružnog suda u Sisku (769–775), Žalba Redakcije časopisa „Praxis“ (776–786), Rješenje Vrhovnog suda Hrvatske (787–789). **B. Dokumenti iz štampe:** Uvodna bilješka (790–791), „Vjesnikov“ komentar sudskih zabrana (792–794), „Vjesnikova“ informacija o rješenju Vrhovnog suda Hrvatske (795), Faksimil dijela 4. str. I izd. „Vjesnika“ od 8. IX 1971 (796), Objavljeni ispravak suca Okružnog suda u Sisku (797–798), Neobjavljeni ispravak redakcije „Praxis“ (799), Mišljenje jednog saradnika „Praxisa“ (800), Mišljenje jednog od urednika „Praxisa“ (801–802).

Dokumenti o zbrani „Praxisa“ broj 3–4/1972. – X, 1973, 1–2, 241–253.

* Sadržaj: Uvodna bilješka. Rješenje okružnog javnog tužioca Sisak. Rješenje Okružnog suda u Sisku. Žalba Redakcije „Praxis“. Rješenje Vrhovnog suda Hrvatske.

DOKUMENTI o istrazi...

Dokumenti o istrazi i suđenju protiv Božidara Jakšića. – X, 1973, 1–2, 255–272.

* Sadržaj: Uvodna bilješka. Rješenje Okružnog suda u Sarajevu o sprovođenju istrage i pritvoru. Žalba Božidara Jakšića protiv otvaranja istrage i određenje pritvora. Rješenje Okružnog suda u Sarajevu o odbijanju žalbe Božidara Jakšića. Optužnica okružnog javnog tužilaštva Sarajevo protiv Božidara Jakšića. Završna riječ branioca Božidara Jakšića. Novinska vijest o presudi Okružnog suda u Sarajevu.

DRAGOSAVAC, Dušan

Dušan Dragosavac: Politikantska istina. – XI, 1974, 3–5, 523–530.

* Povodom teksta Nebojše Popova „Naučna istina i istina jedne politike“ u *Praxisu* br. 1–2/1974.

DRAKULIĆ, Slobodan

Slobodan Drakulić: Industrijski sistem i narkomanija. – XI, 1974, 3–5, 411–425.

* Sadržaj: Uvod. Industrijski sistem. Droge. Narkomanija. Narkomanski strah. Narkomanije posebnih grupa. Narkomanije mladih. Narkomanije i industrijski sistem.

DUKIĆ, Milan

M[ilan] Dukić: *Čovek danas*. Biblioteka „Sazvežđa“, Nolit, Beograd, 1964. – I, 1964, 315–317.

DUNAYEVSKAYA, Raya

Raya Dunayevskaya: Lenjin i Hegel. – VII, 1970, 5–6, 957–971.

ĐODAN, Šime

Šime Đodan: Socijalizam i robno-novčani odnosi. – V, 1968, 1–2, 154–161.

ĐOKIĆ, Ljupče

Ljupče Đokić: Vjekoslav Mikecin, *Marxisti i Marx*, Radio-televizija Zagreb, 1968. – VI, 1969, 3–4, 612–616.

Ljupče Đokić: György Lukacs na stranicama naših časopisa. – X, 1973, 3–4, 357–364.

ĐURIĆ, Mihailo

Mihailo Đurić: Tradicija i inovacija u društvenom životu. – II, 1965, 6, 814–835.

* Sadržaj: Tradicija kao ritual i konvencija. Racionalna kritika i revolucionarna praksa. U senci sutrašnjice.

Mihailo Đurić: Oblici istorijske svesti. – VI, 1969, 1–2, 121–130.

Mihailo Đurić: Nepoznati i nepriznati Adorno. – VI, 1969, 5–6, 702–710.

Mihailo Đurić: Kriza čovekovog samorazumevanja. – VII, 1970, 1–2, 84–93.

Mihailo Đurić: Praksa, rad i delanje. – VII, 1970, 5–6, 787–793.

Mihailo Đurić: Dvosmislenost utopije. – IX, 1972, 1–2, 25–35.

EAMES, Morris S.

S. Morris Eames: Determinizam i svjesna akcija u Karla Marxa i Johna Deweya. – III, 1966, 4–6, 690–696.

S. Morris Eames: Društveno planiranje i individualna sloboda. – V, 1968, 1–2, 16–29.

* Pročitano na Korčulanskoj ljetnjoj školi 18. 8. 1967. g.

EDEL, Abraham

Abraham Edel: Razmišljanja o pojmu ideologije. Prevela Karla Cicej. – V, 1968, 1–2, 98–113.

* Sadržaj: I. Uvodna razmatranja. II. Dva pojma ideologije. III. Što govori u prilog ideologije? IV. Prema nauci o ideologiji.

Abraham Edel: Tehnika i moral. – X, 1973, 5–6, 665–678.

FALOUT, Željko

Željko Falout: Lenjin i pitanje književnosti. – VII, 1970, 5–6, 1037–1042.

* Sadržaj: I. Pitanje književnosti. II. Lenjin i pitanje književnosti.

Željko Falout: Paradoks utopije. – IX, 1972, 1–2, 281–286.

FETSCHER, Iring

Iring Fetscher: Historijske pretpostavke socijalizma. Prevela G. Postl-Božić. – III, 1966, 1, 82–89.

* Sadržaj: Što je socijalizam? Historijske pretpostavke socijalizma (prema Marxu i Engelsu). Historijske pretpostavke socijalizma prema Lenjinu i lenjinizmu). Mogući i ostvareni socijalizam. Izgledi.

Iring Fetscher: O proizvođenju revolucionarnog subjekta samomijenjanjem. Preveo Marijan Cipra. – VI, 1969, 1–2, 274–277.

FILIPOVIĆ, Vladimir

Vladimir Filipović: Socijalizam i personalizam. – II, 1965, 1, 15–22.

V[ladimir] Filipović: Sastanak Internacionalnog filozofskog instituta. – II, 1965, 1, 153–158.

* Održan u Rimu 14. 9. 1965. god.

Vladimir Filipović: Spoznaja i iskustvo. – II, 1965, 2, 171–177.

Vladimir Filipović: Savrepalli Radhakrishnan „Doctor honoris causa“ Zagrebačkog sveučilišta. – II, 1965, 6, 933–935.

Vladimir Filipović: Priroda i povijest. – III, 1966, 1, 3–11.

Vladimir Filipović: K. H. Volkman-Schluck: *Einführung in das philosophische Denken*. Izdanje V. Klostermann, Frankfurt am Main, 1965, str. 144. – IV, 1967, 1–2, 207–209.

Vladimir Filipović: Internacionalni skup u Kopenhagenu. – IV, 1967, 1–2, 239.

* Održan od 8. do 15. oktobra 1966. god.

Vladimir Filipović: Evropski razgovori u Beču. – IV, 1967, 1–2, 241–242.

* Deveti evropski razgovori održni od 14. do 18. juna 1967. god.

Vladimir Filipović: Uloga filozofije u našem vremenu po Marxu i Husserlu. – IV, 1967, 5–6, 716–721.

Vladimir Filipović: IV. Internacionalni fenomenološki kongres. – VI, 1969, 5–6, 882–883.

* Održan u Schwabisch-Hallu od 7–11. oktobra 1969. god.

Vladimir Filipović: Sastanak Internacionalnog instituta za filozofiju. – VI, 1969, 5–6, 886.

* Održan u Hajdelbergu od 12. do 16. oktobra 1969. god.

FINK, Eugen

Eugen Fink: Likvidacija proizvoda. Simptom jedne povijesne mijene. Preveo M[arijan] Cipra. – III, 1966, 1, 12–23.

Eugen Fink: Revolucija i svijest. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 103–107.

Eugen Fink: Hegelova problemska formula „iskušavanje realnosti spoznavanja“ (u „Fenomenologiji duha“). Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 5–6, 733–740.

FISCHER, Ernst

Ernst Fischer: Uz pojam revolucije. Preveo Milan Kangrga. – VI, 1969, 1–2, 35–38.

FLECHTHEIM, Ossip K.

Ossip K. Flechtheim: Marx viđen futurološki. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 81–82.

Ossip K. Flechtheim: Futurologija: mogućnosti i granice. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 3–4, 483–506.

FLEGO, Gvozden

Gvozden Flego: Madelaine Biardeau: *Philosophies de l'Inde*. „Historire de la philosophie“ I, str. 82–247. Encyclopédie de la Pléiade, Paris 1969. – X, 1973, 1–2, 232–235.

Gvozden Flego: „The Philosophical Forum“ o Lukacsu. – X, 1973, 3–4, 375–382.

Gvozden Flego: Temeljne misli glavnih Upanišada. – X, 1973, 3–4, 427–446.

Gvozden Flego: Robert Misrahi: *Marx et la question juive (Marx i jevrejsko pitanje)*, Paris, 1972, Edition Gallimard (Collection Idées). – XI, 1974, 1–2, 188–193.

FLEISCHER, Helmut

Helmut Fleischer: Karl Marx u Jugoslaviji. Internacionalna Korčulanska ljetnja škola. – VI, 1969, 3–4, 638–640.

* Iz: *Die Zeit*, Nr 37, 13. 9. 1968. g.

Helmut Fleischer: Autentične i problematične forme socijalističkog humanizma. Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 1–2, 188–190.

Helmut Fleischer: Normativističko i materijalističko shvatanje socijalističke transformacije. Preveo Ž[arko] Puhovski. – IX, 1972, 1–2, 191–198.

FLEW, Antony

Antony Flew: Lenjinov „Materijalizam i empiriokriticizam“ u očima jednog lingvističkog filozofa. – IV, 1967, 1–2, 174–187.

* Sadržaj: 1. Granice Lenjinova pristupa. 2. Početak s Descartesom. 3. Granice pozivanja na praksu. 4. „Lingvistički“ pristup problemu pobijanja idealizma. 4. (I) Jedan poseban argument. 4 (II) Jedan općenit argument. 5. Lenjinov obrazac zamjećivanja. 6. Širi i uži smisao „materijalizma“ i „idealizma“.

FOCHT, Ivan

Ivan Focht: Roman Ingarden: *Das literarische Kunstwerk*, Max Niemeyer Verlag Tübingen, 2. izd. 1960, 430 str. – II, 1965, 4–5, 707–710.

Ivan Focht: Umjetnička tehnika i tehnikacija umjetnosti. – III, 1966, 2, 167–180.

Ivan Focht: Granice Hartmannove estetike. – IV, 1967, 5–6, 749–754.

FROMM, Erich

Erich Fromm: Današnja kriza psihoanalize. – IV, 1967, 1–2, 132–143.
* Odlomak iz rada „Humanistička psihoanaliza“.

Erich Fromm: Otudjenje i samoupravljanje. – IV, 1967, 1–2, 152–153.
* Preuzeto iz lista *NIN*, Beograd, od 23. 10. 1966.

Razgovor vodio Miloš Mišović.

Erich Fromm: Marxov doprinos poznavanju čovjeka. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 54–64.

GAMULIN, Grgo

Grgo Gamulin: Uvjeti i smisao prisutnosti. – II, 1965, 3, 364–374.

Grgo Gamulin: Reforma školskog sistema na drugom stupnju. – III, 1966, 4–6, 610–620.

Grgo Gamulin: Osnovno proturječje naše situacije. – IV, 1967, 1–2, 112–115.

GIZYCKI, Horst V.

Horst V. Gizycki: Prethodna razmišljanja uz teoriju fraterniteta. Prijevod Nžp. [Nadežda Puhovski]. – X, 1973, 1–2, 69–72.

GOJKOVIĆ, Boro

Boro Gojković: Modeli znanja i priroda govora. – IV, 1967, 5–6, 755–762.

* Sadržaj: A. Pozitivno znanje i govor. B. Deskripcija govora. C. Govor i filozofija.

Boro Gojković: Valorizacija naše situacije. – VIII, 1971, 6, 843–849.
Boro Gojković: Dvosmislenost kulturne ekspresije. – IX, 1972, 1–2, 261–264.

Boro Gojković: Svjetovni položaj filozofije. – XI, 1974, 1–2, 83–90.

GOJKOVIĆ, Jasminka

Jasminka Gojković: Političko pozorište na sceni čikaškog pravosuđa. – VII, 1970, 4, 599–610.

Jasminka Gojković: Noam Chomsky: *American Power and the New Amndarines*, A Vintage Book, 1969. – VII, 1970, 4, 670–671.

Jasminka Gojković: Raskršća američkog SDS-a. – VII, 1970, 45–6, 1023–1035.

GOLDMANN, Lucien

Lucien Goldmann: Dimenzije i smjerovi aktuelne filozofske misli. – IV, 1967, 1–2, 254–255.

* Odlomak iz intervjua objavljenog u reviji *Odjek*, Sarajevo, 1. 11. 1966. Razgovor vodio Ilija Bojović.

Lucien Goldmann: Filozofi na Korčuli. – VI, 1969, 3–4, 639–642.

* Iz: *La Quinzaine Littéraire*, No 57, 16–10. 9. 1968.

Lucien Goldmann: Moć i humanizam. Prevela A. Šimunović. – VII, 1970, 1–2, 24–44.

Lucien Goldmann: Dijalektika danas. Preveo J. Tarle. – VIII, 1971, 2, 197–209.

* Poslednji javni nastup i tekst referata na Korčuanskoj ljetnjoj školi 1970. godine, uoči smrti.

Lucien Goldman – bibliografija. – VIII, 1971, 2, 211–213.

* Sadržaj: I. Djela. II. Izdanja. III. Članci: 1) Književni članci. 2) Teorijski članci.

Lucien Goldmann: Heidegger i Lukacs. Preveo R[udi] S[upek]. – X, 1973, 3–4, 339–340.

GOTOVAC, Vlado

Vlado Gotovac: Tok odnosa. – II, 1965, 4–5, 535–541.

GRASSI, Ernesto

Ernesto Grassi: Marx i talijanski humanizam. Preveo Marijan Cipra. – VII, 1970, 4, 559–580.

* Sadržaj: 1. Zadatak. 2. Idealističko shvaćanje znanosti. II. 1. Marxov prodor prema konkretnome. III. 1. Bitne crte talijanske humanističke tradicije. 2. Humanističko otklanjanje logicizma: Petrarca, Salutati. 3. Iskon ljudskog društva: fantazija i pravo. 4. Tri osnovne teze Vicove i marksizam. 5. Prednost fantazije ili rada? Permanentna revolucija i institucionalizacija.

Ernesto Grassi: Hegelovo nerazumevanje latinske i humanističke tradicije. Preveo Marijan Cipra. – VII, 1970, 5–6, 795–811.

GRETIĆ, Goran

Goran Gretić: Werner Max: *Hegels Phänomenologie des Geistes*. Die Bestimmung ihrer Idee in „Vorrede“ und „Einleitung“, Vittorio Klostermann, 1971. – IX, 1972, 3–4, 577–580.

Goran Gretić: Werner Becker: *Idealistička i materijalistička dijalektika – odnos „Gospodarstvo i ropstvo“ kod Hegela i Marxa*, Kohlhamer Verlag, Stuttgart 1970. – X, 1973, 3–4, 528–530.

GRLIĆ, Danko

Predrag Vranicki: Uz problem prakse. – I, 1964, 1, 35–42.

D[anko] Grlić: Eugen Fink: *Nietzsches Philosophie*. W. Kohlhamer Verlag Stuttgart, 1960. – I, 1964, 1, 130–131.

Danko Grlić: Internacionalni filozofski kolokvij o Nietzscheu u Royaumontu. – I, 1964, 1, 137–140.

* Održan od 4. do 18. 7. 1964. god.

Danko Grlić: Socijalizam i komunizam. – I, 1964, 2, 163–171.

D[anko] Grlić: Oleg Mandić: *Pregled dijalektičkog materijalizma*, „Narodne novine“, Zagreb, 1964, str. 178. – I, 1964, 2, 319–320.

Danko Grlić: Dogma ili filozofija. – II, 1965, 3, 482–491.

Danko Grlić: Sastanak predstavnika filozofskih časopisa socijalističkih zemalja u Varni. – II, 1965, 4–5, 713–716.

Danko Grlić: Smisao ili besmisao povijesti. – II, 1965, 6, 836–839.

Danko Grlić: Simpozij o povijesnosti u Zwettlu. – III, 1966, 1, 147–150.

* Održan od 13. do 17. 9. 1965. god.

Danko Grlić: Čemu umjetnost. – III, 1966, 2, 155–166.

Danko Grlić: Ivan Babić, *Odnos filozofije i znanosti u radovima jugoslavenskih marksista 1931–1941*. „Putovi revolucije“, br. V, 1965. – III, 1966, 2, 280–282.

Danko Grlić: O romantičnoj fazi razvoja birokracije i o riječima. – IV, 1967, 1–2, 120–125.

Danko Grlić: Smisao angažiranosti u filozofiji. – IV, 1967, 4, 479–490.

Danko Grlić: Kreacija i akcija. – IV, 1967, 5–6, 565–577.

Danko Grlić: Domovina filozofa je domovina slobode. – V, 1968, 4, 332–336.

* Uvodna reč za Simpozijum Hrvatskog filozofskog društva u Zagrebu 4. 3. 1968. god.

Danko Grlić: Osam teza o djelovanju danas. – VI, 1969, 1–2, 108–113.

Danko Grlić: Marginalije uz Čehoslovačku i nove tendencije u socijalizmu. – VI, 1969, 1–2, 316–324.

* Odlomak iz predavanja održanog na Radio-Bernu, 27. 10. 1968. god.

Danko Grlić: Neki temeljni problemi suvremene estetike. – VII, 1970, 3, 352–361.

Danko Grlić: Za bogove. Odgovor M. I. Čagalju. – VII, 1970, 3, 487–490.

* Povodom članka u *Glasi koncila* od 3. 5. 1970. god.

Danko Grlić: Revolucija i teror. (Uz poglavlje „Apsolutna sloboda i strah“ iz Hegelove Fenomenologije duha). – VII, 1970, 5–6, 741–751.

Danko Grlić: Marginalije o problemu nacije. – VIII, 1971, 3–4, 547–561.

Danko Grlić: Jednakost i nejednakost. – X, 1973, 1–2, 47–49.

Danko Grlić: Društvena organizacija i teatar. – X, 1973, 3–4, 489–499.

Danko Grlić: Postoji li građanska i socijalistička umjetnost? – X, 1973, 5–6, 711–722.

Danko Grlić: Maksim Krstulović. – XI, 1974, 3–5, 561–562.

* Reč na sahrani u ime Upravnog odbora Korčulanske ljetnje škole.

GROOD, David H. de

David H. de Grood: Lenjin i Nova ljevica. Prevela L[idija] Lisicky. – VIII, 1971, 1, 73–94.

GUERIN, Daniel

Daniel Guérin: Spontanost, organizacija i anarhizam. Prevela Jelena Zuppa. – IX, 1972, 1–2, 119–128.

HABERMAS, Jürgen

Jürgen Habermas: Tehnički napredak i svijet društvenog života. – II, 1965, 6, 846–856.

Jürgen Habermas: Uvjeti za revolucioniranje kasnokapitalističkih društvenih sistema. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 205–216.

Jürgen Habermas: Uloga filozofije u marksizmu. Preveli N[adežda] i Ž[arko] Puhovski. – X, 1973, 5–6, 601–607.

HAHN, Erich

Erich Hahn: Socijalizam i ideologija. (Preveo M[ilan] K[angrga]). – I, 1964, 2, 240–248.

Erich Hahn: Kauzalitet i posredovanje. Prevela G. Postl-Božić. – III, 1966, 1, 97–100.

HALBROOK, Stephen P.

Stephen P. Halbrook: Društvene primjene lingvističke filozofije. Preveo Goran Švob. – X, 1973, 1–2, 195–203.

HEINTEL, Erich

Erich Heintel: Nekoliko primjedbi uz predmet povijesti. (Preveo Marijan Cipra). – II, 1965, 6, 798–805.

Erich Heintel: Dijalektika metajezika. Preveo Marijan Cipra. – VIII, 1971, 2, 265–271.

HEINTEL, Peter

Peter Heintel: O problemu slobodnog vremena, slobode i rada. – IV, 1967, 1–2, 188–200.

HELLER, Agnes

Agnes Heller: Vrijednost i povijest. Preveo Marijan Cipra. – III, 1966, 1, 41–50.

Agnes Heller: O estetici Georga Lukacsa. Preveo Marijan Cipra. – III, 1966, 3, 367–376.

Agnes Heller: Mjesto etike u marksizmu. Preveo Marijan Cipra. – IV, 1967, 4, 453–460.

Agnes Heller: Marxova teorija revolucije i revolucija svakidašnjeg života. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 65–76.

Agnes Heller: O siromaštvu duhom. Jedan dijalog mladog Lukača. – X, 1973, 3–4, 303–311.

HODGES, Donald Clark

Donald Clark Hodges: Rekonstrukcija sirovog komunizma. – III, 1966, 4–6, 697–706.

HODŽIĆ, Alija

Alija Hodžić: Dragoljub Mićunović: *Logika i sociologija*, Induktivno zaključivanje u sociologiji, Filozofske studije, Beograd 1972, str. 217. – X, 1973, 3–4, 523–526.

HOFMANN, Werner

Werner Hofmann: Intelektualac i politička moć. Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 152–153.

HORVAT PINTARIĆ, Vera

Vera Horvat Pintarić: Suvremena vizuelna kultura i problemi vizuelnih komunikacija. – III, 1966, 4–6, 639–643.

HOXHA, Hairedin

Hairedin Hoxha: Lenjin o nacionalnom pitanju. – VII, 1970, 5–6, 1005–1013.

* Sadržaj: Puna nacionalna ravnopravnost. Štetnost nacionalizma i nacionalnog nihilizma za rješavanje nacionalnog pitanja. Princip samoopredeljenja nacija, suština nacionalne ravnopravnosti. Proleterska revolucija i socijalistička izgradnja najefikasniji uslov ostvarenja nacionalne ravnopravnosti. Lenjin o nacionalnom pitanju na Balkanu.

HRIBAR, Tine

Tine Hribar: Povijest i prisjećanje. (Hegel i problem kraja povijesti). Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 5–6, 871–874.

HRISTIĆ, Jovan

Jovan Hristić: Svet tehnike i problem moderne umetnosti. – III, 1966, 2, 181–190.

HRVATSKO filozofsko društvo

[Hrvatsko filozofsko društvo]: Obavijest Hrvatskog filozofskog društva. – IV, 1967, 1–2, 247–248.

* U potpisu: Danilo Pejović, predsjednik, Ante Marin, potpredsjednik.
Datirano: Zagreb, 7. X 1966.
Preuzeto iz *Vjesnika* od 9. listopada 1966.
Sa beleškom redakcije *Praxis*-a na str. 247.

IBRAHIMPAŠIĆ, Besim

[Besim Ibrahimpašić]: Pismo Besima Ibrahimpašića. – XI, 1974, 3–5, 533–535.

* Upućenoj redakciji *Praxis* o istupanju iz Redakcijskog savjeta.
Datirano: Sarajevo, 20. jula 1974. godine.

INĐIĆ, Trivo

Trivo Inđić: Yorik Blumenfeld: *SEESAW. Cultural Life in Eastern Europe*. Harcourt, Brace and World, New York, 1968, Str. 276. – VII, 1970, 4, 673–676.

Trivo Inđić: Anarhokomunizam – pokret i pouke. – IX, 1972, 1–2, 109–118.

IVANOVA, V. M.

V. M. Ivanova: Problemi humanizma u suvremenoj jugoslaven-
skoj filozofskoj literaturi. Preveo G[a]jo P[etrović]. – IV, 1967,
5–6, 868–879.

* Iz časopisa *Filosofske nauki*, Moskva, 2/1967, str. 163–169.

IVEKOVIĆ, Rada

Rada Iveković: Pitanje apsoluta u buddhizmu. – X, 1973, 3–4,
465–476.

Rada Ivaković: R. C. Pandeya: *Problem značenja u indijskoj filo-
zofiji*, Delhi, 1963. – X, 1973, 3–4, 530–532.

JÄHRING, Dieter

Dieter Jähring: Nietzscheova kritika historijskih znanosti. Preveo
Marijan Cipra. – VII, 1970, 3, 406–417.

* Sadržaj: I. Znanstveni motiv Nietzscheove kritike znanosti. II. Su-
bjektivizam metodičkog ideala objektivnosti. III. Historijsko mišljenje
Nietzscheovo.

Dieter Jähring: Odstranjenje povijesti pomoću „obrazovanja“ i „pri-
sjećanja“. Preveo M[arijan] C[ipra]. – VII, 1970, 5–6, 753–761.

Dieter Jähring: Umjetnost i zbilja. Preveli Nadežda Čačinović
i Žarko Puhovski. – IX, 1972, 1–2, 67–79.

JAKŠIĆ, Božidar

Božidar Jakšić: Građansko društvo i građanska nauka. – VII, 1970, 5–6, 991–997.

Božidar Jakšić: Jugoslovensko društvo između revolucije i stabilizacije. – VIII, 1971, 3–4, 413–424.

JELIĆ, Jordan

Jordan Jelić: Erich Fromm, Michael Maccoby: *Social Charakter in a Mexican Village*. Prentice-Hall, Engelwood Cliffs, New Jersey, 1970. – IX, 1972, 3–4, 573–575.

Jordan Jelić: Corrado Barberis: „Gli operai-contadini“, Bologna, Societa Il Milano, 1971. – X, 1973, 3–4, 532–534.

JILEK, Miroslav

Miroslav Jilek: Kriza avanture. Prolegomena za istraživanje fenomenologije i metafizike smrti. – IX, 1972, 1–2, 287–292.

JUNGK, Robert

Robert Jungk: Radionice budućnosti. Za demokratizaciju utopijskog mišljenja. Preveo B[ranko] D[espot]. – IX, 1972, 1–2, 143–147.

* Sadržaj: Od autoritarnog k demokratskom formuliranju utopije. Tko je kvalificiran za utopijsko mišljenje? Izazov ekspertokracije. Iskustva s radionicama budućnosti.

KALTENBRUNNER, Gerd-Klaus

Gerd-Klaus Kaltenbrunner: Ludwig Klages. Preveo M[arijan] C[ipra]. – VI, 1969, 3–4, 453–458.

KALE, Eduard

Eduard Kale: Umjetnost i angažiranost u tehničkoj civilizaciji. – II, 1965, 4–5, 586–598.

KALIN, Boris

B[oris] Kalin: VII simpozij i godišnja skupština Hrvatskog filozofskog društva. – II, 1965, 2, 316–317.

* Održan u Zagrebu 28. i 29. 12. 1964. god.

Boris Kalin: Simpozij „Socijalizam i etika“. – III, 1966, 2, 287–288.

* Održan u Zagrebu 17. i 18. 12. 1965. god.

Boris Kalin: Godišnja skupština Hrvatskog filozofskog društva. – III, 1966, 2, 292–295.

* Održana 17. 12. 1965. god. u Zagrebu.

Boris Kalin: Kriza prijedloga za reformu obrazovanja. – III, 1966, 4–6, 597–609.

Boris Kalin: Nicola Abbagnano: *Scritti scelti*. Izdanje Taylor, Totino, 1967, (258. str.). – IV, 1967, 5–6, 843–845.

Boris Kalin: Savjetovanje o nastavi filozofije. – VIII, 1971, 6, 961–966.

* Održano u Sarajevu 14. i 15. juna 1971. god.

KALOW, Gert

Gert Kalow: Svjetski duh ide da se kupa. Bilješke s „ljetnje škole“ na Korčuli. Korčula, septembra. – XI, 1974, 1–2, 175–178.

* Iz: *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 10. 9. 1973, str. 22.

KALJEVIĆ, Marija

Marija Kaljević: Univerzitet i obrazovanje sociologa. – III, 1966, 4–6, 652–659.

KANGRGA, Milan

Milan Kangrga: Filozofe, šta misliš? – I, 1964, 1, 82–98.

* Sadržaj: Izvor istine – ono što još nije. Kritika – stanovište mogućeg. Smisao moralizatorskog reformizma.

Milan Kangrga: O metodi i domašaju jedne kritike. – I, 1964, 2, 293–306.

* Povodom osporavanja Marksove kritike svega postojećeg od strane pojedinih jugoslovenskih marksista.

Milan Kangrga: Praksa i kritika. Razmatranja uz Marxove teze o Feuerbachu. – II, 1965, 2, 269–281.

Milan Kangrga: Jürgen Habermas: *Theorie und Praxis. Sozialphilosophische Studien*. Politica – Band 11, Luchterhand Verlag Neuwied am Rhein und Berlin, 1963, str. 387. – II, 1965, 4–5, 694–699.

Milan Kangrga: Povijesnost i mogućnost. – II, 1965, 6, 763–775.

Milan Kangrga: Jugoslavensko-čehoslovački simpozij „Marksizam i dijalektika“. – III, 1966, 2, 288–291.

* Održan u Zadru od 3. do 6. 11. 1965. god.

Milan Kangrga: Delegacija jugoslavenskih filozofa u Mađarskoj. – III, 1966, 3, 463–465.

* Poseta obavljena od 22. do 30. marta 1966. god.

Milan Kangrga: Socijalizam i etika. – III, 1966, 4–6, 477–491.

Milan Kangrga: Marek Frichand: *Etička misao mladog Marksa*. Nolit, Beograd, 1966 (285 str.). Preveo: Svetozar Nikolić. – IV, 1967, 1–2, 201–206.

Milan Kangrga: Smisao Marxove filozofije. – IV, 1967, 3, 289–304.

Milan Kangrga: Šta je postvarenje? – IV, 1967, 5–6, 586–595.

Milan Kangrga: Povijest i tradicija. – V, 1968, 4, 271–278.

* Proširena verzija referata na Simpozijumu uz godišnju skupštinu Hrvatskog filozofskog društva, decembra 1967.

Milan Kangrga: Marxovo shvaćanje revolucije. – VI, 1969, 1–2, 25–34.

Milan Kangrga: O utopijskom karakteru povijesnoga ili kako stoji s utopijom? – VI, 1969, 5–6, 799–810.

Milan Kangrga: Susret u Pragu. – VI, 1969, 5–6, 882.

* Susret čehoslovačkih i jugoslovenskih filozofa u Pragu početkom oktobra 1969. g. na temu „Odnos marksističke filozofije i društvene i političke teorije socijalizma“.

Milan Kangrga: Hegel – metafizika ili revolucija? – VII, 1970, 5–6, 721–731.

Milan Kangrga: Fenomenologija ideološko-političkog nastupanja jugoslovenske srednje klase. – VIII, 1971, 3–4, 425–446.

Milan Kangrga: Zbilja i utopija. – IX, 1972, 1–2, 9–24.

Milan Kangrga: Čovjek i svijet. Povijesni svijet i njegova mogućnost. – IX, 1972, 3–4, 519–532.

KAŠTELAN, Jure

Jure Kaštelan: Mala zemlja i njena književnost u svjetskim zbivanjima. (Bilješke za jedan mogući razgovor). – II, 1965, 3, 406–412.

KNJAZEVA, Svetlana

Svetlana Knjazeva: Istina kao korespondencija. – II, 1965, 2, 206–214.

S[vetlana] Knjazeva: Poljsko-jugoslovenski simpozijum u Varšavi. – II, 1965, 2, 318–320.

KOLAKOWSKI, Leszek

Leszek Kolakowski: Povijesno shvaćanje i razumijevanje povijesti. – II, 1965, 6, 776–797.

KONFERENCIJA...

[Konferencija zajednica gimnazija SFRJ]: Zaključci VI savetovanja Konferencije zajednica gimnazija u SFRJ. – III, 1966, 4–6, 630–635.

* Održana 17. 5. 1966. god. 638.

U potpisu: Predsednik Konferencije Ranko Radovanović.

KORAĆ, Veljko

Veljko Korać: Socijalizam u nerazvijenim zemljama. – II, 1965, 1, 48–58.

Veljko Korać: Savremenost Marxove društvene teorije. – IV, 1967, 3, 314–327.

Veljko Korać: Mogućnosti i perspektive slobode u savremenom svetu. – IV, 1967, 5–6, 708–715.

Veljko Korać: Nekoliko savremenih zapažanja o savremenosti Karla Marxa. – VI, 1969, 1–2, 77–80.

Veljko Korać: Paradoksi moći i humanosti. – VII, 1970, 1–2, 8–14.

Veljko Korać: Marksistički filozof u savremenom svetu. (Primer Đ. Lukača). – X, 1973, 3–4, 293–302.

Veljko Korać: Aporije građanskog društva i postulat ljudske emancipacije. – X, 1973, 5–6, 595–600.

KOSIK, Karel

Karel Kosik: Gramsci i filozofija praxisa. Prevela M[ira] Ž[unec]. – IV, 1967, 4, 474–478.

KOTARBINSKI, Tadeusz

[Tadeusz Kotarbinski]: Pismo Tadeusza Kotarbinskog. – V, 1968, 4, 342.

* U vezi sa stavom redakcije *Praxis* o događajima u Poljskoj.

Datirano: Warszawa, 24. 4. 1968. god.

KRAGALOTT, Robert

Robert Kragalott: Gandhijev pojam skrničkog socijalizma: jedna hinduistička utopija. – IX, 1972, 1–2, 223–235.

KRAVAR, Zoran

Zoran Kravar: Aktualnost Platonove kritike jezika. – VII, 1970, 3, 426–437.

Zoran Kravar: Initia metaphisika Leibnizove filozofije jezika. – XI, 1974, 3–5, 331–356.

KREŠIĆ, Andrija

Andrija Krešić: Socijalizam kao pitanje istorije. – II, 1965, 1, 23–33.

* Sadržaj: Politički socijalizam. Proizvodne snage i socijalizam.

Andrija Krešić: Ekonomska vrijednost i etička vrijednost. – III, 1966, 4–6, 509–517.

Andrija Krešić: Pojave monopolizma u vrednovanju naučnog rada. – IV, 1967, 1–2, 256–259.

* Preuzeto iz časopisa *Socijalizam*, X/1966, str. 1325–1329.

Andrija Krešić: Društvena samouprava i društveno planiranje. – V, 1968, 1–2, 50–51.

Andrija Krešić: Nenasilje kao ljudski način opstanka. – VII, 1970, 1–2, 53–63.

Andrija Krešić: Proizvodni princip samouprave. – VIII, 1971, 6, 827–833.

KUJUNDŽIĆ, Nedjeljko

Nedjeljko Kujundžić: Dva časopisa – dva stila i dva pogleda na svijet. – III, 1966, 2, 304–307.

* Emitovano na I programu Radio-Zagreba 9. 2. 1966. god.

KÜNZLI, Arnold

Arnold Künzli: Samoupravljanje u Getu. Preveo Branko Despot. – V, 1968, 1–2, 3–15.

Arnold Künzli: Opijum nacionalizam. Preveo Branko Despot. – V, 1968, 4, 318–331.

Arnold Künzli: Protiv Parsifal-socijalizma. Preveo Marijan Cipra. – VI, 1969, 1–2, 260–269.

Arnold Künzli: Sa ljetnje škole jugoslavenskih marksista na Korčuli. – VI, 1969, 5–6, 888–894.

* Sadržaj: Potpuno slobodna diskusija. O etosu demokratije. Sa zatvorenim ušima. Ideje grupe „Praxis“. Dvije različite „nove ljevice“. Konflikt: intelektualci-politika-moć. Humanistički marksizam i nasilje. Samoupravljanje.

Iz: *Nazional Zeitung*, Basel, Nr 443, 28. septembar 1969.

Anold Künzli: Problem moći u anarhističkoj kritici marksizma. – VII, 1970, 1–2, 117–125.

KUVAČIĆ, Ivan

I[van] Kuvačić: Konferencija o nauci, tehnici i društvu u Herceg-Novom. – I, 1964, 2, 323–325.

* Održana od 14. do 23. 9. 1964. na temu „Razvoj nauke i tehnologije i njihov uticaj u savremenom društvu“.

Ivan Kuvačić: Socijalizam i patrijarhalnost. – II, 1965, 1, 59–63.

Ivan Kuvačić: C. Wright Mills. – II, 1965, 2, 260–268.

Ivo Kuvačić: Lynn White jr. *Medieval Technology and Social Change*. Oxford at the Calderon press, 1962, p. 177. – II, 1965, 2, 307–308.

Ivan Kuvačić: O rutinizaciji života. – II, 1965, 4–5, 668–675.

Ivan Kuvačić: O pristupu povijesnim zbivanjima. – III, 1966, 1, 101–105.

Ivan Kuvačić: David Riesman: *Usamljena gomila*. Studija o promeni američkog karaktera, Nolit, Beograd, 1965. – III, 1966, 1, 142–145.

Ivan Kuvačić: Veblenova kritika kapitalizma. – III, 1966, 3, 419–435.

* Sadržaj: 1. Ukratko o Veblenu. 2. Polazna pozicija. 3. Novčano takmičenje. 4. Dokona klasa. 5. Novčani kanoni ukusa. 6. Teorija poslovnog poduzeća. 7. Visoko obrazovanje u Americi. 9. Zaključne primjedbe.

Ivan Kuvačić: John Kenneth Galbraith: *The New Industrial State*. Houghton Mifflin Company, Boston, 1967, p. 427. – IV, 1967, 5–6, 848–851.

Ivan Kuvačić: Barrington Moore, Jr.: *Social Origins of Dictatorship and Democracy*. Lord and Peasant in the Making of the Modern World, Beacon Press, Boston, 1967. – V, 1968, 1–2, 195–198.

Branko Bošnjak i Ivan Kuvačić: Sastanak predstavnika filozofskih i socioloških časopisa u Opatiji. – V, 1968, 1–2, 200–201.

* Održan od 14. do 16. 12. 1967. god.

Ivan Kuvačić: Marshall McLuhan. – V, 1968, 4, 360–371.

Ivan Kuvačić: Naučno-tehnički progres i humanizam. – VI, 1969, 1–2, 179–182.

Ivan Kuvačić: O nasilju i agresiji. – VI, 1969, 3–4, 540–552.

Ivan Kuvačić: Studentski pokret i nova ljevica. – VI, 1969, 3–4, 581–593.

Ivan Kuvačić: Zaokret ka samosvijesti. – VI, 1969, 3–4, 606–610.

* Marginalije uz knjigu Franza Fanona: *Les damnés de la terre*, Paris, 1961.

Ivan Kuvačić: Paul Blumberg: *Industrial Democracy. The Sociology of Participation*, Constable, London 1968, p. 278. – VI, 1969, 5–6, 875–878.

Ivan Kuvačić: Suvremeni oblici duhovnog nasilja. – VII, 1970, 1–2, 145–151.

Ivan Kuvačić: Kultura i politika. – VII, 1970, 3, 372–382.

Ivan Kuvačić: Norman Birnbaum: *The Crisis of Industrial Society*. Oxford University Press, New York, 1969, p. 185. – VII, 1970, 3, 474–477.

Ivan Kuvačić: Josip Marinković: *Prilozi metodici nastave filozofije*. Zavod za izdavanje udžbenika. Sarajevo, 1968.– VII, 1970, 3, 484–486.

Ivan Kuvačić: Još jednom o odnosu sinhronije i dijahronije. – VIII, 1971, 3–4, 397–411.

Ivan Kuvačić: Spontanost i organizacija. – IX, 1972, 1–2, 137–141.

Ivan Kuvačić: Ideologija i srednje klase. – IX, 1972, 3–4, 351–373.

Ivan Kuvačić: Sukobi kao izraz promjena u socijalnoj strukturi. – IX, 1972, 3–4, 533–541.

Ivan Kuvačić: Potrebno je tvrditi da su tanjuri šljemovi, pa neka plane rat kao onda u krčmi. – IX, 1972, 3–4, 563–568.

Ivan Kuvačić: „Postindustrijsko društvo“ i sloboda. – X, 1973, 1–2, 65–68.

Ivan Kuvačić: Skinnerova filozofija manipulacije. Povodom knjige B. F. Skinner: *Beyond Freedom and Dignity*, A. Knopf, New York, 1972, p. 215. – X, 1973, 1–2, 221–225.

Ivan Kuvačić: Jacques Monod: *Le hasard et la nécessité*, aux Edition du Seuil, Paris, 1970, p. 197. – X, 1973, 1–2, 229–232.

Ivan Kuvačić: Marxova analiza građanskog društva i teorija konvergencije. – X, 1973, 5–6, 623–632.

Ivan Kuvačić: Postoji li kriza u sociologiji? – XI, 1974, 3–5, 403–410.

L. S.

L. S.: „Praxis“. – III, 1966, 2, 308–309.

* Iz: *Literarini Noviny*, Praha, 8. 1. 1966.

L. S.: Praxis u Čehoslovačkoj. – VI, 1969, 3–4, 635–637.

* Iz: *Plamen*, Prag, april 1969, str. 18–19.

LACHS, John

John Lachs: Još jednom o otuđenju. Preveo I[vo] V[idan] – III, 1966, 1, 131–138.

* Prošireno izlaganje na Korčulanskoj ljetnjoj školi avgusta 1965. god.

LAMBERT, Jean-Clarence

Jean-Clarence Lambert: Korčula. – VI, 1969, 3–4, 637–638.

* Iz: *Opus International*, Paris, No 8, 1968, V.

LANDGREBE, Ludwig

Ludwig Landgrebe: Fenomenološka analiza vremena i pitanje o subjektu istorije. – IV, 1967, 5–6, 722–730.

LANDMANN, Mihael

Mihael Landmann: Pledoaje za otuđenje. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 131–148.

* Sadržaj: I. Horror alieni. II. Amor alieni. III. Dvostruko kretanje nadvladavanja i otkrivanja tuđosti. IV. Filozofija i tuđost.

LAUŠIĆ, Jozo

Jozo Laušić: Naša izdavačka djelatnost u svjetlu postojećeg kulturnog standarda. – II, 1965, 4–5, 580–585.

LEFEBVRE, Henri

Henri Lefebvre: O nekim kriterijumima društvenog razvoja i socijalizma. (Prevela Sonja Popović-Zadrović). – I, 1964, 2, 151–162.

* Sadržaj: I. Tri interpretacije marksizma: a) Pozitivističko-scijentistička interpretacija, b) Sistematska interpretacija, c) Teorija prevladavanja filozofije. II. Svakodnevni život i socijalizam. III. Elektronske mašine i bazične organizacije.

Henri Lefebvre: Socijalizam za vrijeme odmora. Prevela Sonja Popović-Zadrović. – II, 1965, 1, 164–165.

* Sadržaj: Ležerni razgovori. Alijenacija. Filozofija i njena uloga. Budućnost suvremenog svijeta.

Iz: *France observateur*, 746, 20. 8. 1964.

LENK, Kurt

Kurt Lenk: Vrijednosni sudovi Maxa Webera. Preveo Marijan Cipra. – III, 1966, 3, 436–444.

LEVI, Albert William

Albert William Levi: Otuđenje u modernoj umjetnosti. – V, 1968, 1–2, 83–85.

LEVY, Zeev

Zeev Levy: Franz Rosenzweig i Hegelova filozofija. – VIII, 1971, 1, 67–71.

LEWIS, John

John Lewis: Jedinostvenost čovjeka i dijalektika historije. Preveo B. P. – VII, 1970, 1–2, 109–116.

LISICKY, Lidija

Lidija Lisicky: Sidney Finkelstein, *Existentialism and Alienation in American Literature*. International Publishers, New York. – VI, 1969, 3–4, 616–619.

Lidija Lisicky: K. Damodaran: *Indian Thought. A Critical Survey*. Asian Publishing House, Bombay – Calcuta – New Delhi – Madras – Lucknow – Baugalore – London – New York, 1968, p. 520. – VII, 1970, 3, 481–484.

LOMBARDO-RADICE, Lucio

Lucio Lombardo-Radice: Kritički marksizam jednog hrvatskog časopisa. Preveo Vjekoslav Mikecin. – IV, 1967, 5–6, 865–867.

* O časopisu *Praxis*.

Objavljeno u: *L'Unita*, 11. 7. 1967.

Lucio Lombardo-Radice: Filozofija i politika u talijanskoj marksističkoj misli. Prevela Biserka Cvjetičanin. – XI, 1974, 1–2, 73–82.
* Sadržaj: 1. „Talijanski“ put u marksizam. 2. Otvoreni, kritički, metodološki i historijski marksizam. 3. Politička disciplina i filozofska sloboda. 4. Fenomen kršćana-marksista. 5. Dvije nužnosti revolucionarnog pokreta: primjena marksističke metode na socijalističku stvarnost i slobodna konfrontacija hipoteza.

Lucio Lombardo-Radice: Zelena vrata Korčule. Jedan seminar otvoren marksistima svih zemalja. Prevela A. P.– XI, 1974, 1–2, 171–174.

* Iz: *Rinascita*, br. 37. od 21. 9. 1973. god.

LOVRIĆ-MIMICA, Blaženka

Blaženka Lovrić: Helmut Klages, *Tehnischer Humanismus. Soziologie und Philosophie der Arbeit bei Karl Marx*, Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart, 1964. – III, 1966, 2, 282–283.

Blaženka Lovrić-Mimica: *Etičko-humanistički problemi socijalizma*. „Rad“, Beograd, 1964. – III, 1966, 4–6, 812–815.

Blaženka Lovrić: Helmut Schelsky: *Der Mensch in der Wissenschaftlichen Zivilisation*. Westdeutscher Verlag – Köln und Opladen 1962. – IV, 1967, 1–2, 217–220.

LUBASZ, Heinz

Heinz Lubasz: Marxova koncepcija revolucionarnog proletarijata. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 270–273.

LUDZ, Peter

Peter Ludz: Filozofske osnove Lukacseve teorije partizana. Preveo Marijan Cipra. – III, 1966, 3, 333–342.

LUKACS, Georg

Georg Lukacs: Veliki Oktobar 1917. i današnja literatura. Preveo Marijan Cipra. – IV, 1967, 5–6, 763–777.

György Lukacs: O biti i formi eseja. Pismo Leu Popperu. Preveli Nadežda i Žarko Puhovski. – X, 1973, 3–4, 383–397.

* Prevedeno iz: *Die Seele und die Formen*, Luchterhand, Neuwid und Berlin, 1971, SS. 7–31.

György Lukacs: Organizacijska pitanja Treće internacionale. Preveli Nadežda i Žarko Puhovski. – X, 1973, 3–4, 399–407.

* Objavljeno u: *Kommunismus*, 1/1920, 8, 238–250.

Georg Lukacs: Marxovi osnovni ontološki principi. 1. Metodološka pretpitanja. Preveo G[a]jo P[etrović]. – X, 1973, 3–4, 409–425.

MAĐAREVIĆ, Vlado

Vlado Mađarević: Književnost i revolucionarni mit kao kategorija utopije. – IX, 1972, 1–2, 297–302.

MAKSIMOVIĆ, Ivan

Ivan Maksimović: Teleološke i genetičke osnove ekonomskih problema savremenog socijalizma. – IX, 1972, 1–2, 163–190.

MALLET, Serge

Serge Mallet: Nova radnička klasa i socijalizam. Prevela Sonja Popović-Zadrovic. – II, 1965, 1, 34–47.

* Sadržaj: Postoji li tehnološka alijenacija? Automacija i njene mogućnosti. Da li je nova radnička klasa revolucionarna?

Serge Mallet: Dvije taktike. Prevela Sonja Popović-Zadrovic. – II, 1965, 2, 285–291.

Serge Mallet: Socijalni pokret i politička borba u Francuskoj poslije majskih događaja 1968. Prevela Ž. Boić. – IX, 1972, 3–4, 475–482.

MALIĆ, Zdravko

Zdravko Malić: Prilog diskusiji o politici financiranja visokog školstva. – III, 1966, 4–6, 660–662.

* Autorizovana reč u diskusiji na 17. konferenciji SK Zagrebačkog sveučilišta, aprila 1966.

MANDEL, Ernst

Ernst Mandel: Sloboda i planiranje u kapitalizmu i socijalizmu. Preveo Franjo Zenko. – IV, 1967, 5–6, 693–707.

Ernst Mandel: Aktualnost lenjinističke teorije organizacije u svijetlu historijskog iskustva. – VII, 1970, 5–6, 909–926.

MANSSILA, H. C. F.

H. C. F. Mansilla: O lijevoj kritici Herberta Marcusea. – X, 1973, 1–2, 109–121.

MARCUSE, Herbert

Herbert Marcuse: Neka sporna pitanja. Preveo Milan Kangrga. – II, 1965, 2, 282–284.

Herbert Marcuse: Carstvo slobode i carstvo nužnosti. Jedno preispitivanje. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 19–24.

Herbert Marcuse: Revolucionarni subjekt i samoupravljanje. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 3–4, 597–600.

Herbert Marcuse: Humanizam – ima li ga još? Prevela B. Potočnjak. – VII, 1970, 3, 331–340.

MAREK, Franz

Franz Marek: Moć i neposredna demokratija. Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 1–2, 176–183.

MARIĆ, Marin

Marin Marić: Erich Fromm, *The Heart of Man. Its Genius for Good and Evil*. Harper and Row, Publishers, New York, Evanston and London, 1964. – IV, 1967, 4, 525–526.

MARIN, Ante

Ante Marin: O obrazovanju: konkretno. – II, 1965, 4–5, 559–568.

MARINKOVIĆ, Josip

Josip Marinković: Revolucionarna svijest i društvena privilegija. – II, 1965, 4–5, 663–667.

Josip Marinković: Mit o birokraciji. – II, 1965, 4–5, 683–688.

Josip Marinković: Filozofija kao nastava. – IV, 1967, 4, 491–496.

MARINKOVIĆ, Radivoje

Radivoje Marinković: Integralnost samoupravljanja i jedinstvo društva. – VIII, 1971, 3–4, 501–511.

* Sadržaj: 1. Uvodne napomene. 2. Determinisanost samoupravljanja kao oblika političke organizacije društva unutrašnjom povezanošću rada. 3. Da li i kada samoupravljanje atomizira društveni prostor. 4. Integralno samoupravljanje kao faktor jedinstva društva.

MARKOVIĆ, Mihailo

Mihajlo Marković: Socijalizam i samoupravljanje. – I, 1964, 2, 172–188.

* Sadržaj: 1. Političko otuđenje u socijalizmu. 2. Smisao samoupravljanja. 3. Suština birokratije. 4. Samoupravljanje kao istorijski proces. 5. Protivrečnosti današnjeg sistema samoupravljanja u našoj zemlji.

Mihailo Marković: Osnovi dijalektičko-humanističke teorije istine. – II, 1965, 2, 178–192.

Mihailo Marković: O mestu i ulozi društvenih nauka u našem društvu. – II, 1965, 2, 243–248.

Mihailo Marković: Uslovi i mogućnosti usmeravanja društvenog razvoja u socijalizmu. – II, 1965, 4–5, 634–641.

* Sadržaj: I. Porast tendencija usmeravanja u savremenom svetu. II. Uslovi usmeravanja društvenog razvoja u našoj zemlji. III. Novi mogući nosioci usmeravanja.

Mihailo Marković: Uvodna riječ za Simpozij „Sloboda i planiranje“. – V, 1968, 1–2, 47–49.

Mihailo Marković: Pojam revolucije. – VI, 1969, 1–2, 39–53.

Mihailo Marković: Nova levica i kulturna revolucija. – VII, 1970, 5–6, 927–944.

Mihailo Marković: Struktura moći u jugoslovenskom društvu i dilema revolucionarne inteligencije. – VIII, 1971, 6, 811–826.

Mihailo Marković: Jednakost i sloboda. – X, 1973, 1–2, 3–18.

Mihailo Marković: Samoupravljanje i efikasnost. – X, 1973, 5–6, 633–644.

MARUŠIĆ, Ante

Ante Marušić: Karl Mannheim. – III, 1966, 4–6, 674–689.

Ante Marušić: Birokracija i „birokracija“. – IV, 1967, 126–128.

MATIŠIĆ, Zdravka

Zdravka Matišić: Tvrtko Kulenović: *Indija i umjetnost*, Matica srpska, Biblioteka „Danas“, Novi Sad, 1972, 219 strana. – X, 1973, 3–4, 521–523.

McBRIDE, William

William McBride: Intelektualna produktivnost u kapitalističkim i postkapitalističkim društvima. Prevela Nadežda Čačinović Puhovski. – XI, 1974, 1–2, 121–130.

MEGILL, Kenneth A.

Kenneth A. Megill: Georg Lukacs kao ontolog. Prevela Nada Švob-Đokić. – VI, 1969, 3–4, 424–440.

* Sadržaj: Svakodnevnica. Nauka i estetika – dvije forme reprodukcije realnosti. Neke kritičke napomene.

Kenneth A. Megill: Georg Lukacs – ortodoksni marksist. Preveo Franjo Zenko. – VIII, 1971, 2, 215–226.

* Sadržaj: Tema vodilja: lojalnost prema pokretu. Pitanje staljinizma. Lukacs kao ontolog. Marksizam i filozofija.

MEYER, Thomas

Thomas Meyer: Günter Rohrmoser: *Das Elend der kritischen Theorie*. Theodor W. Adorno, Herbert Marcuse, Jürgen Habermas, 107 str. Verlag Rombach in Freiburg. – VIII, 1971, 1, 130–135.

Thomas Meyer: Između filozofije i stroge znanosti: Jürgen Habermas. Preveo B[ranko] D[espot]. – VIII, 1971, 2, 273–288.

MIĆUNOVIĆ, Dragoljub

Dragoljub Mićunović: Birokratija i javnost. – II, 1965, 4–5, 642–652.

MIKECIN, Vjekoslav

Vjekoslav Mikecin: Duboki su korijeni dogmatizma. U povodu polemike između sovjetskih i talijanskih marksista. – II, 1965, 1, 126–139.

Vjekoslav Mikecin: Posljednji Lukacs. Osvrt na neke Lukacseve stavove od 1956. do danas. – III, 1966, 3, 403–418.

Vjekoslav Mikecin: Garaudyjeva razmatranja o marksizmu našeg vremena. – IV, 1967, 4, 497–515.

* Sadržaj: Marksistički materijalizam. O spoznaji, istini i dijalektici. O alijenaciji i socijalno-moralnim pitanjima. Marksističko poimanje umjetnosti.

Vjekoslav Mikecin: Kako čitati Buharina? – VI, 1969, 5–6, 711–718.

Vjekoslav Mikecin: Galvano Della Volpe: *Critica dell'ideologia contemporanea*, Editori Riuniti, Roma, 1967, pp. 155. – VI, 1969, 5–6, 865–868.

Vjekoslav Mikecin: Karel Kosik: *La nostra crisi attuale*, Editori Riuniti, Roma, 1969, pp. 106. – VI, 1969, 5–6, 868–869.

Vjekoslav Mikecin: Umberto Cerroni: *Metodologia e scienza sociale*, Edizioni Milella, Lecce, 1968, st. 236. – VI, 1969, 5–6, 870–871.

Vjekoslav Mikecin: Jean Lacroix: *Panorama de la philosophie française contemporaine*, P. V. F. Paris, 1968, str. 265. – VI, 1969, 5–6, 874–875.

Vjekoslav Mikecin: Prisutnost Györga Lukacsu. Opaske uz noviju literaturu o Lukacsu. – X, 1973, 3–4, 341–356.

MIKŠIĆ, Dragutin

D[ragutin] Mikšić: C. Wright Mills: *Sociološka imaginacija*. Izdavač: Sociološka biblioteka, Beograd, 1964. – II, 1965, 4–5, 702–705.

MILIĆ, Vojin

Vojin Milić: Prilog teoriji društvenog sukoba. – II, 1965, 1, 86–100.

* Sadržaj: Različita shvatanja o izvorima i ulozu sukoba u društvenom životu. Sukob u socijalizmu prema teoriji i u praksi staljinizma.

Vojin Milić: Kriza samosvesti u savremenom društvu. – III, 1966, 4–6, 721–742.

* Sadržaj: Polimorfno i polifunkcionalno shvatanje misli. U čemu se sastoji kriza samosvesti. Elementi društvene situacije koji pogoduju produbljavanju savremene krize samosvesti.

Vojin Milić: Odgovor Miodragu Protiću. – V, 1968, 1–2, 221–224.

MINČEK, Maja

Maja Minček: Pierre Bourdieu et Alin Darbel: *L'amour de l'art. Les musée et leur public*. Le sens commun. Les éditions de minuit, Paris 1966. – IV, 1967, 5–6, 851–853.

MIRIĆ, Milan

Milan Mirić: Kultura i tržište. – II, 1965, 4–5, 542–549.

Milan Mirić: Potvrđivanje svijeta postojećega kulturom. – VII, 1970, 1–2, 154–161.

Milan Mirić: Feljton o „sadašnjem trenutku socijalizma“. – VIII, 1971, 6, 851–865.

* Sadržaj: Uvodna feljtonska razmatranja. Prvi feljtonski primjer. Drugi feljtonski primjer. Antifeljtonski zaključak.

MITROVIĆ, V.

V. Mitrović: T. Raskovnik, *Marx u zagradama*. Ekonomska politika, br. 660, 21- XI – 1964). – II, 1965, 1, 150–152.

MIŠČEVIĆ, Nenad

Nenad Miščević: Eugen Fink: *Metaphysik und Tod*. Kohlhammer, Stuttgart, 1969. – VIII, 1971, 2, 295–298.

Nenad Miščević: Bernhard Lakebrink: *Studien zur Metaphysik Hegel's*, Rombach, Freiburg i. B. 1969. – VIII, 1971, 3–4, 622–626.

Nenad Miščević: Spomenica za B. Lakebrinka. *Gegenwart und Tradition Strukturen des Denkens* (Eine Festschrift für B. Lakebrink). Cornelio Fabro (hrsg.), Rombach, Freiburg 1969). – VIII, 1971, 5, 752–756.

Nenad Miščević: Filozofsko promišljanje politike. Eugen Fink. *Über die Gewalt des Menschen Phlasiophische Perspektiven*, Bd. 1 und 2. Klostermann 1969. – 70. – VIII, 1971, 6, 949–952.

Nenad Miščević: Filozofija na raskrižju. Werner Max: *Vernunft und Welt*, M. Nijhoff, Hag, 1970. – VIII, 1971, 6, 954–958.

Nenad Miščević: *Martin Heidegger, 26. September 1969*. Ausprachen zum 80. Geburtstag. Messkirch (1969), 389. – IX, 1972, 3–4, 572–573.

Nenad Miščević: H. G. Gadamer: *Hegels Dialektik*. J. C. B. Mohr, Tübingen 1971. – IX, 1972, 3–4, 580–583.

MOLFESSIS, Jason

Kostas Axelos i Jason Molfessis: Odlomak jednog dijaloga. Prevela Ljerka Šifler-Premec. – V, 1968, 1–2, 142–144.

MORAWSKI, Stefan

Stefan Morawski: Estetski pogledi Marxa i Engelsa. Prevela Lidija Lisicky. – VI, 1969, 3–4, 408–423.

Stefan Morawski: Cenzura i umjetnost. Tipološka razmatranja. Prevela Mira Vlatković. – X, 1973, 5–6, 697–710.

MUHIĆ, Ferid

Ferid Muhić: Dijalog kao nosilac i garant intelektualne odgovornosti. – XI, 1974, 3–5, 317–329.

MUHIĆ, Fuad

Fuad Muhić: Hegel i staljinizam. – VII, 1970, 5–6, 847–852.

MUMINOVIĆ, Rasim

Rasim Muminović: Filozofija zavičaja. – III, 1966, 3, 354–366.

Rasim Muminović: Sloboda etičkog formalizma u socijalizmu. – IV, 1967, 1–2, 53–65.

Rasim Muminović: Humanitet prakse kod Marxa. – IV, 1967, 4, 461–468.

Rasim Muminović: Čovjek u svjetlu filozofskog mišljenja. – V, 1968, 1–2, 114–129.

Rasim Muminović: Otpor i humanum. – VII, 1970, 1–2, 162–171.

Rasim Muminović: Utopicum kao indikacija krize humanizma. – IX, 1972, 1–2, 53–66.

Rasim Muminović: Vrijeme i sloboda. – XI, 1974, 1–2, 137–146.

NAVILLE, Pierre

Pierre Naville: Socijalizam i ekonomija. Prevela Ž. Boić. – IX, 1972, 3–4, 469–474.

NENING, Günther

Günther Nenning: Kršćanstvo i revolucija. (7 teza). Preveo M[arijan] C[ipra]. – VI, 1969, 1–2, 155–157.

Günther Nenning: Odgovor Arnoldu Künzliju. Preveo M[arijan] C[ipra]. – VI, 1969, 3–4, 601–603.

NIETMANN, William D.

William D. Nietmann: Povijest, priroda i istina. Preveo Ivo Vidan. – III, 1966, 1, 51–55.

NIKOLIĆ, Milan

Milan Nikolić: Klasno i nacionalno u Jugoslaviji. – VIII, 1971, 3–4, 583–593.

NOVAKOVIĆ, Staniša

Staniša Novaković: Dve koncepcije nauke i humanizma. – VI, 1969, 1–2, 183–186.

ODELJENJE...

[Odeljenje za filozofiju i sociologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu]: Pismo Odeljenja za filozofiju i sociologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu. – VII, 1970, 4, 695–696.

* Pismo dekanu Filozofskog fakulteta od 10. 9.1970. god. u vezi sa sudskim gonjenjem grupe studenata filozofije i represijom prema pojedinim nastavnicima. U potpisu: Prof. dr Ljubomir Tadić.

ODUJEV, S. F.

S. F. Odujev i dr.: Zabilješke o filozofskom životu u Jugoslaviji. – III, 1966, 4–6, 840–844.

* Preuzeto iz časopisa *Voprosy filosofii*, No 5/1966, str. 157–161.

OVADJA-MUSAFIJA, Ina

Ina Ovadija-Musafija: Martin Buber ili Dijalog i iskon. – VI, 1969, 3–4, 390–407.

* Sadržaj: Antropološka fundiranost dualiteta svijeta. Čovjek – biće koje temporalizira svijet. Biće dijaloga i separirano biće – dva pola ljudskog. Fatalizam progressa. Čovjek i bog. Čovjek u govoru. Zaključak.

PACI, Enzo

Enzo Paci: Intersubjektivitet moći. Prevela Genoveva Slade. – VII, 1970, 1–2, 94–99.

Enzo Paci: Fenomenologija i marksistička dijalektika. Preveo V[jekoslav] Mikecin. – VII, 1970, 4, 531–539.

Enzo Paci: Fenomenologija i povijest u Hegelovu mišljenju. Prevela Genoveva Slade. – VII, 1970, 5–6, 779–786.

Enzo Paci: Fenomenologija i utemeljenje političke ekonomije. Prevela Genoveva Slade. – VIII, 1971, 2, 249–263.

Enzo Paci: Spontanost kao temelj i modalitet praxisa. Prevela Jelena Zuppa. – IX, 1972, 1–2, 129–135.

PAJNĆ, Erna

Erna Pajnić: Simone de Beauvoir. – VIII, 1971, 2, 227–247.

PALMIER, Jean-Michel

Jean-Michel Palmier: Živi Goldmann. Prevela Biserka Cvjetičanin. – VIII, 1971, 6, 867–916.

* Sadržaj: I. Konstrukcija marksističke sociologije umjetnosti: Estetika mladog Lukacsa: od tragičnog kantizma do marksizma. Totalitet, značajna struktura i vizija svijeta: arhitektura sakrivenog boga. Skriveni bog. Tragična vizija: bog, svijet, čovjek. Jansenizam i sudsko plemstvo. Tragična vizija u Racineovom teatru. II. Sociologija romana: Malraux, Sartre, Genet i Robbe-Grillet: Malrauxovi romani: od krize vrijednosti do komunističke perspektive. Sartreovo kazalište: dvojnost svake političke akcije. Novi roman: kriva avangarda ali pravo ogledalo postvarenog društva: Kazalište Jeana Geneta: od Alžirskog rata do maja 68. Od

globalnih modela do mikrostrukture. Shagalova vizija svijeta: kako putem sna rekonstruisati slomljeni svijet. Teorijski problemi genetičke i dijalektičke metode u sociologiji književnosti. Geneza i struktura: genetički strukturalizam. Kulturno stvaranje i društveni subjekt. III. Socijalizam ili barbarstvo: Zadaci i mogućnosti „realističkog socijalizma“. Kratka bibliografija djela Luciena Goldmanna i popis korišćenih kratica.

Jean-Michel Palmier: Na skupu u Korčuli: Utopija i marksistička misao. Preveo Karlo Budor. – VIII, 1971, 6, 971–972.

* Iz: *Le Monde*, 24–9- 1971, str. 23.

Jean-Michel Palmier: Kritika svakidašnjeg života i novi oblici borbe. Prijevod Biserka Cvjetičanin. – X, 1972, 1–2, 57–63.

* Sadržaj: I. Marksizam kao kritika svakidašnjeg života. II. Svakidašnji život kao izraz novih protivurječnosti kapitalizma. III. Dijalektika potreba.

Jean-Michel Palmier: Sovjetski marksizam i zapadni marksizam. Napomene o povijesti odnosa između filozofije i marksizma. Prevela Biserka Cvjetičanin. – XI, 1974, 1–2, 91–103.

PANDEYA, Ram Chandra

Ram Chandra Pandeya: Metafizički temelji buddhističke teorije spoznaje. Preveo Gvozden Flego. – X, 1973, 3–4, 447–463.

* Sadržaj: I. Uvod. II. Stajalište o teoriji spoznaje. III. Spoznaja i stvarnost.

PARSONS, Howard L.

Howard L. Parsons: Socijalizam i demokracija: kako jedno zahtijeva drugo. (Preveo B. P.). – I, 1964, 2, 189–202.

* Sadržaj: I. Uvod. II. Kako socijalizam zahtijeva demokraciju. III. Kako demokracija zahtijeva socijalizam. IV. Zaključak.

Howard L. Parsons: Pismo iz Jugoslavije. Preveo G[a]jo P[etrović]. – II, 1965, 1, 167.

* Iz: *AIMS Newsletter*, New York, Vol. No 1. June 1964.

Howard L. Parsons: Humanistička filozofija u suvremenoj Poljskoj i Jugoslaviji. – III, 1966, 4–6, 845–856.

* Sadržaj: 1. Filozofija u Poljskoj. 2. Filozofija u Jugoslaviji. 3. Rezime i zaključak.

Iz: *The American Institute for Marxist Studies*, Occasional Papers, No 4, New York, 1966.

Howard L. Parsons: Utjecaj Marxove misli u Sjedinjenim Državama. Preveo I[vo] Vidan. – IV, 1967, 3, 337–349.

Howard Parsons: Nekoliko teza o nacionalnom, internacionalnom, univerzalnom. Preveo Ivo Vidan. – V, 1968, 4, 311–317.

* Sadržaj: A. Nacionalno. B. Internacionalno. C. Univerzalno.

Howard L. Parsons: Tehnologija i humanizam. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 160–178.

PAVIĆEVIĆ, Vuko

Vuko Pavićević: O nacionalnoj kulturi i vaspitanju socijalističke ličnosti. – II, 1965, 3, 403–405.

Vuko Pavićević: Prilog problemu zasnivanja humanizma. – III, 1966, 4–6, 564–569.

PAVLOVIĆ, Željko

Vladimir Bonačić – Željko Pavlović: Nauka „u duhu citiranog zaključka“. – III, 1966, 4–6, 663–673.

PAŽANIN, Ante

Ante Pažanin: Johann Gottlieb Fichte. – II, 1965, 3, 449–467.

Ante Pažanin: Marx i dijalektički materijalizam. – III, 1966, 1, 115–130.

Ante Pažanin: O Aristotelu i aristotelizmu. – III, 1966, 4–6, 707–720.

* Sadržaj: 1. Novi pristup Aristotelu. 2. Aristotelova prva filozofija i metafizika. 3. Temeljna shvaćanja Aristotela.

PEDAGOŠKO-NAUČNI savjet...

[Pedagoško-naučni savjet Filozofskog fakulteta u Ljubljani]: Otvoreno pismo Filozofskog fakulteta u Ljubljani slovenskoj javnosti. – III, 1966, 4–6, 621–624.

* Datirano: Ljubljana, 5. 4. 1966.

Preuzeto iz studentskog lista *Tribune*, Ljubljana.

PEJOVIĆ, Danilo

Danilo Pejović: Jean-Paul Sartre. – I, 1964, 1, 66–81.

D[anilo] Pejović: Ernst Bloch: *Tübingener Einleitung in die Philosophie*. 2 Bande, Frankfurt/Main. Edition Suhrkamp No. 11, 58; Bd. I (1963) 203 S; Bd II (1964) 179 S. – I, 1964, 1, 110–112.

D[anilo] Pejović: Kostas Axelos: *Marx penseur de la technique*. Paris 1961, éditions de minuit, 324 p. – I, 1964, 1, 115–117.

- Danilo Pejović: *Socijalizam i inteligencija*. – I, 1964, 2, 214–227.
- Danilo Pejović: *Maurice Merleau-Ponty*. – II, 1965, 1, 101–112.
- Danilo Pejović: *Rudolf Carnap*. – II, 1965, 4–5, 599–610.
- Danilo Pejović: *Između misli i čina. Pokušaj toponomije suvremene filozofije*. – II, 1965, 6, 857–869.
- Danilo Pejović: *John Dewey*. – III, 1966, 2, 244–253.
- Danilo Pejović: *Kasna žetva*. – III, 1966, 3, 315–320.
- Danilo Pejović: *Posjet jugoslavenskih filozofa Rumunjskoj*. – III, 1966, 3, 465–466.
- * Obavljen od 21. do 27. marta 1966. god.

PELEŠ, Gajo

Gajo Peleš: *Lukacs i suvremena književnost*. – III, 1966, 3, 393–402.

PEŠIĆ-GOLUBOVIĆ, Zagorka

Zagorka Pešić-Golubović: *Socijalizam i humanizam*. – II, 1965, 1, 3–14.

Zagorka Pešić-Golubović: *Jedno nemarksističko shvatanje „marksizma“*. (Odgovor M[iliji] Komatini). – II, 1965, 2, 292–296.

Zaga Pešić-Golubović: *Mesto antropologije u Marxovoj koncepciji istorijskog materijalizma*. – IV, 1967, 3, 305–313.

Zaga Pešić-Golubović: *Vera St. Erlich, U društvu s čovjekom*, Naprijed, Zagreb, 1968. – V, 1968, 4, 436–440.

Zagorka Pešić Golubović: *Ideje socijalizma i socijalistička stvarnost*. – VIII, 1971, 3–4, 373–395.

Zagorka Pešić-Golubović: *Kultura kao most između utopije i realnosti*. – IX, 1972, 1–2, 247–260.

Zagorka Pešić-Golubović: *Zašto je danas funkcionalizam u nas poželjniji od marksizma?* – IX, 1972, 3–4, 339–350.

Zagorka Golubović: *Samorealizacija, jednakost i sloboda*. – X, 1973, 1–2, 19–26.

Zagorka Golubović: *Redakciji lista „Komunist“*. – X, 1973, 3–4, 547–551.

* Tekst pisma koje list *Komunist* nije htio da objavi iako su u njemu objavljena dva gruba napada na stavove ove autorke.

Datirano: Beograd, 5. VI. 1973.

PETERNAC, Nenad

Nenad Peternac: Miguel Enríques je poginuo – borba se nastavlja. – XI, 1974, 3–5, 562–564.

PETROVIĆ, Gajo

Gajo Petrović: Praksa i bivstvovanje. – I, 1964, 1, 21–34.

G[a]o Petrović: Robert C. Tucker: *Philosophy and Myth in Karl Marx*. Cambridge University Press, 1961, 263 pp. – I, 1964, 1, 117–112.

Gajo Petrović: Filozofija i politika u socijalizmu. – I, 1964, 2, 268–280.

G[a]o Petrović: Simpozij o dijalektici u Zwettlu. – I, 1964, 2, 325–328.

* Održan od 17. do 19. 1964. god.

Gajo Petrović: O našoj filozofiji. – II, 1965, 2, 249–254.

Gajo Petrović: Kritika u socijalizmu. – II, 1965, 3, 468–481.

Gajo Petrović: Marxova filozofija. – II, 1965, 4–5, 611–618.

Gajo Petrović: Uz jednu *Vjesnikovu* „ocjenu“. O nepoštednoj kritici svega postojećeg. – II, 1965, 4–5, 752–754.

* Preuzeto iz *Studentskog lista* br. 6/1965, od 2. 3. 1965.

Sa napomenom redakcije.

Gajo Petrović: Filozofija i socijalizam. – II, 1965, 6, 870–881.

Gajo Petrović: Povijest i priroda. – III, 1965, 1, 34–40.

Gajo Petrović: Filozofska i sociološka relevantnost Marxova pojma otuđenja. – III, 1966, 4–6, 774–790.

* Sadržaj: 1. Prethodne primjedbe. 2. Marxov pojam otuđenja. 3. Filozofska „relevantnost“ Marxova pojma otuđenja. 4. Sociološka relevantnost Marxova pojma otuđenja. Ljudska „relevantnost“ Marxova pojma otuđenja.

Gajo Petrović: Jugoslavenski filozofi u SSSR-u. – III, 1966, 4–6, 818–825.

* Poseta od 18. 5. do 1. 6. 1966.

Gajo Petrović: Marx i zapadni svijet. – III, 1966, 4–6, 827–833.

* Simpozijum održan na Univerzitetu Notr Dam u Indijani, od 24. do 28. 4. 1966.

Gajo Petrović: Godišnja skupština Hrvatskog filozofskog društva. – IV, 1967, 1–2, 221–227.

* Održana 22. i 23. 12. 1966. god. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Gajo Petrović: Dvije i po godine „Praxisa“. – IV, 1967, 1–2, 260–274.

* Redigovan tekst izveštaja podnetog godišnjoj skupštini Hrvatskog filozofskog društva 22. 12. 1966. god.

Gajo Petrović: Filozofski simpozij i savjetovanje u Budimpešti. – IV, 1967, 3, 429–431.

* Četvrta konferencija predstavnika redakcija filozofskih i socioloških časopisa socijalističkih zemalja od 4. do 7. 10. 1966. god.

Gajo Petrović: Smisao i mogućnost stvaralaštva. – IV, 1967, 5–6, 622–632.

Gajo Petrović: Djalektika oslobođenja. – IV, 1967, 5–6, 856–863.

* Međunarodni kongres u Londonu jula 1967. god.

Gajo Petrović: Razvoj i bit Marxove misli. – V, 1968, 4, 343–359.

Gajo Petrović: Filozofija i revolucija. – VI, 1969, 1–2, 89–95.

Gajo Petrović: Još dvije godine Praxisa. – VI, 1969, 1–2, 345–355.

* Izveštaj podnet godišnjoj skupštini Hrvatskog filozofskog društva, 16. 12. 1968. god.

Gajo Petrović: Izreka Heideggera. – VI, 1969, 5–6, 781–798.

Gajo Petrović: Moć, nasilje i humanost. – VII, 1970, 1–2, 45–52.

Gajo Petrović: Bertrand Russell. – VII, 1970, 1–2, 207–225.

Gajo Petrović: Humanizam i revolucija. – VII, 1970, 4, 635–644.

Gajo Petrović: „Birokratski socijalizam“. – VIII, 1971, 3–4, 483–499.

Gajo Petrović: Kultura između elite i masa. – VIII, 1971, 6, 927–938.

Gajo Petrović. Filozofski pojam revolucije. – X, 1973, 1–2, 155–167.

* Tekst predavanju održanog u Gracu 12. 3. 1973.

Gajo Petrović: Filozofija i socijalizam – još jednom. – X, 1973, 5–6, 609–622.

Gajo Petrović: O međunarodnom izdanju „Praxisa“ (1970–1973). – X, 1973, 5–6, 745–758.

* Sadržaj: Pretvaranje međunarodnog izdanja „Praxis“ u zajedničko izdanje HFD i JUF. Tri i po godine rada nove redakcije. 3. Kritika koncepcije novog međunarodnog časopisa koji bi zamijenio „Praxis“. 4. Naš principijelni stav. 5. Prijedlog.

Izveštaj redakcije „Praxis“ podnesen na godišnjoj skupštini Saveza filozofskih društava Jugoslavije 29. 6. 1973. g. u Ljubljani.

Gajo Petrović: Otvoreno pismo drugu Zihlerlu. – XI, 1974, 1–2, 205–211.

* Povodom članka Borisa Zihlerla „Nekoliko riječi o Lenjinovim kritičarima danas i kod nas“, *Borba*, 27. 1. 1974. god.

Datirano: U Zagrebu, 31. 1. 1974.

Gajo Petrović: Prijateljsko pismo Vojanu Rusu. – XI, 1974, 1–2, 249–253.

* Povodom pisma objavljenog u istom broju časopisa na str. 243–248.

Gajo Petrović: Povijest i klasna svijest. – XI, 1974, 3–5, 253–275.

PICCONI, Paul

Paul Piccone: Utopija i stvarno prevladavanje otuđenja. – IX, 1972, 1–2, 81–90.

PIRJEVEC, Dušan

Dušan Pirjevec: Revoluciona misao i identitet. – V, 1968, 1–2, 81–83.

Dušan Pirjevec: Nacija i moć. – VII, 1970, 1–2, 134–144.

POPLAŠEN, Nikola

Nikola Poplašen: Jovan Arandelović: *Filozofija i epohalna svest*, Filozofsko društvo Srbije, Beograd, 1973, str. 226. – XI, 1974, 3–5, 537–540.

POPOV, Narcis

Narcis Popov: Marksizam i Nietzsche. Prevela s francuskog Mira Žunec. – III, 1966, 2, 264–267.

POPOV, Nebojša

Nebojša Popov: Oblici i karakter društvenih sukoba. – VIII, 1971, 3–4, 329–346.

Nebojša Popov: Sociologija i ideologija. – IX, 1972, 3–4, 411–455.

* Sadržaj: I. Stanovište sistema. 1. Stručna obrada štrajkova. 2. Kontrola sukoba. 3. Modeli. 4. Klasifikacije. II. U susret istoriji. 1. Goričarev „tro-ugao“. 2. Istorija države i čovekova istorija. 3. Otuđenje: igrači i publika. 4. Nacionalizam. III. Istorija i sociologija. 1. Revoluciona pokret i društveni sistem. 2. Stanovište sistema.

Nebojša Popov: Naučna istina i istina jedne politike. – XI, 1974, 1–2, 213–229.

POPOVIĆ, Bruno

Bruno Popović: Kultura kao fetiš i ekonomistički pristup kulturi. – II, 1965, 3, 356–363.

PORTILLO, Luis

Luis Portillo: Unamunovo posljednje predavanje. (Preveo B. P.). – IV, 1967, 1–2, 168–173.

* Povodom tridesetogodišnjice smrti Migela de Unamuna.

POSAVAC, Zlatko

Z[atko] Posavac: Sveta Lukić: *Estetička čitanka*, Nolit, Beograd, 1964, str. 240. – I, 1964, 1, 122–126.

Z[atko] Posavac: *Istorija estetiki I*: Izdatel'stvo Akademii hudožestv. SSSR, Moskva 1962. redakcionnaja kolegija: M. F. Osvjannikov (glavni redaktor), M. F. Greškovič, M. A. Livšic, B. S. Mejalh, B. M. Nikiforov, L. Ja. Rejngard, P. M. Sysoev, V. P. Šestakov. – I, 1964, 1, 131–136.

Z[atko] Posavac: Milan Ranković: *Svet umetnosti. Elementi opšte estetike*, Naprijed, Zagreb, 1964, str. 306. – I, 1964, 2, 311–315.

Zlatko Posavac: Odgovor Milanu Rankoviću. – II, 1965, 2, 314–315.

* Na polemički tekst „O 'teorijskom nivou' jednog prikaza“ u istom broju časopisa, str. 309–314.

Zlatko Posavac: Kulturna funkcija školstva. – II, 1965, 3, 425–439.

* Sadržaj: I. „Apstraktna“ razmatranja. II. „Konkretna“ situacija.

Zlatko Posavac: „Umjetnost u svijetlu tehnike“. Simpozij u Varaždinu. – II, 1965, 6, 925–926.

* Održan od 6. do 9. decembra 1965. god.

Zlatko Posavac: Identifikacija tehnike i umjetnosti. – III, 1966, 2, 231–243.

Zlatko Posavac: „Veliko hrvatsko čudo“. – III, 1966, 3, 445–453.

* Povodom napisa Ervina Peratonera „Pretpostavke za korespondiranje nacionalnih kultura u jugoslavenskoj zajednici“, *Telegram*, 28. 3. 1966.

Zlatko Posavac: Filozofija u Hrvatskoj 19. stoljeća. Historiografski pregled. – IV, 1967, 3, 385–405.

Zlatko Posavac: Konrad Fiedler: *O prosuđivanju djela likovne umjetnosti*. Prevod i predgovor Milan Damnjanović. Mala filozofska

biblioteka „Kultura“, Beograd, 1965, pp. XXIX + 48. – IV, 1967, 4, 530–533.

POSAVEC, Zvonko

Zvonko Posavec: Erich Weil: *Hegel et l'Etat*. Librairie philosophique J. Vrin, Paris 1966. – IV, 3, 427–428.

Zvonko Posavec: Uspostava čovjeka ili nivelacija u svijetu rada. – IV, 1967, 1–2, 118–119.

Zvonko Posavec: Vanja Sutlić: *Bit i suvremenost*. (S Marxom na putu k povijesnom mišljenju, „Veselin Masleša“, Logos, Sarajevo, 1967, str. 421). – V, 1968, 1–2, 186–189.

Zvonko Posavec: Eugène Fleischmann: *La philosophie politique de Hegel*. Sous forme d'un commentaire des Fondaments de la philosophie du droit. Paris, Librairie Plon, 1964. – V, 1968, 1–2, 198–199.

Zvonko Posavec: O kraju filozofije u djelu Martina Heideggera. – VIII, 1971, 1, 17–24.

* Sadržaj: 1. Zgoda filozofije kao određujući momenat zapadno-evropske povijesti. 2. Filozofija kao metafizika. 3. Metafizika kao znanost.

Zvonko Posavec: Filozofija i socijalizam. (Prilog diskusiji na temu: Filozofija i socijalizam). – X, 1973, 5–6, 723–732.

POTKOVAC, Vesna

Vesna Potkovic: Lucien Goldmann: *Marxisme et les sciences humaines*. Editions Gallimard, Paris 1970. – VIII, 1971, 2, 292–295.

Vesna Potkovic: Prilog filozofiji čovjeka. Mikel Dufrenne: *Pour l'Homme*. Edition du Seuil, Paris, 1968. – VIII, 1971, 6, 958–960.

PREMEC, Vladimir

Vladimir Premec: Francois Chatelet: *La naissance de l'histoire*. Les éditions de Minuit, Paris, 1962, p. 472. – III, 1966, 1, 145.

Vladimir Premec: Georg Janoska, *Die sprachlichen Grundlagen der Philosophie*. Akademische Druck-u, Verlagsanstalt, Graz, 1962, S. 145. – III, 1966, 1, 145–146.

Vladimir Premec: Vicente Munoz Delgado, *La logica nominalista en la Universidad de Salamanca 1501–1530*. Revista Estudios, Madrid 1964. P. 448. – III, 1966, 1, 146.

PROHIĆ, Eleonora

Eleonora Prohić: Istorizacija estetičkih kategorija kao princip promišljanja u delu Luciena Goldmanna. – VIII, 1971, 2, 189–196.

PROHIĆ, Kasim

Kasim Prohić: Edmund Husserl – mislilac krize. – IV, 1967, 5–6, 741–748.

PROTEST...

Protest beogradskih intelektualaca povodom događaja u Poljskoj. – V, 1968, 3, 253–254.

Protest francuskih intelektualaca. – V, 1968, 3, 255.

* Povodom događaja u Poljskoj.

Iz: *Le Monde*, 5. 4. 1968.

PROTIĆ, Miodrag

Miodrag Protić: Povodom izjave o „Praxisu“. – V, 1968, 1–2, 219–220.

* Preuzeto iz *Politike* od 1. 2. 1968. god.

PROTOKOL...

Protokol predstavnika Jugoslavenskog udruženja za filozofiju i Instituta filozofije AN SSSR o susretima i saradnji u oblasti filozofije. – III, 1966, 4–6, 838–839.

* Potpisan u Moskvi 27. 5. 1966.

PRPIĆ, Ivan

Ivan Prpić: *Entfremdung und Humanität*. Dietz-Verlag, 1964, Berlin. – II, 1965, 6, 919–922.

Ivan Prpić: Politika, političke znanosti i socijalizam. – III, 1966, 4–6, 757–773.

Ivan Prpić: Shvaćanje građanskog društva u Marxovim radovima do 1844. godine. – XI, 1974, 1–2, 51–72.

PRUCHA, Milan

Ivan Svitak i Milan Prucha: Marksizam i problem čovjeka. (Povodom međunarodnog filozofskog simpozija Čovjek danas, Dubrovnik 1963). (Preveo M. Moguš). – II, 1965, 4–5, 731–743.

* Sadržaj: Filozofski aspekti svjetske koegzistencije prijelaza epoha ili epoha rizika? Očuvanje mira i politička djelatnost. Borba za suradnju.

Problem općeljudskih vrijednosti. Čovjek i njegova sloboda. Sloboda kao spoznata nužnost. Sloboda kao način čovjekova postojanja. Polemika. Čovjek i tehnika. Tehnika – demon ili osloboditelj? Opasnost tehnicizma – prerana starost? Potrošač i svestrano razvijen čovjek. Stvaranje nove stvarnosti. Problem filozofije čovjeka. Shvaćanje čovjeka. Zaključak. Objavljeno u: *Zeszyty Argumentow*, 5/10–6/11, 1963.

Mlan Prucha: Marksizam i smjerovi u filozofiji. Preveo Marijan Cipra. – IV, 1967, 4, 439–445.

Milan Prucha: Bitak i dijalektika. Prevela Eva Postružnik. – X, 1973, 3–4, 313–326.

PUHOVSKI, Žarko

Žarko Puhovski: Filozofija politike „novog stanja“. – VIII, 1971, 3–4, 603–614.

Žarko Puhovski: Kultura politike i socijalizam. („Socijalizam i kultura“). – IX, 1972, 1–2, 273–279.

Žarko Puhovski: Demokracija i demagogija. – X, 1973, 1–2, 27–35.

Žarko Puhovski: Jedan drugčiji Lukacs u mađarskom časopisu. – X, 1973, 3–4, 365–368.

Žarko Puhovski: Bit i granice građanskog svijeta. – XI, 1974, 1–2, 3–11.

Žarko Puhovski: Stanley Rosen, *G. W. F. Hegel. An Introduction to the Science of Wisdom*, Yale University Press, New Haven and London 1974, p. 302. – XI, 1974, 3–5, 558–560.

QUARELLO, Richardo

Ricardo Quarello: Za jednu alternativu industrijalizmu. Prevela Jelena Zuppa. – X, 1973, 1–2, 205–212.

* Sadržaj: 1. Savremeni paradoks. 2. Nova ljevica. 3. Socijalistička politika i socijalizacija politike. 4. Za jednu alternativu neraskidivo političku i socijalnu. 5. Usmjerenja industrijalizma. 6. Za jednu metodologiju prakse promjene.

RADHAKRISHNAN, Savrepalli

Savrepalli Radhakrishnan: Govor Savrepalli Radhakrishnana prigodom proglašenja za počasnog doktora Zagrebačkog sveučilišta. – II, 1965, 6, 932.

* Održan 1. oktobra 1965. god.

RANKOVIĆ, Milan

Milan Ranković: O „teorijskom nivou“ jednog prikaza. – II, 1965, 2, 309–314.

* Povodom prikaza autorove knjige *Svet umetnosti* u časopisu *Praxis* br. 2/1964.

REDAKCIJA „Praxis“-a

[Redakcija]: Čemu *Praxis*. – I, 1964, 1, 3–6.

* Autor: Gajo Petrović.

[Redakcija]: In memoriam. Palmiro Togliatti. – I, 1964, 1, 143–144.

[Redakcija]: Riječ unaprijed. – I, 1964, 2, 147–150.

* Uz tematski blok „Misao i perspektive socijalizma“.

U povodu tužbe Olega Mandića. – II, 1965, 2, 331–335.

* Zbog napisa u *Praxisu* br. 2/1964. iz pera Danka Grlića i Milana Kangrge o autorovom delu *Pregled dijalektičkog materijalizma*.

Oleg Mandić u svjetlu vlastitih tekstova. – II, 1965, 2, 336–340.

* Sadrži odlomak: Pregled dijalektičkog materijalizma. Predgovor. Strujanja u našoj sociološkoj teoriji.

Oleg Mandić u svjetlu stručne kritike. – II, 1965, 2, 341–348.

* Sadrži odlomke iz napisa o knjigama Olega Mandića iz pera: Joža Potrča, Gaje Petrovića, Veljka Cvjetičanina, Mihaila Đurića i Dragoljuba Mićunovića.

[Redakcija]: Mjesto uvoda. – II, 1965, 3, 351–355.

* Uz temat „Jugoslavenska kultura“.

[Redakcija]: Za principijelnu diskusiju. U povodu *Vjesnikove* „recenzije“ *Praxisa*. – II, 1965, 4–5, 744–751.

* Povodom teksta „Praxis br. 3/1965“ objavljenog u listu *Vjesnik* od 26. 5. 1965. god.

[Redakcija]: Riječ unaprijed. – II, 1965, 6, 759–762.

* Uz temat časopisa „Što je povijest“.

Redakcija: U povodu jednog intervjua. – III, 1966, 2, 297–299.

* Povodom intervjua Milentija Popovića u listu *NIN* br. 785. od 23. 1. 1966. u kome se dotiče i časopisa *Praxis*.

Redakcija: Suze sina razmetnoga. – III, 1966, 2, 300–303.

* Povodom priloga Nedjeljka Kujundžića na Radio-Zagrebu 9. 2. 1966. god.

- [Redakcija]: Na početku novog godišta. – IV, 1967, 1–2, 3–6.
- [Redakcija]: Ispravak redakcije „Praxis“. – IV, 1967, 1–2, 249–251.
* U potpisu: Glavni i odgovorni urednici Gajo Petrović i Rudi Supek.
Datirano: U Zagrebu, 9. listopada 1966.
Preuzeto iz *Vjesnika* od 16. listopada 1966.
- [Redakcija]: Nacionalno u kulturi. – IV, 1967, 4, 541–543.
* Deo uvodnika „Mjesto uvoda“ iz broja 3/1965. časopisa *Praxis*.
- Redakcija: Rat ili mir. – IV, 1967, 4, 549–550.
* Rat na Bliskom Istoku između Arapa i Jevreja.
- [Redakcija]: Neobjavljen intervju. – IV, 1967, 5–6, 880–883.
* U prilogu objavljen intervju Gaje Petrovića listu *Slobodna Dalmacija* koji ovaj list, iako naručen, nije hteo da objavi.
- [Redakcija]: Uz najnovije „financijske teškoće“ *Praxisa*. – V, 1968, 3, 231–232.
- [Redakcija]: Izjava redakcije časopisa „Praxis“. – V, 1968, 3, 233–234.
* U potpisu: Gajo Petrović, Rudi Supek.
Datirano: U Zagrebu, 28. 3. 1968.
- [Redakcija]: Svim članovima redakcijskog savjeta *Praxis*. – V, 1968, 1–2, 235.
* Povodom otpuštanja s univerziteta šestorice profesora Varšavskog univerziteta.
Datirano: U Zagrebu, 28. 3. 1968.
- [Redakcija]: U povodu nekih najnovijih kritika *Praxisa*. – V, 1968, 4, 449–458.
- [Redakcija]: Obavijesti redakcije *Praxis*. – VI, 1969, 3–4, 650–651.
- [Redakcija]: Obavijest pretplatnicima jugoslavenskog izdanja. – VI, 1969, 5–6, 895.
- [Redakcija]: Lucien Goldmann (1913–1970). – VII, 1970, 4, 507–508.
- [Redakcija]: Obavijesti redakcije „Praxis“. – VIII, 1971, 1, 166–167.
* Objavljen tekst pisma upućenog Muhamedu Filipoviću, članu Redakcijskog savjeta časopisa „Praxis“, povodom članka „Konceptije naše

filozofije o njenoj ulozi i odnosu u društvu“ u časopisu *Filozofija*, Beograd, 3–4/1969.

[Redakcija]: Georg Lukacs. 1885–1971. – VIII, 1971, 3–4, 305–307.
* In memoriam.

[Redakcija]: Trenutak jugoslavenskog socijalizma. – VIII, 1971, 3–4, 309–311.

[Redakcija]: Izjava redakcije časopisa „Praxisa“. – IX, 1972, 1–2, 303.

* Povodom hapšenja Karela Kosika, češkog filozofa i člana Redakcijskog svjeta časopisa „Praxis“.

Datirano: U Zagrebu, februara 1972.

[Redakcija]: Uvod. – IX, 1972, 3–4, 307–311.

* Uz temat broja „Marksizam i društvena svijest“.

[Redakcija]: Za slobodu akademske diskusije. – IX, 1972, 3–4, 611–613.

* Povodom optužnice protiv profesora Mihaila Đurića, profesora Pravnog fakulteta u Beogradu.

[Redakcija]: Zašto dvobroj na 16 strana? – IX, 1972, 5–6, 619–621.

[Redakcija]: Izjava Redakcije „Praxis“. – X, 1973, 1–2, 287–288.

* Povodom nagoveštaja o stavovima političkih i partijskih vlasti u Beogradu da osmoro profesora Filozofskog fakulteta treba udaljiti sa nastavničkih mesta.

[Redakcija]: Uvodna bilješka. – X, 1973 3–4, 291.

[Redakcija]: Izmjene u redakciji „Praxis“. – X, 1973, 5–6, 763.

[Redakcija]: U povodu nekih najnovjih kritika „Praxisa“. – XI, 1974, 1–2, 231–241.

* U prilogu preštampan tekst iz *Praxisa* br. 4/1968, str. 449–458.

[Redakcija]: Obavijest redakcije „Praxis“. – XI, 1974, 1–2, 154.

* Povodom pisma Božidara Debenjaka i dr. objavljenog u istom broju časopisa na str. 243–248.

[Redakcija]: Bilješka Redakcije. – XI, 1974, 3–5, 534–535.

* U vezi sa pismom Besima Ibrahimpasića o istupanju iz Redakcijskog savjeta časopisa.

REDAKCIJSKI savjet...

Povodom izjave o „Praxisu“ (izjava članova Redakcijskog savjeta). – V, 1968, 1–2, 217–218.

* Povodom članka „Beogradski pisci – komunisti u Književnim novinama“ u listu *Politika* od 23. 1. 1968. god.

U potpisu: Mihailo Đurić, Vojin Milić, Zagorka Pešić-Golubović, Miladin Životić, Andrija Krešić.

Odgovori članova Redakcijskog savjeta. – V, 1968, 3, 236–252.

* Na izjavu Redakcije *Praxisa* povodom odstranjivanja s univerziteta šetorice profesora Varšavskog univerziteta. Objavljene izjave 29 članova Redakcijskog savjeta *Praxis*.

Odgovori članova Redakcijskog savjeta *Praxis*. – V, 1968, 4, 337–342.

* Sadrži odgovore 12 članova Redakcijskog savjeta na izjavu Redakcije časopisa *Praxis* o događajima u Poljskoj.

Sastanak Redakcijskog savjeta *Praxis*, Korčula 1969. – VII, 1970, 1–2, 226–249.

* Sadržaj: Uvodna riječ: Mihailo Đurić (226–229); Neka objašnjenja: Rudi Supek (229–232), Diskusija: Predrag Vranicki (232), Danko Grlić (232–233), Andrija Krešić (233–235); Ljubomir Tadić (235–236), Branko Bošnjak (236–237), Miladin Životić (237–238), Vojin Milić (238–240), Danko Grlić (240–241), Veljko Korać (241–242), Stanko Bošnjak (242), Predrag Vranicki (243–244), Svetozar Stojanović (244), Vojin Milić (245), Dragoljub Mićunović (245), Frano Plančić (245–246), Besim Ibrahimpašić (246), Zaga Pešić-Golubović (247), Predrag Vranicki (147), Ivan Kuvačić (247–248), Ljubo Tadić (248), Predrag Vranicki (249).

REI, Dario

Dario Rei: F. Balbo i hegelovska dijalektika. Prevela Genoveva Slade. – VIII, 1971, 1, 51–54.

REPUBLIČKI savjet...

Dopis Republičkog savjeta za naučni rad. – XI, 1974, 3–5, 565–566.

* Faksimil odluke o ukidanju sredstava časopisu *Praxis*.

RESTUCCIA, Paul

Paul Restuccia: Marx o otuđenju i privatnom vlasništvu. Preveo B. P. – VII, 1970, 3, 458–465.

RICHTER, Melita

Melita Richter: *Giovani – nuova frontiera*. Mondodoggi – SEI – Torino – 1969. – VIII, 1971, 3–4, 626–629.

RICHTER, Vjekoslav

Vjekoslav Richter: Asistencija i angažiranost. O nekim fundamentalnim pitanjima naše arhitekture. – II, 1965, 4–5, 574–579.

RODIN, Davor

D[avor] Rodin: Gottfried Stiehler, *Die Dialektik in Hegels' Phänomenologie des Geistes*. Akademie Verlag Berlin, 1964, str. 306. – II, 1965, 1, 145–147.

Davor Rodin: Varijacije na Blochovu temu. – III, 1966, 3, 343–353.

Davor Rodin: *Ernst Bloch zu ehren*, herausgegeben von Siegfried Unseld, Suhrkamp Verlag, 1965, p. 413. – III, 1966, 3, 454–455.

Davor Rodin: Georg Lukacs, *Der junge Marx. Seine philosophische Entwicklung von 1840–1844*, Verlag 9, Neske, Pfulingen, 1965, S. 71. – III, 1966, 3, 455–456.

Davor Rodin: Privatno vlasništvo i proletarijat. Stara marksistička tema. – IV, 1967, 1–2, 39–52.

Davor Rodin: Delegacija Jugoslavenskog udruženja za filozofiju u Čehoslovačkoj. – IV, 1967, 1–2, 238–239.

* Od 10. do 20. novembra 1966. god.

Davor Rodin: Privatno vlasništvo i klase. – IV, 1967, 3, 328–336.

Davor Rodin: Karl Korsch i kraj jedne epohe razvoja marksizma. – IV, 1967, 5–6, 778–801.

Davor Rodin: Ekonomija i politika. – V, 1968, 1–2, 162–164.

ROVATTI, Pier Aldo

Pier Aldo Rovatti: „Praxis“ i novi marksizam čovjeka. Preveo V[jekoslav] Mikecin. – VII, 1970, 4, 691–693.

* Iz časopisa: *Aut Aut*, Milano, br. 116, 1970.

RUBEL, Maximilien

Maximilien Rubel: Historijska funkcija nove buržoazije. Prevela Biserka Cvjetičanin. – VII, 1970, 5–6, 945–956.

RUS, Veljko

Veljko Rus: Samoupravni egalitarizam i društvena diferencijacija. – VI, 1969, 5–6, 811–827.

* Sadržaj: Normativne i aktualne strukture moći. Konflikti i participacija. Samoupravljanje i diferencijacija društva.

Veljko Rus: Participativna i reprezentativna demokratija. – VIII, 1971, 5, 697–717.

* Sadržaj: Apologija participativne demokratije. Mogućnosti participativne demokratije. Tehnološki indeterminizam. Holistički determinizam. Participativna demokratija i dezalijenacija. Odnos između participativne i reprezentativne demokratije. Uloga katalizatora. Utopija.

RUS, Vojan

Vojan Rus: Dijalektičko i nedijalektičko shvatanje socijalističkog morala i naša praksa. – III, 1966, 4–6, 530–543.

Vojan Rus: O dosadašnjem i budućem razvitku slovenačke filozofije. – IV, 1967, 1–2, 144–154.

* Sadržaj: I. Dosadašnji razvitak. Razdoblje do oslobođenja. Posle oslobođenja. II. Mesto filozofije u socijalističkom društvu, naročito danas. III. Neki posebni problemi razvoja filozofije u Sloveniji. Referat na osnivačkoj skupštini Slovenačkog filozofskog društva.

RUSSELL, Bertrand

[Bertrand Russell]: Russellova najava međunarodne konferencije o Čehoslovačkoj. – VI, 1969, 1–2, 311–312.

* Povodom oružane intervencije snaga Varšavskog pakta.

Izjava Russellove konferencije o Čehoslovačkoj. Stockholm, 1. i 2. februara. – VI, 1969, 1–2, 313–315.

RUŽIĆ, Branko

Branko Ružić: Primjedbe uz likovni odgoj. – III, 1966, 4–6, 650–652.

SCHUMACHER, Joachim

Joachim Schumacher: Prmjedbe uz pretpovijest pojma Ništa u Hegela i njegovo ukidanje u Marxa i Ernsta Blocha. Preveo B[ranko] D[espot]. – VII, 1970, 5–6, 853–862.

SEMERARI, Giuseppe

Giuseppe Semerari: Birokracija i individualna sloboda kao tehnička odgovornost. Preveo Boris Kalin. – V, 1968, 1–2, 36–41.

Giuseppe Semerari: Talijansko filozofsko neoprosvjetiteljstvo. – VI, 1969, 5–6, 730–742.

SERGEJEV, Dimitrije

Dimitrije Sergejev: Sigmund Freud i teorija alijenacije. – VI, 1969, 5–6, 719–729.

* Sadržaj: Potiskivanje, otpor i sublimacija. Nagon života i nagon smrti. Mogućnost nerepresivne civilizacije.

SESARDIĆ, Neven

Neven Sesardić: Dvije knjige o Wittgensteinu. Ludwig Wittgenstein: *The Man and his Philosophy*, Editet by K. T. Fann, New York 1967; Wittgenstein, *The philosophical Investigations*, Edited by George Pitcher, London 1968. – VIII, 1971, 5, 745–749.

Neven Sesardić: A. J. Ayer: *The Origins of Pragmatism*. Macmillan 1968. Russel and Moore. *The Analytical Heritage*, Harvard University Press, 1971. – IX, 1972, 3–4, 583–587.

Neven Sesardić: A. N. Prior: *Objects of Thought* (edited by P. T. Geach and A. J. Kenny, Oxford 1971). – X, 1973, 1–2, 235–237.

Neven Sesardić: O izvjesnosti. – XI, 1974, 3–5, 377–386.

SHIBATA, Shingo

Shingo Shibata: Vijetnamska revolucija i marksistička filozofija. Preveo Branko Despot. – IX, 1972, 1–2, 237–146.

SIMEUNOVIĆ, Vojin

Vojin Simeunović: Aktualnost Hegelove „Fenomenologije duha“. – VII, 1970, 5–6, 763–772.

Vojin Simeunović: Gerd-Klaus Kaltenbrunner: *Hegel und die Folgen*. Verlag Rombach, Freiburg 1970. – VIII, 1971, 1, 135–142.

Vojin Simeunović: Rad kao transcendencija – bit: nesvjesna i svrshodna djelatnost. Filozofske pretpostavke za jednu teoriju kulture. – IX, 1972, 3–4, 543–554.

SKLEDAR, Nikola

Nikola Skledar: Andrija Krešić, *Političko društvo i politička mitologija*, Vuk Karadžić, Beograd, 1968. – VI, 1969, 3–4, 610–612.

Nikola Skledar: Gustav Mensching: *Soziologie der Religion*. Ludwig Röhrscheid Verlag, Bonn 1968. – VII, 1970, 3, 479–481.

Nikola Skledar: Filozofski simpozij u Zwettlu. – VIII, 1971, 6, 967–968.

* Održan od 14. do 18. oktobra na temu „Mrksova kritika religije“.

SOLAR, Milivoj

Milivoj Solar: Zabavna i dosadna književnost. – II, 1965, 3, 413–424.

SOCHOR, Lubomir

Lubomir Sochor: Marksizam u današnjoj jugoslavenskoj filozofiji. – VI, 1969, 1–2, 338–344.

* Predgovor češkom prevodu knjige Gaje Petrovića: *Filosofie a marxismus*, Praha, 1968.

Lubomir Sochor: Prvi pokušaj sinteze Marxa i Freuda. (Uz teorijsko djelo Wilhelma Reicha). Preveo B. P. – VII, 1970, 4, 541–558.

SOHN-RETHEL, Alfred

Alfred Sohn Rethel: Imperijalizam, era dvojne ekonomike. Sugestije za marksističku kritiku „naučnog upravljanja“. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 1–2, 294–306.

SOKOLOVIĆ, Džemal

Džemal Sokolović: Vlasništvo i nesloboda. – X, 1973, 1–2, 73–91.

* Sadržaj: Rad i svojina. Porijeklo svojine. Privatna svojina. Osnovne pretpostavke liberalizma. Liberalizam kao „sloboda od“. Proletariat i svojina.

Džemal Sokolović: Herbert Marcuse, *Kraj utopije – Esej o oslobođenju*, Stvarnost, Zagreb 1972, str. 224. – X, 1973, 213–216.

Džemal Sokolović: Teze za jednu novu kritiku građanskog društva. – XI, 1974, 1–2, 41–49.

Džemal Sokolović: Otudjenje i ospoljenje. – XI, 1974, 3–5, 277–286.

SOS, Vilmos

Vilmos Sos: Totalna revolucija. Preveo B. P. – VI, 1969, 1–2, 278–280.

SPINELLA, Mario

Mario Spinella: „Rinascita“ o „Praxisu“. – V, 1968, 1–2, 216.

* Objavljeno 21. 6. 1968. god.

STANKOVIĆ, Mladen

Mladen Stanković: Čovjek i religija. I. Sveta ili cjelovita dopuna čovjekove parcijalnosti i nesavršenosti. – VII, 1970, 4, 645–655.

* Sadržaj: a) Religija kao dopuna čovjekove duhovne parcijalnosti. b) Analiza shvaćanja religije i nekih filozofa. c) Analiza nekih Marxovih shvaćanja religije. d) Crkva. Zaključak.

STOIANOVICI, Dragan

Dragan Stoianovici: Humane vrijednosti u Marxovoj koncepciji i nadilaženju utopije. Prevela Ž. Boić. – IX, 1972, 1–2, 91–97.

STOJANOVIĆ, Svetozar

Svetozar Stojanović: Sloboda i demokratija u socijalizmu. – I, 1964, 2, 203–213.

Svetozar Stojanović: Moralnost revolucionarne avangarde kao historijska pretpostavka socijalizma. – III, 1966, 1, 70–76.

Svetozar Stojanović: Etika i interpretacija Marxa. – III, 1966, 4–6, 570–578.

Svetozar Stojanović: Etatistički mit socijalizma. – IV, 1967, 1–2, 30–38.

Svetozar Stojanović: Društveno samoupravljanje i socijalistička zajednica. – IV, 1967, 5–6, 680–692.

Svetozar Stojanović: Mogućnosti socijalističke revolucije danas. – VI, 1969, 1–2, 190–204.

Svetozar Stojanović: Od postrevolucionarne diktature do socijalističke demokratije Jugoslavenski socijalizam na raskršću. – IX, 1972, 3–4, 375–398.

* Proširen teksta predavanja održanog na Korčulanskoj ljetnjoj školi 1971. god.

Svetozar Stojanović: Pauperistički komunizam i postrevolucionarni razvoj. – X, 1973, 1–2, 37–46.

* Sadržaj: 1. Pauperistički komunizam kao arhetip. 2. Pauperistički komunizam i staljinizam. 3. Pauperistički komunizam i maoistička Kulturna revolucija. 4. Pauperistički komunizam i osnovne tendencije u postrevolucionarnom razvoju Jugoslavije.

Svetozar Stojanović: Staljinistička partijnost i komunističko dostojanstvo. – X, 1973, 5–6, 679–696.

* Sadržaj: 1. Samoponiženje pod maskom revolucionarne nesebičnosti. 2. Zamka „objektivnog“ značenja i „objektivne“ krivice. 3. Fetišizam i harizma partije. 4. „Nesrećna svest“ u procesu između metafizičkog

i pozitivističkog odnosa prema partiji. 5. Sveprisutni neprijatelj. 6. Lančana reakcija. 7. Rezervna mera: subjektivna krivica. 8. Asimetrija principa i merila. 9. Lično dostojanstvo kao nepovrediva granica revolucionarnog sampožrtvovanja.

Predavanje na Korčulanskoj ljetnjoj školi avgusta 1973.

Svetozar Stojanović: Sadržina, smisao i smer jednog napada. – X, 1973, 5–6, 733–744.

* Povodom teksta Radivoja Davidovića: „Sadržina, smisao, smer jedne političke filozofije“ objavljenog u dva nastavka u listu *Student* od 23. i 30. oktobra 1973.

STOŠIĆ, Dušan

Dušan Stošić: Čitajući Blocha. – III, 1966, 3, 377–380.

Dušan Stošić: Neposredna i posredovana društvena moć individua. – VII, 1970, 1–2, 184–187.

Dušan Stošić: Svetozar Stojanović: *Između ideala i stvarnosti*, Prosveta, Beograd, 1969. – VII, 1970, 3, 466–469.

Dušan Stošić: Hegel i otuđena ljudska zajednica. – VII, 1970, 5–6, 999–1004.

Dušan Stošić: Miladin Životić: *Egzistencija, realnost i sloboda*. Posebno izdanje časopisa „Ideje“, Uređuje redakcija, za izdavača Milutin Stanisavac. – XI, 1974, 1–2, 186–188.

STRINKA, Julijus

Julijus Strinka: Misli o demokratskom socijalizmu. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 254–259.

STUDENTIMA...

Studentima Filozofskog fakulteta u Varšavi. – V, 1968, 3, 254–255.

* Iz: *Književne novine*, br. 325, 13. 4. 1968. god.

SUCHY, Juraj

Juraj Suchy: Godišnji skup jugoslavenskih filozofa. – VI, 1969, 5–6, 887–888.

* O godišnjoj skupštini Jugoslovenskog udruženja za filozofiju u Opatiji održanoj od 31. januara do 2. februara 1969. god.

Iz časopisa *Filozofia*, Bratislava, 34/1969, 3, 317–318.

SUPEK, Rudi

Rudi Supek: Dijalektika društvene prakse. – I, 1964, 1, 54–65.

R[udi] Supek: Vera St. Erlich: *Porodica u transformaciji*, Izdanje „Naprijed“, Zagreb, 1964, str. 490. – I, 1964, 1, 126–128.

Rudi Supek: Imamo li sociologiju i gdje je ona. – I, 1964, 2, 289–292.

R[udi] Supek: Serge Mallet: *La nouvelle classe ouvrière*, Paris, 1963, ed. Du Seuil, str. 262. – I, 1964, 309–311.

Rudi Supek: Sudbina proizvođačke zajednice. – II, 1965, 1, 64–74.

Rudi Supek: Etičke antinomije revolucionarne egzistencije. – II, 1965, 1, 113–125.

* Sadržaj: Prva protivrječnost. Druga protivrječnost. Treća protivrječnost.

R[udi] Supek: Claude Levi-Strauss: *Le pensée sauvage*. (Prvobitna misao), Ed. Plon, Paris, 1962. – II, 1965, 1, 140–143.

Rudi Supek: Predrasude i pristrasnosti u spoznaji društva. – II, 1965, 2, 234–242.

Rudi Supek: Nacija i nacionalna kultura. – II, 1965, 3, 375–388.

* Sadržaj: Prva predrasuda. Druga predrasuda. Treća predrasuda. „Nesretna svijest“ i nacionalna kultura. Kad nacionalna kultura postaje nacionalno pitanje. Koji su zbiljski uzroci nacionalističkih tendencija?

Rudi Supek: „Partija i inteligencija“. – II, 1965, 3, 492–497.

* Povodom članka A. Rumjanceva objavljenog u moskovskoj *Pravdi* a prenetog u zagrebačkom *Vjesniku*.

Rudi Supek: Još jednom o alternativni: staljinistički pozitivizam ili stvaralački marksizam. – II, 1965, 6, 891–915.

* Sadržaj: Staljinistički pozitivizam: varijanta ili revizija marksizma? Antihumanizam staljinističkog dogmatizma. Model filozofije za birokraciju. Marksizam pred novim zadacima.

Sa napomenom Redakcije na str. 891.

Rudi Supek: André Gorz: *Stratégie ouvrière et néo-capitalisme* (Radnička strategija i neokapitalizam), Ed. Du Seuil, Paris, 1964, str. 175. – III, 1966, 1, 139–141.

Rudi Supek: Izraz i tehnika. O nekim prividnim dilemama. – III, 1966, 2, 219–230.

Rudi Supek: „Misterij“ jedne šutnje. – III, 1966, 2, 254–263.

Rudi Supek: Ernest Mandel, *Traite d'économie marxiste* (Udžbenik marksističke ekonomije), I, II (473 i 555), Paris, 1962, Ed. Julliard. – III, 1966, 2, 284–286.

- Rudi Supek: Lukacseva teorija partije. – III, 1966, 3, 381–392.
- Rudi Supek: Nekonformizam etičnosti. – III, 1966, 4–6, 492–508.
* Sadržaj: Moral i nagoni: gospodski moral i robovski moral. Nietzsche i Marx o odgovornosti i slobodnom čovjeku.
- Rudi Supek: Zašto je potrebno uvesti likovni odgoj u škole drugog stupnja. – III, 1966, 4–6, 644–649.
* Sadržaj: Razvoj kreativnih sposobnosti. Suvremeni značaj likovnog odgoja. Tehnički odgoj i likovno oblikovanje u suvremenoj proizvodnji.
- Rudi Supek: Francuska komunistička partija i intelektualci. – III, 1966, 4–6, 791–800.
- Rudi Supek: Edgar Morin: *Introduction à une politique de l'homme*. Uvod u jednu politiku čovjeka. Ed. Du Seuil, Paris, 1965, str. 324. – III, 1966, 4–6, 810–812.
- Rudi Supek: Serge Mallet: *Le Gaullisme et la Gauche* (Degolizam i ljevica). Ed. Du Seuil, Paris, 1965, str. 266. – III, 1966, 4–6, 815–1817.
- Rudi Supek: Tehnokratski scijentizam i socijalistički humanizam. Nekoliko ideja o jednoj neiscrpoj i aktuelnoj temi. – IV, 1967, 1–2, 7–29.
* Sadržaj: Da bismo izbjegli pogrešno postavljanje ontološke dileme. Tehnokratski scijentizam proizlazi iz veoma solidnih osnova. Što znači teza o „koncu ideologije“? Hoće li tehnokratski scijentizam dovesti do vladavine tehno-birokracije?
- Rudi Supek: Jugoslaveni na „Evropskom seminaru“. – IV, 1967, 1–2, 240–241.
* Održanom od 25. do 28. 1. 1967. u Grenoblu na temu „Prisutnost Evrope u svetu“.
- Rudi Supek: Intelektualci i problem integracije Evrope. – IV, 1967, 3, 373–384.
* Sadržaj: Evropa – kontinent koji je izgubio vodeći položaj. Evropa – federacija ili „zajednica domovina“? Odnosi između socijalističkih i nesocijalističkih zemalja. Evropa i treći svijet. Jedan realni model evropske integracije.
- Rudi Supek: Henri Lefebvre: *Sociologie de Marx* (Sociologija Marxa), str. 171, PUF, Paris, 1966. – IV, 1967, 3, 421–423.
- Rudi Supek: Sovjetski filozofi i teorija otuđenja. – IV, 1967, 4, 516–521.

Rudi Supek: Uvodna riječ. – IV, 1967, 5–6, 557–564.

* Na IV zasjedanju Korčulanske ljetnje škole održanog od 16. do 26. avgusta 1967. godine pod naslovom „Stvaralaštvo i postvarenje“.

Rudi Supek: A. Gorz: *Teški socijalizam (Le socialisme difficile)*. Ed. du Seuil, Paris, 1967, str. 248. – IV, 1967, 5–6, 838–840.

Rudi Supek: *Le conflict israélo-arabe*, Les Temps Modernes, Paris, 1967, str. 992. – IV, 1967, 5–6, 853–855.

Rudi Supek: Uvodna riječ. – V, 1968, 1–2, 67–69.

* Za simpozijum „Radnički pokret i samoupravljanje“.

Rudi Supek: Završna riječ. – V, 1968, 1–2, 95–97.

* Na Simpozijumu „Stvaralaštvo i postvarenje“.

Rudi Supek: Robno-novčani odnosi i socijalistička ideologija. – V, 1968, 1–2, 170–179.

Rudi Supek: Između buržoaske i proleterske svijesti. – V, 1968, 4, 279–294.

* Sadržaj: Dijalektika pojedničanoga i općenitoga. Anti-racionalizam i anti-individualizam tipičnih reakcionarnih društvenih teorija. Avanture „nacionalnog osjećaja“. Jedan konkretan primjer dijalektike općenitoga, posebnoga i pojedinačnoga.

Rudi Supek: Marx i revolucija. Uvodna riječ. – VI, 1969, 1–2, 6–15.

Rudi Supek: Policija, birokracija i struktura staljinizma. Uz knjigu Artura Londona „Priznanje“. – VI, 1969, 3–4, 507–527.

* Sadržaj: Tjelesna mučenja i poniženja da bi se uništila predodžba o vlastitoj vrijednosti. Čovjek mora naučiti da je „stvar koja govori“. Od poluistina i neistina do kolektivne laži. Osjećaj krivnje i deifikacija partije.

Rudi Supek: Uloga inteligencije i neke pretpostavke reforme univerziteta. – VI, 1969, 3–4, 560–580.

* Sadržaj: Politika za znanost ili politika pomoću znanosti. Humanistička inteligencija i tehnička inteligencija.

Rudi Supek: M. B. Mitin na starom poslu. – VI, 1969, 3–4, 643–649.

* Povodom pisanja o „jugoslavenskim revizionistima“ u časopisu *Inostrannaja literatura*, mart, 1969.

Rudi Supek: Uvodna riječ. – VII, 1970, 1–2, 3–7.

* Uz temat broja „Moć i humanost“.

Rudi Supek: Jugoslovensko samoupravljanje pod evropskim forumom. – VII, 1970, 3, 383–396.

* Sadržaj: Povodom simpozija održanog u Amsterdamu. Pitanja u vezi s političkim sistemom. Ekonomska pitanja i dileme. Participacija ili samoupravljanje. Što nam nedostaje za diskusije na Evropskom forumu.

Rudi Supek: Naši likovni stvaraoci i kulturna situacija. Osvrt na jednu anketu. – VII, 1970, 4, 611–633.

* Sadržaj: 1. Je li Akademija likovnih umjetnosti suvremena ili zastarjela ustanova? 2. Sloboda likovnog stvaranja i ideologija. 3. Nezadovoljstvo sa kulturnim medijem i likovnim posrednicima.

Rudi Supek: Aktuelnost Hegelove i Lenjinove misli. – VII, 1970, 5–6, 699–707.

Rudi Supek: Georges Friedmann: *Moć i mudrost. (La Puissance et la Sagesse)*, Gallimard, Paris, 1970, str. 503. – VIII, 1971, 1, 143–146.

Rudi Supek: Lucien Goldmann – čovjek, mislilac i borac. – VIII, 1971, 2, 171–182.

Rudi Supek: Protivurječnosti i neodređenosti jugoslovenskog samoupravnog socijalizma. – VIII, 1971, 3–4, 347–371.

* Sadržaj: Radničko samoupravljanje u svijetu i kod nas. Što je pogrešno u koncepciji radničkog samoupravljanja? Kad radničko samoupravljanje ide protiv radničke klase. Politička decentralizacija i budućnost malih naroda. Biti komunista – nije ni klasno ni nacionalno, nego egzistencijalno opredjeljenje.

Rudi Supek: Uvodna riječ. – IX, 1972, 1–2, 3–8.

* Uz temat broja „Utopija i realnost“.

Rudi Supek: Čemu, uostalom, sada još i ovaj marksizam. – IX, 1972, 3–4, 327–338.

* Sadržaj: Tko zna što je to „naš marksizam“? Kakav marksizam za samoupravni socijalizam? Kome smeta naš internacionalizam?

Rudi Supek: Anarholiberalizam i marksizam. – X, 1973, 1–2, 273–282.

Rudi Supek: Deset godina Korčulanske ljetnje škole (1963–1973). (Uvodna riječ). – X, 1973, 5–6, 563–574.

SUTLIĆ, Vanja

Vanja Sutlić: „Stvaralaštvo i postvarenje“. O urgentnosti radikalno revolucionarnog mišljenja. – IV, 1967, 5–6, 596–607.

Vanja Sutlić: Uvodna riječ za Simpozijum „Birokracija, tehnokracija i lične slobode“. – V, 1968, 1–2, 52–57.

Vanja Sutlić: Završna riječ na Simpoziju. – V, 1968, 1–2, 62–66.

Vanja Sutlić: Errata corrige. – V, 1968, 1–2, 226–227.

* U autorovom izlaganju „Stvaralaštvo i postvarenje“.

Vanja Sutlić: Za razumijevanje Marxovog pojma revolucije. – VI, 1969, 3–4, 604–605.

Vanja Sutlić: Moć i čovječnost. – VII, 1970, 1–2, 15–23.

SUVIN, Darko

Darko Suvin: Brechtov „Kavaski krug kredom“ kao marksistički figurizam. – VIII, 1971, 5, 733–743.

SVITAK, Ivan

Ivan Svitak i Milan Prucha: Marksizam i problem čovjeka. (Povodom međunarodnog filozofskog simpozija Čovjek danas, Dubrovnik 1963). (Preveo M. Moguš). – II, 1965, 4–5, 731–743.

* Sadržaj: Filozofski aspekti svjetske koegzistencije prijelaza epoha ili epoha rizika? Očuvanje mira i politička djelatnost. Borba za suradnju. Problem općeljudskih vrijednosti. Čovjek i njegova sloboda. Sloboda kao spoznata nužnost. Sloboda kao način čovjekova postojanja. Polemika. Čovjek i tehnika. Tehnika – demon ili osloboditelj? Opasnost tehnicizma – prerana starost? Potrošač i svestrano razvijen čovjek. Stvaranje nove stvarnosti. Problem filozofije čovjeka. Shvaćanje čovjeka. Zaključak. Objavljeno u: *Zeszyty Argumentov*, 5/10–6/11, 1963.

ŠARAC, Azra

Azra Šarac: Diskusije sovjetskih filozofa povodom „Ekonomsko-filozofskih rukopisa“. – IV, 1967, 3, 406–420.

* Sadržaj: Otuđenje i ukidanje otuđenja. Slobodna djelatnost i „slobodni rad“. Komunistički rad. Ukidanje privatnog vlasništva i komunizam.

ŠARČEVIĆ, Abdulah

Abdulah Šarčević: Istina, moderni racionalitet, povijest. Istina i oslobođenje neraspoloživog. – II, 1965, 2, 193–205.

Abdulah Šarčević: Umjetnost i konstruktivistički nihilizam. – III, 1966, 2, 202–218.

Abdulah Šarčević: Karl Jaspers tragičan mislilac suvremenosti. – VI, 1969, 3–4, 374–389.

ŠEGEDIN, Petar

Petar Šegedin: O osjećaju pripadnosti i odgovornosti intelektualca malog naroda. – II, 1965, 3, 389–402.

* Sadržaj: 1. Intelektualci. 2. Vrijednosti: osjećaj pripadnosti i osjećaj odgovornosti. 3. Intelektualac i osjećaj pripadnosti i odgovornosti. 4. Narod, država i stvaraoči mitova. 5. Lijevi intelektualci. 6. Problem socijalističke kulture. 7. Lijevi intelektualci i porast interesa za nacionalne mitove. 8. Intelektualac malog naroda i opasnost za egzistenciju malih naroda. 9. Opsnost za lijeve intelektualce.

ŠIFLER-PREMEC, Ljerka

L[jerka] Šifler: Vladimir Jankélévitch, *L'ironie*. Ed. Flammarion, Paris, 1964, p. 199. – II, 1965, 1, 143–145.

Ljerka Šifler: Roger Garaudy, *Deu es mort. Etude sur Hegel*, (P. U. F., Paris, 1962, p. 436). – II, 1965, 2, 304–307.

Lj[erka] Šifler: Lucien Goldmann: *Pour une sociologie du roman*, Ed. Gallimard, 1964, p. 229. – II, 1965, 4–5, 699–702.

Ljerka Šifler-Premec: Kostas Axelos: *Heraclite et la philosophie*. Collection „Arguments“, Les éditions de Minuit, 1962, p. 275; *Vers la pensée planétaire*. Collection „Arguments“, Les éditions de Minuit, 1964, p. 333. – III, 1966, 3, 456–461.

Ljerka Šifler-Premec: Karl Korsch: *Marxisme et philosophie*. Collection „Arguments“, „Les éditions de Minuit“, 1964, p. 187. – III, 1966, 3, 461–462.

Ljerka Šifler-Premec: Nicola M. de Feo: *Analitica e dialectica in Nietzsche*. Adriatica Editrice, Bari, 1965, p. 144. – IV, 1967, 1–2, 214–216.

Ljerka Šifler-Premec: Mit i praksa. – IV, 1967, 5–6, 831–837.

Ljerka Šifler-Premec: Teorija informacija i nova estetika (BIT). – VI, 1969, 3–4, 620–622.

* Povodom prvog broja časopisa BIT.

Ljerka Šifler-Premec: Gilbert-Kun: *Istorija estetike* (Kultura, Beograd, 1969, p. 504). – VI, 1969, 5–6, 871–874.

Ljerka Šifler-Premec: Kostas Axelos: *Le jeu du monde*. Les éditions de Minuit, Paris, 1969, p. 444. – VII, 1970, 3, 469–471.

Ljerka Šifler-Premec: Mit i jezik. – VII, 1970, 4, 591–598.

Ljerka Šifler-Premec: Pregled hermetičko-magijske tradicije. Frances A. Yates: *Giordano Bruno e la tradizione ermetica*, Ed. Laterza, Bari 1969. – VIII, 1971, 5, 749–752.

* Prikaz previda s engleskog: *Giordano Bruno and the Hermetic Tradition*, 1964.

Ljerka Šifler-Premec: Antonio Antoniaci: *Marcantonio Zimara*, vol I. Ed. Salentina, Galantina, 1971, p. 510. – IX, 1972, 3–4, 589–592.

ŠNAJDER, Marcel

Marcel Šnajder: O značenju i izgledima filozofije. – VII, 1970, 3, 438–450.

* Sadržaj: I. Društvo – zadaća filozofije. Jedan zahtjev suvremene orijentacije. II. Njegoševa filozofija. III Večna jeres filozofije.

ŠNAJDER, Slobodan

Slobodan Šnajder: Herbert Marcuse: *An Essay on Liberation*. Beacon Press, Boston, 1969. – VII, 1970, 3, 472–474.

ŠPOLJAR, Branko N.

Branko N. Špoljar: Savjetovanje studenata filozofije Jugoslavije. – VI, 1969, 3–4, 630–631.

* Održano u Zadru 24. i 25. 4. 1969. god.

ŠPORDER, Željka

Željka Šporer: Internacionalni sastanak sociologa porodice. – VIII, 1971, 6, 968–969.

* Održana u Varšavi od 19. do 22. novembra 1971. god.

ŠUŠNJIĆ, Đuro

Đuro Šušnjić: Međunarodna naučna konferencija „Dinamika društvene strukture socijalističkog društva i problemi humanizma“. – V, 1968, 1–2, 201–207.

* Održana u Herceg-Novom od 25. do 28. 9. 1967. god.

Sadržaj: a) Opšti problemi društvenih promena u socijalizmu. b) Socijalizam i humanizam. c) Problemi posebnih društvenih slojeva. d) Istraživanja društvene strukture socijalističkih zemalja.

Đuro Šušnjić: Ideje manipulacije i manipulacija idejama. – VII, 1970, 1–2, 191–196.

ŠUVAR, Stipe

Stipe Šuvar: Tri riječi o trenutku jugoslavenskog socijalizma. – VIII, 1971, 5, 677–696.

* Sadržaj: Uvodno objašnjenje. Riječ na II sjednici Konferencije CKH 7. srpnja 1970. Riječ na III sjednici Konferencije SKH 6. listopada 1970. Riječ na IV sjednici Konferencije SKH 12. srpnja 1971.

ŠVACOV, Vladan

Vladan Švacov: Slika svijeta i moderna drama. – III, 1966, 2, 191–201.

* Sadržaj: Prethodno ispitivanje pojmova: a) Slika svijeta. b) Moderna drama. Kako se moderna drama ugrađuje u sliku svijeta: 1. Svijet je loše uređen. 2. Svijet je nužno loše uređen. 3. Svijet je igra. 4. Svijet je pričin. 5. Svijeta nema, ili svijet kao sistem ne postoji.

ŠVOB, Goran

Goran Švob: *New Studies in Berkeley's Philosophy*. Edited by Warren E. Steinkraus, Holt, Rinehart and Wnston, Inc. New York, 1966. – VII, 1970, 4, 676–681.

Goran Švob: O nekim pretpostavkama polivalentne logike. – IX, 1972, 3–4, 555–561.

Goran Švob: „Telos“ o Lukacsu. – X, 1973, 3–4, 369–372.

Goran Švob: O tvrdnji i znaku asercije. – XI, 1974, 3–5, 357–375.

TADIĆ, Ljubomir

Ljubomir Tadić: O suvislosti jedne odbrane birokratije. – II, 1965, 4–5, 689–693.

* Povodom teksta Josipa Marinkovića „Mit o birokraciji“, *Praxis*, 4–5/1965.

Ljubomir Tadić: Prirodno pravo i socijalna utopija. Marginalije o filozofsko-pravnim pogledima Ernsta Blocha. – III, 1966, 3, 321–332.

Ljubomir Tadić: Uz problem društvene jednakosti. – III, 1966, 4–6, 518–529.

Ljubo Tadić: Ka afirmaciji stvarnih misaonih nastojanja. – IV, 1967, 4, 544–548.

* Reč u diskusiji o reviji *Odjek* na proširenoj sednici Kulturno-prosvjetne zajednice BiH u Sarajevu 20. 5, 1967, objavljena u *Odjeku* br. 11, jun 1967, str. 6–7.

Ljubomir Tadić: Birokratija – postvorena organizacija. – IV, 1967, 5–6, 668–679.

Ljubomir Tadić: Socijalistička revolucija i politička vlast. – VI, 1969, 1–2, 244–253.

Ljubomir Tadić: Moć, elite i demokratija. – VII, 1970, 1–2, 64–77.
Ljubomir Tadić: Radnička klasa i država. – VIII, 1971, 3–4, 447–454.
Ljubomir Tadić: Diferenciranje pojma demokratije. – X, 1973, 1–2, 51–55.

TANOVIĆ, Arif

Arif Tanović: Individualne i društvene vrijednosti. – IV, 1967, 1–2, 91–99.

TENORIO, Nunez T. R.

T. R. Nunez Tenorio: Postoji li lenjinistička filozofija. – VII, 1970, 5–6, 983–990.

* Sadržaj: 1. Uvod. 2. Postoji li lenjinistička filozofija. 3. Koji su temelji lenjinizma.

TIMČENKO, Nikolaj

Nikolaj Timčenko: Mihailo Marković: *Preispitivanja*, Srpska književna zadruga, Beograd 1972. – XI, 1974, 1–2, 179–181.

TOMIČIĆ, Ilija

Ilija Tomičić: Šesto savjetovanje studenata filozofije Jugoslavije. – IX, 1972, 3–4, 592–594.

* Održano maja meseca u Zagrebu 1972. god.

TORDAI, Zador

Zador Tordai: Otvorenost i određenost budućnosti. (Preveo R[ade] Kalanj). – II, 1965, 6, 806–813.

Zador Tordai: Aspekti borbe protiv birokracije u socijalizmu. Preveo Branko Despot. – V, 1968, 1–2, 42–46.

Zador Tordai: Revolucija i internacionalizam. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 1–2, 287–293.

TUCKER, Robert

Robert Tucker: Demografska ekspanzija i demokracija. – V, 1968, 1–2, 59–62.

TURKOVIĆ, Hrvoje

Hrvoje Turković: Isaak Illich Rubin: *Essays on Marx's Theory of Value*, Black and Red, Detroit, 1972. U prijevodu Miloša Samardžije i Fredy Perlmana s trećeg izdanja, Moskva, Lenjingrad: Gosudarstvennoe Izdatelstvo, 1928. – XI, 1974, 1–2, 197–201.

Hrvoje Turković: Douglas Greenlee, *Pierce's Concept of Sing*, Mouton, The Hague, 1973. – XI, 1974, 3–5, 548–558.

UČESNICI...

Učesnici Korčulanske ljetnje škole svjetskoj javnosti. – VI, 1969, 1–2, 307–309.

* Povodom oružane intervencije snaga Varšavskog pakta u Čehoslovačkoj. Datirano: U Korčuli, 21. 8. 1968. g.

Telegram učesnika Korčulanske ljetnje škole drugu Titu. – VI, 1969, 1–2, 310.

* Povodom oružane intervencije snaga Varšavskog pakta u Čehoslovačkoj. Datirano: Korčula, 21. 8. 1968. god.

UPRAVNI odbor...

[Upravni odbor Korčulanske ljetnje škole]: Dopuna programa V zasjedanja Korčulanske ljetnje škole. – V, 1968, 4, 459.

* Datirano: U Zagrebu, 23. 7. 1968. god.

[Upravni odbor Korčulanske ljetnje škole]: Deseto zasjedanje Korčulanske ljetnje škole. – IX, 1972, 5–6, 623–624.

* Iz Sekretarijata Korčulanske ljetnje škole.

[Upravni odbor Hrvatskog filozofskog društva]: Izjava Upravnog odbora Hrvatskog filozofskog društva. – XI, 1974, 1–2, 255.

* Datirano: Zagreb, 8. 3. 1974. god.

URBANČIČ, Ivan

Ivo Urbančić: Problematičnost radničkog pokreta i revolucionarnog mijenjanja svijeta danas. Preveo Franc Dols. – V, 1968, 1–2, 73–77.

Ivan Urbančić: Bit nihilizma kao bit metafizike. Preveo Hotimir Burger. – VIII, 1971, 1, 3–16.

Ivo Urbančić: Bitnopovijesni odnos između utopije i realnosti. Preveo (s njemačkog) Branko Despot. – IX, 1972, 3–4, 457–468.

Ivan Urbančić: Radikalna sloboda čovjeka znanstveno-tehničke epohe. – XI, 1974, 1–2, 113–120.

VAJDA, Mihaly

Mihaly Vajda: Otuđenje i socijalizam. Diskusija mađarskih marksista. Preveo Branko Despot. – IV, 1967, 5–6, 824–830.

VARGA, Ivan

Ivan Varga: Dva tipa birokracije. – V, 1968, 1–2, 57–59.

Ivan Varga: Mogućnost i granice kapitalističkog i socijalističkog svijeta. Preveo Gvozden Flego. – XI, 1974, 1–2, 13–21.

VAUPOTIĆ, Miroslav

M[iroslav] Vaupotić: Simpozij o marksističkoj književnoj kritici u Pragu. – II, 1965, 3, 498–504.

* Održan 10. i 11. februara 1965. god.

VELJAČIĆ, Čedomil

Č[edomil] Veljačić: Indijski filozofski kongres. – II, 1965, 2, 323–325.

* Održan od 27. do 30. 12. 1964. u Madrasu.

Čedomil Veljačić: Ďhana, apstraktna umjetnost buddhističke kontemplacije. – IV, 1967, 1–2, 155–167.

* Pismo s budističkog otoka, Ceylon, 1966.

Čedomil Veljačić: Apstraktna umjetnost buddhističke kontemplacije. – VI, 1969, 5–6, 752–772.

* Sadržaj: Praksa. „Konop pažnje“. 1. Asanam. 2. Nimitam, fiksiranje pogleda. 3. Ďapa, repetitivno mišljenje, prijelaz od meditacije na kontemplaciju, problem uklanjanja mentalnih smetnji. „Stup pažnje“ – usredotočenost na disanje. Fiziologija kundalini-pažnje.

Čedomil Veljačić: Fenomenologija mitskog doživljaja s buddhističkog stanovišta. (11. pismo s pustinskog otoka Cejlon, april 1967 – septembar 1967). – VII, 1970, 1–2, 251–325.

* Sadržaj: Uvod. I. Samoća i šutnja. II. „Kroćenje goveda“. Nimitam (paslika). O smetnjama zadubljenja. „Pritezanje konopa“. III. Kundaliniyoga. Psiho-fiziološke pretpostavke unutar budhističkih granica. Pretpostavke i razjašnjenja izvan buddhističkih granica. Fiziologija kundaliniyoge. Dodatak 1. Dodatak 2. Schopenhauerova hipoteza o fiziološkoj podlozi parapsihičkih doživljaja.

Datirano: Bandarawela, 5. 9. 1967.

Čedomil Veljačić: Poruka Bhagavad-Gite kroz stoljeća. – X, 1973, 3–4, 477–487.

Čedomil Veljačić: Problem ništavila u buddhističkoj filozofiji. – XI, 1974, 3–5, 427–464.

* Sadržaj: I. Buddho. II. Nagarduna. III. Vasubandhu.

VELJAK, Lino

Lino Veljak: Marksov pojam revolucije. – XI, 1974, 3–4, 303–316.

* Sadržaj: Uvod. A) Negativitet. 1. Nihilističko Ništa. 2. Revolucionarno Ne. 3. Dijalektika negativiteta. B) Revolucija: 1. Patrijarhat. 2. Subjekt i objekt revolucije. 3. Revolucionarnost. 5. Utopijski temelji revolucije. 5. Bit revolucije. 6. Smisao revolucije. 7. Mogućnost revolucije.

VIDOJEVIĆ, Zoran

Zoran Vidojević: Savremeni odnos radničke klase i komunističke organizacije u svjetlu Hegelove ideje identiteta. – VII, 1970, 5–6, 885–896.

Zoran Vidojević: Emancipacija radničke klase kao kriterijum samoupravljanja i djelovanja komunističke organizacije. – VIII, 1971, 3–4, 523–534.

* Sadržaj: Pitanje temelja. Ka razvijenoj strategiji emancipacije klase.

VIDOVIĆ, Žarko

Žarko Vidović: Intelektualac pred sudom samoupravnih organa. – II, 1965, 3, 440–448.

Žarko Vidović: Pojam slobode. – IV, 1967, 1–2, 66–90.

VIJEĆE Filozofskog fakulteta...

[Vijeće Filozofskog fakulteta u Zagrebu]: Mišljenje Vijeća Filozofskog fakulteta u Zagrebu o Prijedlogu za unapređenje sistema obrazovanja na II stupnju. – III, 1966, 4–6, 625–629.

* Datirano 14. 6. 1966. god.

VLAHOVIĆ, Ivan

Ivan Vlahović: Vrijednost, novac i cijene. – XI, 1974, 3–5, 465–508.

VOLKMANN-SCHLUCK, Karl Heinz

K.- H. Volkmann-Schluck: Refleksija i mišljenje. Preveo Branko Despot. – VI, 1969, 3–4, 528–534.

K. H. Volkmann-Schluck: Etos demokratije. Tukidid, nadgrobní govor Periklov. Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 1–2, 78–83.

Karl Heinz Volkmann-Schluck: Hegelov pojam apsolutne negacije i njeno značenje za nas. Preveo Branko Despot. – VII, 1970, 5–6, 773–778.

Karl Heinz Volkmann-Schluck: Put mišljenja u modernom svijetu. Preveo Branko Despot. – VIII, 1971, 5, 725–732.

K. H. Volkmann-Schluck: Kako je ideja postala utopija. Preveo Branko Despot. – IX, 1972, 37–43.

VRANICKI, Predrag

Predrag Vranicki: Uz problem prakse. – I, 1964, 1, 35–42.

P[redrag] Vranicki: Henri Lefebvre: *Critique de la vie quotidienne II. Fondaments d'une sociologie de la quotidienneté*. (Kritika svakidašnjeg života II dio Osnove jedne sociologije svakidašnjice). L'Arche Editeur Paris 1961, str. 357. – I, 1964, 1, 112–115.

Predrag Vranicki: Socijalizam i problem alijenacije. – I, 1964, 2, 228–239.

Predrag Vranicki: Jedna diskusija o dijalektici. – I, 1964, 2, 281–287.

* Povodom brošure *Marxisme et existentialisme, controverse sur la dialectique*, Paris, 1962, stenogram diskusije u kojoj su učestvovali J. Orcel, Jean-Paul Sartre, Roger Garaudy, Jean Hipolite i Jean-Pierre Vigier.

P[redrag] Vranicki: Henri Lefebvre: *Introduction à la Modernité*, Paris, 1962, str. 373. – I, 1964, 2, 307–309.

Predrag Vranicki: O nekim problemima odnosa u komunizmu. – II, 1965, 4–5, 676–682.

* Reč u diskusiji na Petom kongresu Saveza komunista Hrvatske.

Predrag Vranicki: Nekoliko misli o humanitetu u teoriji i historijskoj praksi. – II, 1965, 6, 882–890.

* Predavanje održano u Gracu na simpozijumu „Steierische Akademie“ 28. 9. 1965.

Tema simpozija je bila: „Pojam humaniteta kao predmet ideološke rasprave“.

Predrag Vranicki: Štajerska akademija 1965. – II, 1965, 6, 928.

* Održana krajem septembra 1965. god.

Predrag Vranicki: Engels i filozofija. Uz sedamdesetu godišnjicu smrti. – III, 1966, 1, 106–114.

Predrag Vranicki: Adam Schaff, *Marxismus und des menschliche Individuum* (Marksizam i ljudski individuum), Europa Verlag, Wien, 1965, str. 349. – III, 1966, 2, 275–280.

Predrag Vranicki: Skupština Jugoslavenskog udruženja za filozofiju. – IV, 1967, 1–2, 227–231.

* Održana u Zagrebu 27. i 28. 12. 1966. god.

Predrag Vranicki: Aktualnost Marxove misli. – IV, 1967, 3, 283–288.

* Uvodni tekst za temat časopisa pod gornjim naslovom.

Predrag Vranicki: Antropološki elemenat materijalističkog shvaćanja historije. – IV, 1967, 4, 446–452.

* Predavanje održano u Budimpeši početkom oktobra 1966. na savetovanju urednika marksističkih filozofskih i socioloških časopisa socijalističkih zemalja.

Predrag Vranicki: Antonio Gramsci i smisao socijalizma. – IV, 1967, 4, 469–473.

Predrag Vranicki: Georg Lukacs: *Ästhetik I (Die Eingenart des Ästhetischen)*. Estetika I, Svojevrsnost estetskog. Luchterhand Verlag 1963, I, 851 str. i II 1872 str. 1 i 2 svezak. – IV, 1967, 4, 526–530.

Predrag Vranicki: Međunarodni skup o Gramsciju. – IV, 1967, 4, 534–535.

* Održan u Kaljariju, Italija, od 23. do 27. aprila 1967. god.

Predrag Vranicki: Marx i savremenost. (Naučni skup povodom 100-godišnjice „Kapitala“). – IV, 1967, 4, 535–539.

* Održan u Beogradu od 22. do 25. maja 1967. god.

Predrag Vranicki: Država i partija u socijalizmu. – IV, 1967, 5–6, 643–650.

Predrag Vranicki: Dvije vrijedne knjige iz perioda mladog Marxa. Horst Stuke: *Philosophie der Tat*, Stuttgart, 1963; Günther Hilimann: *Marx und Hegel*, Frankfurt a Main, 1966. – V, 1968, 1–2, 190–193.

Predrag Vranicki: Kolokvij o kritici političke ekonomije. – V, 1968, 1–2, 209–212.

* Održan u Frankfurtu na Majni od 14. do 16. 9. 1967. god.

Predrag Vranicki: Socijalizam i nacionalno pitanje. – V, 1968, 4, 259–270.

Predrag Vranicki: Ernst Bloch i Georg Lukacs. Dva velika marksistička mislioca. – VI, 1969, 5–6, 671–701.

Predrag Vranicki: Georg Lukacs: *Geschichte und Klassenbewusstsein*, Luchterhand Verlag, 1968. – VI, 1969, 5–6, 863–865.

Predrag Vranicki: Marksizam u Čehoslovačkoj. – VII, 1970, 4, 509–530.

* Pogavlje iz autorovog dela *Historija marksizma*.

P[redrag] V[ranicki]: Max Horkheimer und Theodor W. Adorno: *Dialektik der Aufklärung*. (Dijalektika prosvjetiteljstva), S. Fischer Verlag, str. 275. – VIII, 1971, 1, 146.

P[redrag] V[ranicki]: Ernst Fischer: *Erinnerungen und Reflexion*. (Sjećanja i refleksije), Rowohlt Verlag 1969, str. 477. – VIII, 1971, 1, 146–148.

Predrag Vranicki: O ličnosti Luciena Goldmanna. – VIII, 1971, 2, 183–187.

Predrag Vranicki: Socijalizam i kriza. – VIII, 1971, 3–4, 313–328.

Predrag Vranicki: Lev Davidovič Bronstein Trocki. Životni put i pogledi jednog velikog revolucionara i marksista. – VIII, 1971, 5, 635–675.

* Sadržaj: Prva politička iskustva. Predsjednik prvog sovjeta i teorija permanentne revolucije. Trocki i Oktobarska revolucija. Kritika birokratizma i opozicija u partiji. Trocki u egzilu i kritika staljinizma.

Predrag Vranicki: Moral i historija. – VIII, 1971, 6, 917–925.

Predrag Vranicki: Glavni pravci marksističke filozofije u XX stoljeću. – IX, 1972, 3–4, 313–325.

Predrag Vranicki: Građanski svijet i socijalizam. – X, 1973, 5–6, 579–594.

Predrag Vranicki: Stota obljetnica modernog sveučilišta u Zagrebu. – XI, 1974, 3–5, 509–514.

VRCAN, Srđan

Srđan Vrcan: Društvena jednakost i nejednakost u građanskom svijetu: izazovi i alternative. – X, 1973, 5–6, 645–663.

VUJIĆ, Antun

Antun Vujić: Treće savjetovanje studenata filozofije. – III, 1966, 4–6, 825–827.

* Održano u Beogradu od 7. do 10. 4. 1966. god.

VUKASOVIĆ, Ante

Ante Vukasović: Položaj školstva i prosvjete u našem društvu. – III, 1966, 4–6, 579–596.

Ante Vukasović: Mogućnosti i granice samoupravljanja u kulturi i prosvjeti. – IV, 1967, 1–2, 129–131.

WETTER, Gustav

Gustav Wetter: Da li ukidanje privatnog vlasništva prevladava klasnu podjelu? Preveo Marijan Cipra. – III, 1966, 1, 90–96.

WOLFF, Kurt H.

Kurt H. Wolff: Predaja i pobuna. Jedna interpretacija Camusova „Pobunjena čovjeka“. – IV, 1967, 3, 350–372.

* Sadržaj: I. Uvodne primjedbe. II. Camus o našem vremenu. III. Pobuna kao karakteristika čovjeka; umjerenost; veličina. IV. Totalitet i jedinstvo. V. Apsolut, poštovanje, govor, sloboda. VI. Pobuna i predaja.

Kurt Wolf: O pretpostavkama sociologije znanja. Preveo Marijan Cipra. – V, 1968, 1–2, 145–153.

Kurt H. Wolff: Zagrade za Marxa. Preveo B[ranko] D[espot]. – VI, 1969, 83–84.

Kurt G. Wolff: Georg Simmel. Preveo B. P. – VI, 1969, 3–4, 441–449.

Kurt H. Wolff: O lukavstvu uma u naše vrijeme. – VII, 1970, 5–6, 813–821.

WOLANDT, Gerd

Gerd Wolandt: Suvremena antropologija. Preveo Marijan Cipra. – VI, 1969, 3–4, 474–482.

* Sadržaj: 1. Nelagoda i propast. 2. Kulturna filozofija i antropologija. 3. Čovjek i nečovjek. 4. Predmet antropologije.

WURDELLO, P.

P. Wuardello: Nova ljevica i neposredna demokratija. – VIII, 1971, 1, 95–113.

* Sadržaj: I. Premisa. II. Kriza nove ljevice na zapadu. III. Neka razmatranja o Lenjinu, Luxemburgovoj, Gramsciju i Balbu. IV. Nova ljevica, avangarda, koja odbija moć: uvjeti za početak neposredne demokratije. V. Uvjeti za stvarno izvršavanje skupštinske moći u neposrednoj demokraciji i uvjeti za njezin razvoj. VI. Dugi put kroz institucije. Borba i stalni otpor. VII. Potreba za direktnom demokracijom. VIII. Ne apstraktni model društva, već proces kolektivne izgradnje dijalektičkog sugrađanstva (zajedničkog građanskog života).

XENOS, Nicholas James

Nicholas James Xenos: Lukacs i Korsch. Problem totaliteta u marksističkoj dijalektici. Prevela Dunja Melčić. – X, 1973, 3–4, 327–337.

ZAJEČARANOVIĆ, Gligorije

G[ligorije] Zaječaranović: Dijalektika rada i otuđenje u Hegela. – VII, 1970, 5–6, 897–908.

ZALOKAR, Jadran

Jadran Zalokar: Bivstvovanje i moć. – VII, 1970, 172–175.

ZIHERL, Boris

Boris Zihrl: Neki problemi i primjedbe. – II, 1965, 2, 255–256.

ZUPPA, Vjeran

Vjeran Zuppa: O kizi kritike i njenoga značenja u kulturi. – II, 1965, 4–5, 550–558.

ŽIVOTIĆ, Miladin

Miladin Životić: Socijalizam i masovna kultura. – I, 1964, 2, 258–268.

* Sadržaj: Pojam masovne kulture. Šta je masovna kultura? Masovna umetnost i avangardna moderna umetnost. Socijalizam i perspektive masovne kulture.

Miladin Životić: Istina i njena konkretnost. – II, 1965, 2, 215–223.

Miladin Životić: Može li se ovako polemisati? Povodom članka Branka Prnjata. – II, 1965, 2, 297–299.

* Povodom članka „Za i protiv masovne kulture“ objavljenog u listu *Komunist* od 24. 12. 1965. god.

Miladin Životić: O aktualizaciji istorije. – II, 1965, 6, 840–845.

Miladin Životić: Nekoliko teza o destruktivnoj, konformističkoj i stvaralačkoj ličnosti. – III, 1966, 4–6, 544–550.

Miladin Životić: Između dvaju tipova savremene kulture. – IV, 1967, 5–6, 802–811.

Miladin Životić: Patriotizam i socijalizam (Svetozar Marković i Dimitrije Tucović o nacionalnom pitanju). – IX, 1972, 3–4, 487–518.

ŽUBRINIĆ, Dušan

Dušan Žubrinić: Od organizacije ka samoupravi. – VIII, 1971, 6, 835–842.

ŽUNEC, Ozren

Ozren Žunec: *Knjževna kritika i marksizam*. Zbornik radova uredili: Sveta Lukić, Mihailo Marković, Branislava Milijić, Predrag

Palavestra. Institut za književnost i umetnost u Beogradu, 1971, str. 516. – X, 1973, 1–2, 216–221.

Ozren Žunec: Stephen Barker: *Filozofija matematike*, Preveo i pogovor napisao Aleksandar Kron, „Nolit“, (biblioteka „Sazvežđa“ br. 37), Beograd, 1973, str. 212. – XI, 1974, 1–2, 193–197.

Ozren Žunec: Metafizika i povijest kod Karla Marxa. – XI, 1974, 3–5, 287–302.

* Sadržaj: Dva smisla historijskog materijalizma. A. Obrat u zbiljsku povijest i generatio aequivoca čovjeka. B. Metafizika građanskog svijeta.

ŽUNJIĆ, Slobodan

Slobodan Žunjić: Alfred Schmidt: *Geschichte und Struktur*. Reihe Hanser (84) 1971, München. – XI, 1974, 3–5, 545–548.

ŽUPANOV, Josip

Josip Županov: Neke dileme u vezi sa robno-novčanim odnosima. – V, 1968, 1–2, 165–169.

ŽURAWICKI, Sewen

Sewen Žurawicki: Stvaralački marksizam ili ljevičarski „radikalizam“. Na marginama zagrebačkog časopisa „Praxis“. – VIII, 1, 149–165.

* Sadržaj: Kriza suvremene misli? Što želi jugoslavenski „Praxis“. Tematski krug „Praxisa“. „Historija marksizma i mjesto marksizma sredinom XX stoljeća“. Kako „Praxis“ razumijeva humanizam? Kako „Praxis“ shvaća revoluciju. Idejni lik „Praxisa“.

Prevedeno s poljskog iz varšavskog časopisa *Studia Filozoficzne*, broj 6/1970, str. 103–117.

ŽVAN, Antun

Antun Žvan: Samoupravljanje i avangarda. – IV, 1967, 5–6, 812–823.

Antun Žvan: Ekstaza i mamurluk revolucije. – VIII, 1971, 3–4, 455–465.

Antun Žvan: Etatistički paternalizam ili samoupravljanje. – VIII, 1971, 6, 939–947.

* Datirano: U Zagrebu, 14. studenog 1971.

IV. PRILOZI

Prilog br. 1.

ČEMU *PRAXIS*?

Ima toliko mnogo časopisa danas, a toliko malo ljudi koji ih čitaju! Čemu, dakle, još jedan časopis?

Uprkos preobilju časopisa čini nam se da nemamo takav kakav mi želimo: filozofski časopis koji nije usko „stručan“, filozofski časopis koji nije samo filozofski, nego raspravlja i o aktualnim problemima jugoslavenskog socijalizma i suvremenog svijeta i čovjeka. Ne želimo filozofski časopis u tradicionalnom smislu, ali ne želimo ni opću teorijsku reviju bez središnje misli i bez određene fizionomije.

Ideja da se pokrene takav časopis nije potekla iz puke želje da se realizira još jedna teorijski moguća fizionomija časopisa; ideja je potekla iz uvjerenja, da je časopis te vrste živa potreba našega vremena.

Socijalizam je jedini ljudski izlaz iz teškoća u koje se zaplelo čovječanstvo, a Marxova misao – najadekvatnija teorijska osnova i inspiracija revolucionarnog djelovanja. Jedan od osnovnih izvora neuspjeha i deformacija socijalističke teorije i prakse u toku posljednjih decenija treba tražiti baš u previđanju „filozofske dimenzije“ Marxove misli, u otvorenom ili prikrivenom negiranju njene humanističke biti. Razvoj autentičnog, humanističkog socijalizma nemoguć je bez obnove i razvoja Marxove filozofske misli, bez produbljenog proučavanja djela svih značajnih marksista i bez doista marksističkog, nedogmatskog i revolucionarnog pristupa otvorenim pitanjima našega vremena.

Savremeni svijet još je uvijek svijet ekonomske eksploatacije, nacionalne neravnopravnosti, političke neslobode, duhovne praznine, svijet bijede, gladi, mržnje, rata i straha. Stvarnim tjeskobama pridružile su se nove: Atomsko razaranje nije samo

moguća budućnost; ono se već danas realizira kao mora i strepnja što svakodnevno truje naš život. Čovjekovi sve veći uspjesi u stvaranju sredstava za „pokoravanje“ prirode sve uspješnije ga pretvaraju u pomoćni instrument njegovih instrumenata. A pritisak masovne bezličnosti i naučne metode „obrađivanja“ masa sve se više suprotstavljaju razvoju slobodne ljudske ličnosti.

Ne treba potcjenjivati svjesne napore što ih čine progresivne društvene snage da se savlada sadašnje nehumano stanje i ostvari jedan bolji svijet. Ne treba zaboraviti ni znatne uspjehe koji su borbom postignuti. Ali ne treba previdjeti, da ni u onim zemljama, gdje se vrše naponi za ostvarenje doista ljudskog društva, naslijeđeni oblici nehumanosti nisu savladani i da se pojavljuju i deformacije kojih ranije nije bilo.

Filozof ne može ravnodušno promatrati sva ta zbivanja, ne zato što u teškoj situaciji treba da pomogne svatko, pa među ostalima i filozof, nego zato što su u korijenu svih tih teškoća problemi čije je rješenje nemoguće bez sudjelovanja filozofije. Ali ako suvremena filozofija želi da bitno pridonese rješavanju suvremene svjetske krize, ona se ne smije svesti na proučavanje i interpretacije svoje vlastite historije; ona ne smije biti ni školsko građenje sveobuhvatnih sistema; još manje samo analiza metoda suvremene nauke ili opisivanje svakodnevne upotrebe riječi. Ako želi da bude misao revolucije, filozofija se mora okrenuti bitnim brigama suvremenog svijeta i čovjeka, a ako želi da dopre do biti svakodnevice, ona se ne smije ustezati da se od nje i prividno udalji zaranjajući u dubine „metafizike“.

U skladu s ovakvim shvaćanjima, želimo časopis koji neće biti filozofski u onom smislu u kojem je filozofija samo jedno posebno područje, jedna naučna disciplina, strogo odvojena od svih ostalih i od svakodnevnih problema čovjekova života. Želimo filozofski časopis u onom smislu u kojem je filozofija misao revolucije: nepoštedna kritika svega postojećega, humanistička vizija doista ljudskog svijeta i nadahnjujuća snaga revolucionarnog djelovanja.

Naslov *Praxis* odabran je zato što „praksa“, taj centralni pojam Marxove misli, najadekvatnije izražava skiciranu koncepciju

filozofije. Upotreba grčkog oblika riječi ne znači da ovaj pojam shvaćamo onako, kako je shvaćen negdje u grčkoj filozofiji. Činimo to zato da se ogradimo od pragmatičkog i vulgarno-marxističkog shvaćanja prakse i naznačimo da smjeramo na izvornog Marxa. Pored toga grčka riječ, čak i kad nije shvaćena tačno u grčkom smislu, može poslužiti kao podsjetnik da, poput starih Grka misleći o onome najsvakodnevnijem, ne previđamo ono što je u njemu nesvakodnevno i bitno.

Pitanja o kojima želimo raspravljati prelaze okvire filozofije kao struke. To su pitanja u kojima se susreću filozofija, nauka, umjetnost i društveno djelovanje, pitanja koja se ne tiču samo ovog ili onog fragmenta čovjeka, ni samo ovog ili onog pojedinca, već čovjeka kao čovjeka. U skladu s orijentacijom na probleme koji se ne mogu zatvoriti ni u jednu posebnu struku, pa ni u stručno shvaćenu filozofiju, nastojat ćemo i okupiti saradnike. Želimo da u časopisu sudjeluju ne samo filozofi, već i umjetnici, književnici, naučenjaci, javni radnici, svi oni koji nisu ravnodušni prema životnim pitanjima našeg vremena.

Bez razumijevanja biti Marxove misli nema humanističkog socijalizma. Ali naš program nije da se interpretacijom Marxove misli dođe do njenog „tačnog“ razumijevanja i da se ona u tom „čistom“ obliku samo „brani“. Nije nam stalo do konzerviranja Marxa, već do razvijanja žive revolucionarne misli inspirirane Marxom. Razvijanje takve misli zahtijeva široku i otvorenu diskusiju, u kojoj će sudjelovati i nemarksisti. Zato će naš časopis objavljivati ne samo radove nemarksista, već i radove onih koji se bave teorijskim problemima što nas tište. Smatramo da razumijevanju biti Marxove misli mogu prije pridonijeti njeni inteligentni kritičari, nego ograničeni i dogmatski pristalice.

Mišljenja sadržana u pojedinim radovima ne treba pripisivati redakciji nego potpisanim autorima. Kao što će čitaoci imati prilike da se uvjere, ni članovi redakcije ne slažu se u svemu. Objavljivanje bilo kojeg rada u časopisu, bez obzira na to da li autor jest ili nije član redakcije, ne znači da je redakcija suglasna s gledištima autora; to samo znači da redakcija smatra rad relevantnim prilogom diskusiji o aktuelnim problemima suvremenog svijeta i čovjeka.

Časopis *Praxis* izdaje Hrvatsko filozofsko društvo, a sjedište mu je u Zagrebu. To se izražava i u sastavu redakcije. Međutim, problemi Hrvatske ne mogu se danas raspravljati odvojeno od problema Jugoslavije, a problemi suvremene Jugoslavije ne mogu se izolirati od velikih pitanja suvremenog svijeta. Ni socijalizam ni marksizam nije nešto usko nacionalno, pa marksizam ne može biti marksizam, ni socijalizam – socijalizam, ako se zatvara u uske nacionalne okvire.

U skladu s ovakvim shvaćanjima časopis će raspravljati ne samo o nekim specifično hrvatskim ili jugoslavenskim temama, nego također i u prvom redu o općim problemima suvremenog čovjeka u suvremene filozofije. I pristup temama bit će socijalistički i marksistički, dakle internacionalistički. Uz suradnike iz Hrvatske nastojat ćemo okupiti suradnike iz drugih jugoslavenskih republika i iz drugih zemalja, pa i sa drugih kontinenata, a uz jugoslavensko izdanje časopisa (na hrvatsko-srpskom jeziku) izdavat ćemo i internacionalno izdanje (na engleskom i na francuskom jeziku). Svrha internacionalnog izdanja nije „reprezentiranje“ jugoslavenske misli u inozemstvu, nego stimuliranje međunarodne filozofske suradnje u raspravljanju o odlučnim pitanjima našega vremena.

Ne smatramo da naš časopis može „riješiti“, pa ni čak staviti na diskusiju sve akutne probleme suvremenog svijeta. Nešto tako nećemo ni pokušavati. Pokušat ćemo da se koncentriramo na neka od ključnih pitanja. Zato se časopis neće formirati samo na osnovu pojedinih slučajno prispjelih priloga, već će u prvom redu redakcija pokretati određena pitanja koja smatra značajnim i prikladnim za raspravljanje. Nadamo se da će nam u izboru tih tema pomagati suradnici i čitaoci.

Usmjeravajući časopis na goruća pitanja suvremenog svijeta i filozofije, redakcija će nastojati da se u časopisu njeguje nepoštedna kritika postojeće zbilje. Smatramo da je kritičnost koja ide do korijena stvari ne prezajući ni od kakvih konsekvencija jedna od bitnih karakteristika svake prave filozofije. Također mislimo da nitko nema monopol na izuzetno pravo na bilo koju vrstu ili područje kritike. Nema nijednog općeg ni specijalnog pitanja koje bi bilo samo unutrašnje pitanje ove ili one zemlje ili privatno pitanje ove ili one društvene grupe, organizacije ili pojedinca.

Međutim smatramo da je prvenstven zadatak marksista i socijalista pojedinih zemalja da uz opće probleme suvremenog svijeta kritički osvjetljavaju probleme svoje vlastite zemlje. Primarni je zadatak jugoslavenskih marksista, na primjer, da kritički raspravljaju o jugoslavenskom socijalizmu. Takvim kritičkim raspravljanjem jugoslavenski marksisti mogu najviše pridonijeti ne samo svom vlastitom već i svjetskom socijalizmu.

Ako naš časopis „prisvaja“ pravo na kritiku koja nije ograničena ničim izuzev prirode kritizirane stvari, to ne znači da za sebe tražimo privilegirani položaj. Smatramo da „privilegij“ slobodne kritike treba da bude opći. Time ne želimo reći da svaki plod slobodne kritike mora biti „dobar“: „Slobodna štampa ostaje dobra čak i ako proizvodi loše proizvode, jer su ti proizvodi apostati od prirode slobodne štampe. Kastrat ostaje loš čovjek čak i ako ima lijep glas“ (K. Marx).

Ako sve može da bude predmet kritike, od toga ne smije biti izuzet ni časopis *Praxis*. Ne možemo unaprijed obećati da ćemo se složiti sa svim prigovorima, ali ćemo pozdraviti svaku javnu kritičku diskusiju o časopisu. Smatramo da čak ni potpuno nenaklona kritika ne mora biti loš znak: „Povika njenih neprijatelja ima za filozofiju isto značenje kao prvi plač djeteta za plašljivo osluškujuće uho majke, to je životni krik njenih ideja koje su razbile hijeroglifsku propisanu ljusku sistema i iščahurile se u građane svijeta“ (K. Marx).

Naravno, nije naš cilj da izazovemo „poviku“ protiv sebe. Naša je osnovna želja da prema svojim mogućnostima pridonese-mo razvoju filozofske misli i ostvarenju humane ljudske zajednice.

(*Praxis*, I, 1964, 1, 3–6).

Prilog br. 2.

TABLICA GODIŠTA I OBJAVLJENIH SVESAKA ČASOPISA *PRAXIS*

Godina I: 1964.

Broj 1 (septembar – oktobar), str. 144; broj 2 (novembar – decembar), str. 145–336.

Godina II: 1965.

Broj 1 (januar – februar), str. 170; broj 2 (mart – april), str. 171–350; broj 3 (maj – juni), str. 351–516; broj 4–5 (juli-oktobar), str. 577–756; broj 6 (novembar – decembar), str. 757–956.

Godina III: 1966.

Broj 1 (januar-februar), str. 1–152; broj 2 (mart-april), str. 153–314; broj 3 (maj-juni), str. 315–472; broj 4–6 (juli-decembar), str. 473–876.

Godina IV: 1967.

Broj 1–2 (januar-april), str. 1–282; broj 3 (maj-juni), str. 283–436; broj 4 (juli-avgust), str. 437–552; broj 5–6 (septembar-decembar), str. 553–900.

Godina V: 1968.

Broj 1–2 (januar-april), str. 1–230; broj 3 (maj-juni), str. 231–258; broj 4 (juli-avgust), str. 259–470.

Godina VI: 1969.

Broj 1–2 (januar-april), str. 1–362; broj 3–4 (maj-avgust), str. 363–670; broj 5–6 (septembar-decembar), str. 671–912.

Godina VII: 1970.

Broj 1–2 (januar-april), str. 1–330; broj 3 (maj-juni), str. 331–506; broj 4 (juli-avgust), str. 507–698; broj 5–6 (septembar-decembar), str. 699–1056.

Godina VIII: 1971.

Broj 1 (januar-februar), str. 1–168; broj 2 (mart-april), str. 169–304; broj 3–4 (maj-avgust), str. 305–632; broj 5 (septembar-oktobar), str. 633–808; broj 6 (novembar-decembar), str. 809–992.

Godina IX: 1972.

Broj 1–2 (januar-april), str. 1–304; broj 3–4 (maj-avgust), str. 305–618; broj 5–6 (septembar-decembar), str. 619–632.

Godina X: 1973.

Broj 1–2 (januar-april), str. 1–288; broj 3–4 (maj-avgust), str. 289–560; broj 5–6 (septembar-decembar), str. 561–776.

Godina XI: 1974.

Broj 1–2 (januar-april), str. 1–260; broj 3–5 (maj-oktobar), str. 261–568.

Prilog br. 3.

REGISTAR TEMATSKIH BLOKOVA ČASOPISA *PRAXIS*

- O praksi. – 1/1964.
Smisao i perspektive socijalizma. – 2/1964.
Savremeni problemi socijalizma. – 1/1965.
Istina i spoznaja. – 2/1965.
Filozofija i VIII kongres SKJ. – 2/1965.
Jugoslavenska kultura. – 3/1965; 4–5/1965.
Što je povijest? – 6/1965; 1/1967.
Umjetnost u svijetu tehnike. – 2/1966.
Misao Lukácsa i Blocha. – 3/1966.
Socijalizam i etika. – 4–6/1966.
Obrazovanje i znanost. – 4–6/1966.
Birokracija, tehnokracija i sloboda. – 1–2/1967.
Aktualnost Marxove misli. – 3/1967; 4/1967.
Stvaralaštvo i postvarenje. – 5–6/1967; 1–2/1968.
Fenomenologija i marksizam. – 5–6/1967.
Nacionalno, internacionalno, univerzalno. – 4/1968.
Marx i revolucija. – 1–2/1969.
Povijest i revolucija. – 1–2/1969.
Revolucija danas. – 1–2/1969.
Moć i humanost. – 1–2/1970.
Marcel Šnajder. – 3/1970.
Marx, marksizam, marksologija. – 4/1970.
Hegel i naše vrijeme. – 5–6/1970.
Lenjinizam – nova ljevica. – 5–6/1970.

Martin Heidegger. – 1/1971.
Korčulanska ljetnja škola. – 1/1971.
Lucien Goldmann. – 2/1971.
Trenutak jugoslavenskog socijalizma. – 3–4/1971, 5/1971, 6/1971.
Utopija i realnost. – 1–2/1972; 3–4/1972.
Anarhija, budućnost, revolucija. – 1–2/1972.
Kultura, etika, demokratija. – 1–2/1972.
Marksizam i društvena svijest. – 3–4/1972.
Jednakost i sloboda. – 1–2/1973.
Misao Györgya Lukácsa. – 3–4/1973.
Iz indijske filozofije. – 3–4/1973.
Građanski svijet i socijalizam. – 5–6/1973.
Bit i granice građanskog svijeta. – 1–2/1974.
Filozofija i socijalizam. – 1–2/194.
Tehnika, sloboda i slobodno vrijeme. – 1–2/1974.
Otvorena pitanja marksizma. – 3–5/1974.
Jezik i spoznaja. – 3–5/1974.

Prilog br. 4.

ČLANOVI REDAKCIJSKOG SAVJETA ČASOPISA *PRAxis*

Kostas Axelos (Pariz), Alfred J. Ayer (Oxford), Hans Dieter Bahr (Bremen), Zygmunt Baumann (Tel-Aviv), Norman Birnbaum (Amherst), Ernst Bloch (Tübingen), Thomas Bottomore (Brighton), Umberto Cerroni (Rim), Robert S. Cohen (Boston), Mladen Čaldarović (Zagreb), Božidar Debenjak (Ljubljana), Dimitar Dimitrov (Skopje), Mihailo Đurić (Beograd), Marvin Farber (Bufalo), Vladimir Filipović (Zagreb), Eugen Fink (Freiburg), Ivan Focht (Sarajevo), Erich Fromm (Mexico Sity), Lucien Goldmann (Pariz), André Gorz (Pariz), Jürgen Habermas (Starnberg), Erich Heintel (Beč), Agnes Heller (Budimpešta), Mitko Ilievski (Skopje), Leszek Kolakowski (Oxford), Veljko Korać (Beograd), Karel Kosik (Prag), Andrija Krešić (Beograd), Henri Lefebvre (Pariz), Lucio Lombardo-Radice (Rim), Georg Lukács (Budimpešta), Serge Mallet (Pariz), Herbert Marcuse (San Diego), Mihailo Marković (Beograd), Dragoljub Mićunović (Beograd), Stefan Morawski (Varšava), Rasim Muminović (Sarajevo), Pierre Naville (Pariz), Enzo Paci (Milano), Howard L. Parsons (Bridgeport), Zagorka Pešić-Golubović (Beograd), Dušan Pirjevec (Ljubljana), David Riesman (Cambridge, Mass.), Veljko Rus (Ljubljana), Svetozar Stojanović (Beograd), Abdulah Šarčević (Sarajevo), Ljubo Tadić (Beograd), Ivan Varga (Budimpešta), Srđan Vrcan (Split), Marx Wartoffsky (Boston), Kurt Wolf (Newton), Georg Henrik von Wright (Helsinki), Aldo Zanardo (Bologna), Miladin Životić (Beograd).

POGOVOR

Nebojša Kovačević ČEMU JOŠ (PONOVO) PRAXIS?

Izgleda da smo osuđeni na parafraziranje postavljenog pitanja, kao večiti ponavljači i loši učenici. Ili su slične (iste?) okolnosti koje nas uvek vraćaju na neka pitanja?

Kao studenti filozofije, na samom početku studija sretali smo se sa čuvenim (trik) pitanjem i zbornikom „Čemu još filozofija?“, a u ovoj bibliografiji jugoslovenskog izdanja časopisa PRAXIS naš veliki bibliograf Dobrilo Aranitović ne navodi bez razloga, kao prvi prilog, uvodni tekst Gaja Petrovića za prvi broj PRAXISA pod karakterističnim naslovom „Čemu PRAXIS?“. Kao da se u tekstu koji odgovara na ovo pitanje i skriva motiv koji je našeg najpoznatijeg filozofskog bibliografa naveo da se pozabavi PRAXISOM, časopisom koji je paradigmatičan i prilično celovit izraz jugoslovenske (marksističke) filozofije. Koja je to sigurna ruka koja nas može provesti između Scile nekritičke nostalgije i Haribde antimarksističke histerije? Možda je to upravo jedan pošten i potpun opis/popis, poput ovoga koji je sačinio Aranitović.

Krećući se kroz značajki i ažurno opremljenu bibliografiju sa više različitih registara i priloga (registar autora, registar prevodilaca i predmetni registar imena koja se pominju u naslovima, podnaslovima i anotacijama bibliografskih jedinica), popis sadržaja po sveskama i po autorima priloga, profesionalni „ljubitelj mudrosti“ ili naprosto radoznali čitalac iz nekog drugačijeg vremena dobija priliku da sâm prosudi o uticaju, delu svakoga od pomenutih imena, kao i aktuelnosti pitanja koja pokreću autori PRAXISA. Ovakav pristup potencira nešto do čega je Aranitoviću izuzetno stalo u celokupnom njegovom radu i što je vodilja svakog pravog bibliografa: ideja potpunosti i formalne preciznosti je

u ovoj bibliografiji ostvarena u najvećoj mogućoj meri. Čitava bibliografija ostavlja utisak maksimalne pouzdanosti, proverenosti svakog podatka i oslanjanja na imanentni pristup samog PRAXISA – u organizaciji bibliografije su, kako sâm autor ističe u uvodu, iskorišćeni principi sâmog časopisa (po uzoru na pregled sadržaja u sâmom časopisu).

Istovremeno, ovakvo usmerenje svesno ograničava sadržinske dosege u obradi i zahvat u samu „materiju“, sadržinu članaka. Bez klasičnog predmetnog pristupa, koji bi zahtevao dugotrajnu i često filozofsko/ideološki spornu obradu svakog pojedinačnog članka i priloga, D. Aranitović se opredeljuje da sadržaj opiše „alatom“ koji nudi sâm časopis: popisom sadržaja (po sveskama i autorima) i dodatnim pregledom sadržaja u bibliografskom opisu, kroz napomene označene zvezdicom (*). Ovim se, naravno, u pogledu analize sadržaja ostaje na prvom, autorskom ili formalnom nivou, ali bibliograf smatra da je za ovakav tip građe (članci) to dovoljno polazište i osnova za proučavanje samih tekstova. Na istom, „tematskom“ tragu je i registar tematskih blokova (Prilog 3), koji omogućava i stvaranje šire slike o problemskom krugu Praksis filozofije.

U drugom bibliografskom „ugaonom kamenu“ koji se tiče imena: autora, prevodilaca i sa prethodnim tematskim delom povezanih „pomenutih lica“ (Predmetni registar imena – Imena koja se pominju u naslovima, podnaslovima i antotacijama bibliografskih jedinica), ponovo dolazi do izražaja pravi bibliografski nerv i osećaj. Niko nije zaboravljen i svi su zapisani, sa onim što su činili i zastupali u jednom vremenu. Zanimljivo je danas pogledati te spiskove i zapitati se ko je tu (ne)opravdano zaboravljen, koliko je filozofski velikih ličnosti izdržalo proveru vremena. U svakom slučaju, Aranitovićeva bibliografija nenametljivo, ali uporno, sugeriše da smo u jednom trenutku bili deo „svetskog toka“ (ili uma, hegelovski rečeno), u meri u kojoj je marksistička filozofija tada bila reprezentativan zastupnik tog toka. Na spiskovima/popisima koje nudi Aranitović, pored imena svetskih filozofa su i imena „naših“ (jugoslovenskih) filozofa koji nešto **jesu** značili i van okvira naše socijalističke, samoupravljачke „bajke“. Kada je rečeno da je Aranitovićeva bibliografija ogledni primer poštenog

i istinski bibliografskog rada (sa svešću o njegovoj misiji i posledicama), to se vidi u mnoštvu detalja. Na primer, registar prevodilaca, važnih posrednika u putovanju mišljenja, u kome se ponovo potvrđuje već rečeno: niko nije zaboravljen, niko nije nevažan.

Aranitovićeva bibliografija časopisa PRAXIS pruža nam još jedan zapostavljen rakurs iz koga možemo da sagledamo čitavu Praksis filozofiju i Korčulansku letnju školu. Kroz dijaloge sa nemarksističkim autorima i pokretanje tema koje prevazilaze „Prokrustovu postelju“ kako doktrinarnog, tako i „humanističkog“ marksizma, pojedini članci nam omogućavaju da pratimo ili naslutimo dalji razvoj pojedinih autora i tačke u kojima im marksističko mišljenje postaje balast (ili makar nedovoljno). Tu su hegelijanske teme, teme teorije saznanja, umetnosti, utopije, religije (na primer, budizma kroz tekstove Č. Veljačića) i mnoštvo drugih.

Smisao ove bibliografije je tako neraskidivo povezan sa sudbinom filozofije koja je svoj izraz našla u časopisu PRAXIS. Na trenutak se možda činilo da su teme rada, otuđenja, proizvodnje, slobode, istine ili, najopštije gledano, ljudske sudbine u svetu kao sudbine humanizma teme prošlosti, bačene u zapećak istorije i filozofskog interesovanja, kompromitovane totalitarnom ideologijom i praksom. Ipak, posle naleta neoliberalizma i njegovih pandana u oblasti mišljenja, danas je očigledno da se neka od praksisovskih pitanja vraćaju, kao što je rečeno u uvodu ovog teksta. Već to je dovoljan razlog za objavljivanje i čitanje ove tako savesno sačinjene bibliografije.

Šta nas, u momentu kada na svetskoj mreži možemo da pronademo mnoštvo skeniranih brojeva PRAXISA (npr. na sajtu <https://praxis.memoryoftheworld.org> ili <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=615>) ponovo goni da prebiramo po bibliografskim odrednicama koje je D. Aranitović konstruisao na tradicionalan, pomalo sveden način. To nije samo pouzdanost i proverenost, diskriminativnost kojom se Mreža ne može pohvaliti. To je bibliografska ideja koja postoji i organizuje tekstove u smislenu sliku jednog vremena i jednog ljudskog traganja. Ova bibliografija je i dobro polazište ka drugim pitanjima vezanim za Praksis filozofiju, od kojih neka nagoveštava Igor Eterović u članku „Praxis – filozofski časopis kao odraz složene stvarnosti

jednoga vremena“: „Plodno područje predstavlja primjerice analiza međunarodnoga i džepnoga izdanja, dobro bi bilo napraviti i komparativnu analizu s drugim časopisima, bilo horizontalnu (s onima koji su djelovali u vrijeme izlaženja Praxisa kao Kritika, Encyclopaedia moderna, itd.) bilo vertikalnu (s onima koji su izlazili prije ili poslije kao Pečat, Naše teme itd.), interesantna je tema odnos beogradskih i zagrebačkih praksisovaca, zatim praksisovci i Korčulanska ljetna škola, itd.“¹. Isti autor postavlja i pitanje „kontaminiranosti“ Praksis filozofije njenom navodnom podrškom totalitarnim sistemima. Ali, pored zgodnog polazišta za rešenje ovih i sličnih pitanja, Aranitovićeve bibliografije nam pre svega omogućava da ponovo promislimo već pominjani uvodni tekst Gaja Petrovića (u bibliografiji Prilog br. 1), da u svetlu novog ropstva i neslobode neoliberalizma oslušnemo zov Marksovih citata koje I Eterović, Igor: Praxis – filozofski časopis kao odraz složene stvarnosti jednoga vremena, Klepsidra, 2007. br. 2, str. 46 navodi i zapitamo se šta je nova uloga filozofskog mišljenja i novog humanizma. I koliko je sadržaj tog „novog humanizma“ različit od onoga o kome su pisali autori PRAXISA?

Kao da nam u ovom trenutku više ne zvuče tako daleko i strano završne reči Petrovićevog „Uvoda“: „Naša je osnovna želja da prema svojim mogućnostima pridonese razvoju filozofske misli i ostvarenju humane ljudske zajednice“. Čitalac će imati zadovoljstvo i napor da se pita o sadržaju i oslobodilačkom potencijalu nekog „novog humanizma“ i nove, istinske ljudske zajednice, a autor bibliografije satisfakciju da je, makar delimično, opipao damar jednog vremena (kako starog, tako i novog) ili „mislima obuhvatio vreme“. Filozofska bibliografija zaista ne može imati uzvišeniji cilj.